

სს თიბისი ლიზინგი

2024 წლის შუალედური მმართველობითი და ფინანსური
ანგარიშგება

სტრატეგიული ანგარიში.....	2
ვინ ვართ ჩვენ	2
ზოგადი ინფორმაცია	2
საოპერაციო გარემო	4
საქართველოს ეკონომიკის მიმოხილვა.....	4
დარგის და ბაზრის მიმოხილვა	6
ბიზნესმოდელი.....	11
სეგმენტების მიმოხილვა	13
ბიზნესის სეგმენტი	13
საცალო სეგმენტი.....	19
ჩვენი სტრატეგია	22
ჩვენი განვითარების გრძელვადიანი სტრატეგიის ოთხი მთავარი პრინციპი	22
ბიზნესის პასუხისმგებლობით კეთება	26
ჩვენი თანამშრომლები.....	26
ჩვენი საზოგადოება	27
ჩვენი მომხმარებლები	28
რისკის მართვა.....	30
ძირითადი რისკები და გაურკვევლობა	30
საკრედიტო რისკის მართვა.....	32
ფინანსური რისკის მართვა.....	34
არაფინანსური რისკის მართვა	37
მართვა	40
კორპორაციული მართვა	40
კომპანიის კორპორაციული მმართველობის მოდელი	40
კორპორაციული მდივანი.....	40
სამეთვალყურეო საბჭო.....	41
აუდიტის კომიტეტი.....	41
ხელმძღვანელი ორგანო	42
მართვის შიდა წესები და რეგულაციები	43
ფინანსური ანგარიშგების შიდა კონტროლი.....	43
სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების ბიოგრაფიები და ძირითადი მოვალეობები.....	45
მოვალეობების განაწილება.....	46
კომპანიის ხელმძღვანელ პირთა ბიოგრაფიები და მთავარი მოვალეობები	47
პასუხისმგებელი პირების განცხადება	48

ვინ ვართ ჩვენ

ზოგადი ინფორმაცია

აქტივების დაფინანსების ინოვაციური, მოქნილი და მომხმარებლებზე მორგებული შეთავაზებებით ჩვენ ხელს ვუწყობთ საქართველოს ეკონომიკურ ზრდას

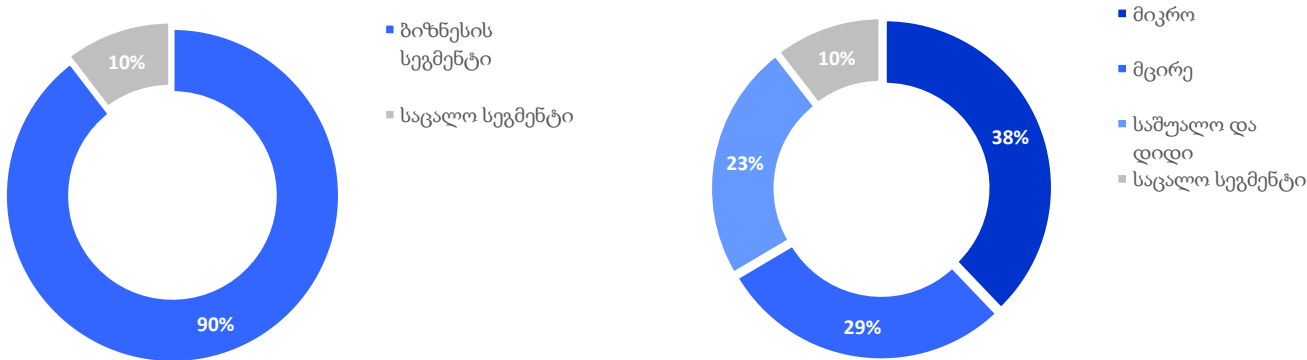
ჩვენ გვაქვს საქმიანობის 20-წლიანი ისტორია და ვუძღვებით საქართველოში არასათანადოდ ათვისებულ ლიზინგის სექტორს ბაზრის 87%-იანი წილით, ვემსახურებით 2,113 მომხმარებელს და ვმართავთ 502 მილიონი ლარის მთლიან სალიზინგო პორტფელს.

კორპორაციულ, მცირე და საშუალო საწარმოებს, სტარტაპებსა და ფიზიკურ პირებს ვთავაზობთ სალიზინგო პროდუქტების და დამატებითი საკონსულტაციო მომსახურების ფართო არჩევანს, მათ შორის ფინანსურ ლიზინგს, საოპერაციო ლიზინგს, გაყიდვას და უკუალიზინგს. ჩვენი აქტივის დაფინანსების შეთავაზებების, ტექნიკური ნოუჰაუს და სპეციალისტთა კომპეტენციის ერთობლიობა საშუალებას გვაძლევს მომხმარებლებს მომსახურების სრული პაკეტი შევთავაზოთ.

ჩვენს მომხმარებლებს შეუძლიათ გაზარდონ თავიანთი საწარმოო სიმძლავრე მინიმალური მონაწილეობით, დამატებითი უზრუნველყოფის საგნის გარეშე, რაც მათ საშუალებას მისცემს მთელი ძალისხმევა და რესურსები თავიანთი ძირითადი კომპეტენციებისკენ მიმართონ.

ჩვენი საოპერაციო სეგმენტებია: ბიზნესის სეგმენტი, რომელიც მოიცავს იურიდიულ პირებზე ან პირების ჯგუფზე (მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოები და კორპორაციული მომხმარებლები) გაცემულ ყველა ლიზინგს, სადაც დაფინანსებული აქტივი არის ნებისმიერი აქტივი; და საცალო სეგმენტი, რომელიც მოიცავს არაკომერციულ ფიზიკურ პირებზე გაცემულ ყველა ლიზინგს.

დიაგრამა 1: მთლიანი სალიზინგო პორტფელის ჩაზლა მომხმარებელთა სეგმენტებისა და ზომის მიხედვით

ჩვენ ერთგულად ვასრულებთ ჩვენს მისიას, რაც გულისხმობს აქტივის დაფინანსების დაჩქარებას და გამარტივებას ჩვენი მომხმარებლების მოთხოვნებთან მისადაგებული კომპლექსური ფინანსური ინსტრუმენტების შეთავაზებით, და ამით საქართველოს სალიზინგო ბაზრის უწყვეტი განვითარებისთვის ხელის შეწყობას და ქვეყნის ეკონომიკის ზრდაში წვლილის შეტანას.

ჩვენი წამყვანი პოზიცია ბაზარზე, უნიკალური ბიზნესმოდელი, რომელიც მოიცავს გაყიდვების არხების სინერგიის მნიშვნელოვან უპირატესობას და ჩვენი გამოცდილი გუნდი ინვესტიციის ძალზე საინტერესო მაგალითად გვაქცევს.

ბაზრის ლიდერი საქართველოში ბიზნესის თითოეულ საოპერაციო სეგმენტში

- ბიზნესისთვის ლიზინგის უმსხვილესი მიმწოდებელი ბაზარზე დაახლოებით 87%-იანი წილით;
- საცალო მომხმარებლებისთვის ლიზინგის უმსხვილესი მიმწოდებელი ბაზარზე დაახლოებით 68%-იანი წილით.

უნიკალური ბიზნესმოდელი სალიზინგო საგნის მომწოდებლებისა და გაყიდვების არხის სინერგიებით

- თანამშრომლობა საერთაშორისო ალჭურვილობის წამყვან მომწოდებლებთან და ავტოდილერებთან, რაც ხელს უწყობს ეფექტურ და დროულ წვდომას მომხმარებლებზე და ამრიგად უზრუნველყოფს ფართომასშტაბიან გაყიდვებს;
- „მომხმარებლის გზის“ არსებობა და მშობელი კომპანიისგან მომხმარებლების რეფერალური სინერგიები;

- წამყვანი სალიზინგო კომპანია საერთაშორისო კაპიტალის მოზიდვის თვალსაზრისით, რომელსაც აქვს მუდმივი მხარდაჭერა უმსხვილესი საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტებისგან და განვითარების ფინანსური ინსტიტუტებისგან.

გრძელვადიანი, სწრაფი ტემპით ზრდის შესაძლებლობები

- ხელსაყრელი ბიზნეს და საგადასახადო გარემო და მსუბუქად რეგულირებადი ბაზარი;
- ლიზინგის სფეროს წილი საქართველოში ამჟამად ქვეყნის მშპ-ის დაახლოებით 1%-ია, მაშინ, როცა ლიზინგის წილი მსგავსი ქვეყნების მშპ-ში დაახლოებით 5%-ია, რაც იმაზე მიანიშნებს, რომ საქართველოს ბაზარს ზრდის დიდი პოტენციალი აქვს;
- ევროპის საინვესტიციო ბანკის „საბანკო დაკრედიტების კვლევის“ თანახმად, საქართველოს ბაზარზე სესხებზე უარის მაჩვენებელი მაღალია. უზრუნველყოფის სათანადო საგნის არარსებობა და მომხმარებლების რისკიანობა იმას ნიშნავს, რომ კომპანიებს არ შეუძლიათ საბანკო მოთხოვნების დაკმაყოფილება, რაც ლიზინგს დაფინანსების უფრო მიმზიდველ საშუალებად აქცევს.

2024 წელს სარეიტინგო სააგენტო Fitch-მა „თიბისი ლიზინგის“ გრძელვადიანი ემიტენტის დეფოლტის „BB“ რეიტინგი შეუნარჩუნა სტაბილური პერსპექტივით.

„თიბისი ლიზინგის“ გრძელვადიანი ემიტენტის დეფოლტის რეიტინგი განაპირობა „თიბისი ბანკის“ მხარდაჭერამ. Fitch-ს მიაჩნია, რომ მშობელი კომპანიის მხრიდან „თიბისი ლიზინგის“ მხარდაჭერის სურვილი დიდია, რაზეც მეტყველებს მისი სრული საკუთრება, საერთო ბრენდინგი, ინტეგრაცია და კაპიტალის და დაფინანსების მხარდაჭერის ისტორია და მაღალი რეპუტაციული რისკები შვილობილი საწარმოს დეფოლტის შედეგად. Fitch-ის აზრით, „თიბისი ლიზინგისთვის“ მხარდაჭერაზე უარი მნიშვნელოვნად შეულახავდა „თიბისი ბანკს“ რეპუტაციას მთავარი კრედიტორების თვალში, რაც დააზიანებდა მის ბიზნესმოდელს და ზრდის პოტენციალს.

რეიტინგის ბოლო განახლებების შესახებ ამ ბმულიდან შეიტყობთ: <https://www.fitchratings.com/entity/jsc-tbc-leasing-96849823>

საოპერაციო გარემო

საქართველოს ეკონომიკის მიმოხილვა

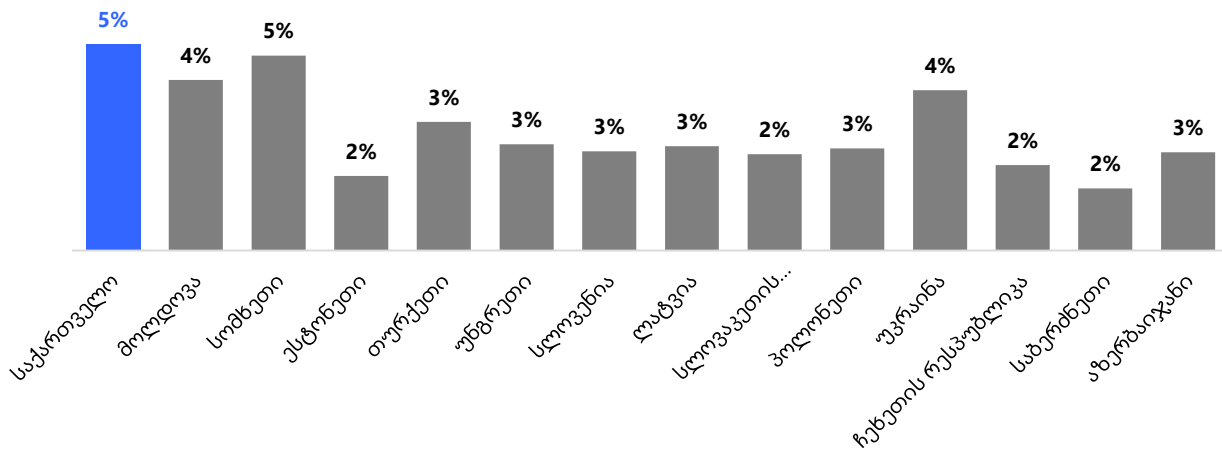
საქართველოს რეგიონში ერთ-ერთი ყველაზე სწრაფად განვითარებადი ეკონომიკა აქვს. საქართველოს ეკონომიკა პანდემიის წინა პერიოდში სწრაფად გაიზარდა და ნომინალური მშპ-ის წლიური ზრდის ტემპი ბოლო ხუთი წლის განმავლობაში 8%-ს გაუტოლდა. ამ პროგრესს საფუძველი დაუდო პასუხისმგებლობიანმა მაკრო პოლიტიკამ, ინტენსიურმა გლობალურმა ინტეგრაციამ, ჯანსაღმა სახელმწიფო ინვესტიციებმა, მიმზიდველმა ბიზნესგარემომ, გაუმჯობესებულმა მმართველობამ და მზარდმა სახელმწიფო დანახარჯებმა.

საერთაშორისო სავალუტო ფონდის პროგნოზით, 2023-2028 წლებში რეალური მშპ-ის საშუალოდ 5.3%¹-იანი ზრდა არის მოსალოდნელი.

ერთ-ერთი ყველაზე სწრაფად განვითარებადი ეკონომიკა რეგიონში

დიაგრამა 2: რეალური მშპ-ის ზრდა ქვეყნების მიხედვით | 2023-2028 ზრდის საშუალო

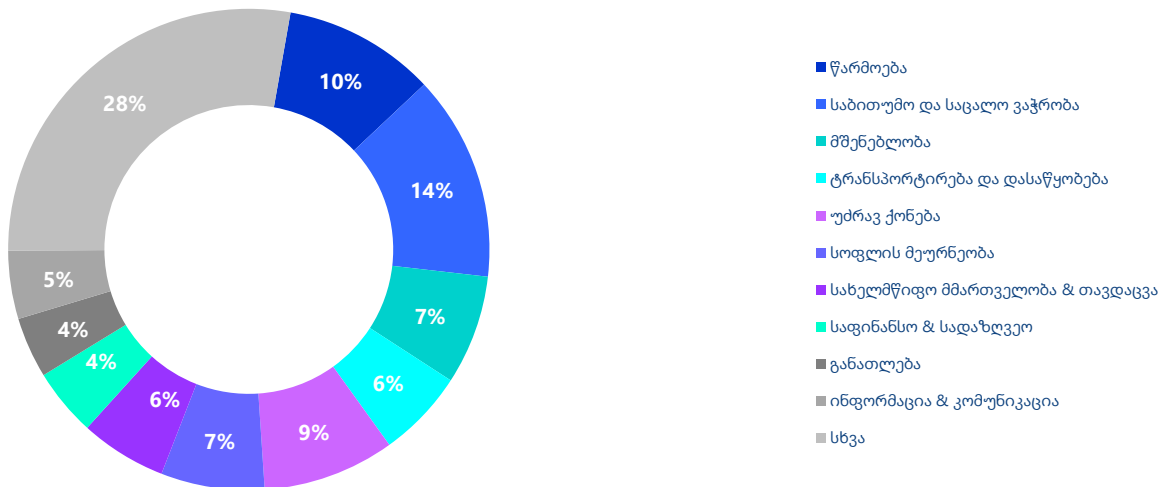
წყარო: საერთაშორისო სავალუტო ფონდის მსოფლიო ეკონომიკის პერსპექტივის მონაცემთა ბაზა, 2023 წლის ოქტომბერი

ნომინალური მშპ-ის ფართო და დივერსიფიცირებული სტრუქტურა

დიაგრამა 3: ნომინალური მშპ-ის სტრუქტურა

წყარო: საქსტატი, 2022 წ.

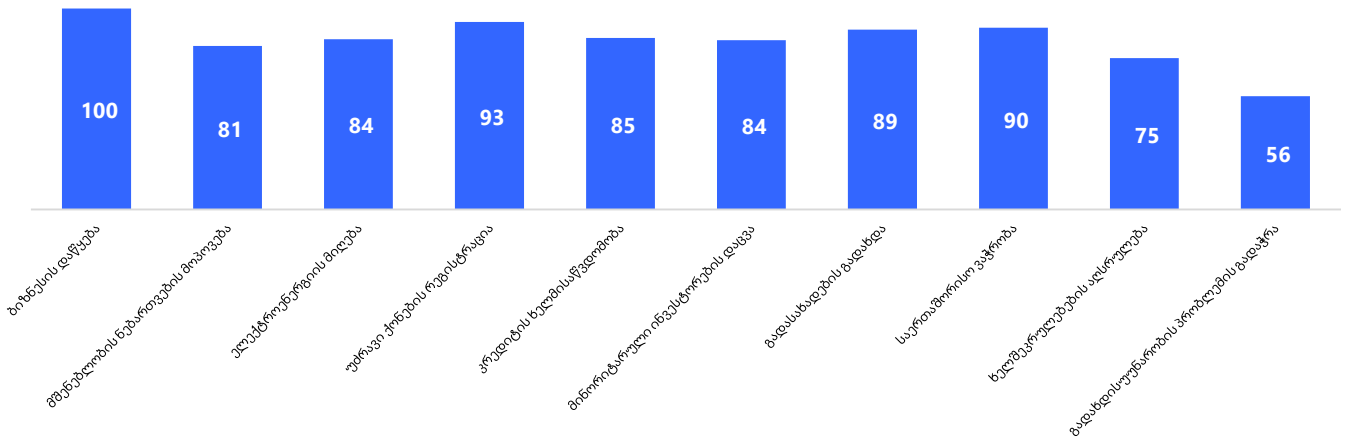

¹ წყარო: საერთაშორისო სავალუტო ფონდის მსოფლიო ეკონომიკის პერსპექტივა, 2023 წლის ოქტომბერი

მსოფლიო ბანკის „ბიზნესის კეთების“ 2020 წლის ანგარიშის მიხედვით, საქართველოს ერთ-ერთი საუკეთესო შედეგი ჰქონდა და რეიტინგში მე-7 ადგილი დაიკავა 83.7 ქულით, რაც რეგიონის თითქმის ყველა მაჩვენებლის საშუალოზე მაღალია. გარდა ამისა, საქართველოს ეკონომიკური თავისუფლების ინდექსი, Heritage Foundation-ის შეფასების მიხედვით, 71.8 არის, რის მიხედვითაც, მისი ეკონომიკა 177 ქვეყანას შორის 26-ე ადგილს იკავებს 2022 წლის თავისუფლების ინდექსის მხრივ. საქართველო ევროპის რეგიონის 45 ქვეყანას შორის მე-18 ადგილზეა, და მისი საერთო ქულა აღემატება როგორც რეგიონის (69.5), ისე მსოფლიოს საშუალო მაჩვენებელს (60.0).

დიაგრამა 4: რეიტინგი ბიზნესის კეთების მიხედვით

წყარო: ბიზნესის კეთების სიმარტივე, 2020 წ.

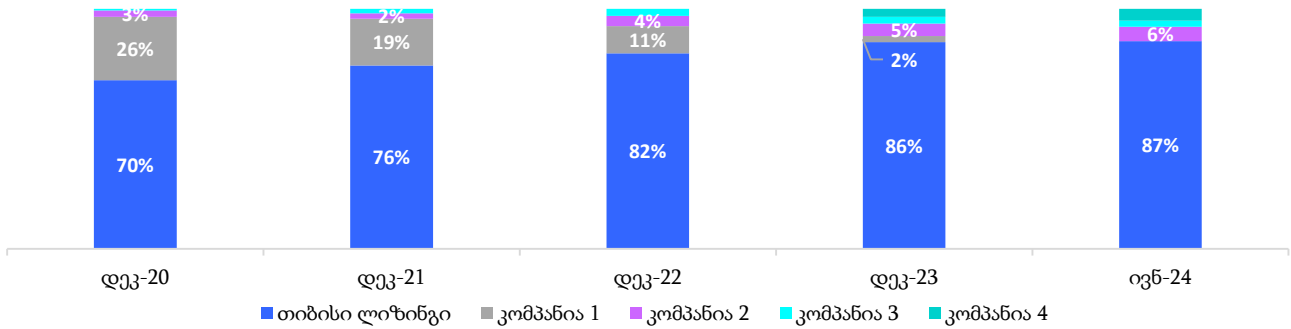
საქართველოს 19 უპირატესი სავაჭრო ხელშეკრულება აქვს გაფორმებული. ევროკავშირთან ასოცირების შესახებ 2014 წელს გაფორმებული შეთანხმება, რომელიც მოიცავს ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი ვაჭრობის სივრცის პრეფერენციულ სავაჭრო რეჟიმს და თავისუფალი ვაჭრობის შესახებ შეთანხმებები სხვა მსხვილ სავაჭრო პარტნიორებთან, როგორცაა ევროკავშირი და ჩინეთი, საქართველოს დაენმარება პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების მოზიდვაში. შეთანხმება თავისუფალი ვაჭრობის შესახებ ჩინეთთან, რომელიც ძალაში შევიდა 2018 წლის იანვარში, შეთანხმება თავისუფალი ვაჭრობის შესახებ ჰონგ-კონგთან, რომელიც ძალაში შევიდა 2019 წლის თებერვალში, ზრდის საექსპორტო ბაზრებზე გასვლის კიდევ უფრო დაჩქარების და ინვესტიციების მოზიდვის შესაძლებლობას მათი ბიზნესისთვის ხელსაყრელი გარემოს, მაღალი ხარისხის მმართველობის და სამ მილიარდ მომხმარებელზე წვდომის შეთავაზებით საბაჟო მოსაკრებლის გარეშე. ევროკავშირთან უვიზო რეჟიმი, რომელიც საქართველოს პასპორტის მფლობელებს 2017 წლის მარტში მიენიჭათ, საქართველოს საგარეო პოლიტიკის კიდევ ერთი დიდი წარმატებაა.

დარგის და ბაზრის მიმოხილვა

საქართველოს ლიზინგის სექტორზე დომინირებს ხუთი მთავარი კომპანია, რომლებიც მუშაობენ მსხვილ და მცირე და საშუალო ზომის დაწესებულებებზე, ხოლო საცალო ლიზინგის ბაზარი მეტწილად აუთვისებულია. საბაზრო წილის მხრივ ჩვენ ვინარჩუნებთ ჩვენი, როგორც ბაზრის ლიდერის, პოზიციას და 2024 წლის ივნისის მდგომარეობით გვაქვს ბაზრის 87%-იანი წილი.

ლიდერი საქართველოში დამკვიდრებული #1 საბაზრო პოზიციით

დიაგრამა 5: ბაზრის წილის დინამიკა

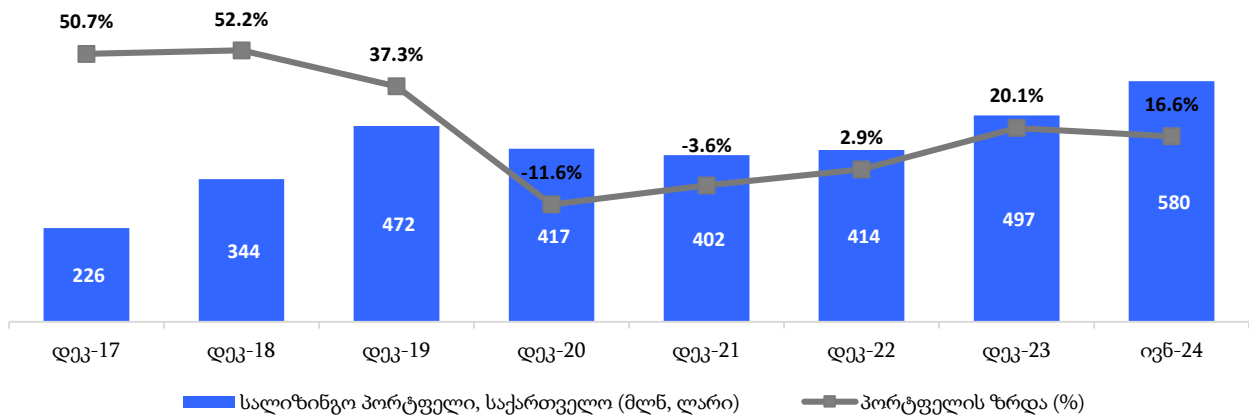

საქართველოში ლიზინგის სფერო განვითარების ადრეულ ეტაპზეა და მისი განვითარების ტემპი სავარაუდოდ მიჰყვება ეკონომიკის განვითარების ტენდენციას. საქართველოში ლიზინგის სფერო დღესდღეობით შეადგენს ქვეყნის მშპ-ის დაახლოებით 1%-ს, 580 მილიონი ლარის სალიზინგო პორტფელით. იმის გათვალისწინებით, რომ ლიზინგის წილი მსგავსი ქვეყნების მშპ-ში დაახლოებით 5%-ია, საქართველოს ლიზინგის სექტორს ზრდის არსებითი პოტენციალი აქვს.

ბოლო ხუთი წლის განმავლობაში საქართველოს სალიზინგო ბაზარმა დაახლოებით 7.6%-იანი რთული წლიური ზრდის ტემპი აჩვენა. სექტორის ორნიშნა ზრდის უმთავრესი მიზეზი ისაა, რომ სალიზინგო პროდუქტების, როგორც დაფინანსების ალტერნატიული გზების, შესახებ ცნობადობა მნიშვნელოვნად გაიზარდა მცირე და საშუალო საწარმოებს შორის, რომლებიც სალიზინგო პროდუქტების მთავარი მიზნობრივი სეგმენტია.

სალიზინგო ბაზრის ზრდა, სავარაუდოდ, გაგრძელდება

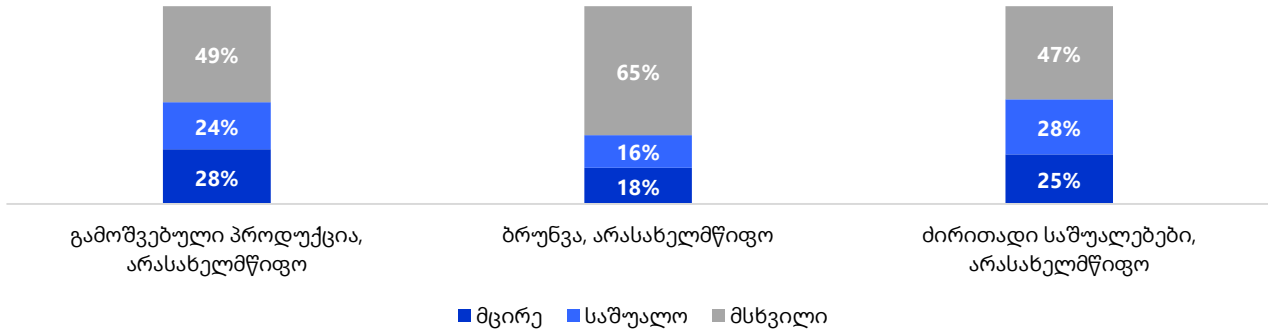
დიაგრამა 6: სალიზინგო ბაზრის დინამიკა

საქართველოს სამეწარმეო ლანდშაფტზე დომინირებენ მცირე და საშუალო საწარმოები და მათზე მთლიანი წარმოების ღირებულების 53% და კერძო სექტორის ბრუნვის 35% მოდის.

დიაგრამა 7: გამოშვებული პროდუქციის, ბრუნვის, ძირითადი საშუალებების გადანაწილება მცირე და საშუალო საწარმოებსა და მსხვილ საწარმოებზე

წყარო: საქსტატი – საქართველოს ბიზნესსექტორი 2022 წელს

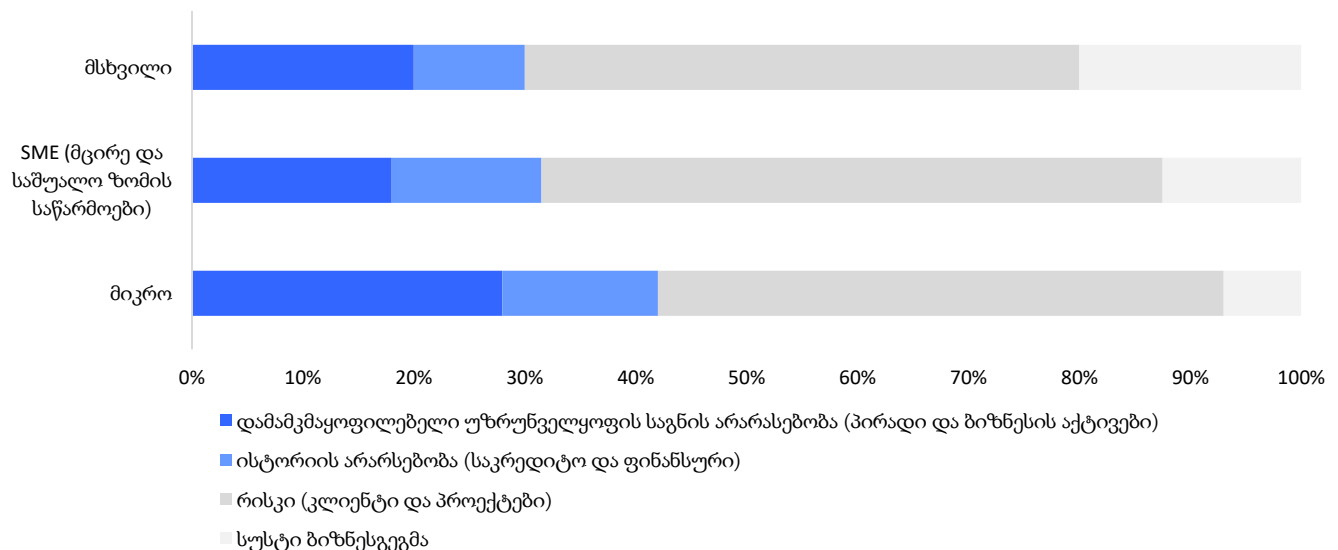
ევროპის საინვესტიციო ბანკის კვლევის ანგარიშის თანახმად, ფულად სახსრებზე შეზღუდული წვდომა რჩება საქართველოში მცირე და საშუალო საწარმოების განვითარების ერთ-ერთ მთავარ შემაფერხებელ ფაქტორად. საკრედიტო განაცხადების უარყოფის მთავარი მიზეზებია სათანადო უზრუნველყოფის საგნის და საკრედიტო ისტორიის არარსებობა, პროექტის რისკიანობა და სუსტი ბიზნესგეგმა.

აღსანიშნავია, რომ პროექტების რისკიანობა მცირე და საშუალო საწარმოების სეგმენტში ბანკების მიერ სესხებზე განაცხადების უარის მთავარი მიზეზია. სათანადო უზრუნველყოფის საგნის არარსებობა ასევე მეტყველებს მცირე და საშუალო საწარმოების უუნარობაზე, დააკმაყოფილონ ბანკის მოთხოვნები უზრუნველყოფასთან დაკავშირებით. იმის გამო, რომ ქართულ ბიზნესს ჭარბვალიანობა ახასიათებს, ბანკები ჩვეულებრივ დამატებით უზრუნველყოფას მოითხოვენ უძრავ-მომრავი ქონების სახით, ხოლო კომპანიებს არ აქვთ დამატებითი უზრუნველყოფის ულევნი მარაგი, რომ დაფინანსების მოთხოვნები დააკმაყოფილონ.

აქედან გამომდინარე, ლიზინგი არის მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოებისთვის და კორპორაციული კლიენტებისთვის დაფინანსების გონივრული ალტერნატიული ფორმა, ვინაიდან უმეტეს შემთხვევაში დამატებითი უზრუნველყოფის საგანი არ მოითხოვება, რადგან ლიზინგით გადაცემული აქტივი თავად ასრულებს მთავარი უზრუნველყოფის საგნის ფუნქციას, რაზე საკუთრების უფლებასაც ფლობს სალიზინგო კომპანია.

დიაგრამა 8: სასესო განაცხადის უარყოფის მიზეზები

წყარო: დაფინანსება საქართველოში – მცირე და საშუალო საწარმოები და კერძო სექტორი 2019 წელს

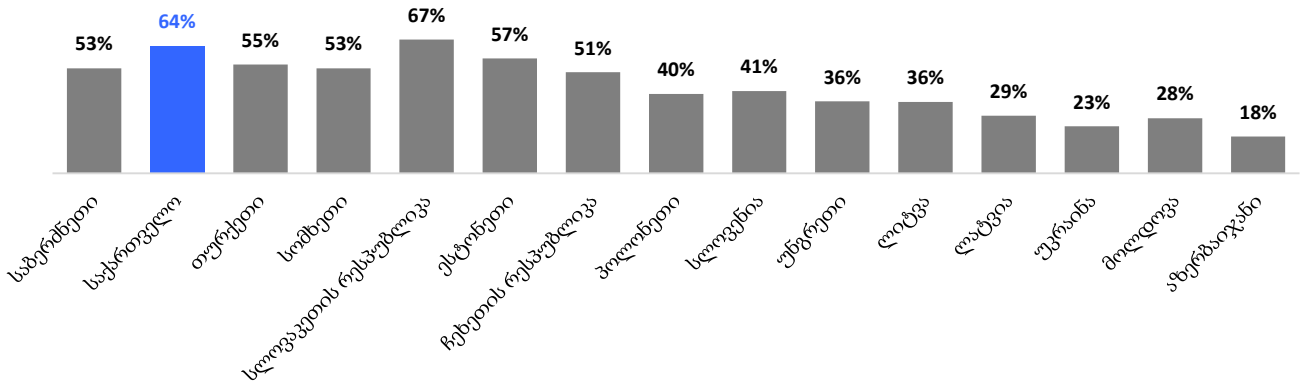
ბიზნესებისთვის დაფინანსების ყველაზე ფართოდ ხელმისაწვდომი წყარო არის საბანკო სესხები. ბოლო ხუთი წლის განმავლობაში ლიზინგმა სულ უფრო დიდი მნიშვნელობა შეიძინა. როგორც მოსალოდნელია, ლიზინგზე, როგორც დაფინანსების ალტერნატიულ გზაზე, მოთხოვნა კიდევ უფრო გაიზრდება, ბანკებთან შედარებით მეტი მოქნილობის და მაღალი რისკის ამტანობის გამო. ლიზინგის მომხმარებლებს არ უხდებათ სესხის უზრუნველყოფის და სესხის მომსახურების მაქსიმალური კოეფიციენტების ან გამკაცრებული ანდერაიტინგის მოთხოვნების დაკმაყოფილება. ლიზინგის მომხმარებლებს შეუძლიათ გაზარდონ საწარმოო სიმძლავრე და კონცენტრირდნენ თავიანთ მთავარ კომპეტენციებზე მინიმალური მონაწილეობით და დამატებითი უზრუნველყოფის გარეშე, რაც პირდაპირ უკავშირდება ქვეყნის ეკონომიკურ ზრდას და განვითარებას.

ჯერჯერობით ლიზინგი, როგორც პროდუქტი, განვითარების ადრეულ ეტაპზეა და თავისი სრული პოტენციალისთვის არ მიუღწევია. სალიზინგო ბაზრის მთავარი პორტფელი შედგება სტანდარტული ფინანსური ლიზინგისგან. დარგის განვითარების მეტწილად დადებითი ტენდენციების და მანქანა-დანადგარების ლიზინგის ბაზარზე შესაძლებლობების ზრდის გამო, საოპერაციო ლიზინგის ბაზარი, სავარაუდოდ, თანდათან გაძლიერდება და მეტ სტიმულს მისცემს ბანკების საკუთრებაში არსებულ სალიზინგო კომპანიებს, რომ ამ მიმართულებით განვითარდნენ.

საბანკო სექტორის ზრდასთან ერთად, გაუმჯობესდა წვდომა დაფინანსებაზე. ფინანსური საქმიანობის გაფართოება საქართველოში ხელსაყრელ ეკონომიკურ გარემოზე მეტყველებს. კერძო სექტორის კრედიტის მშპ-სთან თანაფარდობის მაჩვენებლის მიხედვით, საქართველო თავის მსგავს ქვეყნებს უტოლდება.

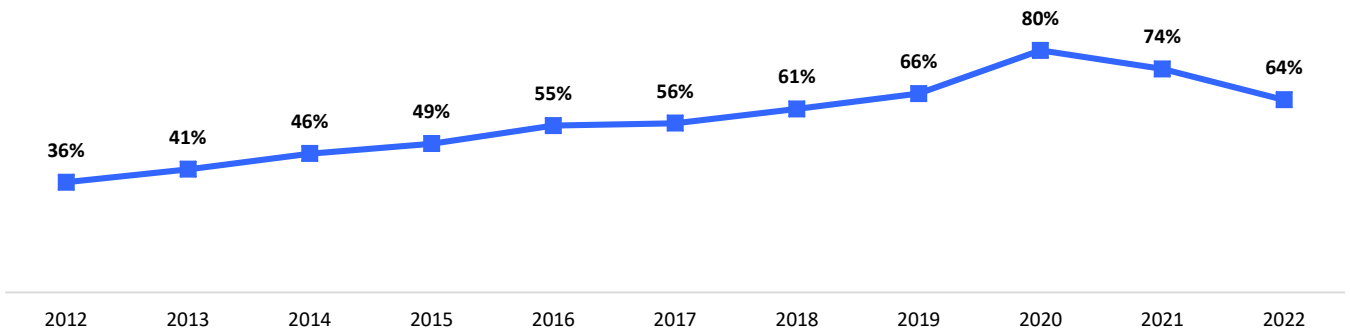
დიაგრამა 9: კერძო სექტორის კრედიტის მშპ-სთან თანაფარდობის კოეფიციენტი (საქართველოს და სხვა ქვეყნების შედარება)

წყარო: მსოფლიო ბანკი, 2022 წ.

დიაგრამა 10: კერძო სექტორის კრედიტის მშპ-სთან თანაფარდობის კოეფიციენტი (საქართველო 2011-2021 წ.წ.)

წყარო: მსოფლიო ბანკი, 2022 წ.

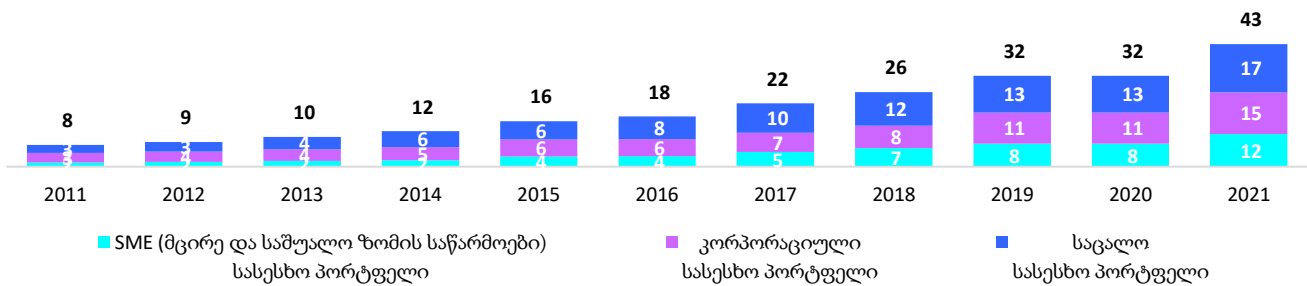

მცირე და საშუალო საწარმოების პორტფელის მოცულობა 2012 წლიდან თითქმის რვაჯერ გაიზარდა და მცირე და საშუალო საწარმოების სეგმენტზე ყველა სესხის 28% მოდის². მოცულობის თვალსაზრისით, საქართველოს სალიზინგო სექტორს ზრდის საკმაოდ დიდი პოტენციალი აქვს. უნდა აღინიშნოს, რომ ვინაიდან მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოები საქართველოში ბიზნესის მწივანელოვან ნაწილს შეადგენს, მათ საქმიანობას და ინვესტიციებს გადამწყვეტი მნიშვნელობა აქვს ქვეყნის ეკონომიკის განვითარებისთვის. ლიზინგი, თავის მხრივ, საუკეთესო ფინანსური ინსტრუმენტია მიკრო, მცირე და საშუალო ბიზნესების ძირითადი საშუალებების დასაფინანსებლად.

დიაგრამა 11: საკრედიტო პორტფელის შემადგენლობა სეგმენტების მიხედვით (ბანკთაშორისი სესხების გამოკლებით, მილიარდი ლარი)

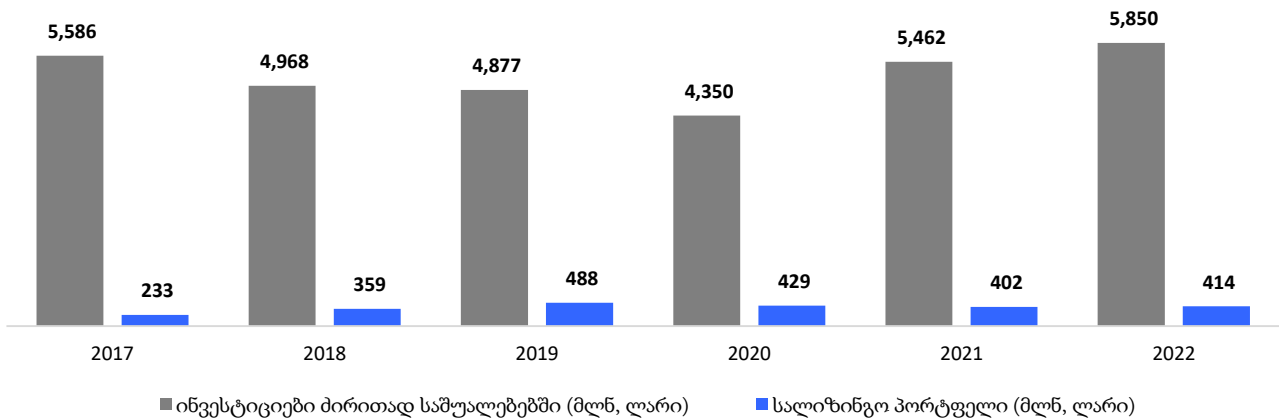
(დაკორექტირებულია სავალუტო კურსის ეფექტის მიხედვით, სავალუტო კურსი 2019 წლის ბოლოსთვის)

წყარო: სებ

დიაგრამა 12: ძირითად საშუალებებში ინვესტიციების შედარება სალიზინგო პორტფელის დინამიკასთან

წყარო: სებ

მარეგულირებელი გარემო

საქართველოში ლიზინგის სფერო, სხვა ფინანსურ ინსტიტუტებთან შედარებით, როგორცაა ბანკები და მიკროსაფინანსო ორგანიზაციები, არ არის მკაცრად დარეგულირებული. ლიზინგის სფეროს განმკარგველი ერთიანი სისტემა ცალკე არ არსებობს: ლიზინგის სექტორი რეგულირდება ზოგადი კანონმდებლობით, ნებისმიერი სხვა სამეწარმეო ერთეულის მსგავსად, და სალიზინგო კომპანიებისთვის არ არსებობს ლიცენზიის, ნებართვის, აკრედიტაციის, ავტორიზაციის, კაპიტალის მინიმალური მოთხოვნები ან რამე სხვა მოთხოვნები. ნებისმიერი არარეგულირებული საქმიანობის მსგავსად, ლიზინგი ექვემდებარება ბიზნესის, საგადასახადო და სამოქალაქო კანონმდებლობით გათვალისწინებულ ზოგად ნორმებს.

² წყარო: საქართველოს ეროვნული ბანკი

ერთადერთი რეგულაცია კონკრეტულად სალიზინგო კომპანიების შესახებ ისაა, რომ 200,000 ლარამდე ღირებულების ყველა სალიზინგო ოპერაცია უნდა განხორციელდეს ეროვნულ ვალუტაში და რომ ლიზინგის გამცემისთვის დაწესებულია მაქსიმალური წლიური ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი, რომელიც არ უნდა აღემატებოდეს 50%-ს.

რეგულაციის არარსებობის შემთხვევაში, გადამწყვეტი მნიშვნელობა აქვს დარგის ძლიერი ასოციაციის არსებობას, რომელიც წამყვან როლს ითამაშებს ლიზინგის სფეროს თვითრეგულირებაში. დარგის ძლიერი ასოციაცია იზრუნებს იმაზე, რომ ლიზინგის სფერო ურთიერთშეთანხმებულად ურთიერთობდეს მთავრობასთან და სხვა დაინტერესებულ მხარეებთან. გარდა ამისა, ლიზინგის სფერო მან გარკვეული ცოდნით და თანამედროვე სტანდარტებით უნდა უზრუნველყოს.

ბოლო რამდენიმე წლის განმავლობაში სახელმწიფოს ფინანსური მხარდაჭერის პროგრამებმა მნიშვნელოვანი მოთხოვნა შექმნა საწარმოო აღჭურვილობის ლიზინგზე. საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო და პრემიერ-მინისტრის კაბინეტი ხელს უწყობს საქართველოში ლიზინგის სფეროს განვითარებას.

გაერთიანებული სამეფოს „კარგი მმართველობის ფონდის“ მხარდაჭერით და ინვესტორთა საბჭოს ხელშეწყობით, ჩვენ განვახორციელეთ პროექტი საქართველოში სალიზინგო ბაზრის განვითარების უზრუნველსაყოფად. პროექტის ფარგლებში შეფასდა სალიზინგო ბაზრის იურიდიული, საგადასახადო, მარეგულირებელი და ბიზნეს გარემო და საუკეთესო საერთაშორისო პრაქტიკაზე დაყრდნობით შემუშავდა რეკომენდაციები. დოკუმენტი მთავრობას გადაეცა გადასახედად.

ბიზნესმოდელი

ჩვენი მიზანია, ინოვაციის და კომპეტენციის გამოყენებით, ბაზარზე წამყვანი სალიზინგო პროდუქტების და მომსახურების შექმნა, ქართული ბიზნესისთვის დაფინანსების მოქნილი გადაწყვეტების შეთავაზება და ამით მთელ ეკონომიკაში დამატებითი ღირებულების შექმნა

ჩვენ ვქმნით ღირებულებას საქართველოში მომხმარებელთა მრავალფეროვანი ბაზისთვის სხვადასხვა დანიშნულების აქტივების დაფინანსებისთვის გრძელვადიანი ფინანსური და საოპერაციო ლიზინგის შეთავაზებით,

ჩვენი მოდელი მარტივია: ვყიდულობთ აქტივს, ლიზინგით გადავცემთ ჩვენს მომხმარებლებს; ვიღებთ ყოველწლიურ შემოსავალს, სანამ აქტივი ჩვენს საკუთრებაშია (საშუალოდ, სამიდან ხუთ წლამდე), ხოლო შემდეგ მას ვყიდით მეორად ბაზარზე ან ვარეზინგებთ. ამ მომსახურების გაწევისას ჩვენ ვკისრულობთ დანახარჯებს, ძირითადად, თანამშრომლის ანაზღაურების, ტექნიკური მომსახურების, ტრანსპორტირების და ცვეთის ხარჯების სახით.

ჩვენი როგორც საერთაშორისო, ისე ადგილობრივი აქტივის მომწოდებლების ფართო ქსელი საშუალებას გვაძლევს, მოვახდინოთ სხვადასხვა ტიპის აქტივების ლიზინგი, დაწყებული მომცრო, ხელის ელექტრომომწობილობებით, დამთავრებული დიდი საწარმოო დანადგარებით. აღჭურვილობას ვიძენთ ხარისხიანი და სანდო პროდუქტების კარგი რეპუტაციის მქონე ცნობილი მწარმოებლებისგან და მათთან ახლო ურთიერთობას ვინარჩუნებთ, რათა უზრუნველვყოთ საიმედო მიწოდება და შესყიდვის შემდგომი კარგი მომსახურება და მხარდაჭერა. სალიზინგო საგნის მომწოდებლებთან მუდმივ კავშირს ვინარჩუნებთ, რომ ადრევე გაავიხაროთ მათ ჩვენი საჭიროებები, რათა სალიზინგო საგანი დროულად მივიღოთ.

ჩვენი სერვისები ძირითადად მოიცავს ლიზინგს/აქტივების დაფინანსებას ტექნიკისა და აღჭურვილობისთვის, ავტომობილებისთვის, სამშენებლო, სასოფლო-სამეურნეო, საინფორმაციო ტექნოლოგიების და კავშირგაბმულობის აღჭურვილობისთვის, სამედიცინო ტექნოლოგიისთვის, უძრავი ქონებისთვის და მსხვილი მოძრავი აქტივებისთვის (თვითმფრინავები, იახტები და სხვა).

ჩვენი საკრედიტო განყოფილება წარმოადგენს ლიზინგის გაყიდვების ძირითადმომძრავებელ წყაროს. იგი შედგება ანალიტიკური, გაყიდვების და პროდუქტის განვითარების გუნდებისგან. გაყიდვების განყოფილება სექტორული მიდგომით ხელმძღვანელობს და ჰყავს ორი ხელმძღვანელი, რომელიც სხვადასხვა სექტორს უძღვება: სამშენებლო და ჯანდაცვის სექტორს და წარმოების და მომსახურების სექტორს. საკრედიტო განყოფილების გარდა, ჩვენ ასევე გვაქვს ცალკე განყოფილება საავტომობილო სეგმენტისთვის.

გაყიდვების მიმართულება პირდაპირ კომუნიკაციას ახდენს მომხმარებლებთან, აცნობს მათ ჩვენს ზოგად პირობებს და აგროვებს დოკუმენტებს. დოკუმენტაციის პაკეტი შემდეგ გადაეცემათ ანალიტიკოსებს, რომ დაამუშაონ პროექტი და წარუდგინონ ის კომიტეტს. ანალიტიკოსები ჩართულები არიან მხოლოდ გეგმურ ფინანსურ მონიტორინგსა და რესტრუქტურისაციის პროცესებში.

ამ სფეროში ჩვენი ნოუჰაუსი, გამოცდილებისა და ცოდნის წყალობით, აქტივებთან დაკავშირებულ კომპეტენციას და ლიზინგის შეთავაზებებს ვუსადაგებთ ჩვენი მომხმარებლების ბიზნესსაქმიანობას. ამას ხელს უწყობს ჩვენი აქტივების მართვის განყოფილება. განყოფილება დაკომპლექტებულია თანამშრომლების გუნდით, რომელთა კომპეტენციები მოიცავს სხვადასხვა ტიპის აქტივების მასსიათებლების საფუძვლიან ცოდნას.

დიაგრამა 13: ლიზინგის პროცესი

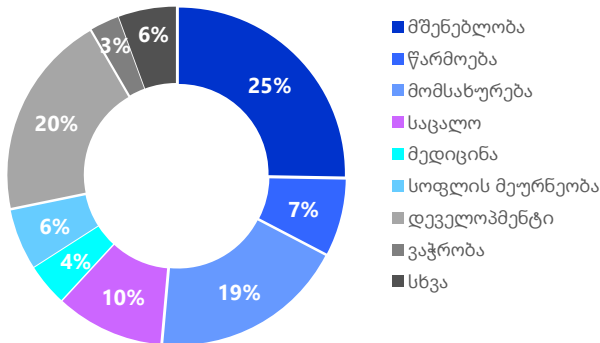
გეოგრაფიული დაფარვა

ჩვენ მთლიანად ვფარავთ საქართველოს ტერიტორიას და პროდუქტებსა და მომსახურებას მომხმარებლებს ვაწვდით გაყიდვების სხვადასხვა ტიპის არხების მეშვეობით, რომელთა შორისაა ოფიციალური დილერები, ვენდორები, გაყიდვების პირდაპირი არხები და ჩვენი მშობელი ბანკის ფილიალები. ჩვენს გაყიდვების ფართო არეალს ხელს უწყობს ჩვენი მჭიდრო თანამშრომლობა სალიზინგო აღჭურვილობის წამყვან საერთაშორისო მომწოდებლებთან და ავტოდილერებთან. გარდა ამისა, გაყიდვებიდან შემოსავლის მიღებას კიდევ უფრო უწყობს ხელს „მომხმარებლის გზის“ არსებობა და ჩვენი მშობელი კომპანიისგან მომხმარებლების მოზიდვის სინერგია. საქართველოს უდიდეს ქალაქებში ოთხი ფილიალი გვაქვს. 2023 წელს, თბილისში, აღმაშენებლის ხეივანის მე-10 კილომეტრზე ჩვენი ახალი ფილიალი გაიხსნა, რომელშიც მომხმარებლები შეძლებენ ახალი და მეორადი ავტომობილების, აგრო და მძიმე ტექნიკის ლიზინგის სერვისით სარგებლობას.

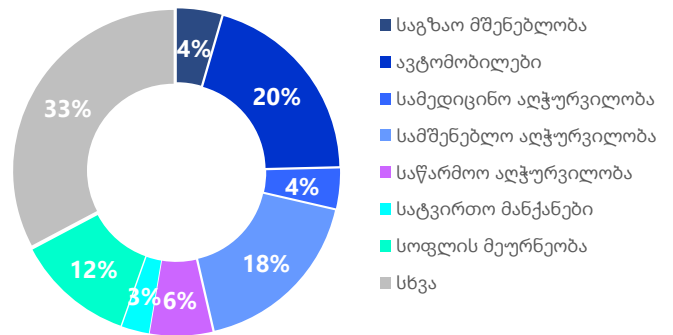
მომხმარებელთა ბაზა

ჩვენ გვყავს სხვადასხვა ზომის და მასშტაბის მომხმარებლები, დაწყებული მცირე, საშუალო და კორპორაციული ბიზნესით, დამთავრებული საცალო პირებით, რომელთაც ვეხმარებით თავიანთი საქმიანობის დაფინანსებასა და გაფართოებაში. ჩვენი მომხმარებელთა ბაზა ასევე დივერსიფიცირებულია დარგების მხრივ, რომელთაგან არცერთი არ წარმოადგენს 25%-ზე მეტს. ჩვენს მომხმარებელთა დივერსიფიცირებული ბაზა მოიცავს ეკონომიკის ყველა სექტორს, მათ შორის მშენებლობას, დეველოპმენტს, მომსახურებას, საგზაო მშენებლობას, მედიცინას, სოფლის მეურნეობას, ვაჭრობას, ჰორეკას, მსუბუქ მრეწველობას, განახლება-ენერჯიას, საავტომობილოს, ტექნოლოგიას, მედია და ტელეკომუნიკაციას და პოლიგრაფიას.

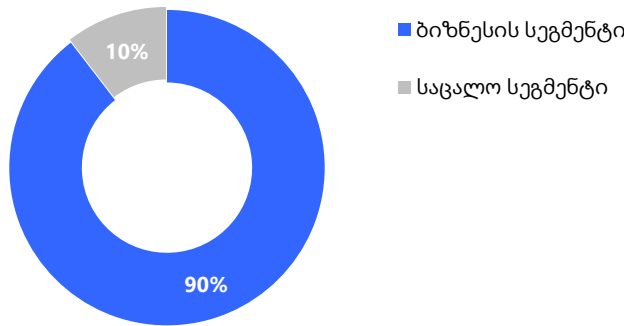
დიაგრამა 14: მთლიანი სალიზინგო პორტფელის ჩაშლა დარგების მიხედვით

დიაგრამა 15: მთლიანი სალიზინგო პორტფელის ჩაშლა აქტივების ტიპების მიხედვით

დიაგრამა 16: მთლიანი სალიზინგო პორტფელის ჩაშლა მომხმარებელთა სეგმენტების მიხედვით

ჩვენი საოპერაციო სეგმენტები არის ბიზნესსაქმიანობაში ჩართული კომპონენტები, რომლებმაც შეიძლება წარმოქმნას შემოსავლები ან გაწიოს ხარჯები. ჩვენი საოპერაციო სეგმენტებია:

- ბიზნეს სეგმენტი, რომლებიც მოიცავს იურიდიულ პირებზე ან იურიდიული პირების ჯგუფზე გაცემულ ყველა ლიზინგს, სადაც დაფინანსებული აქტივი შეიძლება იყოს ნებისმიერი ტიპის; და
- საცალო სეგმენტი, რომელიც მოიცავს ფიზიკურ პირებს, რომლებიც არ წარმოადგენენ ბიზნეს სეგმენტს.

ხელმძღვანელობა საოპერაციო სეგმენტების შედეგებს აფასებს წლის მთლიანი სრული შემოსავლის/(ხარალის) მიხედვით. საანგარიშგებო სეგმენტები იგივე საოპერაციო სეგმენტებია. სეგმენტის მიმოხილვა განხილულია შემდეგ თავში.

სეგმენტების მიმოხილვა

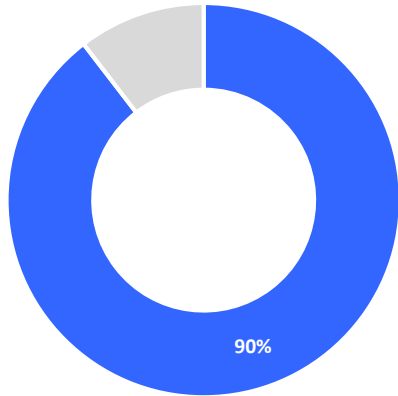
ბიზნესის სეგმენტი

ჩვენ ვართ ლიზინგის მომსახურების წამყვანი მიმწოდებელი ბიზნესის სეგმენტისთვის საქართველოში და 2024 წლის ივნისის მონაცემებით გვიკავია ბაზრის 87%-იანი წილი, ბიზნესის სეგმენტის 678 მომხმარებლით და 450 მილიონი ლარის მთლიანი სალიზინგო პორტფელით. 2024 წლის ივნისის მონაცემებით, ჩვენი ბიზნესის მთლიანი სალიზინგო პორტფელი წელიწადში საშუალოდ 18%-ით იზრდებოდა ბოლო სამი წლის განმავლობაში.

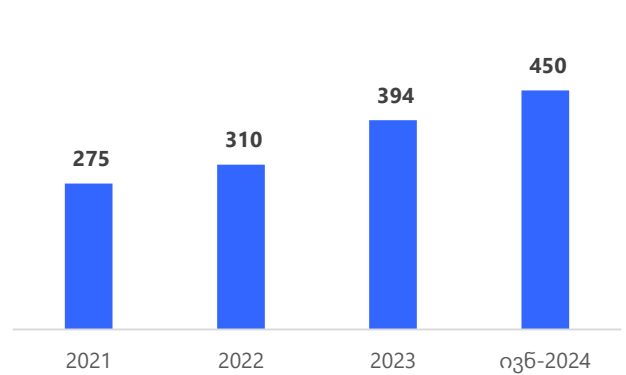
ბიზნესის სეგმენტი შეადგენს მთლიანი სალიზინგო პორტფელის 90%-ს და არის კარგად დივერსიფიცირებული, რადგან მოიცავს ბევრ სხვადასხვა დარგს.

ბიზნესის სეგმენტს მხარს ვუჭერთ კარგად სტრუქტურირებული, ეფექტიანი და სასარგებლო სალიზინგო შეთავაზებებით.. სალიზინგო საგნის წამყვან მიმწოდებლებთან სპეციალური გარიგებებით და გამორჩეული თანამშრომლობით, ჩვენ ვახერხებთ ფართო სპექტრის საწარმოო აქტივების დაფინანსებას მსხვილი საწარმოებისთვის და ვენმარებით მათ საქმიანობის გაფართოებაში. გვამაყება, რომ გვაქვს აქტივების მიმწოდებლების ფართო ქსელი, რაც საშუალებას გვაძლევს მხარი დავუჭიროთ ჩვენს მომხმარებლებს თავიანთ საქმიანობაში. წლების განმავლობაში წარმატებული პარტნიორობა დავამყარეთ უამრავ კორპორაციულ კლიენტთან და მათი წარმატების ნაწილი გავხდით.

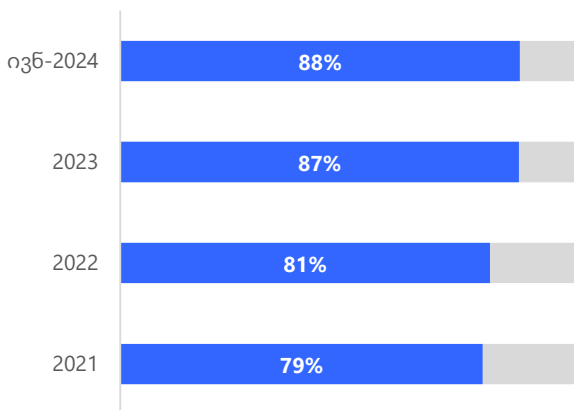
დიაგრამა 17: ბიზნესის სეგმენტის წილი მთლიან სალიზინგო პორტფელში

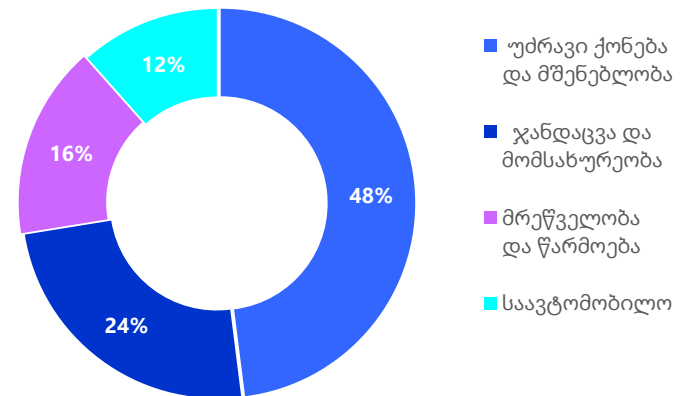
დიაგრამა 19: ბიზნესის სეგმენტის მთლიანი სალიზინგო პორტფელი, მლნ ლარი

დიაგრამა 18: ბიზნესის სეგმენტის საბაზრო წილის დინამიკა

დიაგრამა 20: ბიზნესის სეგმენტის მთლიანი სალიზინგო პორტფელის ჩაშლა დარგების მიხედვით

შეთავაზებები

ფინანსური ლიზინგი

ფინანსური ლიზინგი ჩვენი მომხმარებლებისთვის ინვესტიციის ეფექტური მეთოდია, რომელიც იძლევა ნებისმიერი ახალი ან მეორადი აქტივის (როგორცაა ჩვენი მომხმარებლის მიერ შერჩეული დანადგარი ან აღჭურვილობა) გამოყენების უფლებას წინასწარ განსაზღვრული ყოველთვიური სალიზინგო გადასახადის სანაცვლოდ, რა დროსაც აქტივზე საკუთრების უფლება სალიზინგო კომპანიას რჩება. ლიზინგის დაფინანსების გარდა, მომხმარებლებისთვის ღირებულებას ვქმნით დამატებითი მომსახურებითაც, როგორცაა აღჭურვილობასთან დაკავშირებული საკონსულტაციო მომსახურება და გაყიდვის შემდგომი ტექნიკური მომსახურება. კომპანიის პორტფელის 100% ფინანსური ლიზინგია.

თანამშრომლობა „აწარმოე საქართველოში“-სთან

პროგრამის მიზანია ახალი საწარმოების შექმნითა და გაფართოებით და არსებული საწარმოების ხელახლა აღჭურვით, საქართველოს მთავრობის მიერ ეკონომიკის პრიორიტეტულ სფეროებში ბიზნესების განვითარების მხარდაჭერა და შიდა წარმოების დივერსიფიკაცია

ამ პროექტის ფარგლებში 100,000-5,000,000 ლარის მოცულობის ლიზინგებისთვის, ლიზინგის მთლიან ვადაზე საპროცენტო განაკვეთის სუბსიდირება ხდება რეფინანსირების განაკვეთს მინუს 3%-ით. 2024 წლის ივნისის მდგომარეობით სუბსიდირების პროგრამით დაფინანსებულმა პროექტებმა მთლიან სალიზინგო პორტფელში 30.5 მილიონი ლარი შეადგინა.

თანამშრომლობა სოფლის განვითარების სააგენტოსთან

პროგრამის მიზანია ძირითადი სასოფლო-სამეურნეო წარმოების, დამუშავების, შენახვის და გაყიდვის გაუმჯობესება იურიდიული და ფიზიკური პირებისთვის იაფი, ხანგრძლივი ვადით ხელმისაწვდომი და შეღავათიანი ფულადი სახსრების მიწოდების საშუალებით, რაც ემსახურება სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტების დამატებითი ღირებულების შემქმნელი ინფრასტრუქტურის განვითარებას.

პროექტის ფარგლებში თანადაფინანსებით ისარგებლებენ საწარმოები, რომლებიც ქმნიან სასოფლო-სამეურნეო პროდუქციას (როგორცაა თანამედროვე ფერმები, სასათბურე მეურნეობები და სხვა), ეწევიან სასოფლო-სამეურნეო პროდუქციის ნებისმიერი სახით გადამამუშავებას (შენახვა, დაფასობა, ხელმეორედ გამოყენება) ან აწარმოებენ სასოფლო-სამეურნეო პროდუქციის შესაფუთ მასალებს.

ამ პროექტის ფარგლებში, 20,000-1,500,000 ლარის მოცულობის ლიზინგის საპროცენტო განაკვეთის სუბსიდირების ოდენობაა ლიზინგის მთლიან ვადაზე 12%-ს შეადგენს.

2024 წლის ივნისის მდგომარეობით სუბსიდირების პროგრამით დაფინანსებულმა პროექტებმა მთლიან სალიზინგო პორტფელში 16.2 მილიონი ლარი შეადგინა.

სოფლის განვითარების სააგენტოს თანადაფინანსების პროგრამასთან თანამშრომლობით, ჩვენს მომხმარებლებს შეთავაზეთ სალიზინგო შეთავაზებები პირველადი თანამონაწილეობის მოთხოვნების გარეშე. სოფლის განვითარების სააგენტომ მოახდინა აქტივისთვის მოთხოვნილი თანხის 30-35%-ის სუბსიდირება, ხოლო დანარჩენი 65-70% ჩვენ დავაფინანსეთ. საზოგადოების მხრიდან მაღალი დაინტერესების გამო, ჩვენ აქტიურად გავავრცელეთ ინფორმაცია მონაწილე ვენდორების შესახებ, რითაც მომხმარებლებს სასურველი აქტივის არჩევა გაუზარტიკეთ.

სამშენებლო, სამედიცინო და სასოფლო-სამეურნეო აღჭურვილობის სწრაფი ლიზინგი

სტანდარტულ ფინანსურ ლიზინგთან შედარებით ფინანსური ლიზინგის შეთავაზების მოქნილი მიდგომა, განაცხადის და დამტკიცების გამარტივებული პროცესით. დამტკიცების პროცესს, როგორც წესი, ერთიდან სამ დღემდე სჭირდება

კომერციული უძრავი ქონების ლიზინგი

2021 წელს საქართველოს ბაზარზე ჩვენ პირველებმა დავენერგეთ კომერციული უძრავი ქონების ლიზინგი. კომერციული უძრავი ქონების ლიზინგი ჩვენს მომხმარებლებს საშუალებას აძლევს, იქირაონ კომერციული ქონება ლიზინგის ვადის განმავლობაში ყოველთვიური სალიზინგო გადასახადის სანაცვლოდ და ლიზინგის ვადის ბოლოს გარანტირებულად მიიღონ ქონებაზე საკუთრების უფლება.

სავაჭრომობილო ლიზინგი

სავაჭრომობილო სეგმენტის ფარგლებში ვაფინანსებთ ახალ და მეორად იმპორტირებულ და მეორად ადგილობრივ მანქანებს ფიზიკური პირებისთვის. ჩვენ ავტომობილის ლიზინგის მომსახურების წამყვანი მიწოდებელი ვართ ბაზარზე, რაც მოიცავს ჩვენი მომხმარებლებისთვის მთლიანი სავაჭრომობილო პარკის მართვას ავტომობილის მთლიან საექსპლუატაციო ვადის განმავლობაში, დაწყებული ავტომობილის შექმნიდან და ტექნიკური მომსახურებიდან, დამთავრებული ავტომობილის რემარკეტინგით. ავტომობილების პარკის მართვის ათწლიანი გამოცდილება საშუალებას გვაძლევს კომერციული ავტომობილის მომსახურების განმავლობაში სრული ტექნიკური მხარდაჭერა გავუწიოთ მომხმარებლებს.

ჩვენ გვაქვს როგორც პირდაპირი, ისე არაპირდაპირი გაყიდვები დილერების, ბანკების და ბროკერების მეშვეობით, რომლებიც მომხმარებლებს მოიხიდავენ თიბისი ლიზინგისთვის. 2021 წელს ჩვენ ასევე დავერგეთ საოპერაციო ლიზინგი მძიმე მრეწველობის ალტურვილობისა და სადისტრიბუციო ავტომობილებისთვის, რაც იმავე მომსახურებას გულისხმობს, როგორც ავტომობილის საოპერაციო ლიზინგი.

თიბისი ლიზინგს ქართული ბიზნესგარემოს მხარდაჭერის 20-წლიანი ისტორია აქვს. თიბისი ლიზინგი დაარსების დღიდან უზრუნველყოფს ფინანსურ სახსრებზე წვდომას, რაც ეხმარება ბიზნესებს ზრდასა და განვითარებაში.

ქართული ბიზნესგარემოს მხარდაჭერა და ქვეყნის საწარმოო სიმძლავრის განვითარებაში წვლილის შეტანა თიბისი ლიზინგის მისი ქვაკუთხედიანია. მომხმარებლების ბიზნესსაქმიანობისთვის მისადაგებული ფინანსური პროდუქტების შეთავაზებაზე ზრუნვის შედეგად, ბოლო 20 წლის განმავლობაში თიბისი ლიზინგი იმდენად გაიზარდა, რომ ქვეყნის წამყვანი მიმწოდებელი გახდა მცირე და საშუალო ზომის საწარმოებისთვის, სტარტაპებისა და ფიზიკური პირებისთვის ალტერნატიული ფინანსური სერვისების მიწოდების თვალსაზრისით.

ახალ ბიზნესებს, განსაკუთრებით მათ, რომლებსაც არ აქვთ საკრედიტო ისტორია, უჭირთ საბანკო სესხების მიღება. საბედნიეროდ, ჩვენ მხარს ვუჭერთ სტარტაპებს, რომ ინვესტიცია განახორციელონ მათთვის მნიშვნელოვან ალტურვილობასა და აქტივებში და მათთვის ხელმისაწვდომად ვაქცევთ ტექნიკურ მხარდაჭერას, ამავდროულად ვანდენთ მათი ფულადი ნაკადებისა და საბრუნავი კაპიტალის ოპტიმიზაციას.

20 წლის იუბილესთან დაკავშირებული კომუნიკაციისას, ორიენტირი ბიზნესის მხარდაჭერასა და საცალო სეგმენტში ზრდაზე გავაკეთეთ. ჩვენს არსებულ და პოტენციურ მომხმარებლებს შევასხენეთ, რომ მათი სტარტაპ იდეის განხორციელებისა თუ ბიზნესგანვითარებისთვის საჭირო აქტივების სწრაფ დაფინანსებას უზრუნველყოფდით, სწორედ ამიტომ, 2024 წლის პირველ ნახევარში რიგ საინტერესო პროექტებს დავუჭირეთ მხარი.

ბათუმში კაფე „დაფნა“ გაიხსნა

თიბისი ლიზინგის მხარდაჭერით ბათუმში კაფე „დაფნა“ გაიხსნა. კაფე ბათუმში, მემედ აბაშიძის 43 ნომერში, ისტორიულ შენობაში მასპინძლობს სტუმრებს და იმეორებს თბილისში არსებული ფილიალის მინიმალისტურ კონცეფციას. ამ დრომდე სახლური ხინკლისა და მოდერნისტული ქართული კერძების სივრცე მომხმარებელს მხოლოდ თბილისში, ერთ ლოკაციაზე მასპინძლობდა. სტუმრებისთვის ტრადიციული კერძების უნიკალური ვარიანტების შეთავაზების შედეგად იგი 2022 წელს Forbes-ის თბილისში მდებარე 12 საუკეთესო ქართული რესტორანების სიაში შევიდა. მან ასევე მიიღო უმაღლესი რეიტინგი OTA ტურისტულ გზამკვლევებში, რაც თავისთავად, ბევრის მთქმელია.

თიბისი ლიზინგმა ბიზნესს მხარი დაუჭირა რესტორნის მართვისთვის საჭირო აუცილებელი პროფესიონალური სამხარეულო ალტურვილობის დაფინანსებით.

ბათუმში კინოთეატრი CAVEA გაიხსნა

თიბისი ლიზინგის მხარდაჭერით ბათუმში კინოთეატრი CAVEA გაიხსნა. 4 დარბაზიანი სივრცე გრანდ მოლის მე-4 სართულზე მდებარეობს. ახალი, თანამედროვე სტანდარტების შესაბამისი კინოთეატრი ულტრათანამედროვე ხმის აპარატურით, გამოსახულების სისტემით და კომფორტული სავარძლებით არის ალტურვილი, ეს ყველაფერი კი, კინოჩვენებების საუკეთესო ხარისხსა და გამოცდილებას განაპირობებს. პროექტის ფარგლებში ლიზინგით სწორედ ეს აქტივები დაფინანსდა.

კომპანიის გრძელვადიანი განვითარების სტრატეგიის ფარგლებში, ჩვენ ენთუზიაზმით ვაფინანსებთ ფართო სპექტრის ეკომეგობრულ და მდგრად პროექტებს.

ლიზინგი თავისთავად „მწვანე“ რადგან იგი საშუალებას აძლევს ბიზნესებს, ინვესტიცია განახორციელონ უფრო ახალ და ეფექტიან ალტურვილობაში, რომელიც ნაკლებ რესურსს მოიხმარს. მანქანა-დანადგარების მყისიერად შესყიდვისთვის კაპიტალის გამოყოფის ნაცვლად, განსაკუთრებით თუ არსებული ალტურვილობა შედარებით მოძველებული, ნაკლებად ეფექტანია, უმჯობესია მიაკითხოთ სალიზინგო კომპანიას და მას სთხოვოთ დაფინანსება.

საქართველოში ჯერ კიდევ არ არის საკმარისად ათვისებული ლიზინგის ერთ-ერთი ყველაზე პერსპექტიული მიმართულება – სწრაფად მზარდი ინვესტიციები მდგრად ალტურვილობაში, როგორცაა ენერგოეფექტური აქტივები, განახლებადი ენერჯია და ეკოლოგიურად უფრო სუფთა წარმოება.

მდგრადი განვითარებისკენ სწრაფვის ფარგლებში, მდგრადი აქტივების დაფინანსებით ჩვენ ვეხმარებით მომხმარებლებს გახდნენ უფრო „მწვანე“. ჩვენი პროექტების უმრავლესობა ფოკუსირებულია გარემოს დაცვასა და სუფთა ენერჯიაზე – როგორცაა მზის პანელები, ქარის ენერჯია და მცირე ზომის ჰიდროელექტროსადგურები. ჩვენ ხელს ვუწყობთ ენერგოეფექტური სასოფლო-სამეურნეო და საწარმოო აქტივების დაფინანსებას და 2024 წლის ივნისის მდგომარეობით მწვანე პორტფელის მოცულობამ 35 მილიონი ლარი შეადგინა, საიდანაც 1.8 მილიონი ლარი მზის პანელებმა შეადგინა. გარდა ამისა, 2024 წლის ოთხეულ ახევარში პორტფელში ელექტრო ავტომანქანების მოცულობამ 6 მილიონი ლარი შეადგინა.

ჩვენი გრძელვადიანი სტრატეგიის თანახმად, ჩვენ დიდი ენთუზიაზმით ვაფინანსებთ ფართო სპექტრის ეკომეგობრულ პროექტებს. საერთაშორისო ფინანსურ ინსტიტუტებთან აქტიური თანამშრომლობით (მაგ. ევროპის რეკონსტრუქციის და განვითარების ბანკი (EBRD), საფრანგეთის განვითარების სააგენტო (PROPARCO), პოლანდიის განვითარების ბანკი (FMO), ფონდი მწვანე ზრდისთვის (GGF), ევროპული ფონდი სამხრეთ-აღმოსავლეთ ევროპისთვის (EFSE) და სხვ.), ჩვენ აქტიურად დავიწყეთ

ახალი პროდუქტების შექმნა, რაც დაგვეხმარება ენერგოეფექტური აქტივების დაფინანსების მოცულობის გაზრდაში და ასევე განახლებადი ენერჯის წარმოების დაფინანსებაში, როგორცაა მზის პანელები და მცირე ზომის ჰიდროელექტროსადგურები.

ჩვენი გრძელვადიანი პარტნიორების მხარდაჭერის წყალობით, მწვანე და პასუხისმგებლობიან დაფინანსებაზე ხელმისაწვდომობის გაზრდით, ჩვენ ხელი შევუწყვეთ ადგილობრივი მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების კიდევ უფრო გაძლიერებასა და მათი მწვანე საქმიანობის გაფართოებას. ჩვენი, როგორც საქართველოს წამყვანი სალიზინგო კომპანიის, როლია ხელი შევუწყოთ ამ პროცესს და შევქმნათ პროდუქტების უფრო ფართო არჩევანი, რაც ადგილობრივ მცირე და საშუალო ზომის საწარმოებს საშუალებას მისცემს ისარგებლონ დაფინანსების ალტერნატიული საშუალებებით, რათა გააფართოონ თავიანთი ბიზნესსაქმიანობა.

ჩვენ აქტიურად ვეძებთ მზის ენერჯის ეკოსისტემის მხარდაჭერის კერძოდ, ბაზარზე არსებული დეფიციტის შევსების, გზებს. ერთ-ერთი გამოწვევა, რომელიც აბრკოლებს მზის ენერჯის სისტემების დამკვიდრებას საქართველოში, არის სადემონსტრაციო პროექტების არარსებობა, რაც გაზრდიდა ნდობას და მოახდენდა მოთხოვნის სტიმულირებას. თუმცა ბოლო დროს საქართველოში საყოფაცხოვრებო და კომერციული მომხმარებლებისთვის ელექტროენერჯის ტარიფების მკვეთრი ზრდის გამო მზის ენერჯის მიმართ ინტერესი მატულობს.

განახლებადი ენერჯის მოხმარება რომ წაგვეხალისებინა და ჩვენი მომხმარებლების ინტერესი მდგრადი ენერჯის მოხმარებისკენ მიგვემართა, ვითანამშრომლეთ სოფლის განვითარების სააგენტოსთან და „აწარმოე საქართველოში“-სთან, რათა შეგვეთავაზებინა ისეთი სუბსიდირების პროგრამები, რომლებიც მნიშვნელოვნად ამცირებს ჩვენი მომხმარებლების ყოველთვიური ლიზინგის შენატანებს და ახდენს ელექტროენერჯის ხარჯების ოპტიმიზაციას.

მწვანე ინიციატივა: საქართველოში მზის ფოტოვოლტური სისტემების დამკვიდრების ხელშეწყობა

საქართველოში განვითარებული ბოლოდროინდელი მოვლენების გათვალისწინებით, ფონდი მწვანე ზრდისთვის (GGF), რომელსაც წარმოადგენს Finance in Motion, დაგვეხმარა ჩვენს კომერციულ და მეწარმე კლიენტებთან მზის ფოტოვოლტური პროექტების წამოწყებაში.

GGF-ის საკრედიტო ხაზის პარალელურად, GGF-ის ტექნიკურმა მხარდაჭერამ საშუალება მოგვცა მომხმარებლებისთვის დაგვეფინანსებინა მზის პანელების პროექტებთან დაკავშირებული ძირითადი მწვანე მომსახურებები, კერძოდ, ინსტალაციასთან დაკავშირებული ხარჯები. გრანტის მთლიანი ბიუჯეტი 150,000 ევროა. იგი ხელმისაწვდომია კომერციული და მეწარმე კლიენტებისთვის და თითო მომხმარებლისთვის პროექტირების და ინსტალაციის 10,000 ევრომდე ხარჯის დაფარვას ითვალისწინებს.

მზის ენერჯის პანელების ციფრული სავაჭრო პლატფორმა („DSM“)

მზის ფოტოვოლტური სისტემების დაფინანსება კომერციული ბიზნესებისა და კერძო ფიზიკური პირებისთვის წარმოადგენს ეკოლოგიურ სტრატეგიას, რომლის მიზანაც არის კლიმატურ ცვლილებასთან ბრძოლის მხარდაჭერა და სათბურის აირების ემისიის შემცირება.

იმის გათვალისწინებით, რომ საქართველოში მზის რადიაციის დონე ევროპის საშუალო მაჩვენებელზე უფრო მაღალია და ქვეყანას ბევრი მზიანი დღე აქვს, „ფონდი მწვანე ზრდისთვის“-თან თანამშრომლობით საქართველოში პირველმა შექმენით „მზის ენერჯის პანელების ციფრული სავაჭრო პლატფორმა“. პროექტის მიზანია მომხმარებლების (კომერციული ბიზნესები და კერძო ფიზიკური პირები) და ტექნოლოგიის მომწოდებლების მხარდაჭერა, ასევე საქართველოს ბაზარზე მზის ფოტოვოლტური ტექნოლოგიის უფრო ფართო მოხმარების სტიმულირება.

ციფრული სავაჭრო პლატფორმა დაინტერესებულ მომხმარებლებს საშუალებას მისცემს, წარმოადგინონ თავიანთი პერსპექტიული მზის ფოტოვოლტური პროექტის მთავარი მახასიათებლები და მიიღონ კოტირებები მზის ფოტოვოლტური სისტემების პარტნიორი მომწოდებლებისგან. პლატფორმას აქვს მზის ფოტოვოლტური სისტემებისთვის ლიზინგის და გავლენის კალკულატორი. ჩვენი მომწოდებლებისგან მიღებულ ფასებზე დაყრდნობით, კალკულატორი პოტენციურ მომხმარებლებს საშუალებას აძლევს გამოითვალონ პროექტის ღირებულება ტექნოლოგიის სხვადასხვა მომწოდებლისგან, მათ შორის გავლენის მთავარი მაჩვენებლები, როგორცაა ენერჯია და ნახშირორჟანგის (CO2) ემისიის შემცირება, დანახოგი ფულადი ფორმით და სავარაუდო უკუგების პერიოდი.

პლატფორმა მნიშვნელოვანი უპირატესობა იქნება, რადგან იგი გაზრდის ინფორმირებულობას ტექნოლოგიის შესახებ, მოიზიდავს პოტენციურ მომხმარებლებს, წაახალისებს უფრო მჭიდრო კომუნიკაციას მონაწილე მხარეების ერთ სივრცეში მოქცევით, მომწოდებლებს უბიძგებს უკეთესი შემოთავაზებების გაკეთებისკენ (კონკურენტუნარიანობის გაზრდით) და განამტკიცებს ურთიერთობას მომწოდებლებთან.

GGF პროექტი დაფინანსებულია ევროკავშირის მიერ EU4Energy ინიციატივის ფარგლებში. EU4Energy ინიციატივა მოიცავს ევროკავშირის ყოველგვარ მხარდაჭერას, რაც მიზნად ისახავს ენერჯის მიწოდების, უსაფრთხოების და კავშირის გაუმჯობესებას, ასევე ენერგოეფექტურობის წახალისებას და განახლებადი ენერჯის გამოყენებას აღმოსავლეთ პარტნიორობის ქვეყნებში: სომხეთში, აზერბაიჯანში, ბელარუსში, საქართველოში, მოლდოვასა და უკრაინაში. ეს მიიღწევა ისეთი პროექტებისა და პროგრამების დაფინანსებით, რომლებიც ემსახურება ენერგეტიკული ბაზრების გარდაქმნას და ელექტროენერჯიაზე ქვეყნის დამოკიდებულებისა და მოხმარების შემცირებას. გრძელვადიან პერსპექტივაში, ელექტროენერჯის მიწოდება კიდევ უფრო საიმედო, გამჭვირვალე და ხელმისაწვდომი გახდება, რის შედეგადაც

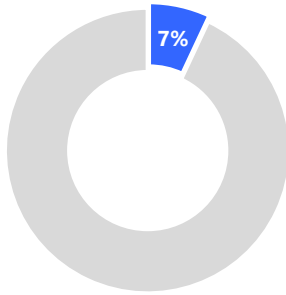
ენერგეტიკული სიღარიბე და ელექტროენერჯის გადასახადი შემცირდება მოქალაქეებისთვის და კერძო სექტორისთვის. დამატებითი ინფორმაციისთვის ეწვიეთ ვებგვერდს: www.EU4Energy.eu

ენერგოეფექტური პროექტების დაფინანსების ხელმისაწვდომობის ზრდა

ადგილობრივი ბიზნესების, განსაკუთრებით მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების მიმართ ჩვენი მხარდაჭერის ფარგლებში, ჩვენ წარმატებით მოვიზიდეთ მნიშვნელოვანი ფინანსური რესურსები ჩვენი პარტნიორი საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტებისგან.

- 2023 წელს, პირველად ადგილობრივი კაპიტალის ბაზრის ისტორიაში, ფინანსურ ინსტიტუტებს შორის, ლარში დენომინირებული პირველი მწვანე საჯარო ობლიგაციები წარმატებით განთავსდა. განთავსების მოცულობამ 15 მილიონი ლარი შეადგინა. ემისიის შედეგად მობილიზებული ფინანსური რესურსი მწვანე სალიზინგო პორტფელის ზრდის დაფინანსებისთვის იქნება გამოყენებული. მწვანე ობლიგაციების გამოშვების გადაწყვეტილება, ენერგოეფექტური აქტივების – ელექტრო ავტომობილების, საწარმოო დანადგარებისა და მზის პანელების დაფინანსებასთან ერთად, განპირობებულია მიზნით – ხელი შეუწყოს ქვეყანაში მდგრადი დაფინანსების ხელმისაწვდომობის გაზრდასა და ადგილობრივი კაპიტალის ბაზრის განვითარებას. აღნიშნული ემისიის ფარგლებში, აღნიშნული ემისიის მწვანე ობლიგაციების ჩარჩოსთან დაკავშირებით, მეორე მხარის მოსაზრება საერთაშორისო სარეიტინგო კომპანია Scope Group-ისგან მივიღეთ. ამ მოსაზრების თანახმად, თიბისი ლიზინგის მწვანე ობლიგაციების ჩარჩო სრულ შესაბამისობაშია საერთაშორისო კაპიტალის ბაზრების ასოციაციის (ICMA) მიერ შემუშავებულ მწვანე ობლიგაციების პრინციპებთან (GBP). ამ განთავსების ფარგლებში, „თიბისი ლიზინგი“ გახდა კაპიტალის ბაზრების მხარდაჭერის პროგრამის გამარჯვებული საქართველოს კაპიტალის ბაზარზე ფინანსურ ინსტიტუტებს შორის ლარში დენომინირებული პირველი მწვანე ობლიგაციების წარმატებული განთავსებისთვის, რაც მოიცავდა ფულად კონტრიბუციას ევროკავშირისგან ემისიასთან დაკავშირებული ხარჯების თანადაფინანსებისთვის. მხარდაჭერის მექანიზმი ევროპის რეკონსტრუქციის და განვითარების ბანკმა (EBRD) უზრუნველყო.
- 2023 წელს საფრანგეთის განვითარების სააგენტო PROPARCO-გან 10 მილიონი ევროს მოცულობის ფინანსური რესურსი მოვიზიდეთ, რომელიც მდგრადი ეკონომიკური განვითარების ხელშეწყობის მიზნით PROPARCO-თან რიგით მეორე წარმატებული ტრანზაქციაა. მოზიდული ფინანსური რესურსი საშუალებას მოგვცემს დავეხმაროთ მცირე და საშუალო ზომის ქართულ საწარმოებს და ამავედროულად ხელი შეუწყოს კლიმატურ ცვლილებასთან ბრძოლისა და ქალების ეკონომიკურ გაძლიერებას. საკრედიტო ხაზის 40% გამიზნული იქნება სუფთა ენერჯის და ენერგოეფექტური პროექტებისთვის, ხოლო 10% მიმართული იქნება იმ პროექტების მხარდასაჭერად, რომლებიც აძლიერებს ქალებს, როგორც მეწარმეებს, ბიზნესლიდერებს, დასაქმებულებს და აუმჯობესებენ მათ ეკონომიკურ ჩართულობას.
- 2023 წელს ევროპულმა ფონდმა სამხრეთ-აღმოსავლეთ ევროპისთვის (EFSE) შვიდი მილიონი ევრო გამოყო საქართველოში მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოებს შორის მდგრადი ეკონომიკური განვითარების წასახალისებლად, რაც ფონდთან ჩვენი მეორე წარმატებული გარიგებაა. აღნიშნული ტრანზაქცია თიბისი ლიზინგს საშუალებას აძლევს სხვადასხვა სალიზინგო პროდუქტების შეთავაზებით ხელი შეუწყოს საქართველოში მცირე და საშუალო ბიზნესის მხარდაჭერას. მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოების სექტორი წარმოადგენს საკამოდ მხარდ სექტორს, რომელსაც დიდი ეკონომიკური პოტენციალი გააჩნია. ისინი საქართველოს სამეწარმეო ლანდშაფტზე დომინირებენ და მათზე მთლიანი წარმოების ღირებულების 55% და კერძო სექტორის ბრუნვის 35% მოდის, რაც იმას ნიშნავს, რომ ისინი გადამწყვეტ როლს თამაშობენ ქვეყნის ეკონომიკის განვითარებაში.
- 2020 წელს ევროპის განვითარებისა და რეკონსტრუქციის ბანკმა, ევროკავშირის EU4Business ინიციატივის ფარგლებში თიბისი ლიზინგისთვის სამი მილიონი ევრო გამოყო. პროგრამის მიზანი იყო მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოებში ინვესტიციების დაფინანსება. ტექნოლოგიებში მდგრად ინვესტიციების, პროდუქციის ხარისხის, შრომის ჰიგიენის და უსაფრთხოების, გარემოს დაცვის საუკეთესო სტანდარტების დაკმაყოფილების, მწვანე ტექნოლოგიების გამოყენების ხელის შეწყობა და ამით მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოების კონკურენტუნარიანობის გაზრდას როგორც ადგილობრივ, ისე რეგიონულ დონეზე. მიღებული ფულადი სახსრები მიზნად ისახავდა ინვესტიციების დაფინანსებას „მწვანე“ ტექნოლოგიებში, რამაც საშუალება მოგვცა, მხარი დაგვეჭირა ადგილობრივი საწარმოებისთვის თავიანთი „მწვანე“ საქმიანობის გაფართოებაში და კონკურენტუნარიანობის გაზრდაში. EU4Business ინიციატივის ფარგლებში, ჩვენ ასევე მივიღეთ წამახალისებელი გრანტი და უფასო ტექნიკური დახმარება მაღალი დონის საერთაშორისო ექსპერტ-კონსულტანტებისგან. კონსულტანტებმა პროგრამის წარმატებით განხორციელებისთვის კონსულტაცია გაუწიეს ჩვენს მომხმარებლებს რათა დაეკმაყოფილებინათ პროგრამაში მონაწილეობის ტექნიკური მისაღებობის კრიტერიუმები. ამ პროგრამის ფარგლებში სამი მილიონი ევროს ფინანსური რესურსი მოხმარდება მწვანე ტექნოლოგიებში ინვესტიციას და მომხმარებლები ისარგებლებენ გრანტით რაც მოიცავს 10% ქეშბექს თავიანთ მწვანე ინვესტიციებზე.

დიაგრამა 21: მწვანე პორტფელის წილი მთლიან სალიზინგო პორტფელში

დიაგრამა 22: მწვანე პორტფელის მოცულობა

საცალო სეგმენტი

ჩვენ ვართ ავტომანქანების დასაფინანსებლად ლიზინგის მომსახურების წამყვანი მიმწოდებელი ფიზიკური პირებისთვის და 2024 წლის ივნისის მდგომარეობით გვიკავია ბაზრის 62-იანი წილი, 52 მილიონი ლარის მთლიანი სალიზინგო პორტფელით. საცალო სეგმენტი შეადგენს მთლიანი სალიზინგო პორტფელის 10%-ს და არის კომპანიის ერთ-ერთი ყველაზე აქტიური და სწრაფად მზარდი მიმართულება. საცალო სეგმენტის განვითარება კომპანიის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი სტრატეგიული ამოცანაა. გრძელვადიანი გეგმის ფარგლებში, 2025 წლის ბოლომდე საცალო სეგმენტის წილის მინიმუმ 20% ზრდა არის დაგეგმილი მთლიან სალიზინგო პორტფელში. აღნიშნული მიზნის მისაღწევად კომპანიაში შეიქმნა ახალი პროდუქტები და დაიხვეწა პროცესები.

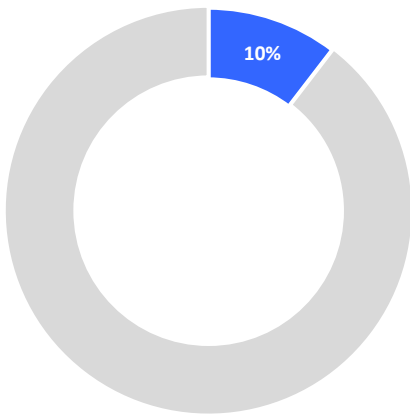
საცალო სეგმენტის ფარგლებში ჩვენ ვაფინანსებთ ახალ, მეორად იმპორტირებულ და მეორად ადგილობრივ მანქანებს ფიზიკური პირებისთვის. ჩვენ ვთანამშრომლობთ ყველა ოფიციალურ ავტოცენტრთან და ავტოდილერთან საქართველოში. თუმცა ჩვენს მომხმარებლებს ასევე შესაძლებლობა აქვთ ისარგებლონ ოფიციალური იმპორტიორი კომპანიების მომსახურებით და გამოიწერონ მათ მიერ შერჩეული მეორადი ავტომობილი აშშ-დან, ევროპიდან ან იაპონიიდან ან მსგავსი მოდელი ადგილობრივ ბაზარზე იპოვონ.

სულ უფრო იზრდება მოთხოვნა ლიზინგზე მეორადი იმპორტირებული მანქანების დასაფინანსებლად, რადგან, საბანკო დაფინანსებასთან შედარებით, მას უფრო მოქნილი და კონკურენტუნარიანი პირობები აქვს. იმპორტირებული მეორადი მანქანების შემთხვევაში, მომხმარებლები თავისუფლდებიან ლიზინგის გადასახადებისგან ტრანსპორტირების პერიოდში და ყოველთვიური გადახდა იწყება მას შემდეგ, რაც დაფინანსებული აქტივი საქართველოს საზღვრებს გადმოლახავს.

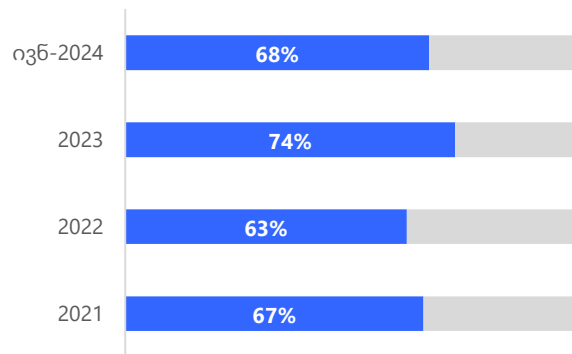
სტრატეგიულად მნიშვნელოვან მიზნად განვსაზღვრეთ აქტიურობა და მყარი პოზიციის დაკავება ახალი ავტომობილების მიმართულებითაც, რისთვისაც პირველ რიგში, მჭიდრო პარტნიორული ურთიერთობები დავამყარეთ ავტოცენტრებთან. როგორც სექტორის დიდი მხარდამჭერები, ჩვენ აქტიურად ვმონაწილეობთ სექტორისთვის სპეციფიკურ ღონისძიებებში და ვთანამშრომლობთ ბაზრის მონაწილეებთან, რათა მომხმარებლებისთვის ექსკლუზიური შეთავაზებები და პროდუქტები დავწეროთ.

2023 წელს ჩვენ მხარი დავუჭირეთ ახალი Porsche Cayenne-ის პრეზენტაციას და ასევე იაპონური მოდელის, Mazda CX60-ის, წარდგენას. ამასთანავე ვიყავით Lexus-ის და Audi-ის ღონისძიებების სპონსორი.

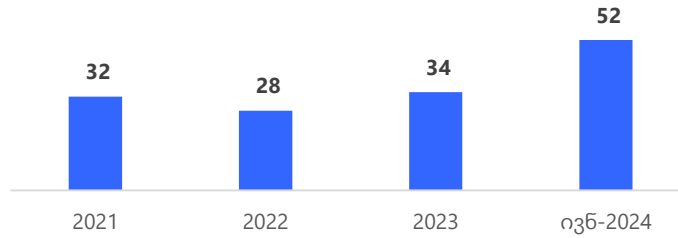
დიაგრამა 23: საცალო სეგმენტის წილი მთლიან სალიზინგო პორტფელში

დიაგრამა 24: საცალო სეგმენტის პორტფელის საბაზრო წილის დინამიკა

დიაგრამა 25: საცალო სეგმენტის მთლიანი სალიზინგო პორტფელი, მლნ ლარი

TOYOTA EASY

ტოიოტას ოფიციალურ წარმომადგენლობასთან თანამშრომლობით, 2021 წელს ჩვენ შევქმენით ახალი პროდუქტი, TOYOTA EASY, რომლის ფარგლებშიც კლიენტები იღებენ ექსკლუზიურ შეთავაზებებს ოფიციალური დილერებისგან. განაცხადის დამტკიცების პროცედურები სწრაფი და მარტივია, ყოველგვარი წინასწარი შენატანის გარეშე. შეთავაზების მიმზიდველობა მდგომარეობს იმაში, რომ მომხმარებლებს შეუძლიათ ავტომობილის შენარჩუნება წინასწარ განსაზღვრული ნარჩენი ღირებულების გადახდით ან ავტომობილის განახლება, რისთვისაც ძველი უნდა დააბრუნონ სერვისცენტრში.

LEXUS EASY

2023 წელს ჩვენ დავხვეწეთ და გავაფართოვეთ EASY-ის პროდუქტის ხაზი და საქართველოში Lexus-ის ოფიციალურ წარმომადგენლობასთან ერთად, LEXUS EASY-ის ახალი შეთავაზების ინიციატივით გამოვედით. ეს შეთავაზება მომხმარებლებს საშუალებას მისცემს, მიიღონ ექსკლუზიური შეთავაზებები ოფიციალური დილერებისგან, განაცხადის დამტკიცების სწრაფი და მარტივი პროცედურით, ყოველგვარი წინასწარი შენატანის გარეშე. შეთავაზების მიმზიდველობა მდგომარეობს იმაში, რომ მომხმარებლებს შეუძლიათ ავტომობილის შენარჩუნება წინასწარ განსაზღვრული ნარჩენი ღირებულების გადახდით ან ავტომობილის განახლება, რისთვისაც ძველი უნდა დააბრუნონ სერვისცენტრში.

მსხვილ ადგილობრივ ავტობაზრებზე შესვლა

2022 წელს ჩვენ შევედით ორ მსხვილ ავტობაზრზე საქართველოში და გავავრცელეთ საინფორმაციო ბროშურები, ბანერები და ლაითბოქსები, საიდანაც მომხმარებლები უკვე შეუძლიათ ზოგადი ინფორმაციის მიღება ლიზინგის დაფინანსებისა და ლიზინგის ფასების შესახებ.

საავტომობილო სეგმენტის ერთ-ერთი სტრატეგიული პრიორიტეტია საქართველოში ავტომობილის მზარდი ტენდენციის მიერ შექმნილი შესაძლებლობების გამოყენება. ამის გათვალისწინებით, ჩვენ პარტნიორობა დავამყარეთ ქვეყნის უმსხვილეს და გამოცდილ ავტომობილთა, „კაკასიის ავტომობილთა“, და, ჩვენი მომხმარებლებისთვის საქმე რომ გაგვეადვილებინა, შემოვიღეთ ახალი, მოქნილი პროდუქტი, რომლითაც ვაფინანსებთ იმპორტირებული ავტომობილების 80%-ს.

სკუტერის ლიზინგი

2021 წელს ჩვენ დავწერეთ მოტოციკლების და სკუტერების დაფინანსების ახალი პროდუქტი, რითაც ჩვენს მომხმარებლებს საშუალება მივეცით, ესარგებლათ გადაადგილების ეკოლოგიური, ეფექტური ტრანსპორტით.

თანამშრომლობა SCOOT SCOOT-თან

სკუტერი მუდამ მოთხოვნადია, თუმცა თუ ამ სკუტერს კომპანია “სკუტ სკუტი” ყიდის, კიდევ უფრო მოთხოვნადი ხდება. ამიტომ, 2024 წელს, მათთან და ფრანგულ სათვალეების მწარმოებელ Giggles-თან ერთად წამახალისებელი აქცია დავგეგმეთ “შეიძინე ვესპა სკუტ სკუტში - თიბისი ლიზინგის დაფინანსებით და მიიღე იზიპიზის 300 ლარიანი ვაუჩერი”.

ამავდროულად, დავაორგანიზეთ მასშტაბური ღონისძიება “სკუტერის დღე” რომელიც დაინტერესებულ პირებს, სრულიად უფასოდ აძლევს საშუალებას ისწავლონ სკუტერის ტარება, მიიღონ რჩევები კომპეტენტური ტრენერებისგან და დაუსვან კითხვები სფეროს ყველაზე დიდ პროფესიონალებს. აღნიშნული პროექტი ჩვენი CSR-აქტივობის შემადგენელი ნაწილია და ორბორბლიანი ტრანსპორტის უსაფრთხო მართვას ახალისებს.

ტაქსი ლიზინგი

2024 წელს, ბოლტთან თანამშრომლობით, მათი მძღოლებისთვის ავტომობილის შეძენისა თუ კატეგორიის გაუმჯობესების სპეციალური პროდუქტი - ტაქსი ლიზინგი დავანერგეთ. პროდუქტი გამარტივებული პროცედურით გულისხმობს მანქანის დაფინანსებას მათთვის, ვისაც ბოლო 3 თვის მანძილზე ბოლტის აპლიკაციით საშუალოდ 1,500 ლარი და მეტი აქვს გამომუშავებული. ამავდროულად, ავტოგალერისთან თანამშრომლობით ყველაზე ეკონომიურ ელექტროქარებზე, Bestune-ებზე შევთავაზეთ სპეციალური ფასდაკლება, რომლის შესახებაც პოპ-აპები (აპლიკაციაში) სპეციალური ნიუსლეტერები და პოსტები განთავსდა ბოლტის მძღოლების საკომუნიკაციო ჯგუფებში.

TRADE IN - ჩანაცვლე ავტომობილი

2024 წელს, ბაზარზე არსებული მოთხოვნიდან გამომდინარე, გადავწყვიტეთ რომ ავტომობილის ყიდვა-გაყიდვის პროცესის გამარტივება შეგვიძლია. კერძოდ, დავანერგეთ ახალი პროდუქტი, TRADE IN, რომელიც კარგად ნაცნობი პრაქტიკის მიხედვით, ძველის ახლით ჩანაცვლებას გულისხმობს. კერძოდ - მომხმარებელს საშუალება აქვს მოიყვანოს თავის საკუთრებაში არსებული ავტომობილი (რომლის გამოშვების წელიც მინიმუმ 2009 უნდა იყოს), აქტივს ჩვენი შემფასებლების გუნდი შეაფასებს, ჩავიბარებთ, აღნიშნულ თანხას თანამონაწილეობას ჩავუთვლით და ახალს დაუფინანსებთ. პროდუქტის სიმარტივიდან გამომდინარე, დაინტერესება საკმაოდ მაღალია.

უკულიზინგი

2024 წელს, ჩაუშვით კამპანია, რომლის ფარგლებშიც გავააქტიურეთ უკულიზინგის პროდუქტი, რაც ავტომობილის უზრუნველყოფით თანხის მიღებას გულისხმობს.

ახალი ფილიალის გახსნა

2023 წელს, თბილისში, აღმაშენებლის ხეივანის მე-10 კილომეტრზე ჩვენი ახალი ფილიალი გაიხსნა, რომელშიც მომხმარებლები შეძლებენ ახალი და მეორადი ავტომობილების, აგრო და მძიმე ტექნიკის ლიზინგის სერვისით სარგებლობას.

ჩვენი სტრატეგია

ჩვენი განვითარების გრძელვადიანი სტრატეგიის ოთხი მთავარი პრინციპი

ლიზინგის შესახებ ცნობადობის ამაღლებითა და მომხმარებელთა რაოდენობის გაზრდის მეშვეობით ლიზინგის ბაზრის ზრდა

ჩვენს მომხმარებელთა რაოდენობის გაზრდა და ლიზინგის, როგორც დაფინანსების ალტერნატიული გზის შესახებ ცნობადობის ამაღლება ჩვენს მთავარ სტრატეგიულ პრიორიტეტად რჩება. მოსახლეობის უმრავლესობისთვის ლიზინგის არსი გაუგებარი ან ბუნდოვანი იყო და ჩვენი სამიზნე აუდიტორიის დიდი ნაწილი ლიზინგს უკავშირებდა ავტოსესხებს და არ განიხილავდა ფართო დიპაზონის აქტივების დაფინანსების ინსტრუმენტად.

მცირე და საშუალო საწარმოებს ხშირად არ მიუწვდებოდა ხელი დაფინანსებაზე, რომელიც სჭირდებათ თავიანთი ოპერაციების გაფართოებისთვის საჭირო ახალი აღჭურვილობის ან ავტომობილების შესაძენად. უმნიშვნელოვანესია ზრდის შესაძლებლობების მიცემა მცირე და საშუალო საწარმოებისთვის, რათა მათ თავიანთი წვლილი შეიტანონ ქვეყნის განვითარებაში. ყოველივე ამის გათვალისწინებით, გაერთიანებული სამეფოს „კარგი მმართველობის ფონდთან“ თანამშრომლობით შევიმუშავეთ საქართველოს სალიზინგო ბაზრის განვითარების სტრატეგიული გეგმა, რომელიც საქართველოს მთავრობას გადაეცა.

ჩვენი ბრენდის კაპიტალის გასაზრდელად, ჩვენ როგორც ლიზინგის, ისე ჩვენი ბრენდის შესახებ ცნობადობას ვამაღლებთ ტრადიციული და ციფრული არხებით და ამასთანავე ვმუშაობთ სტრატეგიული შეხების წერტილების დადგენაზე, სადაც ჩვენი მიზნობრივი აუდიტორია იყრის თავს. 2023 წელს 2024 წლისთვის სტრატეგიული კომუნიკაციების დაგეგმვის პროცესის ფარგლებში ჩვენ ყურადღება დავუთმეთ სავალო ბაზარზე ლიზინგის შესახებ ცნობადობის შეფასებასაც, ვინაიდან წინა რაოდენობრივი და თვისებრივი კვლევა მხოლოდ მცირე და საშუალო ზომის საწარმოებზე იყო ორიენტირებული.

ამ სავალო სეგმენტში ჩვენ ასევე გვინტერესებდა, რამდენად მიიჩნევენ მომხმარებლები ლიზინგს საბანკო სესხის ალტერნატივად. საქართველოში ორი უმსხვილესი ბანკის მომხმარებლების გამოკითხვამ შემდეგი შედეგი აჩვენა: მომხმარებლების 51% არ განიხილავს ლიზინგს დაფინანსების ალტერნატიულ გზად, ხოლო 34%-მა დადებითად უპასუხა, 15%-ს გაუჭირდა პასუხის გაცემა. 2024 წელს ACT-ის (ანალიზის და კონსულტაციის გუნდი), მიერ ჩატარებულმა შემდგომმა კვლევებმა ასევე გამოავლინა მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სეგმენტში გამოკითხულთა მიერ პირველად დასახელების (Top of Mind) მონაცემები, რომლის მიხედვითაც თიბისი ლიზინგი ლიდერობს მომხმარებლის მიერ დასახელებულ პასუხებში 31%, შესხენებით კითხვაზე კი, 77% ასახელებს თიბისი ლიზინგს.

წლის განმავლობაში გავაგრძელეთ ჩვენი ვიდეოკამპანიები, მათ შორის ვიდეონისტრუქციები და ინტერვიუები ქვეყნის საქმიან ტელეგადაცემებში, რომლებიც აღწერდა სალიზინგო შეთავაზებების მთავარ უპირატესობებს, ჩვენი პროდუქტების სიმარტივეს და მოქნილობას, რათა გავსულიყავით უფრო ვრცელ სამიზნე აუდიტორიაზე.

კამპანია ასევე მოიცავდა კომერციული კონტენტის პოსტებს, კერძოდ, ქმედებისკენ მოწოდების პოსტებს, რომლებიც ეძღვნებოდა სალიზინგო გადაწყვეტების გამოყენებას პირადი თუ კომერციული საქმიანობის სხვადასხვა სფეროში, როგორცაა საგანმანათლებლო დაწესებულებები, სამკერვალო, სტომატოლოგიური კლინიკა, რძის პროდუქტების წარმოება და სხვა. ისინი ასევე მოიცავდა ინტერვიუებს ჩვენი მომსახურებით კმაყოფილ, საზოგადოებისთვის ცნობად მომხმარებლებთან, რომლებმაც ისაუბრეს ღირებულების შექმნაზე სალიზინგო გადაწყვეტების მეშვეობით.

ეს საინფორმაციო კამპანიები დაგვეხმარა ჩვენი მოქმედების არეალის კიდევ უფრო გაფართოებაში და უახლოეს მომავალში სხვა კამპანიებსაც ვგეგმავთ. წამოვიწყეთ ახალი კამპანია, რომლის ფარგლებშიც ახალი ტენდენციების დამამკვიდრებელი და საზოგადოებისთვის ავტორიტეტული პირები ლიზინგის შესახებ ცნობადობის ამაღლებას შეეცდებიან და ჩვენს პროდუქტებს მოკლე ვიდეოებში გააუღებენ. კამპანიის მიზანია მოიცვას ყველა ჩვენი ციფრული არხი, ასევე ონლაინ მედია და სატელევიზიო გადაცემები.

2023 წელს ჩვენი მომხმარებლებისთვის დავნერგეთ AUTO.TBCLEASING.GE – მარტივი და ინფორმაციული ავტოსესხის პლატფორმა, სადაც მათ შეუძლიათ დატოვონ თავიანთი ინფორმაცია სპეციალიზებული ციფრული ბანერების მეშვეობით, რომლებიც განთავსებულია გუგლის პარტნიორების და ქართული მედიის ვებგვერდებზე (On.ge, Bm.ge, Tabula.ge) DEV360-ის სახით.

2023 წელს მონაწილეობა მივიღეთ ‘უძრავი ქონების საერთაშორისო კვირეულში’ და ‘ლვინის დღეებში’, რომლებიც საგამოფენო ცენტრ ‘ექსპო ჯორჯიაში’ გაიმართა. ღონისძიებების განმავლობაში, საპანელო დისკუსიაზე საზოგადოებას შესაბამისი პროდუქტები გავაცანით.

ვინაიდან უძრავი ქონების ლიზინგი ჩვენს პორტფელში ერთ-ერთ წამყვანი პროდუქტია, ჩვენ მხარი დავუჭირეთ უძრავი ქონების ყოველწლიურ კონფერენციას „გრემოს“, რომლის ბათუმში ჩატარდა უძრავი ქონების საკონსულტაციო პლატფორმა „პროსპექტის“ ორგანიზებით. კონფერენციას დაესწრნენ უძრავი ქონების სექტორში ბაზრის მსხვილი მონაწილეები. ჩვენმა წარმომადგენლებმა დამსწრეებს ჩვენი სალიზინგო პროდუქტები წარუდგინეს.

ჩვენი გრძელვადიანი მიზანია მცირე და საშუალო ზომის საწარმოებს შორის ლიზინგის შესახებ ცნობიერების 70%-მდე ამაღლება და საქართველოში ლიზინგის ბაზრის გაორმაგება.

ახალი პროდუქტების დანერგვითა და მომხმარებელთა კმაყოფილების დონის გაუმჯობესებით ლიზინგის პორტფელის ზრდა

ჩვენი მიზანია მომხმარებლებისთვის საუკეთესო გამოცდილების შეთავაზება. გვინდა, რომ ჩვენს თანამშრომელთან პირველი კონტაქტის დამყარებიდან, მომხმარებლის გამოცდილება შეძლებისდაგვარად დადებითი და უპრობლემო იყოს. ეს მოითხოვს ჩვენს მომხმარებლებთან აქტიურ ჩართულობას სხვადასხვა არხის მეშვეობით, რათა მივიღოთ მათი უკუკავშირი ჩვენი მომსახურების ხარისხზე და შეთავაზებაზე და ასევე შევიტყოთ, თუ რას ანიჭებენ ისინი უპირატესობას.

2022 წელს ჩვენ ვიდევ უფრო დავხვეწეთ ჩვენი მომხმარებელთა ურთიერთობის მართვის (CRM) სისტემა, რომელიც 2020 წელს დაინერგა და მოვახდინეთ მისი ინტეგრაცია ჩვენს ქოლცენტრთან. CRM საშუალებას გვაძლევს, ეფექტურად ვმართოთ მომხმარებლის მიერ განვლილი მთლიანი გზა და განვამტკიცოთ თანამშრომლობა ჩვენი გაყიდვების, მარკეტინგის და მომხმარებელთა მომსახურების განყოფილებებს შორის.

კერძოდ, ჩვენი CRM-ის სისტემა საშუალებას გვაძლევს თვალი მივადევნოთ და თავი მოვუყაროთ პოტენციური და არსებული მომხმარებლების მონაცემებს სხვადასხვა არხის ან საკონტაქტო პირების მეშვეობით და გადავამისამართოთ ისინი შესაბამის მენეჯერებთან. ყოველივე ეს გაყიდვების გუნდს საშუალებას აძლევს ერთ ადგილზე მოახდინოს პოტენციური მომხმარებლების მონაცემების შეყვანა, თვალის მიდევნება და გაანალიზება.

გაყიდვების და მარკეტინგის გუნდები პოტენციურ მომხმარებლებს ქოლცენტრიდან ან სოციალური მედიიდან იძიებენ და სისტემას ინფორმაციით აახლებენ მომხმარებელთან მთელი თანამშრომლობის განმავლობაში. სისტემა ანგარიშების გენერირებითა და ინდიკატორების პანელებით მათ შედეგების და პროდუქტიულობის მართვაში ეხმარება. 2022 წელს ასევე დავნერგეთ ავტომატური შეტყობინების პროცედურა, რომლის მიხედვითაც ყველა მომხმარებელი შეტყობინების სახით იღებს ინფორმაციას თავიანთი ლიზინგის მენეჯერის შესახებ.

ამასთანავე, CRM საშუალებას იძლევა, მომხმარებელთა ყოველდღიური პრობლემების რეგისტრაცია მოხდეს ქეისების სახით და თითოეულ ქეისთან დაკავშირებული ყოველგვარი ინტერაქცია სისტემაში აღირიცხოს. ინფორმაციის შეგროვების შემდგომ, მომსახურების ხარებისა და ტექნიკური მხარდაჭერის სპეციალისტებთან ინტერაქციების საფუძველზე ხდება მომხმარებლის ისტორიული ჩანაწერების განახლება.

ჩვენ ასევე დავნერგეთ გამართული სისტემა მომხმარებელთა მიერ გამოთქმული უკმაყოფილების შემთხვევების დასარეგულირებლად, სამართავად, მათზე რეაგირების მოსახდენად და მათი ანგარიშებისთვის, რაც მუდმივი მონიტორინგის და, შესაბამისად, ნებისმიერი პრობლემის უფრო სწრაფად გადაჭრის უზრუნველყოფის საშუალებას გვაძლევს. როდესაც მომხმარებელი საჩივარს წარადგენს, იგი გადაეცემა შესაბამის განყოფილებას ან პირს და ხდება თითოეული საჩივრის პროგრესის მონიტორინგი და დეტალური ანგარიშგება. CRM-მა არა მხოლოდ გაზარდა მომხმარებლების კმაყოფილება, არამედ ასევე განაპირობა ეფექტიანობის გაუმჯობესება.

ჩვენ დანერგული გვაქვს სავალდებულო პროცედურები მომხმარებლის უკუკავშირისთვის, ასევე მომხმარებელთან ურთიერთობის სახელმძღვანელო მითითებები და კითხვა-პასუხის დოკუმენტები. შიდა და გარე მომხმარებლებისთვის საქმის გასამარტივებლად, დავნერგეთ ავტომატური მესიჯების მაგენერირებელი სისტემა. ლიზინგის ყოველთვიური შეხსენების მესიჯები, რეფინანსირების განაკვეთის ცვლილებები, გარიგებები და სხვა ავტომატურ რეჟიმში ეგზავნება მომხმარებელს.

ჩვენ გვაქვს ცენტრალიზებული ქოლცენტრი, რომელიც არსებულ და ახალ მომხმარებელთა საკითხებს ამისამართებს შესაბამისი მიმართულებით.

მომხმარებლებისთვის საქმის გასაიოლებლად, 2022 წელს ჩვენ დავამატეთ გამარტივებული ცხელი ხაზის ნომერი, რაც მომხმარებლებს საშუალებას აძლევს აკრიფონ *2777 და მიიღონ საჭირო ინფორმაცია. 2023 წელს ტრენინგი ჩავუტარეთ ჩვენი ქოლცენტრის ოპერატორებს, რომ უფრო ეფექტურად მართონ პირველადი კონსულტაციები პრობლემების და პრეტენზიების შეფასებისას და მათ გადასაჭრელად შესაბამისი გამოსავალი გამოიხატონ. გარდა ამისა, ქოლცენტრის ოპერატორებს მივეცით წვდომა ჩვენს ლიზინგის მართვის სისტემაზე, რომლის მეშვეობითაც ისინი იოლად შეძლებენ ინფორმაციის მიწოდებას მომხმარებლებისთვის მიმდინარე დავალიანების, ჯარიმების, გადახდის თარიღისა და ოდენობის შესახებ.

2022 წელს ჩვენ გავაახლეთ ლიზინგის ცხელ ხაზზე ინტერაქტიური ხმოვანი პასუხი. მომხმარებელთა გამოცდილების გასაუმჯობესებლად და ბლოკირებული ხარების პროცენტის მინიმუმამდე დასაყვანად, ჩვენ შემოვიღეთ გადარეკვის სერვისი. ამასთანავე, ლოდინის დროის შესამცირებლად სამუშაო და არასამუშაო საათებში, გავაქტიურეთ „დატოვეთ ნომერი“ ღილაკი ჩვენს ცხელ ხაზზე, რითაც მომხმარებელს არჩევანი მივეცით – ან დაელოდონ ოპერატორს, ვიდრე ის არ გათავისუფლდება ხარის საპასუხოდ, ან დააჭირონ კონკრეტულ ღილაკს, დაგვიტოვონ ნომერი და მოგვიანებით გადავურეკოთ. ლოდინის დროის შესამცირებლად, ჩვენი ქოლცენტრის ოპერატორები ასევე გადავიყვანეთ ავტოპასუხის რეჟიმში, რაც იმას ნიშნავს, რომ თუ აქამდე მათ ღილაკზე უნდა დაეჭირათ შემომავალი ხარების საპასუხოდ, ახლა პროგრამა ავტომატურად პასუხობს ხარს რამდენიმე წამში. დაბოლოს, ჩვენ დავამატეთ მომსახურების მიღების შემდგომი შეფასების სისტემა, რაც მომხმარებლებს საშუალებას აძლევს გაგვიზიარონ უკუკავშირი როგორც ქოლცენტრის მომსახურების, ისე თავიანთი ლიზინგის მენეჯერის მომსახურების შესახებ.

2024 წელს გამოკითხვის შედეგად ჩვენმა NPS-მა (მომხმარებლის ლოიალურობის ინდექსი ბიზნეს და საცალო მომხმარებლებში) შეადგინა 73% და 77%.

ეს ინდექსი აფასებს, რამდენად სურთ მომხმარებლებს ჩვენი პროდუქტებისთვის და მომსახურებისთვის რეკომენდაციის გაწევა სხვებთან.

გამოკითხვა ჩატარდა კორპორაციულ კლიენტებთან და მცირე და საშუალო საწარმოებთან.

2023 წელს შემოვიღეთ მომსახურების შემდგომი გამოკითხვა, რომელიც მომხმარებლებს საშუალებას აძლევს, ჩვენი ქოლცენტრების და სერვისცენტრების მომსახურება რეალურ დროში შეაფასონ. ეს სერვისის ჩვენი მომსახურების ხარისხის უკეთეს განაღვივების შესაძლებლობას გვაძლევს.

ჩვენი გრძელვადიანი სტრატეგია გულისხმობს აქტივებზე დაფუძნებული, ახალი, ინოვაციური ფინანსური პროდუქტების დანერგვას და ნარჩენი ღირებულების შეთავაზებებს, რომლებიც მისადაგებულია სხვადასხვა სექტორთან, მათ შორის უძრავი ქონების, მშენებლობის, მედიცინის, საავტომობილო და საცალო სექტორებთან. ეს ინიციატივა ემსახურება ჩვენს მიზანს, მივაღწიოთ მთლიანი სალიზინგო პორტფელის ორმაგ ზრდას და გავაორმაგოთ საცალო პორტფელის წილი მთლიან სალიზინგო პორტფელში.

პროცესის ოპტიმიზაცია და დიגיტალიზაცია

ჩვენი მომხმარებლების გამოცდილების გაუმჯობესება ასევე გულისხმობს ჩვენი როგორც შიდა, ისე გარე პროცესების გაციფრებას, რაც არა მარტო გაუმარტივებს საქმეს ჩვენს მომხმარებლებს, მაგრამ ამასთანავე თანამშრომლებს საშუალებას მისცემს უფრო ეფექტურად იმუშაონ და საფუძვლიანად გაეცნონ ჩვენს შიდა პროცესებს.

როგორც ზემოთ აღინიშნა, 2020 წელს ჩვენ დავანერგეთ CRM, რამაც გაყიდვების ეტაპები სისტემაში მოიყვანა. CRM გვეხმარება გაყიდვების ეფექტურობის გაუმჯობესებაში, ვინაიდან ტექნოლოგია საშუალებას გვაძლევს თითოეული პროექტი ვმართოთ გაყიდვამდე, დინამიკურად წარვმართოთ გაყიდვების პროცესი, თვალი მივადევნოთ გაყიდვამდე პროცესს, გამოვითვალოთ და გავაანალიზოთ ზარალის მიზეზები და ვმართოთ პორტფელი გაყიდვების ეტაპების მხრივ, ამავდროულად გავაანალიზოთ ფულადი და რაოდენობრივი კონცენტრაციები. ჩვენ დანერგული გვაქვს ყოველდღიური დინამიკური ანალიზის სისტემა კომერციული მიმართულებისთვის, რაც გვეხმარება ლაივ რეჟიმში ანალიზში და ასრულებს მონიტორინგის ინსტრუმენტის ფუნქციას.

ჩვენს ლიზინგის მართვის სისტემაში (LMS) შევქმენით ელექტრონული აღრიცხვის სისტემა, რომლის მეშვეობითაც ყველა დოკუმენტის არქივირება ხდება სისტემაში, რაც ამცირებს ადამიანური შეცდომის დაშვების რისკს.

2021 წელს მოვახდინეთ ჩვენი სისტემის ინტეგრირება „კრედიტინფო საქართველოსთან“, რომელიც სპეციალიზირდება საკრედიტო ინფორმაციაში და ინფორმაციის მიწოდებაში, რაც უმნიშვნელოვანესია ყველა ფინანსური ინსტიტუტის გადაწყვეტილების მიღების პროცესებისთვის. 2022 წელს ჩვენ მოვახდინეთ სისტემის განახლებული ვერსიის ინტეგრირება, რომელიც ტექნიკური და ოპერაციული თვალსაზრისით უფრო დახვეწილია და შესაბამისად, უფრო სწრაფი და გარკვევით აღსაქმელია.

2022 წელს ჩვენი მომხმარებლებისთვის პროცედურების კიდევ უფრო გასამარტივებლად, ჩვენ მოვახდინეთ სალიზინგო გადახდების ინტეგრირება „თიბისი ბანკის“ ონლაინ და მობილურ ბანკებში. ინტერნეტ ბანკინგის გადახდის სისტემაში ლიზინგის მომსახურების არჩევისას მომხმარებლებს უკვე შეუძლია ინფორმაციის გადამოწმება და თანხის გადარიცხვა ორიდან რომელიმე გზით: გადახდა პირადი ნომრით / საიდენტიფიკაციო კოდით ან გადახდა ლიზინგის ხელშეკრულების სპეციალური ნომრით. მომხმარებლებს უკვე შეუძლიათ ლიზინგის ავტომატური გადახდის დაყენება თავიანთ ონლაინ/მობილურ საბანკო ანგარიშებზე და ყოველთვიური სალიზინგო გადასახადების ყოველგვარი დამატებითი ოპერაციის შესრულების გარეშე გადახდა.

თიბისი ლიზინგი მიზნად ისახავდა ლიზინგის ციფრულ პროდუქტად ქცევას, რაც კიდევ უფრო გაზრდიდა მომხმარებელთა კმაყოფილებას. 2020 წელს დავიწყეთ გრძელვადიანი პროექტის დაგეგმვა და 2021 წელს გარკვეულ მიზნებს მივაღწიეთ, როგორცაა მომხმარებელთა პორტალის შექმნა და პოტენციური მომხმარებლების მოზიდვის მართვა CRM-ის ინსტრუმენტის მეშვეობით. მომხმარებლის პორტალი ჯერ კიდევ შექმნის პროცესშია. ეს გააუმჯობესებს კომუნიკაციას მომხმარებლებთან საოპერაციო საკითხებზე და ასევე რეკლამების და შეთავაზებების უფრო მიზნობრივად გაკეთების და დამატებითი მომსახურების გაწევის საშუალებას მოგვცემს. გარდა ამისა, დავზოგავთ ლიზინგის მენეჯერების დროს კომუნიკაციისა და ოპერაციების თვალსაზრისით.

ბიზნესის განვითარების ნაწილი მოიცავს გაყიდვების ახალ მოდელს, რომელიც იღებს ონლაინ განაცხადებს, რაც საშუალებას მოგვცემს ავტომატურად განვიხილოთ შემოსული განაცხადები და ლიზინგი დავამტკიცოთ წინასწარ დადგენილი პირობებით.

ჩვენი გრძელვადიანი ხედვა მოიცავს ლიზინგთან დაკავშირებული ყველა პროცესის ინტეგრირებას ჩვენს სისტემაში და საწარმოო რესურსების დაგეგმვის კომპლექსური სისტემის შემუშავებას, რომელიც მორგებული იქნება კომპანიის საჭიროებებზე. ეს ინიციატივა საშუალებას მოგვცემს სრულყოფილად დავანერგოთ ციფრული მომსახურების მთელი სპექტრი ჩვენს ეკოსისტემაში, რაც შედეგად გამოიღებს საცალო პროდუქტების ციფრული გაყიდვების წილის მნიშვნელოვან, მთლიან

გაყიდვების 50%-მდე, ზრდას. გარდა ამისა, ჩვენ მიზნად ვისახავთ კომპანიის აქტიური საცალო მომხმარებლების რაოდენობის გაორმაგებას ამ ციფრული არხებით.

დამატებითი ღირებულების მომტანი მომსახურებითა და ინდივიდუალური პროდუქტების შექმნით მომგებიანობის და ეფექტიანობის გაუმჯობესება

კომპანიის მთავარ სტრატეგიულ მიმართულებად რჩება აქტიური თანამშრომლობა სალიზინგო აქტივების ადგილობრივ და საერთაშორისო მომწოდებლებთან და ქვეყანაში ჩვენი მომწოდებლების ფართო ქსელის უფრო მეტად გაფართოება, რაც საბოლოო ჯამში ლიზინგს კიდევ უფრო მიმზიდველ და უნიკალურ პროდუქტად აქცევს.

ის ფაქტი, რომ სალიზინგო კომპანია ფლობს სალიზინგო აქტივებზე საკუთრების უფლებას, შესაძლებელს ხდის მომხმარებლებისთვის ლიზინგთან დაკავშირებული დამატებითი სერვისების შეთავაზებას, რაზე დაყრდნობითაც შეიძლება გამორჩეული სალიზინგო პროდუქტების შექმნა და კონკურენტუნარიანობის გაუმჯობესება. გარდა ამისა, სალიზინგო კომპანიის მძლავრი პოზიცია მოლაპარაკებებში, გამოცდილება და კომპეტენცია სხვადასხვა სექტორში კომპანიის მომგებიანობის და ეფექტიანობის გაუმჯობესების საფუძველს წარმოადგენს.

ისეთი სერვისები, როგორცაა კონსულტაციები აქტივების შერჩევისას და შექმნისას, მომწოდებლების ფასდაკლებები, გამოსყიდვის ოფციონები, ტრანსპორტირება და დაზღვევა, განბაჟება, ვაჭრობის დაფინანსება, წარმოებული ინსტრუმენტები, აქტივების შეფასება და მონიტორინგი, წარმოადგენს დამატებითი ღირებულების მქონე მომსახურების გაწევის პოტენციურ გზებს. ამ სერვისებს შეუძლია არა მხოლოდ გამოარჩიოს კომპანია ბაზარზე, არამედ გააუმჯობესოს მომხმარებლების კმაყოფილება და, საბოლოო ჯამში, გაზარდოს მომგებიანობა.

ლიზინგის, როგორც პროდუქტის განვითარებისთვის მნიშვნელოვანია სალიზინგო აქტივის ხარისხი, საიმედოობა, მრავალფეროვნება, მყისიერი ხელმისაწვდომობა და ფასი. როგორც ქვეყნის სალიზინგო ბაზრის მთავარი მოთამაშე, ჩვენ ღირებულებას ვქმნით ადგილობრივ და უცხოურ მომწოდებლებთან ურთიერთობის მრავალწლიანი გამოცდილებით, რის გამოც სხვადასხვა ტიპის აქტივის შესახებ გვაქვს წინასწარი ცოდნა, ვიდრე მომხმარებელი მოგვმართავს. ჩვენს მომწოდებლებთან გრძელვადიანი და სტაბილური თანამშრომლობა სალიზინგო აქტივის კონკურენტუნარიან ფასად შეთავაზების საშუალებას გვაძლევს.

ეს უპირატესობები საშუალებას გვაძლევს მომხმარებელს მოვემსახუროთ „ერთი ფანჯრის კონცეფციის“ პრინციპით, შეთავაზოთ მისთვის სასურველი სხვადასხვა ტიპის აქტივი ან აქტივები ერთ სივრცესა და დროში, როგორც ადგილობრივ, ისე საერთაშორისო დონეზე, დავხმაროთ მას სხვადასხვა მომწოდებლისგან აქტივის შესყიდვაში და, რაც მთავარია, სხვადასხვა ტიპის სალიზინგო აქტივებზე მივაწოდოთ სრული ინფორმაცია და გავუზიაროთ ცოდნა.

2021 წელს, ჩვენს სალიზინგო საგნის მომწოდებლებთან თანამშრომლობა რომ წაგვეხალისებინა და დავხმარებოდით მათ სალიზინგო პროდუქტების მეშვეობით გაყიდვების ზრდაში, წამოვიწყეთ ახალი კამპანია სახელწოდებით „ოქროს ვენდორი“. ეს ახალი ინიციატივა ჩვენს მომწოდებლებს კონკურენტულ უპირატესობას მიანიჭებს სხვებთან შედარებით, წაახალისებს მათ, რომ ჩვენი მომსახურება შესთავაზონ თავიანთ მომხმარებლებს და ხელს შეუწყობს სალიზინგო საგნის მომწოდებლებთან ჩვენი თანამშრომლობის კიდევ უფრო დახვეწას.

ჩვენ გაწერილი გვაქვს პროცედურა, რომლის მიხედვითაც „ოქროს ვენდორის“ წოდება მიენიჭება საიმედო, კეთილსინდისიერ, გრძელვადიან პარტნიორ მომწოდებლებს. შესაბამისი დოკუმენტით განისაზღვრა ზუსტი პარამეტრები, რომელიც მოითხოვს როგორც დადებითი ფინანსური შედეგის, ისე ჩვენი განყოფილების უფროსების და მენეჯერების მხრიდან დამაკმაყოფილებელი შეფასების აუცილებლობას.

„ოქროს ვენდორის“ წოდება შეიძლება მიენიჭოს კომპანიას ნებისმიერი სექტორიდან, რომელმაც ჩვენთან მჭიდროდ ითანამშრომლა ბოლო ორი წლის განმავლობაში და გააფორმა მინიმუმ სამი ხელშეკრულება ან მოგვაწოდა ერთი მილიონი ლარის მთლიანი ღირებულების აქტივები. „ოქროს ვენდორის“ წოდების მფლობელები ჩვენგან მიიღებენ სპეციალურ სალიზინგო შეთავაზებებს (არავითარი წინასწარი გადახდის მოთხოვნა, დაბალი საპროცენტო განაკვეთები, სწრაფი დამტკიცება და ინდივიდუალური მომსახურება) და სარგებლობენ მომხმარებლების რეკომენდაციებით, ასევე პიარის და გაყიდვების აქტიური კამპანიებით.

ჩვენი გრძელვადიანი სტრატეგია გულისხმობს ლიზინგთან დაკავშირებული სერვისების დახვეწას დამატებითი ღირებულების მომტანი პროდუქტების შესაქმნელად და კონკურენტუნარიანობის განმტკიცებას. ეს მიდგომა მიზნად ისახავს კომპანიის მომგებიანობის და ეფექტიანობის გაუმჯობესებას საკომისიო შემოსავლის მიღებით, რის საბოლოო მიზანია კაპიტალზე უკუგების 25%-ზე მაღალი და ხარჯების შემოსავლებთან თანაფარდობის 50%-ზე დაბალი კოეფიციენტის შენარჩუნება.

ბიზნესის პასუხისმგებლობით კეთება

ჩვენი თანამშრომლები

თანამშრომელთა ჩართულობა და მოტივაცია

ჩვენი მიზანია კომპანიაში მოვიზიდოთ და გამოვზარდოთ ყველაზე ნიჭიერი ადამიანები, ვიზრუნოთ ჩვენი თანამშრომლების ჩართულობასა და მოტივირებაზე, რათა ხელი შევუწყოთ ჩვენი კორპორაციულ ღირებულებებს და მივაღწიოთ ჩვენს სტრატეგიულ მიზნებს.

ახალი თანამშრომლების შერჩევის ინტენსიური პროცესის მეშვეობით, რომელიც მორგებულია თითოეული თანამდებობის და როლის კონკრეტულ საჭიროებებზე, ჩვენ ვახერხებთ როგორც დიდი სამუშაო გამოცდილების მქონე თანამშრომლების, ისე ინოვაციური და ახალი იდეებით აღჭურვილი ნიჭიერი ახალგაზრდების მოზიდვას.

ჩვენს თანამშრომლებს ვთავაზობთ კონკურენტუნარიანი ანაზღაურების პაკეტებს, რაც შედგება ფიქსირებული ხელფასისგან, საქმიანობის შედეგებზე მიბმული პრემიებისგან და სოციალური პაკეტისგან, კერძოდ სამედიცინო დაზღვევისგან, ანაზღაურებული წლიური შვებულებისგან და ბიულეტენისგან, ასევე დედისა და მამისთვის ექსთენიანი სრულად ანაზღაურებული დეკრეტული შვებულებისგან. დამატებითი სარგებელი მოიცავს ფულად საჩუქრებს ბავშვის შექმნის შემთხვევაში, დამატებით დასვენების დღეებს სამ ან მეტშვილიანი თანამშრომლებისთვის.

გარდა ამისა, თანამშრომლებს ვუფინანსებთ სხვადასხვა გარე კურსებზე დასწრებას და საერთაშორისო სერტიფიკატების მიღებას, როგორცაა CFA, FRM, ACCA და სხვა. ამასთან, ჩვენს თანამშრომლებს ვუტარებთ სავალდებულო შიდა ტრენინგებს მათი საჭიროებების მიხედვით.

კომპანიის შიგნით ცოდნის გაზიარების მიზნით, ჩვენ ჩავატარებთ არაერთი შიდა ბიზნეს ტრენინგი, რომლის დროსაც სხვადასხვა განყოფილებებმა ერთმანეთს გამოცდილება გაუზიარეს. ცოდნის გავრცელებასთან ერთად, ამან ხელი შეუწყო კომუნიკაციის და პროცესების გამარტივებას განყოფილებებს შორის. საშუალო რგოლის ხელმძღვანელებმა დროის მართვის ინტენსიური კურსი გაიარეს. ამასთან, „თიბისი აკადემიასთან“ თანამშრომლობის შედეგად, ჩვენს თანამშრომლებს საშუალება მიეცათ დასწრებოდნენ მათთვის საინტერესო სატრენინგო კურსს, როგორცაა ბრენდინგი, მარკეტინგი, ბიზნესი, იურისპრუდენცია, საინფორმაციო ტექნოლოგიები, რისკები, ციფრული პროდუქტების ტესტირება და სხვა.

2024 წლის პირველ ნახევარში კომერციული მიმართულების თანამშრომლებს ჩაუტარდათ ტრენინგი ფინანსების მიმართულებაში, წლის მეორე ნახევრისთვის ყველა თანამშრომლისთვის დაგეგმილია სავალდებულო ტრენინგები შემდეგ მიმართულებებში: გარემოს დაცვა, საინფორმაციო ტექნოლოგიური უსაფრთხოება, ფულის გათეთრების წინააღმდეგ ბრძოლა, კანონშესაბამისობა და საოპერაციო რისკები.

თანამშრომელთა ჩართულობის და მოტივაციის მიზნით, ჩვენი ხელმძღვანელობა რეგულარულად ატარებს მათთან შეხვედრებს, რათა გაუზიაროს უახლესი ინფორმაცია კომპანიის მიერ სტრატეგიის შესრულების და ბოლოდროინდელი მიღწევების შესახებ. ეს შეხვედრები ინტერაქციული ხასიათისაა. თანამშრომლებს შესაძლებლობა ეძლევათ მონაწილეობა მიიღონ დიალოგში და გამოთქვან აზრი. ჩვენ ასევე გვაქვს ფეისბუქის შიდა ჯგუფი, რომელშიც რეგულარულად ვაზიარებთ ჩვენს მიღწევებს, ასევე თითოეული თანამშრომლის წარმატების ისტორიებს.

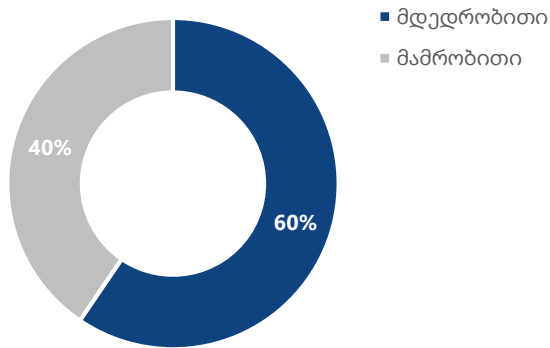
ნიჭიერი ახალგაზრდების მოზიდვისა და შედარებით უმცროსი თაობისთვის შესაძლებლობის შექმნის მიზნით, სტაჟირების პროგრამა დაიწყო. ამ პროგრამის ფარგლებში, სხვადასხვა განყოფილებაში ჯამში 6 სტაჟირი ავიყვანეთ, რომელთაც სტაჟირების დასრულების შემდეგ ექნებათ კომპანიაში დასაქმების შესაძლებლობა.

თანასწორობა და დივერსიფიკაცია

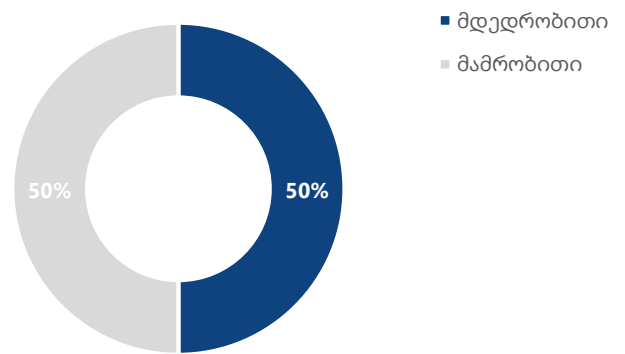
ჩვენს ყველა თანამშრომელს ვეპყრობით თანასწორად და სამართლიანად, პატივს ვცემთ მათ და ერთნაირად ვაფასებთ, განურჩევლად სქესისა, ასაკისა, ეთნიკური კუთვნილებისა, რასისა, რელიგიური და პოლიტიკური მრწამსისა, სექსუალური ორიენტაციის ან შეზღუდული შესაძლებლობისა.

ჩვენ ჩამოვყალიბებთ გენდერულად დაბალანსებული სამუშაო ძალა ჩვენს სამუშაო გარემოში, სადაც თანამშრომლების 60% ქალია, ხოლო ქალების წილი წამყვან პოზიციებზე 50%-ს შეადგენს. ამასთან, ჩვენი სამუშაო ძალა მრავალფეროვანია. იგი შედგება როგორც დიდი სამუშაო გამოცდილების მქონე თანამშრომლებისგან, ისე ინოვაციური და ახალი იდეებით აღჭურვილი ნიჭიერი ახალგაზრდებისგან, რომელთა თანამშრომლობა საუკეთესო შედეგს გვაძლევს.

დიაგრამა 26: თანამშრომელთა გენდერული გადანაწილება

დიაგრამა 27: სამუშაო რგოლის ხელმძღვანელობის გენდერული გადანაწილება

ეთიკური სტანდარტები და პასუხისმგებლობიანი ქცევა

ჩვენ ვიცავთ მაღალი დონის ეთიკურ სტანდარტებს, ღირებულებებს და პატივს ვცემთ ადამიანის უფლებებს. თანამშრომლებს მოვუწოდებთ, რომ ერთმანეთსა და სხვა დაინტერესებული მხარეებს მოეპყრონ ღირსეულად და პასუხისმგებლობის გრძნობით.

ჩვენ არა მხოლოდ სრულ შესაბამისობაში ვართ ნორმატიულ მოთხოვნებთან და საერთაშორისო პოლიტიკასთან, არამედ ასევე ვაგრძელებთ ჩვენი კორპორაციული მართვის გაუმჯობესებას საუკეთესო საერთაშორისო პრაქტიკის და ბიზნეს ეთიკის მიხედვით. ჩვენ დანერგილი გვაქვს მთელი რიგი შიდა პოლიტიკა და პროცედურები და მათ განხორციელებას ყურადღებით ვაკონტროლებთ. ეს პოლიტიკა და პროცედურები მოიცავს შემდეგს:

- ეთიკის კოდექსი;
- ქცევის კოდექსი;
- მრავალფეროვნების, თანასწორობის და ინკლუზიურობის პოლიტიკა;
- ინციდენტებზე რეაგირების პოლიტიკა;
- ფულის გათეთრებასთან ბრძოლის პოლიტიკა.

2021 წელს შემოვიღეთ და დავნერგეთ ინციდენტებზე რეაგირების პოლიტიკა, რომლის მიზანი არის ეფექტური კორპორაციული მართვის, ეთიკური გარემოს შენარჩუნების, საეჭვო დარღვევების დროული გამოვლენისა და პრევენციის, რისკის ეფექტური მართვა უზრუნველყოფა კომპანიის მასშტაბით, ასევე ჩვენი თანამშრომლების კეთილდღეობა და მათთვის უკეთესი სამუშაო პირობების შექმნა. გარდა ამისა, პოლიტიკა განსაზღვრავს სპეციალურ პროცედურებს, რათა დაეხმაროს თანამშრომლებს ნებისმიერი საეჭვო დარღვევისა და პრობლემების შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნებაში.

ეს პოლიტიკა განაპირობებს მიუღებელი ქცევის შესახებ ცნობადობის ამალგებას და „აზრის ღიად გამოთქმის“ კულტურის დამკვიდრებას, რომელშიც თანამშრომლები გრძნობენ, რომ მათი აზრი მნიშვნელოვანია და დაცულები არიან საეჭვო გადაცდომების შეტყობინების შემთხვევაში.

სტაბილურობის შექმნა ორგანიზაციაში

ჩვენ მოვერგეთ პოსტანდემიურ გარემოს და ჩვენი სამუშაო პირობები გადავიყვანეთ დისტანციურ და ჰიბრიდულ სტილზე. დღეისათვის ბექოფისის თანამშრომლების გარკვეული ნაწილი ჰიბრიდულ რეჟიმში მუშაობს. ამ ინიციატივამ შედეგად გამოიღო არა მხოლოდ თანამშრომელთა კმაყოფილების დონის ზრდა, არამედ ასევე ეფექტურობის გაუმჯობესება მთელ კომპანიაში. ამ ახალ რეალობაში ჩვენს თანამშრომლებთან ახლო კონტაქტის შესანარჩუნებლად ჩვენი ზედა რგოლის ხელმძღვანელები რეგულარულად ატარებენ ონლაინ შეხვედრებს მათთან, რათა აცნობონ კომპანიის მიღწევები და სამომავლო გეგმები და რეაგირება მოახდინონ მათ წინაშე არსებულ პრობლემებზე.

ჩვენი თანამშრომლების ბედნიერების და კმაყოფილების შეფასებისა და კომპანიაში მის დინამიკაზე დაკვირვების მიზნით, ჩვენ ყოველწლიურად ვატარებთ ENPS და ბედნიერების გამოკითხვას. ამ გამოკითხვების შედეგები ჩვენი თანამშრომლების ემოციური მდგომარეობის კარგი მაჩვენებელია და გვეხმარება შესაბამისი აქტივობების დაგეგმვაში.

ჩვენი საზოგადოება

ვინაიდან ლიზინგი განახლებადი ენერგორესურსების და ენერგოეფექტური აქტივების დაფინანსების ერთ-ერთ ყველაზე მიზიდველ ინსტრუმენტად მიიჩნევა, იგი თვითონაც ხშირად „მწვანე“ პროდუქტად აღიქმება. ჩვენი დადებითი გარე ეკოლოგიური ნაკვალავის გარდა, ჩვენ ვახორციელებთ კორპორაციული სოციალური პასუხისმგებლობის აქტივობებს, რომ

მინიმუმამდე დავიყვანოთ ჩვენი შიდა ეკოლოგიური ნაკვალევი და აქტიურად ვეწევიტ საქართველოში მწვანე ინიციატივების ლობირებას.

ქალაქის გადამუშავების ტრადიცია

ჩვენ მუდმივად ვცდილობთ ჩვენი ეკოლოგიური ნაკვალევის მინიმუმამდე დაყვანას. ქალაქის წარმოებით გამოწვეული ზიანის შესამცირებლად ჩვენ ვახალისებთ ქალაქის მოხმარების აღმოფხვრას კომპანიაში. ქალაქის ნარჩენების გადასაყრელად ოფისში განთავსებული გვაქვს სპეციალური მწვანე ყუთები, რომლებშიც მაკულატურას ვაგროვებთ გადამუშავებისთვის. შეგროვილი ქალაქით იბეჭდება ახალი წიგნები, რომლებიც პერიოდულად გამოიყენება საქართველოს მაღალმთიან რეგიონებში ბიბლიოთეკების გასაახლებლად.

გზა უფრო მწვანე მომავლისკენ – თანამშრომლობა „ტენესთან“

2023 წელს ჩვენ ურთიერთთანამშრომლობის მეორეხარისხიანი გავაფორმეთ „ტენესთან“, როგორც საქართველოში, ისე მსოფლიოში პირველი ეკომეგობრული USB კაბელის მწარმოებელთან, რომელიც წარმოებაში გადამუშავებულ პლასტმასას, ძირითადად, ბოთლის თავსახურებს იყენებს. „ტენე“ არის პირველი ქართული USB კაბელის მწარმოებელი, რომელიც ინოვაციური და ეკომეგობრული ტექნოლოგიების გამოყენებით, უზრუნველყოფს მოწყობილობების ხანგრძლივ, უსაფრთხო ექსპლუატაციას. გარემოს დაცვის მხარდასაჭერად, „ტენე“ აგროვებს, გადამამუშავებს და იყენებს მყარ საყოფაცხოვრებო ნარჩენებს თავისი კაბელის წარმოების პროცესში, რაც შესაბამისობაშია, მის „ნულოვანი ემისიის“ პოლიტიკასთან.

თანამშრომლობის ფარგლებში, „თიბისი ლიზინგის“ ოფისებში პლასტმასის, ქალაქის და ელემენტების გადამამუშავებელი ურნები და პლასტმასის ჭიქების კოლექტორები განთავსდება. „ტენეს“ დამფუძნებელმა, სანდრო ლილუაშვილმა, ჩვენს თანამშრომლებს ტრენინგი ჩაუტარა ნარჩენების გადამამუშავების მნიშვნელობაზე მათი ცნობიერების ამაღლების მიზნით. ამის შედეგად, ჩვენ პატარა ყოველკვირეულ ქვიზებს ვატარებთ თანამშრომლებში და მათ „ტენეს“ USB კაბელებით ვაჯილდოებთ ჩართულობისთვის.

„თიბისი ლიზინგის“ ბრენდისა და ადამიანური რესურსების დეპარტამენტის წარმომადგენელმა, განაცხადა: „კლიმატური ცვლილების და რესურსების შემცირების საზიანო შედეგები სულ უფრო აშკარა ხდება, ამიტომ დროა, დავიწყოთ ცხოვრების ყველა ასპექტში მდგრადი პრაქტიკის დანერგვის საჭიროებაზე საუბარი. სამუშაო ადგილები მნიშვნელოვან ეკოლოგიურ ნაკვალევს ქმნის, შესაბამისად, სამუშაო სივრცეში მდგრადი პრაქტიკის დანერგვა გარემოზე დადებით გავლენას მოახდენს. „თიბისი ლიზინგი“ აქტიურად უჭერს მხარს მწვანე ინიციატივებს და მისი მხრიდან „ტენეს“ ეკომეგობრული ინიციატივის წახალისება ხაზს უსვამს იმას, თუ რამდენად სერიოზულად ვეკიდებით გარემოს დაცვის საკითხს. ჩვენი თანამშრომლები ყოველთვის მზად არიან, თავიანთი წვლილი შეიტანონ ჩვენს კორპორაციული პასუხისმგებლობის კამპანიებში. მდგრადი პრაქტიკის დანერგვა, განსაკუთრებით ახალგაზრდა თანამშრომლებს შორის, რომლებიც უპირატესობას ანიჭებენ სოციალური და ეკოლოგიური პასუხისმგებლობის მქონე სამუშაო ადგილს, კიდევ უფრო უწყობს ხელს ჩვენი თანამშრომლების ჩართულობას და მათ შენარჩუნებას, რადგან ისინი ამაყობენ ისეთ ორგანიზაციაში მუშაობით, რომელიც მათ ღირებულებებს იზიარებს.“

პრო ბონო

განვითარების საწყის ეტაპზე სტარტაპებს, მცირე ბიზნესებს და მეწარმეებს შეიძლება დასჭირდეთ გარკვეული უნარები იმისათვის, რომ შეძლონ თავიანთი გეგმების შესრულება, მაგრამ საჭირო პროფესიონალებისა და რესურსებისთვის ფინანსური რესურსი არ ჰყოფნიდეთ. პრო ბონო სერვისის შეთავაზების ინიციატივა გულისხმობს იმას, რომ ჩვენს თანამშრომლებს შეუძლიათ თავიანთი კომპეტენცია და ინტელექტუალური რესურსი უსასყიდლოდ შესთავაზონ ადგილობრივ მოსახლეობას ან ითანამშრომლონ ორგანიზაციებთან, რომლებიც საზოგადოებრივ კეთილდღეობას ემსახურებიან. ჩვენი პრო ბონო პროექტი იმიტომ არის მნიშვნელოვანი, რომ მისი მიზანი საერთო კეთილდღეობაა და ასახავს ჩვენს კორპორაციულ სოციალურ პასუხისმგებლობას.

საქართველოს სტრატეგიული კვლევებისა და განვითარების ცენტრის მედიაციით, ჩვენ წარმატებით განვახორციელეთ ორი პრო ბონო პროექტი სოციალურ ორგანიზაციებთან „ანა-ბანა“ და „პოტერია“.

„ანა-ბანას“ სჭირდებოდა დახმარება, ლაგოდებში, ჰერეთის ისტორიულ მხარეში, რომელიც კავკასიის მთიანეთის ძირში მდებარეობს, საკითხავი სივრცის და ბიბლიოთეკის სივრცის მოწყობაში. ჩვენმა თანამშრომლებმა წიგნები შეაგროვეს და ბიბლიოთეკას გადასცეს.

„პოტერიას“ მისიაა ძალადობის მსხვერპლი ან სამართალდამრღვევი ქალების საზოგადოებაში რეინტეგრაცია ტრენინგით და შემოქმედებით სახელოსნოებში დასაქმებით. ჩვენ ორგანიზაციას დავეხმარეთ კორპორაციული შეთავაზების შექმნაში და გაყიდვების ზრდაში.

ჩვენი მომხმარებლები

ბიზნესის მხარდაჭერა

ჩვენ ვაგრძელებთ ქართული ბიზნესების მხარდაჭერის ტრადიციას მასტიმულირებელი აქტივობებით კომუნიკაციის ყველა არხის მეშვეობით. ეს მასტიმულირებელი აქტივობები მოიცავს ბლოგებს ცალკეული კომპანიის შესახებ და ასევე თემებს, რომლებიც ჩვენს აუდიტორიას განსაკუთრებით აინტერესებს.

თიბისი ლიზინგში ღრმად ვართ დარწმუნებული, რომ ჩვენი მომხმარებლების სასურველი ალტურვილობის დაფინანსებაში დახმარების გარდა, არანაკლებ მნიშვნელოვანია მათი მხარდაჭერა კომუნიკაციასა და სხვა სტრატეგიულად მნიშვნელოვანი მომსახურების გაწევაში. სწორედ ამიტომ, როგორც კი ლიზინგი გაიცემა, ჩვენ ვიწყებთ ინფორმაციის გავრცელებას პრესრელიზის სახით 40-მდე რეიტინგული ბიზნეს მედიაპარტნიორებისთვის. 2024 წელს 10-მდე მომხმარებელს დავეხმარეთ სოციალურ მედიაში ინფორმაციის განთავსებაში, რის შედეგადაც, ეს ინფორმაცია სხვადასხვა არხის მეშვეობით, 2.2 მილიონ მომხმარებელამდე მივიტანეთ. ეს ყველაფერი განვახორციელეთ ონლაინ მედიაში რელიზების გავრცელებითა და სოციალური მედია არხებში კომუნიკაციის მეშვეობით.

მომხმარებლებს ასევე მხარს ვუჭერთ პიარის და მარკეტინგის მომსახურებით და აქტივობებით, რათა დავეხმაროთ ბაზარზე პოზიციონირებაში. მცირე ბიზნესებს და სტარტაპებს ვეხმარებით სხვადასხვა ღონისძიებასა და პლატფორმაში ჩართვაში და ცნობადობის გაზრდაში სივრცის გამოყოფის ღირებულების და სხვა თანმდევი ხარჯების დაფინანსებით.

ქალების ეკონომიკური გაძლიერება

თიბისი ლიზინგი მხარს უჭერს ისეთ პროექტებს, რომლებიც აძლიერებს ქალებს, როგორც მეწარმეებს და ბიზნესის ლიდერებს მათთვის ბიზნესის განვითარებისთვის, კონსულტაციებისთვისა და ცნობადობის ამაღლების დაფინანსებაზე წვდომის გაზრდით, რათა გაუმჯობესდეს მათი ეკონომიკური მონაწილეობა.

2023 წელს ჩვენ ჩავატარეთ კამპანია, რომელიც მიზნად ისახავდა ამ ქალების გამოცდილების გაზიარებას ჩვენს ციფრულ არხებში. კამპანიის ფარგლებში ჩვენ საზოგადოებას გავაცანით ქალები, რომლებსაც შეუძლიათ შთააგონონ სხვები, ვისაც სურს ბიზნესის დაწყება, მაგრამ ამისათვის საკმარისი რესურსები არ აქვს.

ნათია დანელია, თბილისში „სამეზობლო“ კონცეფციის კაფეს – „ბონკაფეს“ დამფუძნებელი და ბრენდ-შეფი.

ნინო გოგალაძე, რომელმაც ბავშვობის ოცნება აისრულა და ყოველდღიურად „ფელამუშიტოს“ უგემრიელესი დესერტით ასობით მომხმარებელს უმასპინძლდება.

ელენა ზილიკო, სტუმართმოყვარე და მყუდრო რესტორნის მასპინძელი.

2023 წლის კიდევ ერთი აღსანიშნავი პროექტია „განჯინა“ საკონდიტრო-სახელოსნო თბილისში, რომელიც 23 წლის გოგონამ დააფუძნა. ბიზნესი პანდემიის პერიოდში ონლაინ მომსახურებით დაიწყო. „განჯინა“ მომხმარებლებს საშუალებას აძლევს, მონაწილეობა მიიღონ ტკბილეულის მორთვაში და ღამის მომსახურების სერვისითაც ისარგებლონ.

სუბსიდირების პროგრამებში ჩართულობა

ბიზნესის სტიმულირების მიზნით, ჩვენ ჩართულები ვართ სუბსიდირების ყველა პროგრამაში, რომელსაც ახორციელებენ „აწარმოე საქართველოში“ და სოფლის განვითარების სააგენტო. 2024 წლის ივნისის მდგომარეობით ამ პროგრამების ფარგლებში დავაფინანსებულმა პროექტებმა 46.7 მილიონი ლარი შეადგინა. (დაწვრილებითი ინფორმაციისთვის ნახეთ „ბიზნესის სემენტის“ მიმოხილვის თავი, გვერდი 14).

ძირითადი რისკები და გაურკვევლობა

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი წარმოადგენს კომპანიის წინაშე მდგარ ყველაზე არსებით რისკს, ვინაიდან სალიზინგო კომპანია მეტწილად ტრადიციული საკრედიტო საქმიანობითა დაკავებული. კომპანიის მომხმარებლები არიან იურიდიული და ფიზიკური პირები.

საკრედიტო რისკი უკავშირდება მომხმარებლის ან მესამე პირის მხრიდან სახელშეკრულებო ვალდებულებების შეუსრულებლობას, რაც მოიცავს მიმდინარე ვალდებულებების დაფარვას შეთანხმებულ ვადებში. საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი კომპონენტია სავალუტო რისკი, რომელიც არაპეჯირებულ მომხმარებლებზე გაცემულ უცხოურ ვალუტაში დენომინირებულ ლიზინგს უკავშირდება. საკრედიტო რისკი ასევე მოიცავს კონცენტრაციის რისკს. ეს არის სალიზინგო პორტფელის ხარისხის გაუარესებასთან დაკავშირებული რისკი. ის შესაძლოა წარმოიშვას ერთ საწარმოსთან ან დაკავშირებულ საწარმოებთან დიდი ზომის პორტფელის შექმნიდან, ან კონკრეტულ ინდუსტრიაში პორტფელის კონცენტრაციიდან. ზარალი შესაძლოა ასევე კიდევ უფრო გაიზარდოს არახელსაყრელი მაკროეკონომიკური პირობების გამო.

ორგანიზაციაში საკრედიტო ანალიზისა და დამტკიცების პროცესში ჩართულ მხარეებს შორის მოვალეობების მკაფიო განაწილებით საკრედიტო რისკის შეფასების სრულყოფილი სტრუქტურა არსებობს. კრედიტის შეფასების პროცესი განსხვავდება სემენტებისა და ინდივიდუალური პროდუქტების მიხედვით, რათა სათანადოდ მოხდეს აქტივების სხვადასხვა ჯგუფების შესაბამისი თავისებურებების გათვალისწინება. დაკრედიტების წესები შეიმუშავა რისკების განყოფილებამ, რომლებიც ლიზინგისა და ბიზნესის სტრუქტურული ერთეულებისგან დამოუკიდებელი განყოფილებაა. კორპორაციული და საშუალო ზომის ბიზნეს-მომხმარებლების შემთხვევაში, ლიზინგის დაფინანსების განხილვის პროცესი ხორციელდება კონკრეტული სექტორული ერთეულების მიერ, რომლებშიც აკუმულირდება შესაბამისი სექტორული განვითარების შესახებ საფუძვლიანი ცოდნა.

კომპანია იყენებს პორტფელის მონიტორინგის სისტემას, პორტფელის გაუარესების შემთხვევაში სწრაფი რეაგირების მიზნით. ეს მონიტორინგის სისტემა საკრედიტო პორტფელში არსებული სისუსტეების გამოვლენის შესაძლებლობას იძლევა, რის შემდეგაც მიიღება გადაწყვეტილებები რისკის მართვის მიმართულებით. მონიტორინგის პროცესი მორგებულია ცალკეულ მიმართულებებზე და მოიცავს ინდივიდუალური სასესხო დავალიანებების მონიტორინგს, პორტფელის საერთო მონიტორინგსა და გარე ტენდენციების ანალიზს, რამაც შეიძლება გავლენა იქონიოს პორტფელის რისკის პროფილზე. ამასთან, კომპანია იყენებს პორტფელის მონიტორინგის კომპლექსურ სისტემას შესუსტებული მასასიათებლების მქონე კრედიტების გამოსავლენად და საჭიროების შემთხვევაში შესაბამისი ზომების მისაღებად.

კომპანიის სალიზინგო პორტფელი სტრუქტურულად დივერსიფიცირებულია მომხმარებელთა ტიპების, პროდუქტის ტიპებისა და დარგობრივი სემენტების მიხედვით, რასაც მინიმუმამდე დაჰყავს საკრედიტო რისკი. 2024 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით, ბიზნესის სემენტი მთლიანი პორტფელის 90%-ს მოიცავდა, ხოლო საცალო სემენტი 10%-ს შეადგენდა, რაც საავტომობილო ლიზინგსაც სრულად მოიცავს. 2024 წლის ივნისის მდგომარეობით ბიზნეს პორტფელში სამი ტოპ-სექტორია: მშენებლობის, დეველოპმენტის და სერვისის სექტორები, რომლებშიც კონცენტრაცია შესაბამისად ასე ნაწილდება: 25%, 20% და 19%.

სალიზინგო ვალდებულებების საკრედიტო რისკის მიტიგაციის ყველაზე მნიშვნელოვანი ინსტრუმენტია თანამონაწილეობა, რომელიც უნდა განახორციელოს ლიზინგის მიმღებმა ხელშეკრულების გაფორმებისას. ამავდროულად საკრედიტო რისკის მართვის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი კომპონენტია დაფინანსებული სალიზინგო აქტივის ეფექტური მართვა, რაც ფიზიკური და ტექნიკური გაუფასურების მოსალოდნელი რისკის თავიდან აცილებას უწყობს ხელს. ამასთან, სალიზინგო ხელშეკრულებების უზრუნველყოფა შესაძლოა იყოს: უძრავი ქონება, საბალანსო აქტივების და წილების გირავნობა, მესამე მხარის თავდებობა და გამოსყიდვის ოფციონი, რომელსაც მიმწოდებელი გასცემს.

თიბისი ლიზინგის მთლიანი პორტფელი უზრუნველყოფილია ყველა ინდუსტრიის სემენტში, სადაც უზრუნველყოფის საგანი თავად სალიზინგო აქტივია. 2024 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით, კომპანიის სალიზინგო აქტივებით პორტფელის უზრუნველყოფის კოეფიციენტი 114%-ით განისაზღვრა. დაფინანსებულ აქტივებში თანამონაწილეობის მოცულობის სწორი განსაზღვრება უზრუნველყოფს მომხმარებლების ვალდებულების დაფარვის მაღალ მაჩვენებელს.

ამასთან, თიბისი ლიზინგი აქტიურად ატარებს სტრესულ ტესტირებებს და სცენარულ ანალიზს სხვადასხვა სტრესული ვითარებების მიმართ მომხმარებლების მოქნილობის შესაფასებლად. სტრესული ტესტირება მოიცავს დაშვებებს ვალუტის გადაფასების, მშპ-ის ზრდის, სექტორული ზრდის, ინფლაციის, საპროცენტო განაკვეთის ცვლილების, უძრავი ქონებისა და საქონლის ფასების შესახებ. თიბისი ლიზინგი მომხმარებლების ინტენსიურ ფინანსურ მონიტორინგს ახორციელებს იმ მომხმარებლების დასაიდენტიფიცირებლად, რომლებსაც შესუსტებული ფინანსური და ბიზნეს-პერსპექტივების აქვთ. რის შედეგადაც მათ ინდივიდუალურ საჭიროებებზე მორგებული რესტრუქტურის გეგმას სთავაზობს.

სავალუტო კურსის ცვლილებით გამოწვეული საკრედიტო რისკი

თიბისი ლიზინგი დგას სავალუტო კურსის ცვლილებით გამოწვეული საკრედიტო რისკის წინაშე. ვინაიდან კომპანიის პორტფელში დაფინანსებული თანხების დიდი ნაწილი დენომინირებულია უცხოურ ვალუტაში, ლარის პოტენციური

მნიშვნელოვანი გაუფასურება მნიშვნელოვანი რისკია, რამაც შეიძლება უარყოფითი გავლენა იქონიოს პორტფელის ხარისხზე. არაპეჯირებულ მსესხებლებს შეიძლება ვალის ტვირთი უფრო მეტად დააწვეთ, როდესაც გაიზრდება უცხოურ ვალუტაში გამოსატული მათი ვალდებულებები.

მიუხედავად იმისა, რომ სალიზინგო კომპანიებს ეხება სებ-ის რეგულაცია ლარში დაფინანსების შესახებ, რომლის მიხედვითაც 200,000 ლარზე ნაკლები მოცულობის ლიზინგი მხოლოდ ადგილობრივ ვალუტაში შეიძლება გაიცეს, თიბისი ლიზინგის პორტფელის მნიშვნელოვანი ნაწილი ჯერ კიდევ აშშ დოლარსა და ევროშია გამოსატული, რაც 2024 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით 73%-ს შეადგენდა. ვინაიდან იმ მომხმარებლების უმეტესობა, რომლებსაც სალიზინგო ხელშეკრულება უცხოურ ვალუტაში აქვთ გაფორმებული, შემოსავალს ეროვნულ ვალუტაში იღებს, ისინი არ არიან დაცულები ლარის გაცვლითი კურსის მერყეობისგან.

კომპანია განსაკუთრებულ ყურადღებას აქცევს სავალუტო კურსის ცვლილებით გამოწვეულ საკრედიტო რისკს, რადგან მისი პორტფელის დიდი ნაწილი უცხოურ ვალუტაშია გამოსატული. ვალუტის გაუფასურების მონიტორინგი რეგულარულად ხდება, საჭიროების შემთხვევაში ზომების დაუყოვნებლივ მისაღებად. ჩვენს დაკრედიტების სტანდარტებში გათვალისწინებულია კონკრეტული გაცვლითი კურსის გაუფასურების მიმართ მდგრადობა და არაპეჯირებული მომხმარებლებისთვის განსაზღვრულია ვალუტის გაუფასურების რისკის ბუფერი.

თიბისი ლიზინგი, ანდერაიტინგის პროცესში გატარებულ ღონისძიებებთან ერთად იყენებს კონსერვატორულ დაკრედიტების სტანდარტებს არაპეჯირებული მომხმარებლების მიმართ, რომელთა დაფინანსებული თანხები უცხოურ ვალუტაშია გამოსატული იმის უზრუნველსაყოფად, რომ მათ შეძლონ გაცვლითი კურსის მერყეობის კონკრეტულ დონესთან გამკლავება.

კონცენტრაციის რისკი

თიბისი ლიზინგი დგას კონცენტრაციის რისკის წინაშე, რომელიც განისაზღვრება, როგორც პორტფელის ხარისხის პოტენციური გაუარესებით სუბიექტებზე, ისე სექტორებზე დიდი ოდენობით დაფინანსების გაცემით.

როგორც წესი, განვითარებად ბაზარზე მოქმედი სალიზინგო კომპანიების წინაშე თავს იჩენს კონცენტრაციის რისკები, როგორც ცალკეულ მომხმარებლებზე, ისე – სექტორებზე. თიბისი ლიზინგი აფინანსებს იურიდიულ და ფიზიკურ პირებს, რომელთა პოტენციური დეფოლტი გულისხმობს გაზრდილ საკრედიტო დანაკარგებსა და გაუფასურების რეზერვის მაღალ ხარჯს. თიბისი ლიზინგის პორტფელი კარგად დივერსიფიცირებულია სექტორების მიხედვით, რაც განაპირობებს სექტორული კონცენტრაციის რისკის ზომიერ ნიშნულს. თუმცა, მთავარი რისკების მატარებლების მთლიანი სესხის ზრდის შემთხვევაში, რისკებიც შესაბამისად გაიზრდება.

კომპანია ფლობს საშუალებებს კონცენტრაციის რისკის, კერძოდ კი, პორტფელში ცალკეული პირებისა და სექტორების კონცენტრაციის ეფექტური მართვისათვის. თიბისი ლიზინგს აქვს კონცენტრაციის ლიმიტები ცალკეული სუბიექტებისა და სექტორებისთვის, ასევე კონცენტრირებულია თავისი პორტფელის სტრუქტურისა და ხარისხის ოპტიმიზაციაზე. ამასთან, ჩვენ გვაქვს რისკის აპეტიტის ზღვარი ტოპ 10 და 20 მსესხებლისთვის, რომლებიც ყოველთვიური მონიტორინგის საგანს წარმოადგენენ. თიბისი ლიზინგი მუდმივად აკონტროლებს რისკის კონცენტრაციას ინდივიდუალური მსესხებლების, სექტორებისა და მნიშვნელოვანი რისკის მატარებლებისთვის და განსაზღვრავს ლიმიტებს რისკის შესამცირებლად. რისკის აპეტიტის ფარგლებში, კომპანია განსაზღვრავს ლიმიტებს როგორც ინდივიდუალური, ისე – სექტორული კონცენტრაციებისთვის. რისკის აპეტიტის კრიტერიუმში წელიწადში ერთხელ გადაიხედება წარმოშობილი კონცენტრაციის რისკის შესამცირებლად. ლიმიტებთან შესაბამისობის უზრუნველსაყოფად გამოიყენება ეფექტური მონიტორინგის საშუალებები.

თიბისი ლიზინგის საკრედიტო პორტფელი გონივრულად და ადეკვატურად არის დივერსიფიცირებული და მაქსიმალური პორტფელის მოცულობა ერთ-ერთ უმსხვილეს სექტორზე (მშენებლობა) 2024 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით სალიზინგო პორტფელის 25%-ს შეადგენს. 2024 წლის პირველი ნახევრისთვის 10 და 20 უმსხვილესი მსესხებლის სალიზინგო პორტფელი მთლიანი სალიზინგო პორტფელის, შესაბამისად, 11.1%-ს და 21.0%-ს შეადგენდა. აქედან ორივე მათგანი იყო მწვანე ზონაში, რაც პროგნოზირებული იყო წინა წლის ბოლოს, როდესაც დეკონცენტრაციის გეგმა გადაისინჯა ამ კოეფიციენტებისთვის, ყვითელი ზონიდან მათ გადასანაცვლებლად (კომპანია იყენებს შუქნიშნის სამდონიან მიდგომას თავისი რისკების ზღვრების დასადგენად: მწვანე ზონა, კომპანიის რისკის აპეტიტის სასურველი ზონა; ყვითელი ზონა, სასურველი ზონა დარღვეულია, თუმცა რისკის დონე მაინც მისაღებია კომპანიისთვის; და წითელი ზონა, რისკი აღემატება დასაშვებ ზღვარს და სცდება რისკის აპეტიტს).

უკრაინის ომით გამოწვეული რისკი

იქიდან გამომდინარე, რომ საქართველოს ეკონომიკაში ფულადი ნაკადები საკმაოდ დივერსიფიცირებულია, ქვეყანა კვლავ მოწყვლადია რეგიონში მიმდინარე გეოპოლიტიკური და ეკონომიკური მოვლენების მიმართ. კერძოდ, უკრაინაში რუსეთის შეჭრას, შედეგად რუსეთისთვის დაწესებულ სანქციებს და აქედან გამომდინარე განუსაზღვრელობის ზრდას უარყოფითი გავლენა ჰქონდა საქართველოს ეკონომიკაზე. ამავდროულად, ზუსტად ისე, როგორც მიგრაციის ეფექტმა მნიშვნელოვანი წვლილი შეიტანა 2022 და 2023 წლების ეკონომიკურ ზრდაში, ნებისმიერმა საგრძნობმა გადინებამ შეიძლება გააუარესოს ბიზნესგარემო. საპირისპირო შეიძლება მოხდეს კონფლიქტის სწრაფად გადაჭრის სცენარის შემთხვევაში, რაც რეგიონში ისეთ დადებით ეფექტებს შექმნიდა, როგორცაა რუსეთსა და უკრაინაში სწრაფი აღმავლობა, რაც ასევე გასათვალისწინებელია.

თაღლითობის რისკი

გარე და შიდა თაღლითობის რისკები თიბისი ლიზინგის საქმიანობის საოპერაციო რისკის განუყოფელი ნაწილია. ოპერაციების მზარდი სირთულის და მრავალფეროვნების გათვალისწინებით, ფინანსური სექტორის დიგიტალიზაციასთან ერთად იზრდება თაღლითობის რისკებიც. პრაქტიული მართვის გარეშე თაღლითობის შემთხვევებმა შეიძლება არსებითი ზეგავლენა მოახდინონ კომპანიის მომგებიანობასა და რეპუტაციაზე.

კომპანიის საწინააღმდეგოდ განხორციელებული გარე თაღლითობა შეიძლება მომდინარეობდეს მესამე მხარის ქმედებებიდან. ყველაზე ხშირად აღნიშნული შემთხვევები დაკავშირებულია საბანკო ბარათებთან და ნაღდ ფულთან. შიდა თაღლითობა მომდინარეობს კომპანიის თანამშრომლების მიერ განხორციელებული ქმედებებიდან და მსგავსი შემთხვევები შედარებით ნაკლებად, მაგრამ მაინც ხდება. არცერთ ამგვარ შემთხვევას არსებითი გავლენა არ მოუხდენია კომპანიის მოგება-ზარალის ანგარიშზე.

კომპანია აქტიურად აკონტროლებს, მართავს და აღკვეთს თაღლითობასთან დაკავშირებულ რისკებს. ძირითადი მიმართულება რისკის მინიმიზებაა პროცედურების ავტომატიზაციის, ორმაგი კონტროლის და სხვა პრევენციული მექანიზმების დანერგვის გზით. იქმნება მუდმივი მონიტორინგის პროცესები უჩვეულო მოქმედებების დროულად დაფიქსირების მიზნით. რისკის და კონტროლის თვით-შეფასების პროცესი მიმართულია იმ საბაზისო პროცესების ნარჩენ რისკებზე, რომელთა გამოსწორებაც შესაძლებელია. თაღლითობის რისკების მონიტორინგსა და შერბილებაზე ჩვენი მუდმივი ძალისხმევის შედეგად, შიდა პროცესების სირთულის მიუხედავად, კომპანია უზრუნველყოფს თაღლითური ქმედებების დროულად აღმოჩენას და კონტროლს.

ორგანიზაციის რისკის მართვა

ორგანიზაციის რისკის მართვის (ERM) ცენტრალიზებული განყოფილება უზრუნველყოფს რისკის სტრატეგიისა და რისკის აპეტიტის ეფექტურად შემუშავებას, კომუნიკაციას და დანერგვას კომპანიის მასშტაბით. ორგანიზაციის რისკის მართვის განყოფილება ხელს უწყობს რისკის ჯვარედინ ღონისძიებებს, როგორებიც არის აგრეგირება, ანალიზი და რეორტინგი და ეხება ისეთ პრობლემებს, რომლებიც არ ახასიათებს რომელიმე ერთი ტიპის რისკს. ორგანიზაციის რისკის მართვა უზრუნველყოფს პროცესების ჰარმონიზაციას ოპტიმალური დაცვის მექანიზმების დასაწერად, ამარტივებს მიმართულებებს შორის მმართველობითი საკითხების ლოგიკურ და ეფექტურ მოძრაობას, ხელს უწყობს ისეთი საკითხების მოგვარებას, რომლებიც სხვადასხვა განყოფილებების ჩართულობას საჭიროებს.

სტრუქტურული ტესტირება რისკის იდენტიფიცირების, შეფასებისა და მიტიგაციის ერთ-ერთი ყველაზე მნიშვნელოვანი ინსტრუმენტია. თიბისი ლიზინგი ჯგუფის დონეზე მაკროეკონომისტიკების მიერ შემუშავებულ საპროგნოზო სცენარებს ეყრდნობა და აანალიზებს მათ შესაძლო შედეგების გათვალისწინების და კომპანიაში ადეკვატური კაპიტალის უზრუნველყოფის მიზნით.

რისკების მართვის პრაქტიკების თანამიმდევრულობა ორგანიზაციის რისკის მართვის კიდევ ერთი მნიშვნელოვანი პრაქტიკაა. თანმიმდევრულობის უზრუნველყოფისკენ მიმართული რისკების მართვის ფუნქცია, რისკების ოპტიმალური გზით იდენტიფიცირებას, შეფასებას და მართვას ახორციელებს.

რისკზე ადეკვატური უკუგების გამოუმუშავებას კრიტიკული მნიშვნელობა აქვს ბიზნეს-მოდელის მდგრადობისთვის. რისკების გათვალისწინება ფასწარმოქმნის პროცესში ისე ხდება, რომ თავიდან იქნეს აცილებული ჭარბი ოდენობით რისკის აღება და კომპანიამ გარანტირებულად აილოს ადეკვატური საფასო რისკები.

საკრედიტო რისკის მართვა

საკრედიტო რისკის მართვის მთავარი მიზანია კომპანიაში არსებობდეს გამართული პროცესები, რომლებიც უზრუნველყოფს ინდივიდუალური ტრანზაქციების დონეზე მიღებული გადაწყვეტილებების მისაღები რისკის დონესთან შესაბამისობას, ლიზინგის დამტკიცების გამართული პროცესი ინფორმირებული რისკის მიღებისთვის და პროცედურები რისკის ეფექტური იდენტიფიცირების, მონიტორინგისა და შეფასებისთვის.

ლიზინგის დამტკიცება

თიბისი ლიზინგის მიზანია უზრუნველყოს სალიზინგო დაფინანსების ჯანსაღი პროცესის არსებობა, ლიზინგის გაცემის კრიტერიუმების მკაფიოდ ჩამოყალიბებისა და მომხმარებლის რისკის პროფილის შეფასების ეფექტური პროცესის დანერგვის მეშვეობით. თიბისი ლიზინგში დაფინანსების ანალიზისა და დამტკიცების პროცესში ჩართულ მხარეებს შორის მოვალეობების მკაფიო დანაწილების მეშვეობით საკრედიტო რისკის შეფასების სრულყოფილი სტრუქტურა არსებობს. დაფინანსების შეფასების პროცესი განსხვავდება სეგმენტებისა და ინდივიდუალური პროდუქტების მიხედვით, იმისათვის რომ სათანადოდ მოხდეს აქტივების სხვადასხვა ჯგუფების შესაბამისი თავისებურებების გათვალისწინება. კორპორაციული, მცირე და საშუალო საწარმოების და მსხვილი საცალო და მიკრო ლიზინგების შეფასება ინდივიდუალურ დონეზე ხორციელდება. ლიზინგის მიმღებების მოთხოვნების საფუძვლიანად შეფასების შემდეგ საკრედიტო განყოფილება ამზადებს პროექტს, რომელშიც ასახულია პოტენციურ მსესხებელთან დაკავშირებული კონკრეტული მნიშვნელოვანი ინფორმაცია და განსახილველად წარუდგენს მას საკრედიტო რისკების მართვის განყოფილებას. რისკების მენეჯერი უზრუნველყოფს პროექტის ანალიზის დასრულებას და ყველა რისკის და შესაბამისი მიტიგაციის ფაქტორის განსაზღვრას და ადეკვატურად მართვას.

საკრედიტო კომიტეტის სტრუქტურა მრავალდონიანია და დამტკიცების უფლებამოსილებები განსხვავებულია ლიზინგის მიმღების საერთო კრედიტუნარიანობის შესაბამისად. აღნიშნული კომიტეტები პასუხს აგებენ საკრედიტო განცხადებების განხილვასა და დამტკიცებაზე სხვადასხვა კომიტეტებთან ერთად, ლიზინგის მოცულობის და რისკის საფუძველზე. ყველაზე მაღალი დონის კომიტეტში, სადაც მსესხებლის საკრედიტო განაცხადის მოცულობა 1 მილიონი აშშ დოლარიდან 1.5 მილიონ აშშ დოლარამდეა მონაწილეობენ: გენერალური დირექტორი, კომერციული დირექტორი და რისკების დირექტორი. ამასთან, თუ მსესხებლის საკრედიტო განაცხადის თანხა აღემატება 1.5 მილიონ დოლარს, მოითხოვება სამეთვალყურეო საბჭოს რისკის კომიტეტის მიერ განხილვა და დამტკიცება. ამასთან, თუ მსესხებლის საკრედიტო განაცხადის თანხა აღემატება 1.5 მილიონ დოლარს, მოითხოვება სამეთვალყურეო საბჭოს რისკის კომიტეტისა და თიბისი ლიზინგის კაპიტალის 15%-ს მოითხოვება სამეთვალყურეო საბჭოს რისკის კომიტეტისა და სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარის მიერ განხილვა და დამტკიცება. მიკრო, მცირე, საშუალო და საცალო ლიზინგის დაფინანსების შესახებ გადაწყვეტილებას იღებს საკრედიტო რისკების მართვის განყოფილება, სადაც განაცხადს კომიტეტი წინასწარ განსაზღვრული ლიმიტების ფარგლებში განიხილავს. გადაწყვეტილების მიღებისთვის გამოიყენება შიდა სქორინგის მოდელები და საკრედიტო ბიუროს მიერ წინასწარ წარმოდგენილი რეიტინგები. სქორინგის მოდელები განსხვავებულია პროდუქტის ტიპებისა და მსესხებლების საკრედიტო პროფილის მიხედვით, და ითვალისწინებს სხვადასხვა ტიპის შიდა და გარე მონაცემებს. სქორინგის მოდელების მონიტორინგი ყურადღებით ხორციელდება, რათა უზრუნველყოფილ იქნეს მიღებული გადაწყვეტილებების წინასწარ განსაზღვრული რისკის ლიმიტებთან შესაბამისობა.

ლიზინგის მონიტორინგი

თიბისი ლიზინგის რისკის მართვის პოლიტიკა და პროცესები ისეა შემუშავებული, რომ დროულად გამოვლინდეს და გაანალიზდეს სხვადასხვა ტიპის რისკები და საიმედო და დროულ მონაცემებზე დაყრდნობით განხორციელდეს წინასწარ დადგენილ ლიმიტებთან შესაბამისობის მონიტორინგი. თიბისი ლიზინგი მნიშვნელოვან რესურსებს გამოყოფს სხვადასხვა ინდუსტრიულ სექტორებში არსებული საკრედიტო რისკების ზუსტად შესაფასებლად. კომპანია იყენებს პორტფელის მონიტორინგის გამართულ სისტემას, რათა სწრაფად მოახდინოს რეაგირება მაკრო და მიკრო მოვლენებზე, საკრედიტო პორტფელში სისუსტეების იდენტიფიკაცია და ინფორმირებული გადაწყვეტილებების მიღება რისკის მართვის კუთხით. მონიტორინგის პროცესი მორგებულია დარგობრივ სექტორებზე და მოიცავს ინდივიდუალური დაფინანსების მონიტორინგს, პორტფელურ მონიტორინგსა და გარე ტენდენციების ანალიზს, რამაც შეიძლება გავლენა იქონიოს პორტფელის ხარისხზე.

რესტრუქტურისაცია და თანხების ამოღება

თიბისი ლიზინგი იყენებს პორტფელის მონიტორინგის კომპლექსურ სისტემას შესუსტებული მასსიათებლების მქონე ლიზინგების გამოსავლენად და, საჭიროების შემთხვევაში, მყისიერი და სწრაფი ზომების მისაღებად. შიდა კომიტეტის განხილვის ფორმატში პროცესების დეტალური განხილვა ხდება, როდესაც: მსესხებელი არ ასრულებს გადახდის შეთანხმებულ პირობებს ან მისი ფინანსური მდგომარეობა შესუსტებულია, რაც პოტენციურად საფრთხეს უქმნის კრედიტის დაფარვას. შესაბამისი რესტრუქტურისაციის და თანხების ამოღების განყოფილებები ახორციელებენ იმ მსესხებლების მართვას, რომელთა ფინანსური მდგომარეობა გაუარესებულია, ბიზნეს-სექტორებზე და ინდივიდუალური დავალიანების კატეგორიებზე მორგებული ამოღებისა და ანაზღაურების სტრატეგიებით. რესტრუქტურისაციის ქვედანაყოფის ძირითადი მიზანია მსესხებლის რეაბილიტაცია და ლიზინგის ისევ სტანდარტულ კატეგორიაში გადაყვანა. რეაბილიტაციის პროცესის მიდგომა და კომპლექსურობა ლიზინგის ტიპზე და მოცულობაზეა დამოკიდებული. კორპორაციული და მცირე და საშუალო ბიზნეს-მსესხებლები პრობლემური აქტივების მართვის განყოფილებას გადაეცემა, როდესაც არსებობს კომპანიის შემოსავლების მკვეთრად გაუარესების, გადახდისუუნარობის, გაკოტრების, აქტივების მნიშვნელოვანი გაუფასურების ან მსგავსი ცვლილების ძლიერი ალბათობა. ლიზინგის ამოღების გეგმები შეიძლება მოიცავდეს დავალიანების ამოღების ყველა ხელმისაწვდომ რესურსს, მაგალითად მსესხებლის აქტივების გაყიდვას, უზრუნველყოფის რეალიზაციას ან გარანტიების/თავდებობების გამოყენებას.

სალიზინგო დავალიანების ამოღების პროცესში, პრობლემური აქტივების მართვის განყოფილების მიზანია გადახდის სტრატეგიის შემუშავება და მსესხებელთან შეთანხმება შეძლებისდაგვარად მაქსიმალური ოდენობით თანხის გადახდაზე ან სალიზინგო ვალდებულების გადახდის შეთანხმება უზრუნველყოფის გაყიდვის ან დასაკუთრების გზით.

რეაბილიტაციისა და პრობლემური აქტივების მართვის განყოფილება ახორციელებს ვადაგადაცილებული მსესხებლების ფინანსურ მონიტორინგს, ამზადებს შესაბამის პროექტებს, წარუდგენს მათ კომიტეტებს და დგამს საჭირო ნაბიჯებს დამატებითი ვადების დამტკიცების ან მოთხოვნის შემდეგ. მათი ძალისხმევა, როგორც თავად განყოფილების რესურსებით, ისე აღმასრულებლის ჩართულობით, მიმართულია სალიზინგო ვალდებულების მაქსიმალურად გაუქმებისკენ.

სალიზინგო ვალდებულების დაფარვის სტრატეგიები განისაზღვრება ლიზინგის თანხის, ბიზნესის სპეციფიკის და კომპანიის ფინანსური მდგომარეობის გათვალისწინებით. ინდივიდუალური სტრატეგიები მორგებულია მომხმარებლების სხვადასხვა ქვეჯგუფზე და ასახავს შესაბამისი რისკის დონეებს ისე, რომ მეტი ძალისხმევა ხმარდება უფრო მაღალი რისკის პროფილის მქონე მომხმარებლებს.

მომხმარებლების პრობლემური აქტივების მართვის განყოფილებას გადაეცემა საფუძვლიანი განხილვის საფუძველზე. განხილვა იწყება 45 დღით ვადაგადაცილების თარიღიდან, რათა უზრუნველყოფილი იქნეს დროული ზომების მიღება და მოხდეს პოტენციური ზარალის მინიმუმამდე დაყვანა.

პრობლემური აქტივების მართვის განყოფილებაზე გადაცემის შემდეგ, როდესაც კომპანიას არ შეუძლია მისაღები პირობებით მსესხებელთან მოლაპარაკების წარმოება, მას შეუძლია დაიწყოს უზრუნველყოფის დასაკუთრების პროცესი, რაც

ჩვეულებრივ სტანდარტული პროცესია მცირე იურიდიული გართულებებით, რამაც შეიძლება მოიცვას სასამართლო, საარბიტრაჟო ან სანოტარო პროცედურებიც. რეაბილიტაციისა და პრობლემური აქტივების მართვის განყოფილებები კვალიფიციური მოქმედი ექსპერტებით და იურისტებითაა დაკომპლექტებული იმისათვის, რომ სასამართლო და ქონების დასაკუთრების პროცესები ეფექტურად წარიმართოს.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება

სხვადასხვა ბიზნეს მიმართულებებისა და პროდუქტების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება, მონიტორინგი და ანალიზი სტრატეგიის მთავარი კომპონენტებია.

თიბისი ლიზინგი იყენებს პორტფელის დარეზერვების მეთოდოლოგიას ფასს (IFRS) 9-ის მოთხოვნების შესაბამისად, რაც მოიცავს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებას მაკროეკონომიკური სცენარების და საპროგნოზო ინფორმაციის გამოყენებით.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) შეფასებისთვის კომპანია ოთხ კომპონენტს იყენებს: (i) დეფოლტის ალბათობა (PD), (ii) დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება (EAD), (iii) დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში (LGD) და (iv) დისკონტირების განაკვეთი (DF). მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესაფასებლად კომპანია მიმართავს სამი სტადიის მოდელს და თავის მსესხებლებს მიაკუთვნებს შემდეგ სამ სტადიას:

- I სტადია – კომპანია თავის კრედიტის ოდენობას პირველ სტადიას მიაკუთვნებს, თუ საწყისი აღიარების შემდეგ საკრედიტო ხარისხი მნიშვნელოვნად არ გაუარესებულა და ინსტრუმენტი არ იყო საკრედიტო რისკით გაუფასურებული თავდაპირველი აღიარებისას;
- II სტადია – კრედიტის ოდენობა მეორე სტადიას მიეკუთვნება, თუ საწყისი აღიარების შემდეგ დაფიქსირდა საკრედიტო ხარისხის მნიშვნელოვანი გაუარესება, მაგრამ ფინანსური ინსტრუმენტი არ მიიჩნევა საკრედიტო რისკით გაუფასურებულად;
- III სტადია – კრედიტის ოდენობა, რომელზეც გამოვლენილია საკრედიტო რისკით გაუფასურების ნიშნები, მიეკუთვნება მესამე სტადიის ინსტრუმენტებს.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ოდენობა განსხვავდება კრედიტის ოდენობის ერთ-ერთი სტადიისთვის მიკუთვნების მიხედვით:

- I სტადიის ინსტრუმენტები – მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი წარმოადგენს არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის იმ ნაწილს, რომელიც შეიძლება მიეკუთვნოს საანგარიშგებო თარიღიდან მომდევნო 12 თვის განმავლობაში დამდგარ დეფოლტის მოვლენებს;
- II სტადიის ინსტრუმენტები – მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი წარმოადგენს არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს, ანუ საკრედიტო ზარალს, რომელიც შეიძლება მიეკუთვნოს შესაძლო დეფოლტის მოვლენებს ფინანსური ინსტრუმენტის მთლიანი არსებობის ვადის განმავლობაში. როგორც წესი, არსებობის ვადა უდრის ფინანსური ინსტრუმენტის დარჩენილ სახელშეკრულებო ვადას. ისეთი ფაქტორები, როგორცაა ხელშეკრულების მიხედვით დაფარვის გრაფიკის არსებობა, დაფარვის ვადის გაგრძელების უფლებები და მონიტორინგის პროცესები კომპანიის მხრიდან მოქმედებს ვადის განსაზღვრაზე;
- III სტადიის ინსტრუმენტები – დეფოლტის მოვლენა უკვე დამდგარია და არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი გამოითვლება თანხების მოსალოდნელი ამოდების საფუძველზე.

კომპანია აქტიურად განიხილავს და აკონტროლებს ფასს (IFRS) 9 მოდელიდან წარმოებულ შედეგებს, იმის უზრუნველსაყოფად, რომ შესაბამისი შედეგები ადეკვატურად მოიცავდნენ მოსალოდნელ ზარალს.

ფინანსური რისკის მართვა

ფინანსური ინსტიტუტების მთავარი მიზანია მომგებიანობის ზრდა, რისი მიღწევაც კომპანიას გაზრდილი რისკის პირობებში შეუძლია. შესაბამისად, თიბისი ლიზინგისთვის განსაკუთრებული მნიშვნელობა აქვს ამ რისკების ეფექტურ მართვას. სხვა ფინანსური ინსტიტუტების მსგავსად, თიბისი ლიზინგი ფინანსურ რისკებს იღებს, რამაც შეიძლება სერიოზული გავლენა მოახდინოს ლიზინგის, როგორც სერვისის და მისი ეკონომიკური მოდელის, მახასიათებლებზე.

კომპანია გასწევს რისკს შიდა და გარე ფაქტორების გამო, რომლის თავიდან აცილება შეუძლებელია, თუმცა საჭიროებს მიტიგაციას. სწორედ ამ რისკების დადგენის შედეგად არსებითი ზარალის თავიდან აცილებას ან შემცირებას ემსახურება ნებისმიერი ფინანსური ინსტრუმენტი, რომელიც თიბისი ლიზინგში ყოველდღიურად გამოიყენება.

თიბისი ლიზინგი დასახული მიზნების მისაღწევად მოქმედებს წინასწარ შემუშავებული პრინციპების ფარგლებში, რომლებიც უფრო დეტალურად ქვემოთ არის განხილული.

ლიკვიდურობის რისკი

თიბისი ლიზინგისთვის ლიკვიდურობის რისკი პირველხარისხოდ წარმოადგენს გადახდისუუნარობას ან გადახდისუუნარიანობას მაღალი დანახარჯებით. ვინაიდან კომპანიის მთავარი საქმიანობა ლიზინგით დაფინანსებაა, ჩვენი მიზანია მხარეთა დაკმაყოფილების უზრუნველყოფა მოსალოდნელი მოთხოვნის შესაბამისად და ძირითადი საქმიანობის მხარდაჭერა. რისკის მასშტაბის განსაზღვრის და იდენტიფიცირების მეშვეობით, კომპანიას საჭირო ღონისძიებების სასწრაფო

წესით გატარების შესაძლებლობა ეძლევა, რაც დესტრუქციულ და გაუთვალისწინებელ დამატებით ვითარებებში დაფინანსების გეგმის შემუშავების შესაძლებლობით ხდება. ამ ყოველივეს ხელს უწყობს ადგილობრივ ბანკებთან და უცხო ქვეყნის ფინანსურ ინსტიტუტებთან წარმატებული პარტნიორობის გამოცდილება და მხარდაჭერა.

თიბისი ლიზინგი ლიკვიდურობის რისკის, მათ შორის ლიკვიდური აქტივების და ფულადი ნაკადების შეფასების რამდენიმე მეთოდს იყენებს. ინდივიდუალური და კომბინირებული შეფასების შედეგად ხდება ფულადი სახსრების მოძრაობის მოკლევადიან, საშუალო და გრძელვადიან პერსპექტივაში გადინების შემოდინებასთან შესაბამისობაში მოყვანა, სადაც გაითვალისწინება ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული რესურსი (ლიზინგის ხელშეკრულების დაფარვებიდან) და კომპანიისათვის ხელმისაწვდომი დაფინანსება. ლიკვიდური აქტივების შემთხვევაში, კომპანია მარტივად ხელმისაწვდომ საბალანსო აქტივებს ითვალისწინებს, რომელთა გამოყენება თავისუფლად შეიძლება: მაგალითად, ამგვარი აქტივები კომპანიისათვის არის სხვადასხვა ბანკში განთავსებული ვადიანი ანაბრები, სადეპოზიტო ხელშეკრულებები და სხვა ინსტრუმენტები.

წინასწარ განსაზღვრული შიდა ინსტიტუციური და გარეშე პირობების საფუძველზე, კომპანია ატარებს ლიკვიდურობის სტრესულ ტესტირებას ძირითადი ფულადი ნაკადების მოძრაობის და თვით ბიზნეს-ლანდშაფტის ანალიზის გზით და პროგნოზირების შედეგად განსაზღვრავს სტრატეგიულ ალტერნატივებს მსუბუქი, სისტემატური და ძლიერი იმპულსების საფუძველზე. ამასთან თიბისი ლიზინგი ატარებს ლიკვიდურობის ტესტირებას მომსახურების ან დაფინანსების მერყეობაზე ასევე, გარკვეული სალიზინგო პროდუქტების სეზონური მოთხოვნის მერყეობაზე.

სხვაობების ანალიზთან ერთად, კომპანია აფასებს და უზრუნველყოფს რისკის შესაბამისობის კონტროლს 3 თვიდან 1 წლამდე პერიოდში შემდეგი ფინანსური ინდიკატორებით: ლიკვიდურობის გადაფარვის კოეფიციენტი, მიმდინარე ლიკვიდურობის კოეფიციენტი და წმინდა სტაბილური დაფინანსების კოეფიციენტი.

თიბისი ლიზინგის პორტფელის საშუალო ვადიანობა არის 50 თვე, რაც პორტფელის მოკლე და საშუალო ვადებში დადებითი ლიკვიდურობის შენარჩუნებას ხელს უწყობს. ასევე, კომპანიამ დანერგა ახალი პროდუქტები რომელთა დაფარვის ვადა 72-120-თვემდე მერყეობს, რის შედეგადაც ლიკვიდურობის სხვაობა მნიშვნელოვნად გაუმჯობესდა გრძელვადიანი ერთეულებისთვის.

არსებული და შესაძლო პროგნოზებისთვის ლიკვიდურობის კოეფიციენტები ანგარიშის სახით წარედგინება კომპანიის ხელმძღვანელობას, სამეთვალყურეო საბჭოს, დამფუძნებელ კომპანიას და კრედიტორებს.

თიბისი ლიზინგი ჩვეულებრივ ზღუდავს ფულადი სახსრების დონეს მაქსიმალური მომგებიანობის მიღების და არსებულ აქტივებზე ეფექტური უკუგების უზრუნველყოფის მიზნით. პანდემიის დროს ლიკვიდურობასთან დაკავშირებული კრიზისის თავიდან აცილების მიზნით, ხელმძღვანელობამ მიიღო გადაწყვეტილება, რომ კომპანიას შეენარჩუნებინა ლიკვიდურობის მაღალი დონე (მთლიანი აქტივების 10-12%-ზე მეტი). ძირითადი მაჩვენებლები ადასტურებს, რომ ამ გადაწყვეტილებას მინიმალური უარყოფითი გავლენა ჰქონდა კომპანიის ფინანსურ სიმტკიცესა და მომგებიანობაზე. პოსტპანდემიურ გარემოში კომპანიამ უკვე დაიწყო ფულადი სახსრების დონეების დაწევა (რაშიც შედის ფულადი საქსრები და მისი ექვივალენტები) ისტორიულად ნორმალურ დონემდე, რაც დაახლოებით მთლიანი აქტივების 3-5%-ია.

ჩვენ მიერ რისკის გულდასმით შეფასება, ფულადი ნაკადების დეტალური პროგნოზირება და დივერსიფიცირებული საინვესტიციო სტრატეგია კომპანიას გრძელვადიანი ორგანიზაციული და ფინანსური მიზნების მიღწევაში ეხმარება.

კაპიტალის რისკი

კომპანიას აქვს კაპიტალის რისკი, რაც ნიშნავს იმას, რომ თუ კომპანია ვერ დააკმაყოფილებს კაპიტალის ადეკვატურობის მინიმალურ მოთხოვნებს, შესაძლოა მისთვის დადგეს „დეფოლტის შემთხვევა“, რაც პოტენციურად გამოიწვევს იმას, რომ კრედიტორები მოითხოვენ არსებული სესხების ვადაზე ადრე დაფარვას.

ვინაიდან ლიზინგი საქართველოში არ არის რეგულირებული ბიზნესი, სალიზინგო კომპანიები არ ექვემდებარებიან ეროვნული ბანკის მიერ განსაზღვრულ მინიმალური სახედამხედველო კაპიტალის მოთხოვნებს. ზოგადად, სალიზინგო ბიზნესს ახასიათებს ჭარბვალიანობა და კაპიტალიზაციის დაბალი დონე. მიუხედავად ამისა, კომპანიას აქვს კაპიტალის ადეკვატურობის მინიმალური მოთხოვნები საერთაშორისო და ადგილობრივი კრედიტორებისგან, რომელთაგან ყველაზე მაღალია 9% პირველადი კაპიტალისთვის და 18% პირველადი და მეორადი კაპიტალისთვის. იქიდან გამომდინარე, რომ კომპანიის პორტფელის 73% უცხოურ ვალუტაშია გამოხატული, არსებობს რისკი იმისა, რომ ლარის მოულოდნელი გაუფასურების შემთხვევაში, შესაძლოა დაირღვეს დადგენილი ლიმიტები. სწორედ ამ მიზეზით, სტრეს ტესტის ანალიზის საფუძველზე კომპანია ინარჩუნებს კაპიტალის ბუფერებს, რომელიც კომპანიას საშუალებას აძლევს გაუძლოს ვალუტის დევალვაციით გამოწვეულ პოტენციურ რისკებს. უნდა აღინიშნოს, რომ ლარის 10%-იანი გაუფასურებისას მოსალოდნელია კაპიტალის ადეკვატურობის ლიმიტის 1.2 პროცენტული პუნქტით შემცირება.

კომპანია მუდმივად ატარებს სტრესულ და მგრძობელობის ანალიზებს მოთხოვნილი კაპიტალის ბუფერების პროაქტიულად იდენტიფიცირებისა და შექმნისათვის. ამავდროულად, კომპანია ფლობს ხელმისაწვდომ წინასწარ დამტკიცებულ დამატებით აქციონერულ კაპიტალს 2.5 მილიონი ლარის ოდენობით, რომელიც საჭიროების შემთხვევაში იქნება გამოყენებული.

კაპიტალის ადეკვატურობა ყოველდღიურად მოწმდება. კომპანიის ხელმძღვანელობის მიზანია კაპიტალის ადეკვატური დონის შენარჩუნება კომპანიის ბიზნესის უზარველოდ განხორციელების უზრუნველყოფის და კრედიტორების მიერ დაწესებული მოთხოვნების დაკმაყოფილების მიზნით.

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი წარმოიქმნება საბაზრო საპროცენტო განაკვეთის პოტენციური ცვლილებებისგან, რამაც შეიძლება უარყოფითი გავლენა იქონიოს კომპანიის ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ღირებულებაზე. ეს რისკი შეიძლება წარმოშვას აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის შეუსაბამობების, ასევე ამ აქტივებისა და ვალდებულებების გადაფასების მახასიათებლების გამო.

2022 წლამდე, თიბისი ლიზინგი მომხმარებლებს მხოლოდ ფიქსირებულ საპროცენტო განაკვეთში სთავაზობდა ლიზინგებს. 2022 წლიდან, მომხმარებლებს ცვლად საპროცენტო განაკვეთიან ლიზინგებსაც სთავაზობს. ხელშეკრულებები ცვლადი საპროცენტო განაკვეთებით ინდექსირდება თბილისის ბანკთაშორის საპროცენტო განაკვეთთან (TIBR). მყარ ვალუტაში (აშშ დოლარი და ევრო) დენომინირებული ლიზინგების შემთხვევაში, შესაბამისად, გამოიყენება 6-თვიანი SOFR და EURIBOR განაკვეთები. ლიზინგები ცვლადი საპროცენტო განაკვეთით კომპანიის მიერ მოზიდულ ცვლადგანაკვეთიან სასესხო ვალდებულებებს შეესაბამება, კერძოდ კომპანიის მიერ მოზიდული ცვლადგანაკვეთიანი ინვესტიციებით ფინანსდება ცვლადგანაკვეთიანი ლიზინგები. შედეგად, მიიღწევა სამართლიანი თანაფარდობა: ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავალი იცვლება დაფინანსების ხარჯების შესაბამისად, ასევე საბაზრო განაკვეთის შემცირების შესაბამისად მომხმარებლებს სალიზინგო გადასახადები უმცირდებათ. ამ მიდგომის წყალობით კომპანიას საშუალება მიეცა გაეუმჯობესებინა თავისი შეფასების ძირითადი ინდიკატორები.

საპროცენტო განაკვეთებს შორის სხვაობის ანალიზი დებიტორული და კრედიტორული დავალიანებების დაფარვის ვადების შეფასებას ეფუძნება. კომპანიის მიზანია შეინარჩუნოს მომგებიანობის ნორმალური მრუდი, რაც გრძელვადიანი და მოკლევადიანი კომპონენტების ჰეჯირებით მიიღწევა. კომპანია მართავს საპროცენტო განაკვეთის რისკს (IRR) ორი ძირითადი მეტრიკის მიხედვით: კაპიტალის ეკონომიკური ღირებულება (EVE) და წმინდა საპროცენტო შემოსავალი (NII), რომლებიც რეგულარულად კონტროლდება ყოველთვიურად.

გარდა ჰეჯირების მიდგომისა, საკრედიტო რისკების მართვასთან ერთად კომპანიას აქვს დივერსიფიკაციის სტრატეგია და უზრუნველყოფს ინდუსტრიის მიხედვით პორტფელის გამრავალფეროვნებას.

სავალუტო რისკი

თიბისი ლიზინგი ფლობს აქტივებს და ვალდებულებებს, რომლებიც უცხოურ ვალუტაშია გამოხატული, ამრიგად, იგი ფუნქციონირებს ცვლადი სავალუტო კურსის ბაზარზე. სავალუტო კურსების ცვლილებამ შეიძლება გავლენა მოახდინოს კომპანიის უცხოურ ვალუტაში გაცხადებულ აქტივებისა და ვალდებულებების ღირებულებაზე. სავალუტო რისკები წარმოიშობა უცხოური აქტივების და ვალდებულებების შეუსაბამო პოზიციიდან, რის შედეგადაც უცაბდმა მერყეობამ და არასტაბილურობამ შესაძლოა წარმოშვას რისკი და გამოიწვიოს მნიშვნელოვანი მომგებიანობის გაუარესება. ამის აღსაკვეთად რისკის დასაშვები დონის დაცვით რისკის მართვა ყოველდღიურად ხორციელდება.

იმის გამო, რომ თიბისი ლიზინგს სავალუტო რისკები აქვს, მათი გავლენის სამართავად მას დანერგილი აქვს კორპორაციული პოლიტიკა და პროცედურები. პოლიტიკის სწორად განსაზღვრად და ადეკვატური ზომების მისაღებად მნიშვნელოვანი ეტაპია რისკების გამოვლენა და იდენტიფიცირება სწორ დროს, რადგან ფინანსური რისკების მართვა შეუძლებელია ამ რისკების გაზომვის შესაბამისი მეთოდოლოგიისა და პრაქტიკის გარეშე, რომელსაც კომპანიაში საფუძვლად ედება ყველა არსებული ფაქტი და მოსალოდნელი დაშვება.

ჩვენი მეთოდოლოგიის თანახმად, მთავარი საოპერაციო ვალუტების – ევროსა და აშშ დოლარის – ღია სავალუტო პოზიციების მონიტორინგი ინდივიდუალურად და კოლექტიურად ხორციელდება. პოზიციებთან დაკავშირებით გამოიყენება ადეკვატური შეზღუდვები და მათი შესრულების მაჩვენებლები კომპანიის ხელმძღვანელობის და გუნდის დონეებზე აღირიცხება.

კომპანიაზე სავალუტო რისკის გავლენის ხარისხს მაკონტროლებელი მხარეები აფასებენ ინდივიდუალური სავალუტო რისკის კოეფიციენტების, მთლიანი სავალუტო რისკის კოეფიციენტების და ღია სავალუტო პოზიციის კოეფიციენტების გათვალისწინებით. კომპანია თავის სავალუტო რისკს ზღუდავს თავისი მთლიანი კაპიტალის საფუძველზე, აგრეგირებული ღია სავალუტო პოზიციისთვის მაქსიმალური რეზერვის 25%-ის ოდენობით განსაზღვრის გზით. ასევე, ვინაიდან ღია სავალუტო პოზიციის (OCP) ლიმიტები იმართება დელეგაციის დონის მიხედვით, ყველაზე მკაცრი დაწესებულია ხაზინის მენეჯერის დონეზე, ხოლო ყველაზე ტოლერანტული დაწესებულია აღმასრულებელი დირექტორის დონეზე.

არასტაბილურობამ ყოველდღიურ საქმიანობაში და ვალუტების მერყეობამ შესაძლოა გამოიწვიოს ზარალი, თუმცა მისი აღმოფხვრა შესაძლებელია სავალუტო რისკის მართვის და მოლოდინების და ჰეჯირების შეფასების გზით. კომპანიის მიზანია დახურული პოზიციის შენარჩუნება, 0%-თან ახლოს, რისთვისაც ის კონკრეტულ ფინანსურ ინსტრუმენტებს იყენებს. ჰეჯირების ოპერაციები კომპანიის ჰეჯირებისა და რისკის მართვის სტრატეგიისა და პოლიტიკის მიხედვით ხორციელდება და ის გულისხმობს ფორვარდული ოპერაციების, სვოპ-ხელშეკრულებების, სპოტ-კონვერტაციებისა და საქართველოს სავალუტო ბაზარზე ხელმისაწვდომი სხვა ფინანსური პროდუქტების გამოყენებას. ფინანსური საქმიანობა, სალიზინგო პორტფელის ცვლილება და მოზიდული უცხოური ინვესტიცია შესაძლოა ჰეჯირების საგანი იყოს შესაბამის ურთიერთობაში შესვლის მომენტიდან.

შედეგად, დახურული სავალუტო პოზიცია კომპანიას არასასურველი მერყეობებისგან იცავს და ეხმარება მას პოტენციური დანაკარგების თავიდან აცილებაში ლარის გაუფასურების ან გამყარების დროს.

2024 წლის პირველ ნახევარში, თიბისი ლიზინგმა შეინარჩუნა ჰეჯირების პოზიცია სავალუტო რისკების ჰეჯირებისთვის, თავისი მთლიანი საკუთარი კაპიტალის საშუალოდ 2%-ის ფარგლებში მერყევი აგრეგირებული ღია სავალუტო პოზიციით.

არაფინანსური რისკის მართვა

საოპერაციო რისკის მართვა

კომპანიის წინაშე არსებული რისკებიდან ერთ-ერთი მთავარია საოპერაციო რისკი, რომელიც არის შიდა და გარე თაღლითობის შემთხვევების, არაადეკვატური პროცესების ან პროდუქტების, ბიზნესის დესტაბილიზაციის და სისტემის გაუმართაობის, ადამიანური შეცდომების ან აქტივების დაზიანების რისკი. საოპერაციო რისკი ასევე მოიცავს იურიდიული, რეპუტაციული, შესაბამისობის ან კიბერუსაფრთხოების რისკებით გამოწვეულ ზიანს.

კომპანიას აქვს სხვადასხვა სახის საოპერაციო რისკი, რომელთა შორისაცაა: თაღლითობა და სხვა შიდა თუ გარე კრიმინალური ქმედებები; პროცესების, კონტროლის ან პროცედურების დარღვევა; სისტემების შეფერხებები ან გარე მხარისაგან კიბერშეტევები მიზნობრივი მომხმარებლებისთვის მომსახურების ან დამხმარე ინფრასტრუქტურის ხელმიუწვდომლობის მიზნით, რაც, თავის მხრივ, საფრთხის ქვეშ აყენებს დაცულ ინფორმაციასა და ფინანსურ ოპერაციებს.

გარდა ამისა, კომპანია გასწევს ისეთ რისკებს, რომლებიც იწვევენ კრიტიკული ფუნქციების მქონე სისტემების ან ბიზნესის შეფერხებას ისეთი მოვლენების შედეგად, რომლებიც მის კონტროლს საერთოდ ან ნაწილობრივ არ ექვემდებარება. ამგვარი მოვლენებია: ბუნებრივი კატასტროფები, სატრანსპორტო ან კომუნალური მომსახურების შეფერხება და სხვა, რამაც შეიძლება გამოიწვიოს ზარალი ან მომხმარებელთა მომსახურების შენელება ან წყვეტა და/ან ეკონომიკური ზარალი.

ზემოთ განხილული საოპერაციო რისკები ვრცელდება ისეთ სიტუაციებზეც, როდესაც კომპანია მომსახურებას გარე მომწოდებლებისგან იღებს. სწრაფად ცვალეადი გარემოს, ასევე ფინანსური მომსახურების და პოტენციურ თაღლითობათა სირთულის გათვალისწინებით, იზრდება პროცესების, კონტროლის, პროცედურებისა და სისტემების მუდმივად გაუმჯობესების მნიშვნელობა, რათა თავიდან იქნეს აცილებული რისკი ან შემცირდეს კომპანიის მიერ ზარალის მიღების რისკი. რისკებისა და კონტროლის თვითშეფასების მნიშვნელოვანი მექანიზმი (RCSA), რომელიც მიმართულია ოპერაციებსა და პროცესებში პოტენციური გადახრების იდენტიფიცირებაზე შესაბამისი დაცვის საშუალებების შესათავაზებლად, რაც მოიცავს, როგორც პროცესების და პროცედურების სრულყოფას, ისე სადაზღვევო კომპანიებთან თანამშრომლობას რისკების გადაცემისთვის.

საოპერაციო რისკის შემთხვევის იდენტიფიცირების ანგარიშგება ხდება მშობელი კომპანიის დონეზე, ტარდება სისტემური ანალიზი და მიიღება აღმომგზვრელი და პრევენციული ზომები.

გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკის მართვის სისტემა (ESMS)

ჩვენი გარემოსდაცვითი პოლიტიკა შემუშავებულია „თიბისი ჯგუფის“ საუკეთესო პრაქტიკის საფუძველზე და უზრუნველყოფს ჩვენს შესაბამისობას გარემოსდაცვით, ჯანდაცვის, უსაფრთხოების და შრომის მოქმედ რეგულაციებთან და საუკეთესო პრაქტიკის განხორციელებას, ასევე სათანადო ზომების მიღებას იმისათვის, რომ ჩვენი მომხმარებლები ასრულებდნენ გარემოსდაცვით და სოციალურ პასუხისმგებლობებს. ჩვენი გარემოსდაცვითი პოლიტიკა სრულ შესაბამისობაშია საქართველოს გარემოსდაცვით კანონმდებლობასთან, მათ შორის, „გარემოს დაცვის შესახებ“ საქართველოს კანონთან და საერთაშორისო საუკეთესო პრაქტიკასთან. სრული პოლიტიკა ხელმისაწვდომია ვებგვერდზე: www.tbccleaning.ge

გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკის მართვის ფუნქციები გადანაწილებულია სამეწარმეო რისკის მართვის განყოფილებაში და საკრედიტო რისკის განყოფილებაში შორის. ორივე სტრუქტურული ერთეული ანგარიშვალდებულია კომპანიის რისკის დირექტორის წინაშე. „თიბისი ლიზინგის“ რისკის და კომერციული მიმართულებების გუნდები ყოველწლიურად გადაიან „თიბისი ბანკის“ გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვის გუნდის მიერ ჩატარებულ ინტენსიურ ტრენინგს. ტრენინგი მოიცავს გარემოსდაცვით და სოციალურ რისკებს, მათი მართვის გზებს და ამ პროცესში დაგროვილ პრაქტიკულ გამოცდილებას.

ფულის გათეთრების წინააღმდეგ ბრძოლა (AML)

კომპანიას აქვს ფულის გათეთრების და ტერორიზმის დაფინანსებისგან დაცვის (ALM/CTF) მაღალი სტანდარტები და თავისი ყველა თანამშრომლისა და ხელმძღვანელი პირისგან მოითხოვს ამ სტანდარტების დაცვას, „თიბისი ლიზინგის“ პროდუქტების და მომსახურებების ფულის გათეთრების/ტერორიზმის დაფინანსების შემთხვევებისგან დასაცავად. კომპანიის ALM/CTF პროგრამა მოქმედ სამართლებრივ და მარეგულირებელ მოთხოვნებს ეფუძნება, რომლებიც შეესაბამება დანაშაულებრივი გზით მოპოვებულ შემოსავალთან ბრძოლის საერთაშორისო ორგანიზაციის (FATF) რეკომენდაციებს, ევროკავშირის რეგულაციებს და საუკეთესო პრაქტიკებს. კომპანიას დანერგილი აქვს შიდა პოლიტიკები, პროცედურები და დეტალური ინსტრუქციები, რომელთა მიზანია არ დაუშვას კომპანიის გამოყენება ან ჩართვა ფულის გათეთრებაში, ტერორიზმის დაფინანსებაში ან სხვა უკანონო ქმედებებში, როგორცაა ქრთამი, კორუფცია ან გადასახადებისგან თავის არიდება.

კომპანიის AML/CTF შესაბამისობის პროგრამა მოიცავს წერილობით პოლიტიკას, პროცედურებს, შიდა კონტროლის მექანიზმებს და სისტემებს, მათ შორის, შეუზღუდავად: პოლიტიკას და პროცედურებს AML კანონებთან და რეგულაციებთან

შესაბამისობის უზრუნველყოფისთვის; „იციანობდე შენს მომხმარებელს“ (KYC) და მომხმარებლის კომპლექსური შემოწმების პროცედურებს; მომხმარებლების იდენტიფიცირებისა და ვერიფიკაციის წესებს; მომხმარებლების რისკების კლასიფიცირებას და რისკების კატეგორიებს; მომხმარებლის შემოწმებას ტერორისტების და განსაკუთრებული კატეგორიის და აკრძალულ პირთა ოფიციალურ სიებში, ასევე ფინანსური და სხვა სანქციების სიებში; კომპანიის მომხმარებლების გარიგებების/ტრანზაქციების და საეჭვო საქმიანობების მონიტორინგის და ანგარიშგების პროცედურებს; პერსონალის რეგულარულ ტრენინგს და ცნობადობის ამაღლებას.

დამატებითი დაცვის სახით, იურიდიული განყოფილება, რომელიც AML-ის და შესაბამისობის ფუნქციებს ასრულებს, უზრუნველყოფს რისკების მართვას კომპანიის მიერ განსაზღვრული რისკის აპეტიტის შესაბამისად და ხელს უწყობს რისკის ძლიერი კულტურის განვითარებას ორგანიზაციის მასშტაბით.

კომპანიას შემუშავებული და დამტკიცებული აქვს თავისი AML/CFT ჩარჩო პოლიტიკა, რომელიც სრულად შეესაბამება როგორც ქართულ, ისე – საერთაშორისო სამართლებრივ მოთხოვნებს და რეგულაციებს. ახალი რეგულაცია აფართოებს პოლიტიკურად აქტიური პირის (PEP) მნიშვნელობას და დამატებით მოთხოვნებს აწესებს „იცოდე შენს მომხმარებელს“ (KYC) პრევენციულ ღონისძიებებზე.

იურიდიული რისკი

კომპანიის იურიდიული განყოფილება პასუხისმგებელია ყოველგვარი იურიდიული ვალდებულების და შესაბამისობის საკითხის მართვაზე, რომელიც წარმოიშობა კომპანიაში იურიდიული რისკების შედეგად. მისი მიზნებია:

- იურიდიული რისკების განსაზღვრა. ბიზნესგეგმებთან და ინიციატივებთან დაკავშირებული იურიდიული რისკების გაანალიზება, შესაბამისობის და ვალდებულების რისკების , ასევე ბიზნესგადაწყვეტილებებთან დაკავშირებული რისკების ჩათვლით.
- იურიდიული რისკების კალიბრაცია. კომპანიის წინაშე მდგომი რისკების შეფასება და კალიბრაცია, შესაბამისობის გუნდთან ერთად, მარეგულირებლის მოთხოვნებთან შესაბამისობის უზრუნველსაყოფად და კომპანიის რისკისადმი ტოლერანტობის და რისკის დასაშვები დონის დადგენა.
- იურიდიული რისკების მართვა. სტრატეგიების, გეგმების, პროცესების და პოლიტიკის შემუშავება და იურიდიული და სხვა საჭირო რესურსების უზრუნველყოფა მათ განსახორციელებლად.

იურიდიული განყოფილება ამ ამოცანების შესრულებას ცდილობს ფართო სპექტრის იურიდიული მომსახურების გაწევით: (i) ურთიერთობა შიდა და გარე მომხმარებლებთან, ასევე გარე იურისტებთან, სახელმწიფო ორგანოებთან და მარეგულირებელ უწყებებთან; (ii) შენიშვნების და დასკვნების გაცემა; (iii) სტანდარტული და სპეციფიკური ხასიათის ხელშეკრულებების შედგენა; (iv) კორპორაციული მართვის საკითხებზე პასუხისმგებლობის აღება; (v) მარეგულირებელ გარემოში მომხმარებლის განახლებების გაცნობა და (vi) კომპანიის წარმოდგენა სასამართლოებში, დავების განხილვის სხვა დაწესებულებებში და მესამე პირების წინაშე.

სხვადასხვა ცოდნის და გამოცდილების მქონე იურისტებისგან შემდგარი იურიდიული გუნდი შემდეგი განყოფილებებისგან შედგება: იურიდიული მხარდაჭერა და ადმინისტრირება; ლიზინგის ხელშეკრულებების მართვის ჯგუფი; ინვესტიციების ურთიერთობები / ტრანსსასაზღვრო ტრანზაქციები; კორპორაციული მართვა და AML / შესაბამისობა. თითოეული განყოფილება მოქმედებს მკაფიო და კონკრეტული თანამდებობრივი ინსტრუქციების ფარგლებში, თავისი წევრების ცოდნის, უნარების და შესაძლებლობების გათვალისწინებით. განყოფილება უზრუნველყოფს თავისი მოვალეობების ეფექტურ განხორციელებას სხვადასხვა პროცესებით და პროცედურებით.

იურიდიული განყოფილება ასრულებს შესაბამისობის ფუნქციებს კომპანიაში, რათა უზრუნველყოს შესაბამისობის პროგრამის ეფექტური განხორციელება, რისთვისაც: (i) ეხმარება კომპანიას საკანონმდებლო და მარეგულირებელ გარემოში შესული ცვლილებების გაგებაში, რომლებმაც შეიძლება გავლენა მოახდინოს მის ბიზნესმოდელსა და ოპერაციებზე, და (ii) ეხმარება კომპანიას თავისი ახალი პროექტების, პროდუქტების, სერვისების და გაფართოების გეგმების საკანონმდებლო და მარეგულირებელ გარემოსთან შესაბამისობის შეფასებაში.

კომპანიის მთავარი იურისტი (იურიდიული განყოფილების უფროსი) მართავს იურიდიულ განყოფილებას და განსაზღვრავს ყველა იურიდიული გუნდის ძირითად ამოცანებს, პოლიტიკას და ხედვას და უზრუნველყოფს თანამშრომელთა მიერ თავიანთი მოვალეობების სათანადოდ შესრულებას. კომპანიის მთავარი იურისტი ანგარიშვალდებულია რისკის მართვის დირექტორის წინაშე იურიდიული რისკების განვითარების, მიტიგაციის სტრატეგიების და ეფექტური მართვის მიმართულებით.

თანამშრომლებთან დაკავშირებული რისკი

ქვევის რისკი

ქვევის რისკი განიმარტება, როგორც ობიექტური შედეგების მიწოდების რისკი მომხმარებლებისა და სხვა დაინტერესებული პირებისათვის. „თიბისი ლიზინგის“ ქვევის კოდექსში განსაზღვრულია მაღალი ეთიკური სტანდარტები და ის ვრცელდება ყველა თანამშრომელზე.

ჩვენი თანამშრომლები ზედმიწევნით ასრულებენ მათზე დაკისრებულ პასუხისმგებლობებს. კომპანიის რეპუტაციის დასაცავად და მისი ოპერაციების შეუფერხებლად შესასრულებლად, თანამშრომლების ქცევა უნდა ხასიათდებოდეს სანდოობით, ერთგულებით, წინდახედულობით და სიფრთხილით.

კომპანიის ხელმძღვანელობა აცნობიერებს, რომ ის ანგარიშვალდებულია ადგილობრივი და საერთაშორისო ინვესტორების წინაშე და ამიტომ საჭიროებს წესების და მექანიზმების შემუშავებას მომხმარებლების დასაცავად, ინვესტორის და ფინანსური ბაზრის ნდობის შესანარჩუნებლად. კომპანიის დირექტორები ნერგავენ სწორად ქცევის პრინციპებს და ამ მიმართულებით აქვთ აქტიური კომუნიკაცია თანამშრომლებთან.

„თიბისი ლიზინგის“ სამეწარმეო რისკის დეპარტამენტი, საოპერაციო განყოფილება და HR განყოფილება ერთად მუშაობენ ქცევის რისკის გაერთიანებული ჩარჩოს შესაქმნელად და ბიზნეს-მიმართულებების და სხვა განყოფილებების დასახმარებლად:

- პოლიტიკებისა და პროცედურების დანერგვასა და მართვაში, რათა უზრუნველყოფილ იქნეს შესაბამისი განყოფილებებისა და ინდივიდუალური თანამშრომლების მიერ მარეგულირებელი დებულებების, ქცევის კოდექსის, ეთიკის კოდექსისა და კომპანიის წესების დაცვა.
- თანამშრომლების მიერ მომხმარებლებისთვის პროდუქტის შესახებ მიწოდებული ინფორმაცია უნდა იყოს ზუსტი და სრული, ეს ინფორმაცია მიეწოდოს მარტივ და გასარკვევ ენაზე (როგორც წერილობითი, ისე ზეპირი ფორმით), მომხმარებლის ტიპის შესაბამისად.
- მნიშვნელოვანია ამგვარი საუბრების და ელექტრონული ფოსტით კომუნიკაციის წარმოება მომხმარებლებთან და გაყიდვებთან დაკავშირებული ინფორმაციის აღრიცხვა, მათ შორის ინფორმაციისა მომხმარებლების მოზიდვის და არსებული და პოტენციური მომხმარებლებისთვის კომპლექსური პროდუქტების შეთავაზების შესახებ.
- ახალი თანამშრომლებისთვის შესაბამისი ქცევის შესახებ შესავალი ტრენინგის დროულად ჩატარება. მნიშვნელოვანია თანამშრომლებს პერიოდულად ჩაუტარდეთ ტრენინგი შესაბამისი შემუშავებული და განახლებული სტანდარტების შესახებ.
- ჯანსაღი კორპორაციული კულტურის შექმნა, რომელიც ხელს უწყობს თანამშრომელთა გახსნილობას და მათ აზრის გულწრფელად გამოხატვის საშუალებას აძლევს. კონკრეტულად ეს ნიშნავს პროცესების დანერგვას ინტერესთა კონფლიქტის პრევენციისა და აღმოჩენისათვის, ეთიკური ინიციატივების და ბონუსების ფორმულების შექმნას, და მოტივირებისა და დისციპლინური პრაქტიკების მიღებას.
- ზემოაღნიშნული მიდგომა უზრუნველყოფს, რომ ქცევის რისკის მართვა მხოლოდ რისკის მართვის ქვედანაყოფებით არ შემოიფარგლებოდეს, არამედ სრულად მოიცავდეს გაყიდვების განყოფილებებს, ამასთან სრულად ახდენდეს სათანადო ქცევის ინტეგრირებას მუშაობისათვის საჭირო უნარ-ჩვევებში. ქცევის რისკის მართვის მიზნით, ჩვენ მონიტორინგს ვუწევთ თანამშრომლებს შორის აზარტული თამაშის შემთხვევებს: კვარტალში ერთხელ, თანამშრომლების თანხმობით, ვამოწმებთ მათ საბანკო ანგარიშებს შესაძლო აზარტული თამაშის მონიტორინგის მიზნით. მსგავსი შემთხვევის აღმოჩენის დროს, ვიღებ პრევენციულ ზომებს, რომ არ დავუშვათ ამის გამეორება. ჩვენ დავნერგეთ ინციდენტების მართვის პოლიტიკა, რომლის მეშვეობითაც თანამშრომლებს შეუძლიათ სამუშაო ადგილზე მომხდარი ინციდენტების, მაგალითად, შვიკროების, თაღლითობის, დისციპლინარული დარღვევის და სხვ. ანონიმურად შეტყობინება. ამ პოლიტიკის მიზანია ჯანსაღი სამუშაო გარემოს შექმნა და ეთიკური ქცევის წახალისება.

კორპორაციული მართვა

სააქციო საზოგადოება „თიბისი ლიზინგის“ („კომპანია“ ან „თიბისი ლიზინგი“) კორპორაციული მმართველობა შესაბამისობაშია ყველა მოქმედ კანონთან და რეგულაციასთან.

კომპანიის კორპორაციული მმართველობის მოდელი

აქციონერთა საერთო კრება არის კომპანიის უმაღლესი მმართველი ორგანო. კომპანიის ერთპიროვნული აქციონერი არის „თიბისი ბანკი“, საქართველოში რეგისტრირებული სააქციო საზოგადოება, რომელიც კომპანიის სააქციო კაპიტალის 100%-ს ფლობს. აქციონერთა უფლებები წარმოდგენილია კომპანიის წესდებაში და რეგულირდება „მეწარმეთა შესახებ საქართველოს კანონით“. მორიგი თუ რიგგარეშე საერთო კრების მოწვევა და ჩატარება ხდება კანონმდებლობით და წესდებით გათვალისწინებული პროცედურის შესაბამისად.

საერთო კრება შეიძლება იყოს მორიგი ან რიგგარეშე. მორიგი კრებები ტარდება ყოველწლიურად წლიური ბალანსის შედგენიდან არაუგვიანეს ექვსი თვის განმავლობაში, მაგრამ ეკონომიკური წლის დასრულებიდან არაუგვიანეს სამ თვეში. ყველა სხვა შემთხვევაში ტარდება რიგგარეშე საერთო კრებები. აქციონერთა საერთო კრება გადაწყვეტილებებს იღებს აქციონერთა საერთო კრებისთვის საქართველოს კანონმდებლობითა და კომპანიის წესდებით მინიჭებული კომპეტენციით გათვალისწინებულ საკითხებზე.

აქციონერთა საერთო კრებას უძღვება სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე, მისი არყოფნის შემთხვევაში – სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე, ხოლო მისი არყოფნის შემთხვევაში – სამეთვალყურეო საბჭოს ერთ-ერთი წევრი, რომელსაც აირჩევს საერთო კრება ან კომპანიის დირექტორი.

აქციონერთა საერთო კრებას შეუძლია გადაწყვეტილებების მიღება, თუ მას ესწრება ხმის უფლების მქონე აქციონერების უმრავლესობა, თუმცა არა იმ საკითხებზე, რომლებიც საჭიროებს ხმის უფლების მქონე მეტი აქციონერის დასწრებას წესდებისა და საქართველოს კანონმდებლობის მიხედვით. თუ საერთო კრება ვერ შეძლებს გადაწყვეტილების მიღებას, კრების მომწვევე პირს შეუძლია თავიდან მოიწვიოს კრება იმავე პროცედურის დაცვით და იმავე დღის წესრიგით. თუ საქართველოს კანონმდებლობით სხვა რამე არ არის განსაზღვრული, მეორე კრებას შეუძლია გადაწყვეტილების მიღება ხმის უფლების მქონე დამსწრე აქციონერთა რაოდენობის მიუხედავად; აქციონერთა საერთო კრების გადაწყვეტილებას მხარი უნდა დაუჭიროს კენჭისყრაში მონაწილე აქციონერთა ხმების უმრავლესობით, ხოლო საკითხები, რომელთა გადაჭრა მოითხოვს ხმის აქციონერთა მეტ ხმას კანონმდებლობის მიხედვით, უნდა დამტკიცდეს კვორუმის შესაბამისად, კანონით დადგენილი წესით.

საერთო კრება გადაწყვეტილებებს იღებს საკითხებზე, რომლებიც განეკუთვნება საერთო კრების კომპეტენციას საქართველოს კანონმდებლობისა და კომპანიის წესდებით მიხედვით. საერთო კრების კომპეტენციაში შედის ყველა იმ საკითხის გადაწყვეტა, რომლებიც ასეთად განისაზღვრება კანონმდებლობის თანახმად. საერთო კრებას უფლება არა აქვს მიიღოს გადაწყვეტილებები ისეთ საკითხებზე, რომლებიც განეკუთვნება სხვა მმართველობითი ორგანოების კომპეტენციას, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ეს ორგანოები საერთო კრებას მიმართავენ მათი კომპეტენციის ფარგლებში არსებული საკითხების გადასაჭრელად.

კორპორაციული მდივანი

კომპანიას დანიშნული ჰყავს კორპორაციული მდივანი, რომელიც ხელს უწყობს მართვის კარგი პრაქტიკის დანერგვას. კორპორაციული მდივნის მთავარი მოვალეობებია:

- ა) საერთო კრების, სამეთვალყურეო საბჭოს (მათ შორის, კომიტეტების) და ხელმძღვანელი ორგანოს დახმარება თავიანთი საქმიანობის შესრულებაში საორგანიზაციო და საინფორმაციო მხარდაჭერის აღმოჩენით;
- ბ) სამეთვალყურეო საბჭოსა და ხელმძღვანელი ორგანოსთვის რეკომენდაციების მიცემა კორპორაციულ დოკუმენტაციასთან და პროცედურულ საკითხებთან დაკავშირებით;
- გ) სამეთვალყურეო საბჭოსთან და ხელმძღვანელ ორგანოსთან მჭიდროდ თანამშრომლობა კრების დღის წესრიგის შედგენის და მიწოდების, კრებების ორგანიზებისა და ჩატარების, ასევე შეტყობინებების გაგზავნის მხრივ;
- დ) საჭირო ტრენინგებისა და მოსამზადებელი შეხვედრების დაგეგმვა სამეთვალყურეო საბჭოსა და ხელმძღვანელი ორგანოს არსებულ ან ახლად დანიშნულ/არჩეულ წევრებთან;
- ე) სამეთვალყურეო საბჭოსა და ხელმძღვანელი ორგანოს შეხვედრებზე, ასევე აქციონერთა საერთო კრებაზე მდივნის ფუნქციის შესრულება, ოქმების შედგენა და კორპორაციული დოკუმენტების, ასევე სამეთვალყურეო საბჭოსა და საბჭოს მიერ შექმნილი კომიტეტების სხდომების ოქმების და შესაბამისი გადაწყვეტილებების მინიმუმ 6 (ექვსი) წლის ვადით შენახვა;
- ვ) შუამავლის როლის შესრულება აქციონერებს, სამეთვალყურეო საბჭოსა და ხელმძღვანელ ორგანოს შორის;
- ზ) აქციონერთა საერთო კრების ორგანიზება და ჩატარება და რიგგარეშე კრების მოწვევა; კრების ჩასატარებლად საჭირო ყველა პირობისა და პროცედურების შესრულების უზრუნველყოფა; იმაზე ზრუნვა, რომ კრების ოფიციალურად მომწვევი პირი სრულ ინფორმაციას ფლობდეს იმ საკითხებზე, რომელთა დღის წესრიგში შეტანა აქციონერებმა, სამეთვალყურეო საბჭოს ან ხელმძღვანელი ორგანოს წევრებმა მოითხოვს კანონმდებლობისა და წესდების შესაბამისად;

- თ) კორპორაციულ მართვასთან დაკავშირებით მარეგულირებელი ორგანოების მიერ მიღებული საკანონმდებლო პრინციპების, ასევე კომპანიის მიერ მიღებული კორპორაციული მართვის კოდექსის პრინციპების დაცვის უზრუნველყოფა.

სამეთვალყურეო საბჭო

სამეთვალყურეო საბჭო განსაზღვრავს კომპანიის პოლიტიკას და მეთვალყურეობს კომპანიის საქმიანობას წესდებისა და აქციონერთა საერთო კრების გადაწყვეტილებების მიხედვით. სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებს ირჩევს აქციონერთა საერთო კრება სამი წლის ვადით. სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების უფლებამოსილების ვადა ამოწურვისთანავე ავტომატურად ანლდება საერთო კრების ჩატარებამდე. სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების არჩევა უფლებამოსილების ახალი ვადით რამდენჯერმე შეიძლება. სამეთვალყურეო საბჭოს არჩეული წევრების უფლებამოსილების შეჩერება ნებისმიერ დროს შეიძლება საერთო კრების გადაწყვეტილებით.

სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე კოორდინაციას უწევს საბჭოს მუშაობას, თავმჯდომარეობს საბჭოს კრებებს, წარმოადგენს საბჭოს სხვა ორგანოების, ოფიციალური პირებისა და თანამშრომლების წინაშე, ზოგადად, პასუხისმგებელია საბჭოს ეფექტიან ფუნქციონირებაზე, მათ შორის, საბჭოს წევრებს შორის ნდობისა და კოლეგიალური ურთიერთობის ჩამოყალიბებაზე, ხელმძღვანელ ორგანოსა და სამეთვალყურეო საბჭოს შორის კოორდინაციასა და ეფექტიან თანამშრომლობაზე. სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე ასრულებს სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარის მოვალეობას მისი არყოფნის შემთხვევაში, ან მაშინ, როდესაც ეს უკანასკნელი ვერ ასრულებს თავის მოვალეობებს.

სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე, ან, მისი არყოფნის შემთხვევაში, მისი მოადგილე, უფლებამოსილია მოიწვიოს სამეთვალყურეო საბჭოს სხდომა და გაუძღვეს მას. თუ საქართველოს კანონმდებლობითა და წესდებით სხვა რამე არ არის განსაზღვრული, სამეთვალყურეო საბჭოს გადაწყვეტილებები მიიღება ხმების უმრავლესობით და საბჭოს ყოველ წევრს თითო ხმა აქვს. თუ ხმები გაიყოფა, სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარეს აქვს გადაწყვეტილი ხმა, ხოლო მისი არყოფნისას – მიმდინარე კრების თავმჯდომარეს. სამეთვალყურეო საბჭოს კრებები უნდა ჩატარდეს მინიმუმ კვარტალში ერთხელ კომპანიის მისამართზე ან ონლაინ. სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებს შეიძლება სხვა წევრები წარმოადგენდნენ. წევრს მხოლოდ ერთი სხვა წევრის წარმოდგენა შეუძლია.

სამეთვალყურეო საბჭო უზრუნველყოფს იმას, რომ კომპანიის მმართველობითი სტრუქტურა იძლეოდეს ადეკვატური ზედამხედველობის და ანგარიშვალდებულების, ასევე მოვალეობების მკაფიოდ განაწილების საშუალებას. მმართველობის ყველა დონის ჩართვა რისკის მართვაში, უფლებამოსილების მკაფიო გამიჯვნა და სხვადასხვა მიმართულებებს შორის ეფექტური კომუნიკაცია ხელს უწყობს დასახული სტრატეგიების გამჭვირვალობას და მათ მიღწევას, და ასევე რისკის აპეტიტთან, რისკის ბიუჯეტთან და რისკის მართვასთან დაკავშირებული ამოცანების შესრულებას.

გარდა ამისა, კომპანიის საქმიანობას ზედამხედველობს სამეთვალყურეო საბჭო, რომელიც სრულად არის პასუხისმგებელი კომპანიის სტრატეგიული მართვისთვის სათანადო გარემოს შექმნაზე და მიზნებთან შესაბამისობის მეთვალყურეობაზე, ხოლო დირექტორთა საბჭოს პასუხისმგებლობაა კომპანიის ყოველდღიური ოპერაციების მართვა და ზედამხედველობა.

ინტერესთა კონფლიქტი

თუ სამეთვალყურეო საბჭო იმსჯელებს ან გადაწყვეტილებას მიიღებს ისეთ საკითხ(ებ)ზე, რომელთანაც/რომლებთანაც პირდაპირ ან არაპირდაპირ არის დაკავშირებული სამეთვალყურეო საბჭოს რომელიმე წევრი (მათ შორის, თავმჯდომარე) და ამან შეიძლება წარმოშვას ინტერესთა კონფლიქტი, აღნიშნულმა წევრმა უნდა განაცხადოს ინტერესთა კონფლიქტის შესახებ და, კონფლიქტის არსებობის შემთხვევაში, მონაწილეობა არ უნდა მიიღოს აღნიშნული საკითხის განხილვაში და შესაბამისი გადაწყვეტილების მიღებაში.

ამასთან, თუ სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი (მათ შორის, თავმჯდომარე) პირდაპირ არის დაკავშირებული განსახილველ საკითხთან, კომპანიამ უნდა შეაფასოს და გაითვალისწინოს ინტერესთა კონფლიქტის რისკები გადაწყვეტილების მიღების პროცესებში, ხოლო წევრმა თავი უნდა შეიკავოს საკითხის განხილვაში მონაწილეობისგან.

სამეთვალყურეო საბჭოს შემადგენლობა

კომპანიის წესდება ითვალისწინებს იმას, რომ სამეთვალყურეო საბჭო შედგება მინიმუმ ხუთი და მაქსიმუმ ოცდაერთი წევრისგან. სამეთვალყურეო საბჭო ირჩევს თავმჯდომარეს და სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილეს თავისი წევრებიდან ხმათა უმრავლესობით. თუ კანდიდატები თანაბარ ხმებს მოიპოვებენ, სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარედ დაინიშნება უფროსი კანდიდატი.

2024 წლისთვის სამეთვალყურეო საბჭო შედგება ხუთი წევრისგან, რომელთაგან ორი ქალია. წევრების უმრავლესობა ირჩევა „თიბისი ბანკის ჯგუფის“ დონეზე და არიან „თიბისი ბანკის“ დირექტორთა საბჭოს წევრები. სამეთვალყურეო საბჭოში არის ერთი დამოუკიდებელი წევრი საჯარო ფასიანი ქაღალდების ემიტენტებისთვის კორპორაციული მართვის კოდექსით (შემდგომში „კოდექსი“) დადგენილი მოთხოვნების შესაბამისად, წესდების მიხედვით, სამეთვალყურეო საბჭოს წევრები ერთდროულად არ შეიძლება იყვნენ კომპანიის ხელმძღვანელი ორგანოს წევრები.

აუდიტის კომიტეტი

სამეთვალყურეო საბჭომ შექმნა აუდიტის კომიტეტი, რომელიც მისი ქვეკომიტეტია. აუდიტის კომიტეტი შედგება სამეთვალყურეო საბჭოს სამი წევრისგან. კოდექსის მოთხოვნების შესაბამისად, დამოუკიდებელი წევრი აუდიტის კომიტეტის თავმჯდომარეა.

კომპანიის ამჟამინდელი აუდიტის ფირმის/აუდიტორის ყოფილი პარტნიორი ან დირექტორი არ შეიძლება ამავდროულად იყოს კომპანიის აუდიტის კომიტეტის წევრი: ა) აუდიტის ფირმის პარტნიორის ან დირექტორის თანამდებობის დატოვებიდან თორმეტი თვის განმავლობაში; ბ) თუ მას აქვს ფინანსურ ინტერესი აუდიტის ფირმაში მიუხედავად იმისა, დატოვა თანამდებობა თუ არა.

აუდიტის კომიტეტი ხვდება წელიწადში ოთხჯერ და სამეთვალყურეო საბჭოს წარუდგენს ანგარიშებს ანგარიშის დამტკიცების წლიური და ნახევარწლიური პერიოდების შესაბამისად; საჭიროების შემთხვევაში, მას შეუძლია მოითხოვოს ხელმძღვანელი ორგანოს წარმომადგენლებთან, შიდა და გარე აუდიტორებთან და სხვა დაჭირავებული პირებთან შეხვედრებზე დასწრება. სხვა ფუნქციების გარდა, აუდიტის კომიტეტი ასევე პასუხისმგებელია შემდეგზე:

- შიდა აუდიტის და ფინანსური ანგარიშგების პოლიტიკის განსაზღვრა;
- ფინანსური ანგარიშგების და არაფინანსური ანგარიშგების შედგენის მონიტორინგი;
- კომპანიის შიდა და გარე აუდიტორების მონიტორინგი და მათთან აქტიური თანამშრომლობა;
- გარე აუდიტორის ეფექტურობისა შეფასება, შიდა აუდიტის სამსახურის საქმიანობის ეფექტურობისა და დამოუკიდებლობის შეფასება;
- გარე აუდიტორის მიერ მომზადებული სარეკომენდაციო წერილის განხილვა და არსებული ნაკლოვანებების აღმოსაფხვრელად ხელმძღვანელი ორგანოს მიერ შესაბამისი ზომების განხორციელების მონიტორინგი;
- შიდა აუდიტის ანგარიშების მიღება და იმის უზრუნველყოფა, რომ ხელმძღვანელი ორგანო დროულად იღებდეს სათანადო ზომებს აუდიტის პროცესში ან კონტროლის მექანიზმების სისუსტეების, კანონმდებლობასთან შეუსაბამობის ან სხვა კონტროლის ფუნქციების მიერ გამოვლენილი სხვა ნაკლოვანებების აღმოსაფხვრელად;
- კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკისა და პრაქტიკის შემუშავების მონიტორინგი;
- კომპანიის მთლიანი რისკის მართვის ჩარჩოსა და შიდა კონტროლის სისტემების ეფექტურობისა და ეფექტიანობის განხილვა.

ხელმძღვანელი ორგანო

ხელმძღვანელი ორგანო შედგება დირექტორისგან, რომელიც უძღვება სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დამტკიცებული სხვადასხვა პოლიტიკისა და კორპორაციული მართვის ეფექტურად დანერგვას, ასევე ის არის კომპანიის გადაწყვეტილების მიმღები მთავარი ორგანო და პასუხისმგებელია კომპანიის ყოველდღიურ ადმინისტრაციულ მართვაზე სამეთვალყურეო საბჭოს დადგენილებებისა და მითითებების თანახმად, კომპანიის მიზნების, კულტურის, ღირებულებების და გრძელვადიანი წარმატების სტრატეგიის ხელშეწყობაზე და მდგრადი ღირებულებების განსაზღვრაზე.

სამეთვალყურეო საბჭო ნიშნავს დირექტორს თანამდებობაზე მაქსიმუმ სამი წლის ვადით და ათავისუფლებს მას საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებული პროცედურის შესაბამისად. დირექტორი არის კომპანიის იურიდიული და სრულუფლებიანი წარმომადგენელი მესამე მხარეებთან. თუ ვადის გასვლის შემდეგ დირექტორის ახალი უფლებამოსილების ვადა ან ხელმძღვანელობის და წარმომადგენლობითი უფლებამოსილების მქონე პირის შეცვლა არ დარეგისტრირდება კანონით გათვალისწინებული პროცედურის თანახმად, რეგისტრირებული ხელმძღვანელი პირის უფლებამოსილება ჩაითვლება განუსაზღვრელი ვადით გაგრძელებულად.

ხელმძღვანელი ორგანოს დებულებებს ამტკიცებს სამეთვალყურეო საბჭო. დირექტორთან ურთიერთობის შინაარსს და მისი შრომის ანაზღაურებას განსაზღვრავს საქართველოს კანონმდებლობა და შრომითი ხელშეკრულება. სამეთვალყურეო საბჭოს აქვს უფლებამოსილება, ნებისმიერ დროს გაათავისუფლოს დირექტორი თანამდებობიდან შესაბამისი მიზეზების წარმოდგენის გარეშე.

დირექტორი უზრუნველყოფს სამეთვალყურეო საბჭოსა და აქციონერთა საერთო კრების მიერ მიღებული გადაწყვეტილებების აღსრულებას. სხვა ფუნქციებთან ერთად, დირექტორი ახორციელებს კომპანიის ბიზნესსტრატეგიას, შემუშავებს ეფექტურ სისტემებს ფინანსური და არაფინანსური რისკის მართვისთვის, ხელს უწყობს რისკის მართვის კულტურის, პროცესებისა და კონტროლების შექმნას და დანერგვას, პასუხისმგებელია ანაზღაურების სისტემის ეფექტურ ფუნქციონირებაზე, სამეთვალყურეო საბჭოს აწვდის თავისი ფუნქციების შესრულებისთვის საჭირო ინფორმაციას სულ მცირე იმ ფორმით და იმ სიხშირით, რაც დადგენილი აქვთ სამეთვალყურეო საბჭოს და კომიტეტებს, ასევე დამატებით ინფორმაციას, რომელსაც დირექტორი საჭიროდ მიიჩნევს იმისათვის, რომ სამეთვალყურეო საბჭომ გადაწყვეტილება მიიღოს. დირექტორი ასევე პასუხს აგებს კომპანიაში დასაქმებულთა შორის ფუნქცია-მოვალეობების გადანაწილებაზე და მართვის ეფექტური სტრუქტურის შექმნაზე, რომელიც უზრუნველყოფს კომპანიაში ანგარიშვალდებულებას და გამჭვირვალობას. კომპანიას ჰყავს დირექტორის მოადგილეები, რომლებსაც ნიშნავს დირექტორი.

აქ მოცემული პროცედურის თანახმად, დირექტორი იღებს გადაწყვეტილებებს ყველა იმ საკითხზე, რომლებიც არ განეკუთვნება აქციონერთა საერთო კრების და/ან კომპანიის სამეთვალყურეო საბჭოს კომპეტენციას წესდების მიხედვით. დირექტორის ფუნქციების გადაცემა არ შეიძლება სამეთვალყურეო საბჭოსთვის. გარდა ამისა, დირექტორი არ შეიძლება იყოს სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი.

ინფორმაციის გამჭვირვალობის წესი

კომპანიის ხელმძღვანელი ორგანო თანაბრად ეპყრობა საჯარო ფასიანი ქაღალდების ყველა მფლობელს, რომლებიც არიან თანაბარ პირობებში. თანაბარი მოპყრობა გულისხმობს შემდეგს:

- წილობრივი ფასიანი ქაღალდების სხვადასხვა ტიპის უფლებებში ნებისმიერი ცვლილების დაუყოვნებლივ გაცხადება;
- ინფორმაციის გამოქვეყნება წილობრივ ფასიანი ქაღალდებზე დივიდენდების განაწილების და გადახდის, ასევე ახალი წილობრივი ფასიანი ქაღალდების გამოშვების შესახებ, მათ შორის, აქციების განთავსების, შექმნის, კონვერტაციის ან გაუქმების შესახებ.
- ინფორმაცია სავალო ფასიანი ქაღალდების საპროცენტო განაკვეთის, პერიოდული გადახდების, კონვერტაციის/გადაცვლის, ყიდვის ან გაუქმების უფლების ან დაფარვის შესახებ.

მართვის შიდა წესები და რეგულაციები

„თიბისი ლიზინგის“ მართვის შიდა სტრატეგია კარგად არის მისადაგებული თიბისი ჯგუფის მიზნებთან და „თიბისი ლიზინგს“ დაეხმარება საქართველოს განვითარების დღის წესრიგში მნიშვნელოვანი წვლილის შეტანაში.

„თიბისი ლიზინგს“ დანერგილი აქვს ეფექტური მართვის პოლიტიკის სისტემა, რათა უზრუნველყოს ზუსტი და საიმედო მართვა. შიდა პოლიტიკა იქმნება კომპანიის საქმიანობის, ზომისა და კომპლექსურობის გათვალისწინებით, მათ შორის:

- კომპანიის წესდება განსაზღვრავს და ანიჭებს სამეთვალყურეო საბჭოსა და ხელმძღვანელი ორგანოს ფუნქცია-მოვალეობებს, რათა უზრუნველყოს მათი უფლებამოსილების შესრულება, ასევე გადაწყვეტილების მიღების პროცესის ეფექტურობა;
- ეთიკის კოდექსი ადგენს მაღალი დონის ეთიკურ სტანდარტებს თანამშრომლებისა და ხელმძღვანელი ორგანოსთვის, არეგულირებს ინტერესთა კონფლიქტის, უფლებამოსილების გადაშეცემის, კორუფციის შემთხვევების, ფულის გათეთრების და სხვა უკანონო საქმიანობის პრევენციას;
- კომპანიის სტრატეგია, რომელიც მოიცავს ადამიანური რესურსების პოლიტიკას, რომელიც შესაბამისობაშია საქართველოს კანონმდებლობასთან, ასევე დასაქმების საერთაშორისო საუკეთესო პრაქტიკას და პრინციპებს ადამიანური უფლებების დაცვის, თანამშრომლებისთვის უსაფრთხო და ჯანსაღი სამუშაო გარემოს უზრუნველყოფის თვალსაზრისით.
- სამეთვალყურეო საბჭოს კომიტეტის დებულებები, რომლებიც აღწერს მათი საქმიანობის უფლებამოსილებას, მიმართულებებს და პროცედურებს;
- მკაფიოდ განსაზღვრული ორგანიზაციული და მართვის სტრუქტურა, სადაც არავინ არის აღჭურვილი შეუზღუდავი უფლებამოსილებით და რომელიც უზრუნველყოფს რისკების ეფექტურად გამოვლენას, მოვალეობების, მართვის, მონიტორინგის და ანგარიშვალდებულების პროცესების და შესაბამისი შიდა კონტროლის მექანიზმების განსაზღვრას;
- ქვევის კოდექსის თანახმად, სამუშაო პროცესში თანამშრომლები უნდა იცავდნენ „თიბისი ლიზინგის“ ძირითად ღირებულებებს, თანამშრომლებისთვის განკუთვნილ პოლიტიკას, სახელმძღვანელო მითითებებსა და ნორმებს.
- შიდა კონტროლის პოლიტიკა
- მრავალფეროვნების, თანასწორობის და ინკლუზიურობის პოლიტიკა;
- ინციდენტებზე რეაგირების პოლიტიკის მიზანია ეფექტური კორპორაციული მართვის, ეთიკური გარემოს შენარჩუნების, საეჭვო დარღვევების დროული გამოვლენისა და პრევენციის, რისკის ეფექტური მართვის უზრუნველყოფა კომპანიის მასშტაბით, ასევე ჩვენი თანამშრომლების კეთილდღეობა და მათთვის უკეთესი სამუშაო პირობების შექმნა. პოლიტიკა განსაზღვრავს სპეციალურ პროცედურებს, რათა დაეხმაროს თანამშრომლებს ნებისმიერი საეჭვო დარღვევისა და პრობლემების შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნებაში.
- ფულის გათეთრებასთან ბრძოლის პოლიტიკა.
- ანონიმური მხილების პოლიტიკა.

ფინანსური ანგარიშგების შიდა კონტროლი

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას კომპანიის საერთო რისკის შეფასებასა და რისკის მართვის პროცესზე სამეთვალყურეო საბჭო აგებს პასუხს. საბჭოს აუდიტის კომიტეტი ატარებს ფინანსური ანგარიშგების რისკების და ხარისხის, ასევე სხვა სამეწარმეო რისკების შეფასებას და მონიტორინგს. აუდიტის კომიტეტი ინარჩუნებს მუდმივ და რეგულარულ კონტაქტს კომპანიის შიდა და გარე აუდიტის ფუნქციებთან, რათა შეაფასოს ფინანსური ანგარიშგების თანმდევნი რისკი.

კომპანიაში არსებობს შიდა კონტროლის ჩარჩო, რომელიც გამოავლენს და განსაზღვრავს ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებულ არსებით რისკებს. ფინანსური შესაბამისობის განყოფილება ატარებს ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული რისკების ყოველწლიურ ანალიზს და პასუხისმგებელია ამ ჩარჩოს განახლებაზე.

კომპანიას აქვს ანგარიშვალდებულების და უფლებამოსილების დელეგირების კარგად ჩამოყალიბებული სისტემა, ასევე პოლიტიკა და პროცედურები, რაც მოიცავს: ფინანსურ დაგეგმვას და ანგარიშგებას, ყოველთვიური მმართველობითი აღრიცხვის მომზადებას, პროექტის მართვას, ინფორმაციის უსაფრთხოებას და ნახევარ წლიურ და წლიურ ანგარიშში გამჟღავნებული ინფორმაციისა და შესაბამისი პოტენციური მომხმარებლების ანგარიშების გადახედვას, წლის განმავლობაში ყველა აქტუალური მოვლენის სათანადოდ გამჟღავნებას და უტყუარი და სამართლიანი წარდგენის მოთხოვნების დაკმაყოფილებას.

ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს შუალედურ ანგარიშებს, და წლიურ ანგარიშს. შიდა კონტროლის შიდა ჩარჩო მოიცავს თვითშეფასებებს, მონიტორინგის, ანგარიშგების და კონტროლის გაუმჯობესების პროცესებს ფინანსურ ანგარიშგებაში შეცდომების თავიდან აცილების, აღმოჩენის და აღმოფხვრის მიზნით. ამ პროცესების ფარგლებში ხდება შიდა და გარე მოთხოვნების შესრულების წერილობით დადასტურება.

სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების ბიოგრაფიები და ძირითადი მოვალეობები

გიორგი თხელიძე – სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე

გიორგი თხელიძე 2016 წლის ნოემბერში დაინიშნა მიმდინარე პოზიციაზე ბანკში და ხელმძღვანელობს კორპორაციულ და საინვესტიციო საბანკო მიმართულებას. 2021 წლის იანვრიდან გიორგი ასევე პასუხისმგებელია ბანკის „Wealth Management“-მიმართულების მართვასა და ლიზინგის მიმართულებაზე. „თიბისის“ შემოუერთდა 2014 წელს, როგორც აღმასრულებელი დირექტორის მოადგილე და რისკების მართვის დირექტორი.

გიორგის 20 წელზე მეტი ხნის გამოცდილება აქვს გლობალურ ფინანსურ სერვისებში. „თიბისიში“ მოსვლამდე მუშაობდა ბარკლის საინვესტიციო ბანკში, სადაც იყო ევროპის, შუა აზიის და აფრიკის რეგიონის (EMEA) ფინანსური ინსტიტუტების ჯგუფის ვიცეპრეზიდენტი. მანამდე კი იყო ბარკლის სასესხო დაფინანსების და რესტრუქტურისაციის ჯგუფების დირექტორი. თავისი კარიერის მანძილზე ბარკლიში, ლონდონში, მუშაობდა და წარმატებით განახორციელა არაერთი შერწყმისა და შესყიდვის გარიგება, სასესხო და კაპიტალის ბაზრის ტრანზაქციები ევროპის ფინანსურ ინსტიტუტებთან. კარიერის დასაწყისში საქართველოს წამყვანი სადაზღვევო კომპანია ალდაგის გენერალური დირექტორის იყო; ხოლო მანამდე ეკავა მაღალი თანამდებობები ამავე კომპანიაში.

გიორგი არის სტენფორდის აღმასრულებელი პროგრამის (SEP) კურსდამთავრებული, ფლობს ლონდონის ბიზნეს სკოლის ბიზნესის ადმინისტრირების მაგისტრის ხარისხს და ნოტინგემის უნივერსიტეტის სამართლის მაგისტრის ხარისხს (LLM) საერთაშორისო კომერციულ სამართალში.

ნინო მასურაშვილი – სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე

ნინო მასურაშვილი სს „თიბისი ბანკის“ რისკების მართვის დირექტორად 2020 წელს დაინიშნა. ბანკს შემოუერთდა 2000 წელს და ეტაპობრივად მაღალი თანამდებობები ეკავა. 2006 წელს დაინიშნა ბანკის გენერალური დირექტორის მოადგილედ და უძღვებოდა „თიბისის“ საცალო და მცირე და საშუალო საწარმოების საბანკო მომსახურებას. პარალელურად, წარმოდგენილია „თიბისის“ ძირითადი შვილობილი კომპანიების სამეთვალყურეო საბჭოებში, მათ შორისაა: „თიბისი უზბეკეთი“, „თიბისი ლიზინგი“ და Space International – „თიბისის“ ციფრული საბანკო პლატფორმა.

აქვს 25 წელზე მეტი ხნის გამოცდილება საქართველოში ფინანსური მომსახურებისა და საბანკო სფეროში. კარიერის დასაწყისში იკავებდა სხვადასხვა ხელმძღვანელ და მენეჯერულ პოზიციებს სს „თბილკომ ბანკსა“ და „Barents“ ჯგუფში. ნინო ფლობს ევროპის მენეჯმენტის სკოლის (ESM) ბიზნესის ადმინისტრირების მაგისტრის ხარისხს.

თორნიკე გოგიჩაიშვილი – სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი

თორნიკე გოგიჩაიშვილს აქვს ფინანსური მომსახურებისა და ოპერაციების მართვის 20 წელზე მეტი ხნის გამოცდილება საქართველოსა და ცენტრალური და აღმოსავლეთ ევროპის ქვეყნებში. „თიბისიში“ მოსვლამდე მუშაობდა „საქართველოს ბანკის ჯგუფში“ გენერალური დირექტორის მოადგილედ და ოპერაციების მართვის დირექტორად. მანამდე კი ამავე ჯგუფში სხვადასხვა მნიშვნელოვან თანამდებობაზე საქმიანობდა. 2008-2010 წლებში ეკავა ფინანსური დირექტორის თანამდებობა BG Bank Ukraine-ში („საქართველოს ბანკის შვილობილი კომპანია). კარიერის დასაწყისში, თორნიკე იყო საქართველოს სადაზღვევო კომპანია „ალდაგის“ გენერალური დირექტორი, UEDC PA საკონსულტაციო კომპანიის ფინანსური დირექტორი და ეკავა სხვადასხვა ხელმძღვანელი თანამდებობა BCI Insurance-ში.

თორნიკე ფლობს კავკასიის ბიზნესის სკოლის ბიზნესის ადმინისტრირების მაგისტრის ხარისხს და ოქსფორდის საიდის უნივერსიტეტის ბიზნესის სკოლის აღმასრულებელ დიპლომს.

მერი ჩაჩანიძე – სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი

მერი ჩაჩანიძე „თიბისი ბანკის“ გუნდს 2017 წელს შემოუერთდა კორპორაციული და საინვესტიციო ბიზნესის დირექტორის მოადგილის პოზიციაზე. თავდაპირველად ის ბანკის მსხვილ კორპორაციულ კლიენტებს ხელმძღვანელობდა. 2020 წლის თებერვალში კი „თიბისი კაპიტალის“ მმართველ დირექტორად დაინიშნა. „თიბისიში“ მოსვლამდე 10 წლის განმავლობაში SEAF-ის (გლობალური საინვესტიციო კომპანია, რომლის სათავე ოფისიც ვაშინგტონში მდებარეობს) საინვესტიციო დირექტორი იყო, სადაც მისი კურატორობით ადგილობრივ და საერთაშორისო ბაზრებზე 20-ზე მეტი საინვესტიციო ტრანზაქცია განხორციელდა. მერი ევროპის მენეჯმენტის სკოლის ბაკალავრის და მაგისტრის ხარისხებს ფლობს. ასევე არის სერტიფიცირებული ფინანსური ანალიტიკოსის (CFA) სტატუსის მფლობელი.

ზურაბ ფიჩხაია – სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელი წევრი / აუდიტის კომიტეტის თავმჯდომარე

ზურაბ ფიჩხაია არის თიბისი ლიზინგის სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელი წევრი. ზურაბი „ანაკლიის განვითარების კონსორციუმის“ და „ლისი დეველოპმენტის“ ფინანსური დირექტორი იყო. იგი „თიბისი ბანკში“ რისკების მართვის დირექტორის მოადგილის თანამდებობას იკავებდა და სამეწარმეო რისკების მართვასა და სტრატეგიული პროექტების განხორციელებას ხელმძღვანელობდა. ასევე მუშაობდა „თიბისი ბანკის“ ფინანსური დირექტორის მოადგილედ, სადაც მის მოვალეობებში შედიოდა ბანკის ფინანსური რისკის მართვის ზედამხედველობა, მომგებიანობის ანალიზი და ანგარიშგების ფუნქციები. კარიერის დასაწყისში, ზურაბ ფიჩხაია იკავებდა სხვადასხვა თანამდებობას საკრედიტო, სადაზღვევო და შიდა აუდიტის სფეროებში „ვითიბი ბანკი ჯორჯიაში“, „ბანკი რესპუბლიკა სოსიეტე ჟენერალის ჯგუფში“ და „პრივატბანკ საქართველოში“.

ზურაბი ფლობს საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის ბაკალავრის ხარისხს ეკონომიკის განხრით და მაგისტრის ხარისხს ბიზნესის ადმინისტრირებაში. გარდა ამისა, ფლობს პენსილვანიის უნივერსიტეტის უორტონის ბიზნესის სკოლის მაგისტრის ხარისხს ბიზნესის ადმინისტრირებაში, ფინანსების მიმართულებით.

მოვალეობების განაწილება

როგორც თავმჯდომარე, გიორგი თხელიძე პასუხისმგებელია იმაზე, რომ მთლიანი სამეთვალყურეო საბჭო სრულად და კონსტრუქციულად ასრულებდეს თავის როლს კომპანიის სტრატეგიის და საერთო კომერციული მიზნების შემუშავებასა და განსაზღვრაში. იგი ასევე ზედამხედველობს საბჭოს გადაწყვეტილების მიღების პროცესს. მაშინ, როცა თავმჯდომარე განსაზღვრავს სტრატეგიულ მიზნებსა და ამოცანებს, საბჭოს სხვა წევრების მოვალეობაა ლიდერის ფუნქციის შესრულება ოპერაციების ეფექტური ზედამხედველობით და გადამოწმებით. ისინი ადგენენ კომპანიის რისკის აპეტიტს, მონიტორინგს უწყვენ საოპერაციო და ფინანსურ შედეგებს და ანგარიშგებას, უზრუნველყოფენ, რომ კომპანია ადეკვატურად იყოს აღჭურვილი ეფექტური კონტროლებით და ანაზღაურების პოლიტიკით, და ამოწმებენ, რომ სახელმძღვანელო პოზიციებისთვის რეზერვი სათანადოდ იყოს დაგეგმილი.

ზურაბ ფიჩხაია, საბჭოს დამოუკიდებელი წევრი და აუდიტის კომიტეტის უფროსი, ხელმძღვანელობისგან დამოუკიდებლად მოქმედებს აქციონერების წინაშე თავისი ნდობითი ვალდებულების შესასრულებლად და იმის უზრუნველსაყოფად, რომ მათი ინტერესები სათანადოდ იყოს დაცული ეფექტური შიდა კონტროლებით, ფინანსური ანგარიშგებით და გარე აუდიტორებთან სათანადო ურთიერთობით. მისი ძირითადი მოვალეობებია:

- კომპანიის შიდა ფინანსური კონტროლების და სხვა შიდა კონტროლების გადამოწმება, რათა უზრუნველყოს შიდა კონტროლების სტრუქტურის ეფექტურობა და განიხილოს მათში ცვლილებების შეტანის შესახებ რეკომენდაციები;
- კომპანიის ფინანსური ანგარიშგებების მთლიანობის მონიტორინგი, რათა უზრუნველყოს, რომ ისინი აკმაყოფილებს კანონმდებლობით გათვალისწინებულ ყველა მოთხოვნას და ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის საერთაშორისო სტანდარტებს;
- კომპანიის შესაბამისობისა და ფულის გათეთრებასთან ბრძოლის ფუნქციების მეთვალყურეობა; და
- შიდა აუდიტის საქმიანობის ეფექტურობისა და დამოუკიდებლობის და გარე აუდიტორებთან მისი ურთიერთობის განხილვა.

კომპანიის ხელმძღვანელ პირთა ბიოგრაფიები და მთავარი მოვალეობები

გაიოზ გოგუა – გენერალური დირექტორი

გაიოზ (გაგა) გოგუა 2017 წლიდან თიბისი ლიზინგის გენერალური დირექტორია. „თიბისი ბანკში“ მას საბანკო სექტორში მუშაობის 18-წლიანი გამოცდილება აქვს. გაგამ კარიერა „თიბისიში“ 2001 წელს საკრედიტო ოფიცრის თანამდებობაზე მუშაობით დაიწყო. 2003-2004 წლებში ის საკრედიტო განყოფილების უფროსის პოსტს იკავებდა, ხოლო შემდეგ თბილისსა და რეგიონებში „თიბისი ბანკის“ სხვადასხვა ფილიალის დირექტორად მუშაობდა. 2005-2008 წლებში გაგა „თიბისის“ მარკეტინგის კომიტეტის წევრად დაინიშნა. 2008 წლიდან 2016-მდე, ის სხვადასხვა ფილიალის რეგიონულ დირექტორად მუშაობდა, შემდეგ კი, 2017 წელს, რეგიონული მართვის უფროსად დაინიშნა. იგი ფლობს საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის ბაკალავრისა და მაგისტრის ხარისხს ფიზიკის მიმართულებით, ასევე TACIS Tbilisi-ს ბაკალავრის ხარისხს მენეჯმენტის მიმართულებით და თავისუფალი უნივერსიტეტის ბიზნესის ადმინისტრირების მაგისტრატურის ხარისხს.

როგორც გენერალური დირექტორი, გაგა გოგუა პასუხს აგებს კომპანიის ყოველდღიურ მართვაზე და, თავმჯდომარესთან და სამეთვალყურეო საბჭოსთან კონსულტაციებით, ხელმძღვანელობს სტრატეგიისა და საერთო კომერციული მიზნების შეთავაზებას, შემუშავებას და დანერგვას.

ნუგზარ ლოლაძე – ფინანსური დირექტორი

ნუგზარ ლოლაძე თიბისი ლიზინგის გუნდს ფინანსური დირექტორის პოზიციაზე 2014 წელს შემოუერთდა. პარალელურად, 2017-2018 წლებში ის კომპანიის რისკების მართვის ხელმძღვანელიც იყო. თიბისი ლიზინგში გადმოსვლამდე, 2008 წელს მან აუდიტორულ კომპანია EY-ში დაიწყო მუშაობა, სადაც უფროს აუდიტორამდე დაწინაურდა. 2012 წელს ის დაინიშნა დსთ-ის ქვეყნებში ტრანზაქციების საკონსულტაციო მიმართულების ხელმძღვანელად. აღნიშნულ პოზიციებზე მუშაობისას ის ხელმძღვანელობდა და მონაწილეობას იღებდა შემდეგი მსხვილი კომპანიების პროექტებში: „ბი თი ეი ჯორჯია“, „ვითიბი ჯორჯია“, „სოკარ ენერჯი ჯორჯია“, „ტავ ურბან საქართველო“, „საქართველოს ეროვნული ბანკი“, „საქართველოს ბანკი“, „ჰაიდელბერგცემენტი“, „ვახტანგისაზი“, „V-Tell“ და სხვა. ნუგზარი ფლობს კავკასიის ბიზნესის სკოლის ბაკალავრის ხარისხს ფინანსების მიმართულებით.

როგორც ფინანსური დირექტორი, ნუგზარი უძღვება კომპანიის ფინანსურ და საოპერაციო განყოფილებებს. იგი ზედამხედველობს ხაზინის, დაფინანსების, ბიუჯეტირების, ანგარიშგების, საინფორმაციო ტექნოლოგიების, პროექტების მართვის და შესყიდვების გუნდების ყოველდღიურ ოპერაციებს. ფინანსური დირექტორი პასუხს აგებს და უშუალოდ არის ჩართული შიდა კონტროლის სისტემების დანერგვასა და შემოღებაში, პროცესების და ტრანზაქციების გამჭვირვალობის უზრუნველყოფაში, კომპანიის სტრატეგიული და ფინანსური მიზნების მიღწევაში.

ზურაბ გუგუშვილი – კომერციული დირექტორი

ზურაბ გუგუშვილი თიბისი ლიზინგის კომერციულ დირექტორად 2021 წლის მარტში დაინიშნა. თიბისი ლიზინგში გადმოსვლამდე, 2018 წელს ზურაბი სადაზღვევო კომპანია „უნისონის“ კომერციული დირექტორის თანამდებობაზე დაინიშნა. სადაზღვევო სფეროში მოღვაწეობამდე, ზურაბი 12 წლის განმავლობაში „თიბისი ჯგუფის“ გუნდის წევრი იყო და 2006 წლიდან სხვადასხვა თანამდებობაზე მუშაობდა. 2008 წლიდან ზურაბის ძირითადი საქმიანობა მოზიდვები და იურიდიულ პირთა მომსახურება იყო, ექსპერტების ზედამხედველობის ნაცვლად. „თიბისიში“ მუშაობის ბოლო ცხრა წლის განმავლობაში, იგი უძღვებოდა მთავარ მიმართულებებს კორპორაციულ სექტორში, ძირითადად საცალო ვაჭრობასა და ავტონდუნსტრიას, თუმცა პერიოდულად ებარა განათლების, მასპინძლობის, კომერციული უძრავი ქონებისა და სხვა სექტორების ზედამხედველობა. 2016 წლიდან, ჯგუფის გაზრდასთან ერთად, ზურაბი დაინიშნა სექტორის უფროსად და კორპორაციული ბიზნესის დაახლოებით 20%-ზე აგებდა პასუხს.

როგორც კომერციულ დირექტორს, აბარია კომპანიის შემოსავლების გენერირება, ახალი მომხმარებლების მოზიდვა და არსებული მომხმარებლების შენარჩუნება. ახალი პროდუქტების შექმნით და არსებული პროდუქტების დახვეწით, მისი მთავარი მიზანი ჯანსაღი, გრძელვადიანი სალიზინგო პორტფელის შექმნაა.

გიორგი მაისურაძე – რისკების მართვის დირექტორი

გიორგი მაისურაძე „თიბისი ლიზინგის“ გუნდს 2018 წელს შემოუერთდა – რისკების მართვის დირექტორის თანამდებობაზე. გიორგის ფინანსური სექტორში მუშაობის 23 წლის გამოცდილება აქვს, რომლის თითქმის ნახევარი მან რისკის მართვის სფეროს დაუთმო. მან კარიერა Baker Tilly-ს კომპანიაში დაიწყო აუდიტის მენეჯერად. შემდეგ გამოცდილება დააგროვა საქართველოში მოქმედ სხვადასხვა ბანკში: „თიბისი ბანკი“, „საქართველოს ბანკი“, „ბანკი რესპუბლიკა სოსიეტე ჟენერალი“, „პროკრედიტ ბანკი“, „პრივატ ბანკი“ და „ბაზის ბანკი“. 2010-2014 წლებში გიორგი მუშაობდა საკრედიტო რისკის მენეჯერად საქართველოს ეროვნულ ბანკში. 2015-2018 წლებში ის წამყვან მენეჯერულ პოზიციებს იკავებდა ბაზის ბანკში. მას განათლება თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ეკონომიკის ფაკულტეტზე აქვს მიღებული – ფლობს ბაკალავრისა და მაგისტრის ხარისხს მაკროეკონომიკის მიმართულებით. ასევე ფლობს კორპორაციული ფინანსების ინსტიტუტის (CFI) რამდენიმე სერტიფიკატს: კაპიტალის ბაზრების და ფასიანი ქაღალდების ანალიტიკოსი (CMSA), ფინანსური მოდელირების და შეფასების ანალიტიკოსი (FMVA), ფინანსური დაგეგმვა და დაგროვილი ქონების მართვა (FPWM). როგორც რისკების დირექტორი, გიორგი ზედამხედველობს საკრედიტო რისკის, სამეწარმეო რისკის მართვის, პრობლემური აქტივების მართვისა და ამოღების და იურიდიულ განყოფილებებს. იგი ახორციელებს სხვადასხვა კონტროლის სისტემას, რათა უზრუნველყოს ჯანსაღი სალიზინგო პორტფელი ანდერაიტინგის ეფექტური პროცესებით და დავალიანების ამოღების ჯანსაღი ღონისძიებებით.

პასუხისმგებელი პირების განცხადება

მმართველობის ანგარიშგება და ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია მოქმედი კანონებისა და რეგულაციების შესაბამისად.

ჩვენ ვადასტურებთ, რომ:

- ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად და სრულად, ზუსტად და სამართლიანად ასახავს კომპანიის აქტივებს, ვალდებულებებს, შემოსავალსა და ხარჯებს, ფინანსურ მდგომარეობას, მოგებასა და ზარალს და ფულად ნაკადებს.
- მმართველობის ანგარიშგება მოიცავს ბიზნესისა და კომპანიის პოზიციის განვითარების, საქმიანობის შედეგებისა და პირობების სამართლიან მიმოხილვას, ძირითადი რისკებისა და განუსაზღვრელობების აღწერას.
- მმართველობის ანგარიშგება და ფინანსური ანგარიშგება არის სამართლიანი, დაბალანსებული და გასაგები და უზრუნველყოფს აქციონერებისთვის ინფორმაციის მიწოდებას კომპანიის მდგომარეობის, საქმიანობის შედეგებისა და ბიზნესსტრატეგიის შესაფასებლად.

პასუხისმგებელი პირების განცხადება დამტკიცებულია კომპანიის სამეთვალყურეო საბჭოსა და დირექტორთა საბჭოს მიერ.

გიორგი თხელიძე

სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე

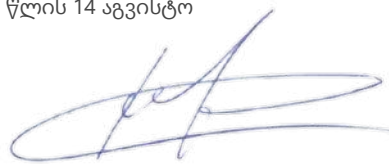
2024 წლის 14 აგვისტო

გაიოზ გოგუა

გენერალური დირექტორი

2024 წლის 14 აგვისტო

სააქციო საზოგადოება „თიბისი ლიზინგი“

ნახევარწლიური ფინანსური ანგარიშგება

30 ივნისი, 2024 წ.

შინაარსი

ფინანსური ანგარიშგება

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	1
მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება	2
საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება	3
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება	4

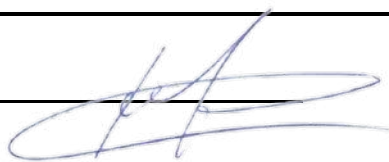
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

1 შესავალი	5
2 კომპანიის საოპერაციო გარემო	6
3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა	7
4 კრიტიკული ბუღალტრული შეფასებები და განსჯა სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას	21
5 ახალი ან შესწორებული სტანდარტების და ინტერპრეტაციების მიღება	24
6 ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	25
7 მოთხოვნები ზანკების მიმართ	27
8 გადახდილი ავანსები	27
9 საგადასახადო აქტივები	27
10 სალიზინგო ხელშეკრულებებზე გადახდილი ავანსები	27
11 ფინანსურ ლიზინგთან დაკავშირებული მოთხოვნები	28
12 ძირითადი საშუალებები	35
13 არამატერიალური აქტივი	36
14 ლიზინგის შეწყვეტის შედეგად დასაკუთრებული აქტივები	37
15 სხვა ფინანსური აქტივები	37
16 ზანკებიდან და ფინანსური დაწესებულებებიდან მიღებული სესხები	41
17 მომხმარებლებისგან მიღებული ავანსები	41
18 გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	42
19 სუბორდინირებული სესხები	42
20 სხვა ვალდებულებები	43
21 სააქციო კაპიტალი	43
22 სხვა შემოსავალი	44
23 სემენტის ანალიზი	44
24 პირდაპირი სალიზინგო დანახარჯები	47
25 ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯები	48
26 ფინანსური საქმიანობით გამოწვეული ვალდებულებების შეჯერება	49
27 ფინანსური რისკის მართვა	50
28 კაპიტალის მართვა	62
29 წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები	63
30 სამართლიანი ღირებულების განმარტებითი შენიშვნები	64
31 ფინანსური ინსტრუმენტების წარდგენა შეფასების კატეგორიის მიხედვით	67
32 პირობითი ვალდებულებები	68
33 დაკავშირებულ მხარეთა ოპერაციები	69
34 საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები	70

სს „თიბისი ლიზინგი“
 ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

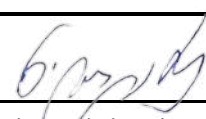
ათას ლარში	შენიშვნა	30 ივნისი, 2024 წ.	31 დეკემბერი, 2023 წ.
აქტივები			
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	6	32,031	57,326
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	7	-	10,000
გადახდილი ავანსები	8	3,891	3,086
საგადასახადო აქტივები, წმინდა	9	6,952	5,654
სალიზინგო ხელშეკრულებებზე გადახდილი ავანსები	10	55,429	27,191
ფინანსურ ლიზინგთან დაკავშირებული მოთხოვნები	11	391,824	368,287
ძირითადი საშუალებები	12	3,428	3,292
არამატერიალური აქტივები	13	3,701	3,552
ლიზინგის მიზნით შესყიდული აქტივები		4,463	3,410
ლიზინგის შეწყვეტის შედეგად დასაკუთრებული აქტივები	14	4,729	2,935
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები	29	-	91
სხვა ფინანსური აქტივები	15	37,873	29,624
სხვა აქტივები		32	4
სულ აქტივები		544,353	514,452
ვალდებულებები			
ბანკებიდან და ფინანსური დაწესებულებებიდან მიღებული სესხები	16	257,053	255,898
მომხმარებლებისგან მიღებული ავანსები	17	30,582	23,450
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	18	114,465	103,127
სუბორდინირებული სესხები	19	44,115	42,184
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები	29	203	-
სხვა ვალდებულებები	20	8,673	11,091
სულ ვალდებულებები		455,091	435,750
საკუთარი კაპიტალი			
სააქციო კაპიტალი	21	3,659	3,659
დამატებით შეტანილი კაპიტალი	21	7,550	7,550
გაუნაწილებელი მოგება		78,053	67,493
სულ საკუთარი კაპიტალი		89,262	78,702
სულ ვალდებულებები და საკუთარი კაპიტალი		544,353	514,452

დირექტორი
 გაიოზ გოგუა

14 აგვისტო, 2024 წ.

ფინანსური დირექტორი
 ნუგზარ ლოლაძე

სს „თიბისი ლიზინგი“

მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება

ათას ლარში	შენიშვნა	30 ივნისი, 2024	2023	30 ივნისი, 2023
ფინანსური შემოსავალი ლიზინგთან დაკავშირებული მოთხოვნებიდან		44,048	71,837	33,737
ამონაგები საოპერაციო ლიზინგიდან		8	960	576
საპროცენტო ხარჯი		(18,152)	(30,485)	(14,776)
პირდაპირი სალიზინგო დანახარჯები	24	(6,028)	(11,075)	(5,933)
წმინდა სალიზინგო შემოსავალი		19,876	31,237	13,604
ფინანსურ ლიზინგთან დაკავშირებულ მოთხოვნებზე საკრედიტო ზარალის რეზერვი	11	(2,219)	(2,000)	(1,025)
წმინდა სალიზინგო შემოსავალი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შემდეგ		17,657	29,237	12,579
საკრედიტო ზარალის რეზერვი სხვა ფინანსური აქტივებისთვის	15	(2,326)	(4,570)	(2,015)
ამონაგები დასაკუთრებული აქტივების გაყიდვიდან	15	3,065	12,678	5,493
გაყიდული დასაკუთრებული აქტივების თვითღირებულება დასაკუთრებული აქტივების გათავისუფლებით	15	(3,056)	(12,322)	(5,739)
განპირობებული შემოსულობა	15	54	34	162
შემოსულობა/(ზარალი) დასაკუთრებული აქტივების საწყისი აღიარებიდან		-	1,141	(593)
დასაკუთრებული აქტივების (ჩამოფასება)/აფასება წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებამდე	15	-	(799)	678
წმინდა (ზარალი)/შემოსულობაწარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებიდან	29	(2,806)	(1,191)	911
ვალუტის კონვერტაციიდან მიღებული შემოსულობა				
ზარალის გამოკლებით/(ზარალი შემოსულობის გამოკლებით)		2,102	957	(1,431)
ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯები	25	(6,845)	(13,092)	(5,404)
სხვა შემოსავალი	22	2,715	4,655	1,878
წლის წმინდა მოგება		10,560	16,728	6,519
სხვა სრული შემოსავალი:				
მუხლები, რომლებიც შეიძლება შემდგომში რეკლასიფიცირდეს მოგებაში ან ზარალში: ზარალი ფულადი ნაკადების ჰეჯირებიდან		-	(1,091)	(131)
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი		10,560	15,637	6,388

5-70 გვერდებზე მოცემული შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

სს „თიბისი ლიზინგი“
საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება

ათას ლარში	სააქციო კაპიტალი	დამატებით შეტანილი კაპიტალი	ფულადი ნაკადის ჰეჯირების რეზერვი	გაუნაწი- ლებელი მოგება	სულ საკუთარი კაპიტალი
ნაშთი 2023 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	3,659	7,550	1,091	50,765	63,065
წლის წმინდა მოგება	-	-	-	16,728	16,728
სხვა სრული შემოსავალი	-	-	(1,091)	-	(1,091)
მთლიანი სრული შემოსავალი	-	-	(1,091)	16,728	15,637
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	3,659	7,550	-	67,493	78,702
წლის წმინდა მოგება	-	-	-	10,560	10,560
მთლიანი სრული შემოსავალი	-	-	-	10,560	10,560
ნაშთი 2024 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით	3,659	7,550	-	78,053	89,262

**სს „თიბისი ლიზინგი“
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება**

<i>ათას ლარში</i>	<i>შენიშვნა</i>	<i>30 ივნისი, 2024</i>	<i>2023</i>
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები			
ლიზინგის მიმღებებისგან მიღებული ფულადი სახსრები		111,385	195,984
ანაზრებიდან მიღებული ფულადი სახსრები (მოთხოვნები ბანკების მიმართ)	3	10,000	33,110
ლიზინგის მიმღებებისგან მიღებული ფულადი სახსრები ლიზინგის დაწყებამდე		11,469	20,367
დასაკუთრებული აქტივების გაყიდვიდან მიღებული ფულადი სახსრები		3,431	14,668
შეწყვეტილი სალიზინგო ხელშეკრულებებიდან მიღებული ფულადი სახსრები		1,423	1,876
ფულადი ნაკადების შემოდინება/ (გადინება) წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებიდან		(308)	2,527
მიმდინარე ანგარიშებიდან მიღებული პროცენტი		2,812	4,095
ანაზრებიდან მიღებული პროცენტი		-	59
ფინანსური ლიზინგის მიზნებისთვის აქტივების შესასყიდად გადახდილი ფულადი სახსრები		(131,944)	(241,537)
ანაზრებზე გადახდილი ფულადი სახსრები (მოთხოვნები ბანკების მიმართ)	3	-	(44,859)
პირდაპირი სალიზინგო დანახარჯებისთვის გადახდილი ფულადი სახსრები		(3,798)	(10,574)
თანამშრომლებისთვის გადახდილი ფულადი სახსრები		(4,356)	(6,010)
ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯებისთვის გადახდილი ფულადი სახსრები		(2,860)	(6,553)
(საოპერაციო საქმიანობაში გამოყენებული)/საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები		(2,746)	(36,847)
ბანკებიდან და ფინანსური დაწესებულებებიდან მიღებულ სესხებზე გადახდილი პროცენტი	26	(8,055)	(14,135)
გამოშვებული სავალო ფასიან ქაღალდებზე გადახდილი პროცენტი	26	(7,171)	(17,092)
სუბორდინირებულ სესხებზე გადახდილი პროცენტი	26	(1,879)	(3,351)
გადახდილი გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა		(9,245)	(15,263)
(საოპერაციო საქმიანობაში გამოყენებული)/საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(29,096)	(86,688)
საინვესტიციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები			
ძირითადი საშუალებების შესყიდვა	12	(66)	(45)
არამატერიალური აქტივების შესყიდვა	13	(562)	(908)
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(628)	(953)
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები			
ბანკებიდან და ფინანსური დაწესებულებებიდან სესხების მიღება	26	65,190	197,387
მიღებული სუბორდინირებული სესხები	26	-	11,805
ბანკებიდან და ფინანსური დაწესებულებებიდან მიღებული სესხების დაფარვა	26	(69,113)	(155,894)
დაფარული სუბორდინირებული სესხები		-	(2,447)
სალიზინგო ვალდებულებების დაფარვა		(405)	(559)
შემოსულობა სავალო ფასიანი ქაღალდების გამოშვებიდან		11,633	50,282
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები		7,305	100,574
სავალუტო კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		(2,876)	(1,453)
ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების წმინდა ზრდა		(25,295)	11,480
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის დასაწყისში	6	57,326	45,846
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის ბოლოს	6	32,031	57,326

5-70 გვერდებზე მოცემული შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

1 შესავალი

სს „თიბისი ლიზინგი“ (შემდგომში „კომპანია“) დაფუძნდა 2003 წელს და მდებარეობს საქართველოში. კომპანია არის სააქციო საზოგადოება, რომელიც შეზღუდულია აქციებით. იგი შეიქმნა საქართველოს რეგულაციების შესაბამისად და რეგისტრირებულია ვაკე-საბურთალოს რაიონული სასამართლოს მიერ საიდენტიფიკაციო ნომრით: 205016560.

ძირითადი საქმიანობა. კომპანიის ძირითადი საქმიანობაა საქართველოში იურიდიული და ფიზიკური პირებისთვის ფინანსური და საოპერაციო ლიზინგის მომსახურების გაწევა. კომპანია არის სალიზინგო პროდუქტების ფართო სპექტრის უმსხვილესი მომწოდებელი 2,000-ზე მეტი დიდი, კორპორაციული და მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოებისთვის და ფიზიკური პირებისთვის მთელ საქართველოში. კომპანიის პროდუქტები მოიცავს ფინანსურ და საოპერაციო ლიზინგს აგრო, სამედიცინო, სამშენებლო, მომსახურების, საწარმოო და საცალო ბიზნესის სექტორებში. კომპანია კლიენტებს პროდუქტებს სთავაზობს სხვადასხვა ტიპის გაყიდვების არხების, მათ შორის მშობლიური ბანკის, ოფიციალური დილერების, სალიზინგო საგნის მომწოდებლების და გაყიდვების პირდაპირი არხების მეშვეობით. კომპანია ლიზინგით გასცემს სხვადასხვა ტიპის აქტივებს, დაწყებული წარმოებასა და საინფორმაციო ტექნოლოგიებში გამოყენებული აღჭურვილობით, დამთავრებული სატრანსპორტო საშუალებებით, რომელთა შესყიდვა მომწოდებლებისგან ხდება საქართველოში და საზღვარგარეთ. კომპანია არის ისეთი სახელმწიფო უწყებების პარტნიორია, როგორცაა „აწარმოე საქართველოში“ და „სოფლის მეურნეობის პროექტების მართვის სააგენტო“, რომლებიც სუბსიდირებას უწევს კომპანიებს, რათა დაეხმარონ მათ თავიანთი ბიზნესის ზრდაში. კომპანიაში დასაქმებულია 163 თანამშრომელი და მოიცავს სათავო ოფისსა და საცალო მომსახურების სამ ფილიალს.

კომპანიის აქციონერი არის სს „თიბისი ბანკი“ (შემდგომში „ბანკი“), რომელსაც, 2024 წლის 30 ივნისისა და 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ეკუთვნის კაპიტალის 100%-იანი წილი. თავის მხრივ, საჯარო სააქციო საზოგადოება „თიბისი ბანკის ჯგუფი“ არის გაერთიანებულ სამეფოში დაფუძნებული საჯარო შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება. 2024 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით, სს „თიბისი ბანკის“ (შემდგომში „ბანკი“) სააქციო კაპიტალის 99.88%-ს (2023 წ.: 99.88%) ფლობდა საჯარო სააქციო საზოგადოება „თიბისი ბანკის ჯგუფი“, ამრიგად წარმოადგენდა „თიბისი ლიზინგის“ საბოლოო მშობელ საწარმოს. საჯარო სააქციო საზოგადოება „თიბისი ბანკის ჯგუფი“ და მისი შვილობილი საწარმოები მოიხსენიებიან, როგორც „თიბისი ბანკის ჯგუფი“ ან „ჯგუფი“.

2024 წლის 30 ივნისს და 2023 წლის 31 დეკემბერს საჯარო სააქციო საზოგადოება „თიბისი ბანკის ჯგუფის“ აქციები კოტირებული იყო ლონდონის საფონდო ბირჟაზე და არ ჰყავს საბოლოო ბენეფიციარი მესაკუთრე.

იურიდიული მისამართი და საქმიანობის ადგილი. კომპანიის იურიდიული მისამართია: ჭავჭავაძის გამზ. 76მ, თბილისი 0160, საქართველო.

წარსადგენი ვალუტა. წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ათას ქართულ ლარში („ლარი“) თუკი სხვა რამე არ არის მითითებული.

2 კომპანიის საოპერაციო გარემო

საქართველო, სადაც კომპანია საქმიანობას ეწევა, განვითარებადი ბაზრისთვის დამახასიათებელ გარკვეულ ნიშნებს ავლენს. იურიდიული, საგადასახადო და მარეგულირებელი ბაზა მუდმივად იცვლება და ექვემდებარება ხშირ გადასინჯვას და სხვადასხვა ინტერპრეტაციას. 2022 წელს უკრაინაში რუსეთის შეჭრის უარყოფითი შედეგების მიუხედავად, საქართველოში ეკონომიკურმა აღმავლობამ გადააჭარბა პირველად პროგნოზებს, კერძოდ, რეალური მშპ 11.0%-ით გაიზარდა, ძირითადად, ფულადი სახსრების შემოდინების აღდგენისა და ქვეყნის შიდა მოთხოვნის ზრდის წყალობით. 2024 წელს ზრდა დასტაბილურდა, თუმცა კვლავაც მაღალ დონეზე შენარჩუნდა და წლის ბოლოსთვის საშუალოდ 7.5%-ს გაუტოლდა. დასტაბილურება განაპირობა საერთაშორისო სასაქონლო ფასების კლების უარყოფითმა გავლენამ ექსპორტ-იმპორტზე, თუმცა ამან არ იმოქმედა პირდაპირ უცხოურ ინვესტიციებზე, ხოლო ტურიზმმა და ფულადმა გზავნილებმა ზრდის მაღალი ტემპი შეინარჩუნა, თუ დავაკორექტირებთ რუსეთთან დაკავშირებული ერთჯერადი ეფექტისა და მიგრაციის ეფექტის მიხედვით.

მიუხედავად იმისა, რომ საქართველოს ეკონომიკაში შემოდინებული ფულადი ნაკადები დივერსიფიცირებულია, ქვეყანა მაინც მოწყვლადია თავის რეგიონში და რეგიონს მიღმა მიმდინარე გეოპოლიტიკური და ეკონომიკური მოვლენების მიმართ. კერძოდ, რუსეთ-უკრაინის კონფლიქტთან დაკავშირებულმა განუსაზღვრელობებმა და შემდგომმა მოვლენებმა შეიძლება უარყოფითად იმოქმედოს საქართველოს ეკონომიკაზე. გარდა ამისა, ქვეყანას აქვს რუსეთის მიერ ოკუპირებულ სეპარატისტულ რეგიონებში სამხედრო კონფლიქტის გაღვივების საგრძნობი რისკი, ხოლო შედარებით შორეულმა კონფლიქტებმა, როგორცაა ესკალაცია ახლო აღმოსავლეთში, შეიძლება საქართველოს ეკონომიკა დააზარალოს ისეთი ფაქტორებით, როგორცაა აშშ დოლარის გამყარება, ნავთობზე ფასების ზრდა, მიგრაციის ნაკადები და სხვ.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლის მიზნით, კომპანია ეყრდნობა სანდო საპროგნოზო ინფორმაციას, რაც მოიცავს მაკროეკონომიკური ცვლადების პროგნოზირებას. თუმცა, როგორც ეკონომიკურ პროგნოზებს ახასიათებს, მათი დადგომის პროგნოზსა და ალბათობას განუსაზღვრელობა ახლავს და ამიტომ ფაქტობრივი შედეგები შეიძლება პროგნოზირებულებისგან მნიშვნელოვნად განსხვავდებოდეს.

კლიმატური გავლენა

კომპანიამ საფუძვლიანად შეაფასა კლიმატთან დაკავშირებული თავისი რისკების მოცულობა და დაასკვნა, რომ 2024 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით არ გამოუვლენია ისეთი რისკები, რომელსაც მნიშვნელოვანი გავლენის მოხდენა შეუძლია კომპანიის ფინანსურ შედეგებზე ან მდგომარეობაზე.

3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა

მომზადების საფუძველი. ეს ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფას“) მიხედვით პირვანდელი ღირებულების მეთოდით, რომელიც მოდიფიცირებულია ქვემოთ, პოლიტიკებში, წარმოდგენილი გარკვეული ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების შეფასებით, და ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის შესაბამისად. წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას გამოყენებული ბუღალტრული აღრიცხვის პოლიტიკა აღწერილია ქვემოთ.

ფინანსური ინსტრუმენტები – შეფასების ძირითადი პირობები. სამართლიანი ღირებულება არის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემის შედეგად ბაზრის მონაწილეებს შორის ნებაყოფლობითი ოპერაციის პირობებში შეფასების თარიღისთვის. სამართლიანი ღირებულების ყველაზე ზუსტი მაჩვენებელი აქტიურ ბაზარზე მოქმედი ფასია. აქტიური ბაზარი ისეთი ბაზარია, სადაც აქტივისა თუ ვალდებულების გარიგებები ისეთი სიხშირითა და მოცულობით დგება, რომ ფასწარმოქმნის შესახებ ინფორმაცია მუდმივად არსებობდეს. აქტიურ ბაზარზე მიმოქცევაში მყოფი ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება ფასდება, როგორც ცალკეული აქტივის ან ვალდებულების კოტირებული ფასის ნამრავლი საწარმოს მიერ ფლობილ რაოდენობაზე. ეს იმ შემთხვევაშიც ასეა, თუ ბაზრის ნორმალური დღიური სავაჭრო მოცულობა არ არის საკმარისი, რომ შთანთქას ფლობილი რაოდენობა და ერთიანი ოპერაციით პოზიციის გასაყიდად შეკვეთების განთავსებამ შეიძლება გავლენა მოახდინოს კოტირებულ ფასზე.

გარკვეული ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების დასადგენად, რომელთა ფასების შესახებ არ მოიპოვება გარე საბაზრო ინფორმაცია, გამოიყენება შეფასების ისეთი მეთოდები, როგორცაა დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მეთოდები ან „გაშლილი ხელის მანძილის“ პრინციპით შესრულებული ბოლოდროინდელი ოპერაციებისა თუ ინვესტირებული საწარმოების ფინანსური მონაცემების გათვალისწინების მეთოდები. სამართლიანი ღირებულების შეფასებების ანალიზი ხდება სამართლიანი ღირებულების იერარქიის დონეების მიხედვით: (i) 1-ელი დონე – იდენტური აქტივების ან ვალდებულების კოტირებული (არაკორექტირებული) საბაზრო ფასები აქტიურ ბაზრებზე, (ii) მე-2 დონე – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შესაძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემის პირდაპირი ან არაპირდაპირი განსაზღვრა, და (iii) მე-3 დონე – ღირებულებითი შეფასების მეთოდები, რომლებიც არ ეყრდნობა მხოლოდ ემპირიულ საბაზრო მონაცემებს (ე.ი. შეფასება მოითხოვს მნიშვნელოვან არაემპირიულ ამოსავალ მონაცემებს). სამართლიანი ღირებულების იერარქიაში დონეებს შორის გადატანა ჩაითვლება განხორციელებულად საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. იხილეთ 30-ე შენიშვნა.

გარიგების დანახარჯები არის დამატებითი დანახარჯები, რომლებიც პირდაპირ უკავშირდება ფინანსური ინსტრუმენტის შესყიდვას, გამოშვებას ან გასხვისებას. დამატებითი დანახარჯი ისეთი დანახარჯია, რომელიც არ გაიწეოდა, გარიგება რომ არ შემდგარიყო. გარიგების დანახარჯებში შედის რწმუნებულებისთვის (მათ შორის თანამშრომლებისთვის, რომლებიც გაყიდვების აგენტების ფუნქციას ასრულებენ), ბროკერებისა და დილერებისთვის გადახდილი საკომისიო, მარეგულირებელი ორგანოებისა და ფასიანი ქაღალდების ბირჟების მოსაკრებლები და აქტივების გადაცემისთვის დაწესებული გადასახადები და მოსაკრებლები. გარიგების დანახარჯები არ მოიცავს სავალო ინსტრუმენტების პრემიებსა თუ დისკონტებს, ფინანსურ დანახარჯებსა თუ შიდა ადმინისტრაციულ ან ფლობის ხარჯებს.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულება არის ღირებულება, რომლითაც შეფასდა ფინანსური ინსტრუმენტი საწყისი აღიარების დროს, გამოკლებული სესხის ძირითადი თანხის დასაფარად გადასახდელი თანხები, დამატებული დარიცხული პროცენტი და, ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, გამოკლებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნებისმიერი რეზერვი. დარიცხული პროცენტი მოიცავს იმ გარიგების დანახარჯების ამორტიზაციას, რომლებიც საწყისი აღიარების დროს მომდევნო პერიოდზეა გადატანილი და ვადამოსული თანხის ყოველგვარი პრემიასა თუ დისკონტს, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. დარიცხული საპროცენტო შემოსავალი და დარიცხული საპროცენტო ხარჯი, მათ შორის როგორც დარიცხული კუპონი, ისე ამორტიზებული დისკონტი და პრემია (წარმოქმნისას შემდგომ პერიოდზე გადატანილი საკომისიოს ჩათვლით, ასეთის არსებობის შემთხვევაში), ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში არ არის ინდივიდუალურად წარმოდგენილი და არ აისახება შესაბამისი მუხლების საბალანსო ღირებულებებში.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდი არის საპროცენტო შემოსავლისა და საპროცენტო ხარჯის შესაბამის პერიოდზე გადანაწილების მეთოდი პერიოდის მუდმივი საპროცენტო განაკვეთის (ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის) მისაღებად საბალანსო ღირებულებაზე. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის განაკვეთი, რომელიც ზუსტად ახორციელებს ფულადი სახსრების მომავალში მოსალოდნელი გადახდების ან შემოდინებების (სამომავლო საკრედიტო ზარალების გამოკლებით) დისკონტირებას ფინანსური ინსტრუმენტების მოსალოდნელ ვადაზე ან, თუ მართებულია, უფრო ხანმოკლე პერიოდზე, ფინანსური ინსტრუმენტის საერთო საბალანსო ღირებულებამდე.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით ხდება ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთის მქონე ინსტრუმენტების ფულადი ნაკადების დისკონტირება პროცენტის მომდევნო გადაფასების თარიღამდე, გარდა პრემიისა თუ დისკონტისა, რომელიც ასახავს საკრედიტო სპრედს ინსტრუმენტის ცვალებად განაკვეთზე ან სხვა ცვლადებზე, რომლებიც საბაზრო განაკვეთების მიხედვით არ კორექტირდება. ასეთი პრემიებისა და დისკონტების ამორტიზაცია ხდება ინსტრუმენტის მთლიან მოსალოდნელ ვადაზე. დისკონტირებული (დღევანდელი) ღირებულების გაანგარიშება მოიცავს ხელშეკრულების მხარეებს შორის გადახდილ თუ მიღებულ ყველა საკომისიოს, რომლებიც წარმოადგენს ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელ ნაწილს. შემენილი ან შექმნილი გაუფასურებული ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, საწყისი აღიარებისას უნდა განისაზღვროს საკრედიტო რისკით კორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი, მაგალითისთვის, სახელშეკრულებო გადახდების ნაცვლად, ის საწყისი აღიარებისას მოსალოდნელი ფულადი სახსრების საფუძველზე გამოითვლება.

ფინანსური ინსტრუმენტები – საწყისი აღიარება. სამართლიანი ინსტრუმენტები, რომლებიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით, თავდაპირველად აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით. ყველა დანარჩენი ფინანსური ინსტრუმენტი თავდაპირველად აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით, რომელიც კორექტირდება გარიგების დანახარჯების მიხედვით. საწყისი აღიარებისას სამართლიანი ღირებულებას ყველაზე კარგად ასახავს გარიგების ფასი. საწყისი აღიარებისას შემოსულობა ან ზარალი მხოლოდ მაშინ აისახება, როდესაც სამართლიანი ღირებულება და გარიგების ფასი განსხვავებულია, რომლის მტკიცებულებასაც შეიძლება წარმოადგენდეს იმავე ინსტრუმენტის სხვა მიმდინარე ემპირიული საბაზრო ოპერაციები ან შეფასების ხერხი, რომელიც გულისხმობს მხოლოდ ემპირიული ამოსავალი მონაცემების გამოყენებას. საწყისი აღიარების შემდეგ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის აღიარება ხდება ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივებისთვის და სავალო ინსტრუმენტებში ინვესტიციებისთვის, რომლებიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, რაც იწვევს მყისიერ ბუღალტრულ ზარალს.

ფინანსური აქტივების ყველა ყიდვა-გაყიდვა, რომელიც მოითხოვს მიწოდებას რეგულაციით ან ბაზარზე დამკვიდრებული პრაქტიკით (ყიდვა-გაყიდვა „სტანდარტული პროცედურით“) გათვალისწინებულ ვადაში, აღირიცხება გარიგების თარიღით, ანუ იმ თარიღით, როდესაც კომპანია იღებს ფინანსური აქტივის მიწოდების ვალდებულებას. ყველა დანარჩენი შესყიდვის აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც საწარმო ხდება ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო პირობების მხარე.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივები – კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება – შეფასების კატეგორიები. კომპანია ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციას განსაზღვრავს შემდეგი შეფასების კატეგორიების მიხედვით: სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით, სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით და ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული. ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება დამოკიდებულია: (i) კომპანიის ბიზნესმოდელზე, რომელიც გამოიყენება შესაბამისი აქტივების პორტფელის მართვისთვის და (ii) აქტივის სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მახასიათებლებზე.

ფინანსური აქტივები – კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება – ბიზნესმოდელი. ბიზნესმოდელი ასახავს, თუ როგორ მართავს კომპანია თავის აქტივებს ფულადი ნაკადების წარმოსაქმნელად – კომპანიის მიზანია (i) ფინანსური აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღების მიზნით („სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად ფლობილი“), თუ (ii) როგორც სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღება, ისე აქტივების გაყიდვიდან წარმოქმნილი ფულადი ნაკადების მიღება („სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად და გასაყიდად ფლობილი“) ან, თუ არც (i) და არც (ii) შესაფერისი არ არის, ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება „სხვა“ ბიზნესმოდელში და შეფასდება სამართლიანი ღირებულებით, მოგება-ზარალში ასახვით.

აქტივების ჯგუფისთვის (პორტფელის დონეზე) ბიზნესმოდელი განისაზღვრება კომპანიის მიერ შეფასების თარიღით ხელმისაწვდომი პორტფელისთვის დადგენილი მიზნების მისაღწევად განხორციელებული საქმიანობის შესახებ შესაფერისი მტკიცებულების საფუძველზე. კომპანიის მიერ ბიზნესმოდელის განსაზღვრისთვის გათვალისწინებული ფაქტორები მოიცავს: პორტფელის დანიშნულებას და შემადგენლობას, წარსულ გამოცდილებას იმასთან დაკავშირებით, თუ როგორ მიიღებოდა ფულადი ნაკადები შესაბამისი აქტივებიდან, როგორ ხდება რისკების შეფასება და მართვა, როგორ ფასდება აქტივების შედეგიანობა და როგორ ხდება მენეჯერების კომპენსაცია.

ფინანსური აქტივები – კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება – ფულადი ნაკადების მახასიათებლები. როდესაც ბიზნესმოდელი გულისხმობს აქტივების ფლობას სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად ან სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად და გასაყიდად, მაშინ კომპანია აფასებს ფულადი ნაკადები წარმოადგენენ თუ არა მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდას (“SPPI”). ჩართული წარმოებული ინსტრუმენტების მქონე ფინანსური აქტივები მთლიანად განიხილება იმის განსაზღვრისას, შეესაბამება თუ არა მათი ფულადი ნაკადები მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდების მახასიათებელს. შეფასებისას კომპანია ითვალისწინებს, სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები საბაზისო სასესხო ხელშეკრულების შესაბამისია თუ არა, ანუ პროცენტში მხოლოდ საკრედიტო რისკი და ფულის დროითი ღირებულებაა გათვალისწინებული თუ სხვა საბაზისო რისკები და მოგების მარჟა.

როდესაც სახელშეკრულებო პირობები მოიცავს რისკს ან ცვალებადობას, რომელიც საბაზისო სასესხო ხელშეკრულებასთან შეუსაბამოა, მაშინ ფინანსური აქტივი კლასიფიცირდება და შეფასდება, როგორც სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით. SPPI-ს შეფასება ხდება აქტივის საწყისი აღიარებისას და შემდეგ მისი ხელახლა შეფასება არ ხდება.

ფინანსური აქტივები – რეკლასიფიკაცია. ფინანსური აქტივები მხოლოდ მაშინ რეკლასიფიცირდება, როდესაც პორტფელის მართვის ბიზნესმოდელი მთლიანად იცვლება. რეკლასიფიკაციას პერსპექტიული გავლენა აქვს და ტარდება ბიზნესმოდელის შეცვლის შემდეგ პირველი საანგარიშგებო პერიოდის დასაწყისიდან. საწარმოს არ შეუცვლია თავისი ბიზნესმოდელი მიმდინარე და შესადარის პერიოდში და არ განუხორციელებია რეკლასიფიკაცია.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების გაუფასურება – საკრედიტო ზარალის რეზერვი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისთვის. კომპანია პერსპექტიულ საფუძველზე აფასებს მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული სავალო ინსტრუმენტებისთვის, ისევე როგორც სალიზინგო ვალდებულებისა და ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებებიდან წარმოქმნილი რისკისთვის. კომპანია ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის აფასებს მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს და აღიარებს საკრედიტო ზარალის რეზერვს. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებაში აისახება: (i) მიუკერძოებელი და ალბათობით შეწონილი თანხა, რომელიც განისაზღვრება შესაძლო შედეგების სპექტრის შეფასებით, (ii) ფულის დროითი ღირებულება და (iii) ყველა მიზანშეწონილი და დასაბუთებადი ინფორმაცია, რომელიც ხელმისაწვდომია მეტისმეტი დანახარჯებისა და ძალისხმევის გაწევის გარეშე თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს წარსული მოვლენების, არსებული მდგომარეობისა და სამომავლო ვითარების პროგნოზის შესახებ.

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული სავალო ინსტრუმენტები წარმოდგენილია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის გარეშე. სალიზინგო ვალდებულებებისა და ფინანსური გარანტიების შემთხვევაში, ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ხდება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ცალკე ანარიცხების აღიარება ვალდებულების სახით.

კომპანია იყენებს გაუფასურების სამი სტადიის მოდელს, რომელიც ეფუძნება საწყისი აღიარების შემდეგ ცვლილებებს საკრედიტო ხარისხში.

- 1-ელი სტადია: ფინანსური ინსტრუმენტი, რომელიც საწყისი აღიარებისას არ არის საკრედიტო რისკით გაუფასურებული, მიეკუთვნება 1-ელ სტადიას. 1-ელ სტადიაზე მყოფი ფინანსური აქტივების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ფასდება იმ ოდენობით, რომელიც უდრის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის იმ ნაწილს, რომელსაც განაპირობებს მომდევნო 12 თვის განმავლობაში ან ხელშეკრულების დაფარვის თარიღამდე (რომელიც უფრო ხანმოკლე ვადაა) შესაძლო დეფოლტის მოვლენა („12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი“).
- მე-2 სტადია: თუ კომპანია გამოავლენს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას საწყისი აღიარების შემდეგ, აქტივი გადავა მე-2 სტადიაზე და მისი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი შეფასდება არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის საფუძველზე, ანუ სახელშეკრულებო ვადის ამოწურვამდე, მაგრამ მოსალოდნელი ავანსების გათვალისწინებით, ასეთის არსებობის შემთხვევაში („არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი“). ინფორმაცია იმის შესახებ, თუ როგორ განსაზღვრავს კომპანია საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდას, აღწერილია 27-ე შენიშვნაში.
- მე-3 სტადია: თუ კომპანია განსაზღვრავს, რომ ფინანსური აქტივი არის საკრედიტო რისკით გაუფასურებული, აქტივი გადავა მე-3 სტადიაზე და მისი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი შეფასდება, როგორც არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი. კომპანიის მიერ საკრედიტო რისკით გაუფასურებული აქტივების განმარტება და დეფოლტის განმარტება ახსნილია 27-ე შენიშვნაში.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელი გამოიყენება არა მხოლოდ ლიზინგში ინვესტიციებისთვის, არამედ სხვა ფინანსური აქტივებისთვისაც. 27-ე შენიშვნაში წარმოდგენილია ინფორმაცია ამოსავალი მონაცემების, დაშვებების და წინასწარი შეფასების ხერხების თაობაზე, რომლებიც გამოიყენება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესაფასებლად, მათ შორის ახსნილია, როგორც იყენებს კომპანია საპროგნოზო ინფორმაციას მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელში.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივები – ჩამოწერა. ფინანსური აქტივები მთლიანად ან ნაწილობრივ ჩამოიწერება, როდესაც კომპანია ამოწურავს თანხის ამოღების ყველა პრაქტიკულ შესაძლებლობას და დაასკვნის, რომ აღარ არსებობს თანხის ამოღების გონივრული მოლოდინი. ჩამოწერა წარმოადგენს აღიარების შეწყვეტას. კომპანიამ შეიძლება ჩამოწეროს ფინანსური აქტივები, რომელთა მიმართ აღსრულების ღონისძიებები ჯერ კიდევ ხორციელდება, როდესაც კომპანია ცდილობს იმ თანხების ამოღებას, რომელთა გადახდის სახელშეკრულებო უფლება არსებობს, თუმცა, არ არსებობს ამოღების გონივრული მოლოდინი.

ფინანსური აქტივები – აღიარების შეწყვეტა. კომპანია ფინანსური აქტივების აღიარებას წყვეტს, როდესაც (ა) მოხდა აქტივების გამოსყიდვა ან მათთან დაკავშირებულ ფულად ნაკადებზე უფლებას ვადა სხვაგვარად გაუვიდა, ან (ბ) კომპანიამ სხვას გადასცა ფინანსური აქტივებიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება ან დადო აქტივის გადაცემის ხელშეკრულება, რომლითაც (i) აგრეთვე გადასცა აქტივების საკუთრებასთან დაკავშირებული რისკი და სარგებელი ან (ii) საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი არც გადაცემულია და არც შენარჩუნებულია, მაგრამ კონტროლი არ არის შენარჩუნებული. გადაცემულ აქტივზე კონტროლი ნარჩუნდება, თუ მიმღებ სუბიექტს არ გააჩნია გადაცემული აქტივის გაყიდვის პრაქტიკული შესაძლებლობა არადაკავშირებულ მესამე მხარეზე და აქტივის გადაცემაზე შეზღუდვების დაწესების გარეშე.

ფინანსური აქტივები – მოდიფიცირება. კომპანია ზოგჯერ ახდენს ფინანსური აქტივების სახელშეკრულებო პირობების რესტრუქტურირებას ან სხვაგვარ მოდიფიკაციას. კომპანია აფასებს, არის თუ არა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მოდიფიკაცია არსებითი, რა დროსაც, სხვა ფაქტორებთან ერთად, მხედველობაში იღებს შემდეგსაც: ნებისმიერი ახალი სახელშეკრულებო პირობა, რომელიც არსებითად მოქმედებს აქტივის რისკის პროფილზე (მაგ. მოგების წილი ან კაპიტალზე უკუგება), მნიშვნელოვანი ცვლილება საპროცენტო განაკვეთში, ვალუტაში გამოხატვის ცვლილება, ახალი უზრუნველყოფის საგანი ან საკრედიტო ხარისხის გაუმჯობესება, რომელიც საგრძნობლად მოქმედებს აქტივთან დაკავშირებულ საკრედიტო რისკზე ან ლიზინგის მნიშვნელოვნად გახანგრძლივება, როდესაც მსესხებელს არ აქვს ფინანსური სიმძნელები.

თუ მოდიფიცირებული პირობები არსებითად განსხვავებულია, თავდაპირველი აქტივიდან ფულად ნაკადებზე უფლება შეწყდება და კომპანია შეწყვეტს თავდაპირველი ფინანსური აქტივის აღიარებას და ახალ აქტივს აღიარებს სამართლიანი ღირებულებით. რესტრუქტურირების თარიღად მიიჩნევა საწყისი აღიარების თარიღი გაუფასურების შემდგომი გამოთვლის მიზნებისათვის, მათ შორის იმის განსაზღვრისთვის, ადგილი ჰქონდა თუ არა საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას. კომპანია შეაფასებს ასევე ახალი ლიზინგი ან სავალო ინსტრუმენტი აკმაყოფილებს თუ არა მხოლოდ ძირითადი თანხის და პროცენტის გადახდის (“SPPI”) კრიტერიუმს. აღიარებაშეწყვეტილი თავდაპირველი აქტივის საბალანსო ღირებულებასა და ახალი, მნიშვნელოვნად მოდიფიცირებული აქტივის სამართლიან ღირებულებას შორის ნებისმიერი სხვაობა მოგება-ზარალში აღიარდება, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ეს განსხვავება მიეკუთვნება მფლობელებთან კაპიტალურ ოპერაციას.

ისეთ ვითარებაში, როდესაც რესტრუქტურირება გამოწვეული იყო პარტნიორის ფინანსური სირთულეებით და თავდაპირველად შეთანხმებული გადახდების განხორციელების უუნარობით, კომპანია შეადარებს თავდაპირველ და გადასინჯულ ფულად ნაკადებს, რათა შეაფასოს აქტივის რისკები და სარგებელი არსებითად განსხვავებულია თუ არა ხელშეკრულების მოდიფიცირების შედეგად. თუ რისკები და სარგებელი არ იცვლება, მაშინ მოდიფიცირებული აქტივი მნიშვნელოვნად არ განსხვავდება თავდაპირველი აქტივისგან და მოდიფიცირება აღიარების შეწყვეტას არ გამოიწვევს. კომპანია ხელახლა გამოითვლის საერთო საბალანსო ღირებულებას მოდიფიცირებული სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების დისკონტირებით თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით (ან კრედიტით კორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით შექმნილი ან შექმნილი გაუფასურებული ფინანსური აქტივებისთვის (“POCI” აქტივები)) და მოდიფიცირებით განპირობებულ შემოსულობას ან ზარალს მოგებაში ან ზარალში აღიარებს.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

ფინანსური ვალდებულებები – შეფასების კატეგორიები. ფინანსური ვალდებულებები კლასიფიცირებულია, როგორც შემდგომ ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული, გარდა (i) სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით, შეფასებული ფინანსური ვალდებულებებისა: ეს კლასიფიკაცია ეხება წარმოებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებს, სავაჭროდ განკუთვნილ ფინანსურ ვალდებულებებს (მაგ., ფასიანი ქაღალდების მოკლე პოზიცია), პირობით ანაზღაურებას, რომელიც მყიდველი საწარმოს მიერ არის აღიარებული საწარმოთა გაერთიანებისას და სხვა ფინანსურ ვალდებულებებს, რომლებსაც ეს კატეგორია აქვთ მინიჭებული საწყისი აღიარებისას და (ii) ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებებისა და სალიზინგო ვალდებულებებისა.

ფინანსური ვალდებულებები – აღიარების შეწყვეტა. ფინანსური ვალდებულებების აღიარება შეწყდება, როდესაც ისინი დაიფარება (ანუ როდესაც ხელშეკრულებაში მითითებული ვალდებულება შესრულდება, გაუქმდება ან ვადა ამოეწურება).

კომპანიასა და მის თავდაპირველ გამსესხებლებს შორის მნიშვნელოვნად განსხვავებული პირობების მქონე სავალო ინსტრუმენტების გაცვლა, ასევე არსებული ფინანსური ვალდებულებების პირობების მნიშვნელოვანი მოდიფიცირება, აღიარდება, როგორც თავდაპირველი ფინანსური ვალდებულების დაფარვა და ახალი ფინანსური ვალდებულების აღიარება. პირობები მნიშვნელოვნად განსხვავებულია, თუ ახალი პირობებით ფულადი ნაკადების დისკონტირებული ახლანდელი ღირებულება, გადახდილი საკომისიოს ჩათვლით და მიღებული საკომისიოს გამოკლებით, რომელიც დისკონტირებულია თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით, სულ მცირე 10%-ით განსხვავდება თავდაპირველი ფინანსური ვალდებულების დარჩენილი ფულადი ნაკადების დისკონტირებული დღევანდელი ღირებულებისგან. თუ სავალო ინსტრუმენტების გაცვლა ან პირობების მოდიფიცირება დაფარვის სახით აღიარდება, ნებისმიერი გაწეული დანახარჯი ან საკომისიო აღიარდება დაფარვისას წარმოქმნილ შემოსულობის ან ზარალის ნაწილად. თუ გაცვლა ან მოდიფიცირება დაფარვის სახით არ აღიარდება, ნებისმიერი დანახარჯით ან საკომისიოთი კორექტირდება ვალდებულების საბალანსო ღირებულება და ამორტიზდება მოდიფიცირებული ვალდებულების დარჩენილ ვადაში.

ვალდებულებების მოდიფიცირება, რომელიც არ იწვევს დაფარვას, აღიარდება, როგორც შეფასების ცვლილება, კუმულაციური ამოქაჩვის მეთოდით, შემოსულობის ან ზარალის მოგება-ზარალში ასახვით, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც საბალანსო ღირებულებებს შორის სხვაობა ეკონომიკური შინაარსით მიეკუთვნება მფლობელებთან კაპიტალურ ოპერაციას.

ჰეჯირების აღრიცხვა. ჰეჯირების აღრიცხვის მიზანია წარმოადგინოს რისკის მართვის საქმიანობის ეფექტი, რომელიც იყენებს ფინანსურ ინსტრუმენტებს კონკრეტული რისკებიდან წარმომდგარი დავალიანების მოცულობების სამართავად, რომლებსაც შეუძლია გავლენა მოახდინოს მოგება-ზარალზე ან სხვა სრულ შემოსავალზე.

ჰეჯირების აღრიცხვის მოთხოვნები გამოიყენება მხოლოდ მაშინ, თუ ქვემოთ მოყვანილი ყველა პირობა დაკმაყოფილებულია:

- ჰეჯირების ურთიერთობა შედგება მხოლოდ შესაბამისი ჰეჯირების ინსტრუმენტისგან და შესაბამისი ჰეჯირებული მუხლისგან;
- ჰეჯირების ურთიერთობის დაწყებისას ჰეჯირების ურთიერთობას მინიჭებული აქვს ფორმალური კლასიფიკაცია და არსებობს ჰეჯირების ურთიერთობის, კომპანიის რისკის მართვის მიზნისა და ჰეჯირების განხორციელების სტრატეგიის დოკუმენტაცია. ამ დოკუმენტაციაში მითითებულია ჰეჯირების ინსტრუმენტი, ჰეჯირებული მუხლი, ჰეჯირებული რისკის ხასიათი და აღწერილია მეთოდი, რომლის მეშვეობითაც კომპანია შეაფასებს, ჰეჯირების ურთიერთობა აკმაყოფილებს თუ არა ჰეჯირების ეფექტურობის მოთხოვნებს.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

ჰეჯირების ურთიერთობა შეესაბამება ჰეჯირების ეფექტურობის ყველა მოთხოვნას, თუ:

- ჰეჯირებულ მუხლსა და ჰეჯირების ინსტრუმენტს შორის არსებობს ეკონომიკური ურთიერთობა;
- აღნიშნული ეკონომიკური ურთიერთობით გამოწვეულ ღირებულების ცვლილებაში არ დომინირებს საკრედიტო რისკის გავლენა, და
- განსახილველი ჰეჯირების ურთიერთობისთვის ჰეჯირების კოეფიციენტი იგივეა, რაც გამომდინარეობს კომპანიის მიერ ფაქტობრივად ჰეჯირებული მუხლების თანხიდან და ამ მუხლების ჰეჯირებისთვის კომპანიის მიერ ფაქტობრივად გამოყენებული ჰეჯირების ინსტრუმენტების ოდენობიდან.

ჩვენი რისკის მართვის სტრატეგიებისა და ჩვენი ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის დამახასიათებელი რისკების საფუძვლიანი მიმოხილვის შემდეგ, კომპანიამ განაახლა თავისი ჰეჯირების აღრიცხვის პრაქტიკა, რომელიც ძალაში შევიდა 2023 ფინანსური წლიდან. ეს განახლება უზრუნველყოფს ჩვენი რისკის მართვის მიზნების და ფინანსური ანგარიშგების სტანდარტების უკეთ შესრულებას.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები არის მუხლები, რომლებიც იოლად კონვერტირებადი ნაღდი ფულის წინასწარ ცნობილ ოდენობად და რომლებსაც აქვს ღირებულების ცვლილების უმნიშვნელო რისკი. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს ნაღდი ფულის ნაშთს სალაროში და ნაღდი ფულის ნაშთს ბანკებში, რომელთა თავდაპირველი ვადა სამ თვეზე ნაკლებია. ფულადი სახსრები, რომლებიც შეზღუდულია განთავსებიდან სამ თვეზე მეტი ხნის ვადით, არ შედის ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებში, როგორც ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, ისე ფულადი ნაკადების ანგარიშგების მიზნებისათვის. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით, ვინაიდან: (i) მათი ფლობის მიზანია სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღება და ეს ფულადი ნაკადები წარმოადგენს მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს, და (ii) ისინი არ არის კლასიფიცირებული, როგორც სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

მოთხოვნები ბანკის მიმართ. მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ მოიცავს ბანკებში განთავსებულ თანხებს, რომელთა თავდაპირველი ვადა სამ თვეზე მეტია და შეზღუდული წვდომის დეპოზიტებს, რომელთა გამოყენება არ არის შესაძლებელი ამ ნაშთებზე დაწესებული შეზღუდვების გამო.

საპროცენტო შემოსავალი საბანკო ანაბრებზე. საპროცენტო შემოსავალი საბანკო ანაბრებზე აღირიცხება დარიცხვის მეთოდით, სახელშეკრულებო საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით და მოიცავს შემოსავალს საბანკო ანაბრებიდან და ბანკებში განთავსებული მიმდინარე ანგარიშებიდან. საპროცენტო შემოსავალი საბანკო ანაბრიდან აღიარებულია, როგორც სხვა შემოსავალი მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

ლიზინგის დასაწყისი. ლიზინგის დასაწყისად მიიჩნევა სალიზინგო ხელშეკრულების თარიღსა და ვალდებულებების აღების თარიღს შორის უფრო ადრინდელი. ამ განმარტების მიზნით, ვალდებულება უნდა იყოს წერილობითი, ხელმოწერილი გარიგებაში ჩართული მხარეების მიერ და მკაფიოდ უნდა აყალიბებდეს გარიგების ძირითად პირობებს.

ლიზინგის ვადის დასაწყისი. ლიზინგის ვადის დასაწყისი არის თარიღი, როდესაც ლიზინგის მიმღებს ეძლევა ლიზინგით მიღებული აქტივის გამოყენების უფლება. ეს არის ლიზინგის საწყისი აღიარების თარიღი.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

ფინანსურ ლიზინგთან დაკავშირებული მოთხოვნები. თუ კომპანია არის ლიზინგის გამცემი ისეთ ლიზინგში, რომელიც გადასცემს საკუთრებასთან დაკავშირებულ არსებითად ყველა რისკსა და სარგებელს ლიზინგის მიმღებს, ლიზინგით გადაცემული აქტივები აისახება, როგორც ფინანსურ ლიზინგთან დაკავშირებული მოთხოვნები და აღირიცხება სამომავლო სალიზინგო გადახდების დღევანდელი ღირებულებით. ფინანსურ ლიზინგთან დაკავშირებული მოთხოვნები თავდაპირველად აღიარდება საწყისი თარიღით (როდესაც იწყება ლიზინგის ვადა) ლიზინგის გაფორმების თარიღით (სალიზინგო ხელშეკრულების ვადასა და მხარეების მიერ ლიზინგის მთავარი პირობების შესრულების ვალდებულების აღების თარიღს შორის უადრესი) დადგენილი დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით.

სხვაობა მთლიან მოთხოვნებსა და მის დღევანდელ ღირებულებას შორის წარმოადგენს გამოუმუშავებელი ფინანსურ შემოსავალს. ამ შემოსავლის აღიარება ხდება ლიზინგის ვადის განმავლობაში ლიზინგში ნაგულისხმევი განაკვეთის გამოყენებით. დამატებითი დანახარჯები, რომლებიც პირდაპირ უკავშირდება ლიზინგზე მოლაპარაკებას და ლიზინგის გაფორმებას, აისახება ფინანსურ ლიზინგთან დაკავშირებული მოთხოვნების თავდაპირველ შეფასებაში და ამცირებს სალიზინგო ვადის განმავლობაში შემოსავლის ოდენობას. ლიზინგებიდან ფინანსური შემოსავალი აღირიცხება მოგებაში ან ზარალში.

საკრედიტო ზარალის რეზერვის აღიარება ხდება ზოგადი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელით. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი განისაზღვრება იმავე წესით, როგორც ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული სესხები და ავანსები და აღიარდება რეზერვის ანგარიშის მეშვეობით, რათა მოთხოვნების წმინდა საბალანსო ღირებულება ჩამოიწეროს მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების დღევანდელ ღირებულებამდე, რომელიც დისკონტირებულია ფინანსურ ლიზინგებში ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთით. სავარაუდო სამომავლო ფულადი ნაკადები ასახავს იმ ფულად ნაკადებს, რომლებიც შეიძლება წარმოიქმნას ლიზინგს დაქვემდებარებული აქტივების მიღებიდან და გაყიდვიდან.

საოპერაციო ლიზინგი. თუ კომპანია გამოდის ლიზინგის გამცემად ისეთ სალიზინგო ურთიერთობაში, რომელშიც არ ხდება საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკისა და სარგებლის გადაცემა კომპანიისგან ლიზინგის მიმღებზე, მისაღები სალიზინგო გადახდები აღიარდება, როგორც ლიზინგიდან შემოსავალი ლიზინგის ვადაზე დარიცხვის წრფივი მეთოდით. ლიზინგის ვადა არის უცვლადი დროის პერიოდი, რომლის განმავლობაშიც ლიზინგის მიმღებს ლიზინგით აქვს მიღებული აქტივი, დამატებითი ვადების გათვალისწინებით, რომელთა განმავლობაშიც ლიზინგის მიმღებს შეუძლია განაგრძოს აქტივის ლიზინგი, დამატებითი გადასახადით ან მის გარეშე, როდესაც ლიზინგის დასაწყისში საკმარისად სარწმუნოა, რომ ლიზინგის მიმღები აღასრულებს აღნიშნულ ოფციონს. საოპერაციო ლიზინგის აქტივების აღრიცხვის პოლიტიკა განსაზღვრულია ქვემოთ, ძირითადი საშუალებების ნაწილში.

ლიზინგის აღრიცხვა კომპანიის, როგორც ლიზინგის მიმღების მიერ. კომპანიის ლიზინგი აღიარდება აქტივის გამოყენების უფლებით და როგორც შესატყვისი ვალდებულება იმ თარიღით, როდესაც ლიზინგით გადაცემული აქტივი კომპანიის მიერ გამოყენებისთვის ხელმისაწვდომია. ყოველი სალიზინგო გადახდა გადანაწილდება ვალდებულებას და საფინანსო ხარჯებს შორის. ფინანსური ხარჯები ლიზინგის მთლიანი ვადის განმავლობაში, თითოეულ საანგარიშგებო პერიოდზე ისე უნდა განაწილდეს, რომ წარმოიქმნას მუდმივი პერიოდული საპროცენტო განაკვეთი, თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ვალდებულებების ნაშთის მიმართ. აქტივის გამოყენების უფლება აღიარდება თვითღირებულებით და ცვეთა ერიცხება წრფივი მეთოდით, აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადასა და ლიზინგის ვადას შორის უფრო ხანმოკლე პერიოდზე.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

ლიზინგის წარმოქმნილი ვალდებულებების შეფასება თავდაპირველად ხდება მათი დისკონტირებული ღირებულების საფუძველზე. სალიზინგო ვალდებულებები შედგება ქვემოთ მოყვანილი სალიზინგო გადახდების წმინდა დისკონტირებული ღირებულებისგან:

- ფიქსირებულ გადახდებს (მათ შორის, არსებითად ფიქსირებულ გადახდებს), მიღებული ლიზინგის წამახალისებელი გადახდების გამოკლებით;
- ცვლად სალიზინგო გადახდებს, რომლებიც ეფუძნება ინდექსს ან განაკვეთს;
- თანხებს, რომლებსაც მოსალოდნელია, რომ ლიზინგის მიმღები გადაიხდის ნარჩენი ღირებულების გარანტიების მიხედვით;
- შესყიდვის ოფციონის აღსრულების ფასს, თუ საკმარისად სარწმუნოა, რომ ლიზინგის მიმღები აღსრულებს ამ ოფციონს, და
- ლიზინგის ვადამდე შეწყვეტისთვის ჯარიმების გადახდას, თუ ლიზინგის ვადა ასახავს ლიზინგის მიმღების მიერ ლიზინგის ვადამდე შეწყვეტის ოფციონის აღსრულებას.

სალიზინგო გადახდების დისკონტირება ხდება სალიზინგო ხელშეკრულებაში ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთით. თუ ამ განაკვეთის განსაზღვრა შეუძლებელია, გამოიყენება ლიზინგის მიმღების ზღვრული სასესხო საპროცენტო განაკვეთი, რომელიც წარმოადგენს განაკვეთს, რომელსაც ლიზინგის მიმღები გადაიხდის მსგავსი ღირებულების აქტივის მოსაპოვებლად საჭირო სესხით სარგებლობისთვის ანალოგიურ ეკონომიკურ გარემოში ანალოგიური პირობებით.

სალიზინგო აქტივის გამოყენების უფლება ფასდება თვითღირებულებით და მოიცავს შემდეგს:

- სალიზინგო ვალდებულების თავდაპირველი შეფასების თანხა;
- ნებისმიერი სალიზინგო გადახდა, გადახდილი ლიზინგის დაწყების თარიღით ან მანამდე, შემცირებული მიღებული ნებისმიერი ლიზინგის წამახალისებელი გადახდებით;
- ყოველგვარი თავდაპირველი პირდაპირი დანახარჯები, და
- აღდგენის დანახარჯები.

ზემოაღნიშნულიდან გამონაკლისის სახით, კომპანია მოკლევადიან ლიზინგებს და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების ლიზინგებს აღრიცხავს სალიზინგო გადახდების აღიარებით საოპერაციო ხარჯად დარიცხვის წრფივი მეთოდით.

ლიზინგის პირობის განსაზღვრისას კომპანიის ხელმძღვანელობა ითვალისწინებს ყველა ფაქტსა და გარემოებას, რომელიც განაპირობებს ლიზინგის ვადის გაგრძელების ოფციონის აღსრულების და არა ლიზინგის ვადამდე შეწყვეტის ოფციონის აღსრულების ეკონომიკურ სტიმულს.

სალიზინგო ხელშეკრულებებზე გადახდილი ავანსები. სალიზინგო ხელშეკრულებებზე გადახდილი ავანსები წარმოადგენს საავანსო გადახდებს სალიზინგო აქტივების შესასყიდად, რომლებიც გადადის ფინანსურ ლიზინგთან დაკავშირებულ მოთხოვნებში სალიზინგო ხელშეკრულების გაფორმების თარიღით.

შეწყვეტილი ლიზინგებიდან მისაღები თანხები. კომპანია შეწყვეტილი ხელშეკრულებებიდან მისაღებ თანხებს აღიარებს სალიზინგო ხელშეკრულების შეწყვეტის მომენტში. მოთხოვნები აღრიცხება ამორტიზებული ღირებულებით.

ლიზინგის მიმღებებისთვის გაცემული სესხები. შეწყვეტილი ლიზინგებიდან მისაღები თანხები რეკლასიფიცირდება ლიზინგის მიმღებებისთვის გაცემულ სესხებში გარკვეულ შემთხვევებში, როდესაც მისაღები თანხები ვადაგადაცილებულია და ყოფილ ლიზინგის მიმღებსა და კომპანიას შორის არსებობს შეთანხმება ძირითადი თანხის გადახდაზე დარიცხულ პროცენტთან ერთად. სესხების აღიარება თავდაპირველად ხდება მისაღები დავალიანების თვითღირებულებით, რასაც აკლდება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი და შემდეგ ამორტიზებული ღირებულებით, რომელსაც აკლდება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

გადახდილი ავანსები. გადახდილი ავანსები ძირითადად შედგება სალიზინგო აქტივების დასაზღვევად, საოპერაციო ლიზინგით გადასაცემი აქტივებისთვის გადახდილი ავანსებისგან და სხვა წინასწარი გადახდებისგან. გადახდილი ავანსები აღირიცხება გაუფასურების რეზერვით შემცირებული თვითღირებულებით. თუ წინასწარი გადახდის ანაზღაურებადი ღირებულება ნაკლებია მის საბალანსო ღირებულებაზე, წინასწარი გადახდის საბალანსო ღირებულება მცირდება მის ანაზღაურებად ღირებულებამდე. სხვაობა წარმოადგენს გაუფასურების ზარალს, რომელიც აღიარდება ხარჯის სახით იმ წლის მოგებაში ან ზარალში, რომლის განმავლობაშიც ის წარმოიქმნა. წინასწარი გადახდების გაუფასურება ფასდება ინდივიდუალურად.

სხვა მოთხოვნები. სხვა მოთხოვნების აღიარება თავდაპირველად ხდება სამართლიანი ღირებულებით, შემდეგ, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით, აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით, და აკლდება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელის გამოყენებით განსაზღვრული ზარალის რეზერვი.

ლიზინგის შეწყვეტის შედეგად დასაკუთრებული აქტივები. ფინანსური და საოპერაციო სალიზინგო ხელშეკრულებების შეწყვეტის შედეგად დაბრუნებული აქტივები ითვლება ისეთ აქტივებად, რომლებიც შეიძლება გაიყიდოს ან ხელახლა გადაიყოს ლიზინგით. როდესაც აქტივები საოპერაციო ლიზინგით გაიცემა, მისაღები სალიზინგო გადახდების აღიარება ხდება ლიზინგიდან შემოსავლად წრფივი მეთოდით ლიზინგის მთელ პერიოდზე. ფინანსური სალიზინგო ხელშეკრულებების შემთხვევაში, კომპანია ამ აქტივების სამართლიან ღირებულებას განსაზღვრავს შესაბამისი სალიზინგო ხელშეკრულების შეწყვეტის თარიღით შიდა შემფასებლის მიერ ჩატარებული შეფასების საფუძველზე. კომპანია წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას განსაზღვრავს საანგარიშგებო თარიღისთვის, როგორც გასაყიდ ფასს, რომელიც შემცირებულია გაყიდვის ოპერაციისთვის საჭირო ყველა სავარაუდო დანახარჯით. სამართლიანი ღირებულება და გასაყიდი ფასი განისაზღვრება შიდა და გარე შემფასებლების მიერ საბაზრო შედარების, დანახარჯებისა თუ ამონაგების მიდგომებით.

ძირითადი საშუალებები. ძირითადი საშუალებები აღირიცხება თვითღირებულებით, რასაც აკლდება აკუმულირებული ცვეთა და გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი, ასეთის არსებობის შემთხვევაში.

ხელმძღვანელობა თითოეული საანგარიშგებო თარიღისთვის აფასებს, არსებობს თუ არა ძირითადი საშუალებების გაუფასურების რაიმე ნიშანი. ასეთი ნიშნების არსებობის შემთხვევაში, ხელმძღვანელობა განსაზღვრავს ანაზღაურებად ღირებულებას, რომელიც განისაზღვრება, როგორც აქტივის გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებულ სამართლიან ღირებულებასა და მისი გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდესი. საბალანსო ღირებულება მცირდება ანაზღაურებად ღირებულებამდე და გაუფასურების ზარალი აისახება წლის მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში. გაუფასურების ზარალი, რომელიც აღიარებულია აქტივისათვის წინა წლებში, შებრუნდება, თუ ადგილი ჰქონდა ცვლილებას გაანგარიშებებში, რომლებიც გამოყენებული იქნა აქტივის გამოყენების ღირებულების ან გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებული სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრის მიზნით.

შეწყვეტის დროისთვის საოპერაციო ლიზინგით გადაცემული ავტომობილების აღწერა წარმოდგენილია 3 შენიშვნაში. შეწყვეტილი ლიზინგიდან დასაკუთრებული აქტივები. ძირითადი საშუალებების აღიარების შეწყვეტით განპირობებული შემოსულობა ან ზარალი აისახება მოგებაში ან ზარალში.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

ცვეთა. მიწას ცვეთა არ ერიცხება. ძირითადი საშუალებების ცვეთა გამოიანგარიშება კლებადი ნაშთის მეთოდით, რათა მოხდეს მათი ხარჯის განაწილება ნარჩენ ღირებულებაზე მათი სავარაუდო სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში, გარდა ავტომობილებისა, რომლებიც გადაცემულია საოპერაციო ლიზინგით, რა შემთხვევაშიც გამოიყენება ცვეთის დარიცხვის წრფივი მეთოდი. სავარაუდო სასარგებლო მომსახურების ვადები მოცემულია ცხრილში:

	წელი
კომპიუტერული ტექნიკა და საოფისე აღჭურვილობა	5
სატრანსპორტო საშუალებები და საოპერაციო ლიზინგით გადაცემული ავტოტრანსპორტი	5
ავეჯი და მოწყობილობები	5
სალიზინგო ქონების გაუმჯობესება	6.5
აქტივის გამოყენების უფლება	3

აქტივის ნარჩენი ღირებულება არის სავარაუდო თანხა, რომელსაც ბანკი ამჟამად მიიღებდა ამ აქტივის გაყიდვით, რასაც აკლდება აქტივის გასვლასთან დაკავშირებული სავარაუდო დანახარჯები, იმ შემთხვევაში, თუ აქტივები უკვე იმ სიძველისაა და იმ მდგომარეობაშია, როგორც ეს მოსალოდნელია მისი სასარგებლო მომსახურების ვადის ბოლოს. აქტივის ნარჩენი ღირებულება ნულია თუ კომპანია მოელის აქტივის გამოყენებას მისი ფიზიკური მომსახურების ვადის ბოლომდე. ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის აქტივების ნარჩენი ღირებულება და სასარგებლო მომსახურების ვადები გადაისინჯება და, საჭიროების შემთხვევაში, დაკორექტირდება.

არამატერიალური აქტივები. კომპანიის არამატერიალურ აქტივებს აქვს სასარგებლო მომსახურების განსაზღვრული ვადა და, ძირითადად, მოიცავს კაპიტალიზებულ კომპიუტერული პროგრამულ უზრუნველყოფას და ლიცენზიებს.

შემენილი კომპიუტერული პროგრამული უზრუნველყოფის და ლიცენზიების კაპიტალიზება ხდება იმ ხარჯების საფუძველზე, რომლებიც გაწეულია ამ პროგრამული უზრუნველყოფის შესაძენად და სამუშაო პირობებში მოსაყვანად.

საწარმოს კონტროლის ქვეშ მყოფ იდენტიფიცირებად და უნიკალურ პროგრამული უზრუნველყოფასთან დაკავშირებული ხარჯები აღირიცხება, როგორც არამატერიალური აქტივები, თუ მოსალოდნელია, რომ შემოდინებული ზღვრული ეკონომიკური სარგებელი გადააჭარბებს ხარჯებს. კაპიტალიზებული ხარჯები მოიცავს პროგრამული უზრუნველყოფის განვითარების ჯგუფში შემავალი პერსონალის ხარჯებს და შესაბამის ზედნადებ ხარჯებს. ყველა სხვა ხარჯი, რომელიც კომპიუტერების პროგრამულ უზრუნველყოფას უკავშირდება, მაგ. მატერიალურ-ტექნიკური უზრუნველყოფა, აღირიცხება მათი გაწევის დროს.

არამატერიალური აქტივები ამორტიზდება დარიცხვის წრფივი მეთოდით მათი სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში:

	წელი
საწარმოო რესურსების დაგეგმვის (ERP) პროგრამული უზრუნველყოფის ლიზინგით გადაცემა	10
სხვა არამატერიალური აქტივები	5-7

გაუფასურების შემთხვევაში არამატერიალური აქტივების საბალანსო ღირებულება შემცირდება მათი გამოყენების ღირებულებასა და გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებულ სამართლიან ღირებულებას შორის უფრო მაღალ ღირებულებამდე.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

მომხმარებლებისგან მიღებული ავანსები. ლიზინგის მიმღებებისგან მიღებული ავანსები წარმოადგენს ლიზინგის ვადის დასაწყისამდე მიღებულ გადახდებს და აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით. ამგვარი ავანსები გაიქვითება ფინანსურ ლიზინგთან დაკავშირებულ მოთხოვნებთან მომხმარებლის მიერ პირველი სალიზინგო გადახდის თარიღისთვის.

სხვა ვალდებულებები. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები დაირიცხება მაშინ, როდესაც კონტრაქტმა შეასრულა ხელშეკრულებით გათვალისწინებული მოვალეობები და აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით.

ბანკებიდან და ფინანსური დაწესებულებებიდან მიღებული სესხები. ბანკებიდან მიღებული სესხები თავდაპირველად აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით. ამის შემდეგ ვალდებულებები ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით.

სუბორდინირებული სესხები. სუბორდინირებული სესხები მოიცავს ბანკებისგან მიღებულ გრძელვადიან სესხებს და ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით. ლიკვიდაციის შემთხვევაში, სუბორდინირებული სესხის დაფარვა ხდება მას შემდეგ, რაც ყველა დანარჩენი კრედიტორის მოთხოვნები დაკმაყოფილდება.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები. გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები მოიცავს კომპანიის მიერ გამოშვებულ ობლიგაციებს. სავალო ფასიანი ქაღალდები აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით. თუ კომპანია შეისყიდის საკუთარ სავალო ფასიან ქაღალდებს, მათ ამოიღებენ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებიდან, ხოლო სხვაობა ვალდებულების საბალანსო ღირებულებასა და გადახდილ საზღაურს შორის აისახება ვალის დაფარვის შედეგად მიღებულ შემოსულობაში.

ანარიცხები. რეზერვის აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც კომპანიას აქვს მიმდინარე იურიდიული ან კონსტრუქციული ვალდებულებები წარსულში მომხდარი მოვლენების გამო, ვალდებულებების შესასრულებლად მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის მქონე რესურსების გადინება და ვალდებულებების მისაღები სიზუსტით შეფასება არის შესაძლებელი.

სააქციო კაპიტალი. ჩვეულებრივი აქციები და გამოსყიდვის უფლების არმქონე პრივილეგირებული აქციები დისკრეციული დივიდენდებით კლასიფიცირდება, როგორც კაპიტალი. ახალი აქციების ან ოფციონების გამოშვებასთან პირდაპირ დაკავშირებული დამატებითი დანახარჯები კაპიტალში ნაჩვენებია, როგორც გამოქვითვები კაპიტალის შემოსავლებიდან, გადასახადის გათვალისწინებით. გამოშვებული აქციების ნომინალურ ღირებულებაზე მეტი ნებისმიერი სამართლიანი ღირებულების მქონე მიღებული საზღაური აღირიცხება, როგორც დამატებით შეტანილი კაპიტალი.

პირობითი ვალდებულებები. პირობითი ვალდებულებების აღიარება არ ხდება ფინანსურ ანგარიშგებაში, თუ არ არის მოსალოდნელი, რომ საჭირო გახდება რესურსების გადინება ვალდებულების დასაფარად და თუ არ შეიძლება სარწმუნო პროგნოზის გაკეთება. პირობითი აქტივი არ არის აღიარებული ფინანსურ ანგარიშგებაში, თუმცა მასზე ინფორმაცია წარმოდგენილია მაშინ, როდესაც ეკონომიკური სარგებლის მიღებაა მოსალოდნელი.

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები. წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები აღირიცხება მათი სამართლიანი ღირებულებით. კომპანია ასევე თავის კონტრაქტს ბანკებთან მიმართებაში ახდენს ანაზრების გაქვითვას ვალუტის გადაცვლის მიზნით. ასეთი ანაზრები იურიდიულად განცალკევებულია, მაგრამ არის აგრეგირებული და აღირიცხება ერთიანი წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტის სახით (სავალუტო სვოპი) ნეტოს საფუძველზე, როდესაც (i) ანაზრების განთავსება ხდება ერთსა და იმავე დროს და ერთმანეთის გათვალისწინებით, (ii) ჰყავთ ერთი და იგივე კონტრაქტი, (iii) აქვთ ერთი და იგივე რისკი, და (iv) არ არსებობს ოპერაციების განცალკევების მიზანი, რომლის მიღწევაც არ შეიძლება ერთიანი ოპერაციით. ყველა წარმოებული ინსტრუმენტი აღირიცხება აქტივად, როდესაც სამართლიანი ღირებულება დადებითია და ვალდებულებად, როცა სამართლიანი ღირებულება უარყოფითია. წარმოებული ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების ცვლილებები აისახება მოგებაში ან ზარალში.

მოგების გადასახადი. მოგების გადასახადები გათვალისწინებულია ფინანსურ ანგარიშგებაში კანონმდებლობის შესაბამისად, რომელიც ამოქმედებული ან არსებითად ამოქმედებულია საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის.

2016 წლის 13 მაისს საქართველოს მთავრობამ მიიღო ცვლილებები საქართველოს საგადასახადო კოდექსში, რომლის მიხედვითაც კომპანიებს (ბანკების, საკრედიტო დაწესებულებების, სადაზღვევო კომპანიების და ლომბარდების გარდა) 2017 წლის 1 იანვრიდან არ უწევთ მოგების გადასახადის გადახდა მანამ, სანამ არ მოხდება აღნიშნული მოგების განაწილება დივიდენდის სახით ან არ ჩაითვლება განაწილებულად.

ფიზიკურ პირებზე ან არარეზიდენტ იურიდიულ პირებზე დივიდენდის გაცემის მომენტში ხდება 15% მოგების გადასახადის დარიცხვა „აგროსილ“ ღირებულებაზე (მაგ. წმინდა დივიდენდები „აიგროსება“ შემადგენელი 5%-იანი დაკავებული გადასახადით, საჭიროებისამებრ, და გაიყოფა 0.85-ზე). მიღებული მოგებიდან რეზიდენტ იურიდიულ პირებზე დივიდენდის გაცემა 2017 წლის 1 იანვრიდან თავისუფლდება მოგების გადასახადისგან.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

2008 წლის 1 იანვრიდან 2017 წლის 1 იანვრამდე დაგროვილი გაუნაწილებელი მოგებიდან გაცემული დივიდენდები იბეგრება მოგების გადასახადით „აგროსილ“ ღირებულებაზე, რომელიც შემცირებულია შესაბამისი საგადასახადო ჩათვლით, რომელიც გამოითვლება, როგორც დასაბეგრ მოგებაზე გამოცხადებული და გადახდილი მოგების გადასახადის წილი იმავე პერიოდის მთლიან წმინდა მოგებაში, გამრავლებული გასანაწილებელ დივიდენდებზე. თუმცა საგადასახადო ჩათვლის ოდენობა არ უნდა აღემატებოდეს დივიდენდების განაწილებიდან წარმოქმნილ რეალურ მოგების გადასახადს.

დივიდენდების განაწილებით წარმოქმნილი მოგების გადასახადი აღირიცხება, როგორც მოგების გადასახადის ხარჯი იმ პერიოდში, რომელშიც დივიდენდები გამოცხადდა, მიუხედავად იმისა, თუ ფაქტობრივად რომელი თარიღით ან რომელ პერიოდში მოხდა დივიდენდების გადახდა.

დივიდენდების განაწილების გარდა გადასახადი გადასახდელია იმ ხარჯებსა და სხვა გადახდებზე, რომლებიც არ არიან დაკავშირებულნი ეკონომიკურ საქმიანობასთან – აქტივების ან მომსახურების უფასო მიწოდება და წარმომადგენლობითი დანახარჯები, რაც აღემატება საქართველოს საგადასახადო კოდექსით განსაზღვრულ მაქსიმალურ თანხას. ყველა გადახდილი ავანსი საწარმოებზე, რომლებიც რეგისტრირებულნი არიან შეღავათიანი საგადასახადო რეჟიმის მქონე იურისდიქციებში და სხვა გარკვეული ოპერაციები მსგავს საწარმოებთან, ისევე როგორც ფიზიკურ პირებზე ან არარეზიდენტ პირებზე გაცემული სესხები, დაუყოვნებლივ დაბეგრადია. მსგავსი გადასახადები, სხვა გადასახადებთან ერთად, შეღავათიანი საგადასახადო რეჟიმის მქონე იურისდიქციებში დარეგისტრირებული საწარმოებისაგან აღნიშნული გადახდილი ავანსის სანაცვლოდ მიღებულ აქტივებზე ან მომსახურებებზე მოთხოვნილი საგადასახადო კრედიტის გამოკლებით, ან ფიზიკურ პირებზე ან არარეზიდენტებზე გაცემული სესხების ამოღების გამოკლებით, აღირიცხება მუხლში „გადასახადებში, მოგების გადასახადის გარდა“ საოპერაციო ხარჯების ნაწილში.

განუსაზღვრელი საგადასახადო სტატუსი. კომპანიის განუსაზღვრელ საგადასახადო სტატუსს ხელმძღვანელობა ხელახლა აფასებს ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის დასასრულს. ვალდებულებები აღირიცხება მოგების გადასახადის იმ პოზიციებისთვის, რომლებზეც ხელმძღვანელობის აზრით, უფრო არის მოსალოდნელი დამატებითი გადასახადების დაკისრება, თუ ამ პოზიციებს საგადასახადო ორგანოები ექვექვემ დააყენებენ. შეფასება ეფუძნება საგადასახადო კანონმდებლობების ინტერპრეტაციებს, რომლებიც ძალაში შევიდა ან ფაქტობრივად შევიდა ძალაში საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის, ასევე ამ საკითხებთან დაკავშირებით სასამართლოს ან სხვა უწყების ნებისმიერ გადაწყვეტილებას. ვალდებულებები ჯარიმების, პროცენტის და გადასახადების სახით, რომლებიც არ არის დაკავშირებული მიღებულ შემოსავალთან, აღიარებულია იმ ოდენობით, რა ოდენობითაც ხელმძღვანელობა აფასებს საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ამ ვალდებულებების დაფარვისთვის საჭირო დანახარჯებს. განუსაზღვრელი მოგების გადასახადის პოზიციების ცვლილება აღირიცხება მოგების გადასახადის ფარგლებში.

დამატებული ღირებულების გადასახადი („დღგ“). გადასახდელი დამატებული ღირებულების გადასახადის საგადასახადო უწყებებისთვის გადახდა უნდა მოხდეს (ა) კლიენტების მიმართ არსებული მოთხოვნების მიღებისას ან (ბ) საქონლის ან მომსახურების კლიენტებისთვის მიწოდებისას, რომელსაც უფრო ადრე ექნება ადგილი. დღგ-ის ჩასათვლელი თანხა ზოგადად მიიღება გადასახდელი დღგ-ს საფუძველზე, დღგ-ს ინვოისის მიღებისთანავე. საგადასახადო ორგანოების მიერ ნებადართულია დღგ-ის ჩათვლა წმინდა საფუძველზე.

ლიზინგში თანამონაწილეობასთან დაკავშირებული დამატებული ღირებულების გადასახადები აღირიცხება, როგორც მომხმარებლებისგან მიღებული ავანსები, და შესაბამისი დღგ-ის თანხები ლიზინგის დაწყების თარიღისთვის გადაინაცვლებს დღგ-ის დავალიანებაში.

შემოსავლისა და ხარჯის აღიარება. შემოსავლის და ხარჯების აღიარება ხდება დარიცხვის მეთოდით და გამოითვლება ეფექტური შემოსავლიანობის მეთოდით. ნასესხებ სახსრებზე და მიღებულ სესხებზე გადახდილი სესხის გაცემის საკომისიო, თუ მნიშვნელოვანია, გადავადდება (მასთან დაკავშირებულ პირდაპირ დანახარჯებთან ერთად) და აღიარდება, როგორც სესხის ეფექტური შემოსავლიანობის კორექტირება. საკომისიო შემოსავალი/ხარჯი აღიარდება დარიცხვის მეთოდით.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

უცხოური ვალუტის კონვერტაცია. კომპანიის სამუშაო და წარსადგენი ვალუტა არის საქართველოს ეროვნული ვალუტა – ქართული ლარი („ლარი“). უცხოურ ვალუტებში გამოხატული ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების კონვერტაცია ქართულ ლარში ხდება საანგარიშგებო თარიღისთვის არსებული შესაბამისი სპოტ გაცვლითი კურსით. უცხოური ვალუტით შესრულებული ოპერაციები აღრიცხება ოპერაციის თარიღისთვის მოქმედი სავალუტო კურსებით. ამ ოპერაციებიდან წარმომდგარი მოგება და ზარალი აისახება წმინდა შემოსულობაში სავალუტო ოპერაციებიდან.

2024 წლის 30 ივნისს უცხოურ ვალუტაში ნაშთების კონვერტაციისთვის გამოყენებული „დღის ბოლოს“ გაცვლითი კურსი იყო 1 აშშ დოლარი = 2.8101 ლარი (2023 წლის 31 დეკ.: 1 აშშ დოლარი = 2.6894 ლარი); 1 ევრო = 3.0082 ლარი (2023 წლის 31 დეკ.: 1 ევრო = 2.9753 ლარი).

თანამშრომლებზე გაწეული დანახარჯები და შესაბამისი შენატანები. ხელფასები, შვებულება და ბიულეტენი, პრემიები და არაფულადი სარგებელი, ასევე აქციებზე დაფუძნებული გადახდების ფულადი სახსრებით ანგარიშსწორებული ნაწილი ირიცხება იმ წელს, რომელშიც შესაბამისი მომსახურება გაიწია კომპანიის თანამშრომლების მიერ.

4 კრიტიკული ბუღალტრული შეფასებები და განსჯა სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას

კომპანია აკეთებს შეფასებებს და განსჯას, რაც გავლენას ახდენს აქტივებისა და ვალდებულებების გაცხადებულ ოდენობებზე. შეფასებები და დაშვებები მუდმივად გადაისინჯება და ეყრდნობა ხელმძღვანელობის გამოცდილებას და სხვა ფაქტორებს, მათ შორის სამომავლო მოვლენებს, რომელთა გონივრული პროგნოზირებაც შესაძლებელია გარემოებების გათვალისწინებით. შეფასებების გარდა, ხელმძღვანელობა ასევე გარკვეულ გადაწყვეტილებებს იღებს სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენების პროცესში. ქვემოთ მოცემულია განსჯა და შეფასებები, რომლებსაც აქვს ყველაზე მნიშვნელოვანი გავლენა ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებზე და შეფასებები, რომლებმაც შეიძლება მნიშვნელოვნად შეცვალოს აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება:

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება მნიშვნელოვანი შეფასებაა, რომელიც გულისხმობს მომავალი ეკონომიკური პირობების პროგნოზირებას. რაც უფრო ხანგრძლივია პროგნოზირების ვადა, მით უფრო მეტი ხარისხით მონაწილეობს მასში ხელმძღვანელობის განსჯა და ეს განსჯა შესაძლოა გახდეს განუსაზღვრელობის წყარო. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების მეთოდოლოგია დაწვრილებით არის განხილული 27-ე შენიშვნაში. საკრედიტო რისკის რეზერვზე შემდეგ კომპონენტებს აქვს დიდი გავლენა: დეფოლტის განმარტება, საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის განმარტება, დეფოლტის ალბათობა, დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება და დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში, და ასევე მაკროეკონომიკურ სცენარებს. კომპანია რეგულარულად გადახედავს და ამტკიცებს ამ სცენარებს, რათა შემცირდეს ყოველგვარი სხვაობა დეფოლტის ალბათობასა და დეფოლტის შემთხვევაში დანაკარგების პარამეტრებს შორის, რომლებიც მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამომწვევი ერთ-ერთი მთავარი მიზეზია.

დეფოლტის განმარტებაში გამოყენებული კრიტერიუმების განსაზღვრისას გამოყენებული განსჯა. კომპანია დეფოლტს განმარტავს როგორც რაოდენობრივი, ისე ხარისხობრივი კრიტერიუმების გამოყენებით. კლიენტი კლასიფიცირდება, როგორც დეფოლტის სიტუაციაში მყოფი, თუ: ხელშეკრულებით გათვალისწინებული დაფარვები 90 დღეზე მეტი ხნით არის ვადაგადაცილებული, თუ დავალიანება რეკლასიფიკაციისას მიიჩნევა ფინანსურად დაუსტებულად, ან ინდივიდუალურად შეფასებული კლიენტების შემთხვევაში, სხვა ფაქტორები მიუთითებს იმაზე, რომ გადახდა არ არის მოსალოდნელი. დაწვრილებითი ინფორმაცია მეთოდოლოგიის შესახებ წარმოდგენილია 27-ე შენიშვნაში.

4. კრიტიკული ბუღალტრული შეფასებები და განსჯა სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის განსაზღვრისას გამოყენებული განსჯა. კრიტერიუმები იმის შესაფასებლად, მოხდა თუ არა საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა, ასეთია: 30 დღეზე მეტი ხნით ვადაგადაცილებული დავალიანება, რესტრუქტურისებული დავალიანება ფინანსურად დასუსტებულის გარდა, ადრე დეფოლტის სიტუაციაში მყოფი დავალიანებების გამოსაცდელი ვადა. დაწვრილებითი ინფორმაცია მეთოდოლოგიის შესახებ წარმოდგენილია 27-ე შენიშვნაში.

ქვემოთ მოცემულია ფინანსურ ლიზინგთან დაკავშირებული მოთხოვნების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესაბამისი მგრძობელობის ანალიზის ეფექტები:

ათას ლარში	2024	2023
დეფოლტის ალბათობის შეფასების 10%-იანი ზრდა (შემცირება)	დეფოლტის ალბათობა – ლიზინგებზე საკრედიტო ზარალის რეზერვის ზრდა (შემცირება) 428 ათასი ლარით (438 ათასი ლარით)	დეფოლტის ალბათობა – ლიზინგებზე საკრედიტო ზარალის რეზერვის ზრდა (შემცირება) 470 ათასი ლარით (481 ათასი ლარით)
დეფოლტის შემთხვევაში ზარალის შეფასების 10%-იანი ზრდა (შემცირება)	ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში – ლიზინგებზე საკრედიტო ზარალის რეზერვის ზრდა (შემცირება) 933 ათასი ლარით (933 ათასი ლარით)	ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში – ლიზინგებზე საკრედიტო ზარალის რეზერვის ზრდა (შემცირება) 776 ათასი ლარით (776 ათასი ლარით)
საპროგნოზო ინფორმაციის შეფასებების 10%-იანი გაუარესება (გაუმჯობესება)	ლიზინგებზე საკრედიტო ზარალის რეზერვის ზრდა (შემცირება) 426 ათასი ლარით (435 ათასი ლარით)	ლიზინგებზე საკრედიტო ზარალის რეზერვის ზრდა (შემცირება) 443 ათასი ლარით (450 ათასი ლარით)

კომპანია საპროგნოზო ინფორმაციას იყენებს სამ მაკროეკონომიკურ სცენარში, რათა გამოთვალოს ობიექტური და ალბათობით შეწონილი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი. ეს სცენარებია საბაზო (ყველაზე უფრო სავარაუდო შედეგი) და ორი ნაკლებად სავარაუდო სცენარი, რომელთაც ეწოდება ოპტიმისტური (საბაზოზე უკეთესი) და პესიმისტური (საბაზოზე უარესი) სცენარები.

საბაზო მაკროეკონომიკური სცენარის მისაღებად, კომპანია ითვალისწინებს პროგნოზებს სხვადასხვა გარე წყაროდან – საქართველოს ეროვნული ბანკი, ფინანსთა სამინისტრო, საერთაშორისო სავალუტო ფონდი, ასევე სხვა საერთაშორისო ფინანსური დაწესებულებები – რათა უზრუნველყოს საბაზრო მოლოდინების კონსენსუსი. ოპტიმისტური და პესიმისტური სცენარები განისაზღვრება კომპანიის მაკროეკონომიკური განყოფილების მიერ შემუშავებული სისტემით. კომპანია იყენებს სტატისტიკურ მოდელებს და სხვადასხვა მაკროეკონომიკურ ფაქტორებს შორის ისტორიულ ურთიერთქმედებას და დეფოლტზე დაკვირვებებს, რათა გააკეთოს საპროგნოზო კორექტირებები. იმ შემთხვევაში, თუ ეს მოდელები არ იძლევა გონივრულ შედეგებს სტატისტიკური ან ბიზნესის თვალსაზრისით, კომპანიამ შეიძლება გამოიყენოს ექსპერტის განსჯა ან მიმართოს ალტერნატიულ მეთოდს.

2024 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით, კომპანია იყენებს იმავე მიდგომებს, რომლებსაც იყენებდა 2023 წლის 31 დეკემბრისთვის. საპროგნოზო ინფორმაცია ჩართულია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის როგორც ინდივიდუალურ, ისე კოლექტიურ შეფასებაში.

4. კრიტიკული ბუღალტრული შეფასებები და განსჯა სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას (გაგრძელება)

ცხრილში მოცემულია მთავარი მაკროეკონომიკური ცვლადები თითოეული სცენარის მიხედვით მომავალი 3-წლიანი პერიოდისთვის 2024 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით:

წლიური ზრდის ტემპები, %	საბაზო			ოპტიმისტური			პესიმისტური		
	2024	2025	2026	2024	2025	2026	2024	2025	2026
მშპ	7.0%	5.4%	5.4%	8.0%	7.5%	8.2%	6.0%	3.1%	2.4%
აშშ დოლარი/ლარი განაკვეთი (პერიოდის ბოლოს)	2.80	2.70	2.65	2.66	2.41	2.34	2.94	2.90	2.90
უძრავი ქონების ფასი (აშშ დოლარში)	(2.9%)	(0.1%)	1.8%	5.7%	12.8%	11.6%	(11.0%)	(13.2%)	(5.3%)
დასაქმება (პერიოდის ბოლოს)	3.5%	0.7%	0.6%	3.9%	1.3%	1.3%	3.1%	0.2%	0.0%
მონეტარული პოლიტიკის განაკვეთი (პერიოდის ბოლოს, დონე)	8.0%	7.3%	7.0%	7.4%	6.3%	5.8%	8.8%	8.5%	8.8%

ცხრილში მოცემულია მთავარი მაკროეკონომიკური ცვლადები თითოეული სცენარის მიხედვით მომავალი 3-წლიანი პერიოდისთვის 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

წლიური ზრდის ტემპები, %	საბაზო			ოპტიმისტური			პესიმისტური		
	2024	2025	2026	2024	2025	2026	2024	2025	2026
მშპ	4.8%	5.4%	5.2%	6.5%	7.9%	8.3%	3.0%	2.7%	1.9%
აშშ დოლარი/ლარი განაკვეთი (პერიოდის ბოლოს)	2.80	2.70	2.70	2.50	2.39	2.36	3.01	2.95	2.97
უძრავი ქონების ფასი (აშშ დოლარში)	(2.4%)	0.8%	0.9%	9.0%	11.0%	10.4%	(14.5%)	(9.2%)	(6.3%)
დასაქმება (პერიოდის ბოლოს)	0.3%	0.4%	0.3%	0.8%	1.0%	1.1%	(0.2%)	(0.2%)	(0.4%)
მონეტარული პოლიტიკის განაკვეთი (პერიოდის ბოლოს, დონე)	8.5%	7.8%	7.5%	7.8%	6.7%	6.3%	9.6%	9.2%	9.3%

5 ახალი ან შესწორებული სტანდარტების და ინტერპრეტაციების მიღება

2024 წლის 1 იანვრიდან შემდეგი შეცვლილი სტანდარტები ამოქმედდა:

ცვლილებები ფასს (IFRS) 16-ში: სალიზინგო ვალდებულებები უკულიზინგის პირობით გაყიდვის ოპერაციებში (გამოცემული 2022 წლის 22 სექტემბერს და ძალაში მყოფი 2024 წლის 1 იანვარს ან მის შემდგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ცვლილება უკავშირდება აქტივის უკულიზინგის პირობით გაყიდვის ოპერაციებს, რომლებიც აკმაყოფილებს ფასს 15-ს მოთხოვნებს გაყიდვად აღრიცხვასთან დაკავშირებით. ცვლილება მოითხოვს, რომ გამყიდველმა-ლიზინგის მიმღებმა ოპერაციიდან წარმომდგარი ვალდებულებების შემდგომი შეფასება მოახდინოს იმგვარად, რომ არ აღიაროს შენარჩუნებული აქტივის გამოყენების უფლებასთან დაკავშირებული შემოსულობა ან ზარალი. ეს ნიშნავს ამგვარი შემოსულობის გადავადებას მაშინაც კი, თუ ვალდებულება გულისხმობს ცვლადი გადახდების შესრულებას, რომლებიც არ არის მიზნული ინდექსზე ან განაკვეთზე.

ვალდებულებების კლასიფიკაცია მოკლევადიანად და გრძელვადიანად – ცვლილებები ბასს 1-ში (თავდაპირველად გამოშვებული 2020 წლის 23 იანვარს, შემდეგ შეცვლილი 2020 წლის 15 ივლისს და 2022 წლის 31 ოქტომბერს და საბოლოოდ ძალაში შესული 2024 წლის 1 იანვარს ან მის შემდგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ეს ცვლილებები აზუსტებს, რომ ვალდებულებები კლასიფიცირდება, როგორც მოკლევადიანი ან გრძელვადიანი იმისდა მიხედვით, თუ რა უფლებები არსებობს საანგარიშგებო პერიოდის დასრულებისას. ვალდებულებები გრძელვადიანია, თუ საწარმოს საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს აქვს არსებითი უფლება, გადაავადოს ვალდებულების დაფარვა სულ მცირე 12 თვის განმავლობაში. სტანდარტით აღარ არის სავალდებულო, რომ ეს უფლება უპირობო იყოს. 2022 წლის ოქტომბრის ცვლილებამ დაადგინა, რომ სესხის პირობები, რომლებიც უნდა დაკმაყოფილდეს საანგარიშგებო თარიღის შემდეგ, არ მოქმედებს ვალის მოკლევადიანად ან გრძელვადიანად კლასიფიკაციაზე საანგარიშგებო თარიღისთვის. ხელმძღვანელობის მოლოდინი იმასთან დაკავშირებით, შემდგომში გამოიყენებს თუ არა ვალდებულების დაფარვის უფლებას, არ მოქმედებს ვალდებულებების კლასიფიკაციაზე. ვალდებულება მოკლევადიანად კლასიფიცირდება, თუ დაირღვევა რომელიმე პირობა საანგარიშგებო თარიღამდე ან საანგარიშგებო თარიღით მაშინაც კი, თუ კრედიტორისგან მიღებულია ამ პირობის დაკმაყოფილების მოთხოვნაზე უარი საანგარიშგებო პერიოდის გასვლის შემდეგ. ამავდროულად, სესხის კლასიფიცირება გრძელვადიანად ხდება მაშინ, თუ სესხის პირობა დაირღვევა მხოლოდ საანგარიშგებო თარიღის შემდეგ. ცვლილებები ასევე მოიცავს კლასიფიკაციის მოთხოვნების დაზუსტებას ისეთი დავალიანების შემთხვევაში, რომელიც კომპანიამ შეიძლება დაფაროს მისი კაპიტალად გარდაქმნით. „ვალდებულების დაფარვა“ განიმარტება, როგორც ვალდებულების გასტუმრება ფულადი სახსრებით, სხვა ეკონომიკური სარგებლის მქონე რესურსებით ან საწარმოს საკუთარი წილობრივი ინსტრუმენტებით. კაპიტალად კონვერტირებადი ინსტრუმენტებისთვის დაშვებულია გამონაკლისი, მაგრამ მხოლოდ იმ ინსტრუმენტებისთვის, რომელთა კონვერტაციის ოფციონი კლასიფიცირებულია, როგორც წილობრივი ინსტრუმენტი რთული ფინანსური ინსტრუმენტის ცალკე კომპონენტის სახით.

5. ახალი ან შესწორებული სტანდარტების და ინტერპრეტაციების მიღება (გაგრძელება)

ცვლილება ბასს (IAS) 21-ში ურთიერთგაცვლის შესაძლებლობის არარსებობა (გამოშვებული 2023 წლის 15 აგვისტოს). 2023 წლის აგვისტოში ბასსს-მა გამოუშვა ცვლილებები ბასს 21-ში რომ დახმარებოდა საწარმოებს ორ ვალუტას შორის ურთიერთგაცვლის შესაძლებლობის შეფასებაში და განესაზღვრა სპოტ სავალუტო კურსი, როდესაც არ არსებობდა ურთიერთგაცვლის შესაძლებლობა. საწარმოს ეს ცვლილება ეხება მაშინ, როდესაც მას აქვს გარიგება ან ოპერაცია უცხოურ ვალუტაში, რომელიც სხვა ვალუტაში გადაცვლადი არ არის შეფასების თარიღისთვის კონკრეტული მიზნით. ბასს 21-ში შესული ცვლილებები დაწვრილებით მოთხოვნებს არ შეიცავს იმის შესახებ, თუ როგორ უნდა განისაზღვროს სპოტ სავალუტო კურსი. ამის ნაცვლად ისინი გვთავაზობენ ჩარჩოს, რომლის საფუძველზეც საწარმოს შეუძლია განსაზღვროს სპოტ სავალუტო კურსი შეფასების თარიღისთვის. ახალი მოთხოვნების გამოყენებისას დაუშვებელია შესადარისი ინფორმაციის გადაანგარიშება. სავალდებულოა შესაბამისი თანხების კონვერტაცია გამოთვლილი სპოტ სავალუტო კურსით სტანდარტის თავდაპირველი გამოყენების თარიღისთვის და გაუნაწილებელი მოგების ან დაგროვილი საკურსო სხვაობების რეზერვის დაკორექტირება.

ცვლილებები ბასს 7-ში „ფულადი ნაკადების ანგარიშგება“ და ფასს 7-ში „ფინანსური ინსტრუმენტები: განმარტებითი შენიშვნები: ფინანსური გარიგებები მომწოდებლებთან (გამოშვებული 2023 წლის 25 მაისს). ფინანსური გარიგებების შესახებ არასაკმარისი ან შეცდომაში შემყვანი ინფორმაციის გამჟღავნებასთან დაკავშირებით ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებლების შემფოთებაზე რეაგირების მიზნით, ბასსს-მა გამოუშვა ცვლილებები ბასს 7-ში და ფასს 7-ში და მოითხოვა ინფორმაციის გამჟღავნება საწარმოს მომწოდებლებთან ფინანსური გარიგებების შესახებ. ეს ცვლილებები საწარმოებისგან მოითხოვს მომწოდებლებთან ფინანსური გარიგებების შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნებას, რაც ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებლებს საშუალებას მისცემს, შეაფასონ ამ გარიგებების გავლენა საწარმოს ვალდებულებებზე და ფულად ნაკადებზე, ასევე საწარმოს ლიკვიდურობის რისკის მოცულობაზე. დამატებითი მოთხოვნების მიზანია მომწოდებლებთან ფინანსური გარიგებების გამჭვირვალობის გაუმჯობესება. ცვლილებები არ აისახება აღიარების და შეფასების პრინციპებზე და მოქმედებს მხოლოდ ინფორმაციის გამჟღავნებასთან დაკავშირებულ მოთხოვნებზე. ინფორმაციის გამჟღავნებასთან დაკავშირებული ახალი მოთხოვნები ძალაში შევა 2024 წლის 1 იანვარს ან მის შემდგომ დაწყებული წლიური საანგარიშგებო პერიოდებისთვის.

6 ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

<i>ათას ლარში</i>	30 ივნისი, 2024 წ.	31 დეკემბერი, 2023 წ.
მიმდინარე ანგარიშები ბანკებში	32,031	57,326
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	32,031	57,326

2024 წლის 30 ივნისისთვის 16,997 ათასი ლარის (2023 წ.: 29,116 ათასი ლარი) ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტებია განთავსებული კომპანიის მიმდინარე ანგარიშებზე სს „თიბისი ბანკში“. ასევე სს "თიბისი ბანკში" განთავსებულია 26 ათას ლარი (2023 წ.: 15,064 ათასი ლარი), რომელიც დაბლოკილია მოკლევადიანი სესხის მიზნებისთვის.

6. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები (გაგრძელება)

ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების ნაშთების საკრედიტო ხარისხი შემდეგნაირად შეიძლება შეჯამდეს:

<i>ათას ლარში</i>	30 ივნისი, 2024 წ.	31 დეკემბერი, 2023 წ.
მიმდინარე ანგარიშები „BB“-დან „BB+“-მდე რეიტინგის მქონე ბანკებში	18,337	42,538
მიმდინარე ანგარიშები „B“-დან „B+“-მდე რეიტინგის მქონე ბანკებში	13,675	14,786
მიმდინარე ანგარიშები რეიტინგის არმქონე ბანკებში	19	2
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	32,031	57,326

2024 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით, 18,100 ათასი ლარის ნაღდი ფულის ნაშთები (2023 წ.: 14,975 ათასი ლარი) დაგირავდა ბანკებისგან და ფინანსური დაწესებულებებისგან მიღებული სესხების უზრუნველსაყოფად.

ინფორმაცია დაკავშირებული მხარის ნაშთებისა და გარიგებების შესახებ წარმოდგენილია 33-ე შენიშვნაში.

ქვემოთ მოცემულია ის საინვესტიციო და საფინანსო ოპერაციები, რომლებსაც არ დასჭირდა ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების გამოყენება, ამიტომ არ შევიდა ფულადი ნაკადების ანგარიშგებაში:

<i>ათას ლარში</i>	30 ივნისი, 2024 წ.	31 დეკემბერი, 2023 წ.
აქტივის გამოყენების უფლების აღიარება სალიზინგო ვალდებულებებთან მიმართებით	112	899
არაფულადი საინვესტიციო საქმიანობა	112	899

<i>ათას ლარში</i>	30 ივნისი, 2024 წ.	31 დეკემბერი, 2023 წ.
სალიზინგო ვალდებულებების საწყისი აღიარება	112	899
არაფულადი ფინანსური საქმიანობა	112	899

7 მოთხოვნები ბანკების მიმართ

ათას ლარში	30 ივნისი, 2024 წ.	31 დეკემბერი, 2023 წ.
ბანკებში განთავსებული თანხები, რომელთა თავდაპირველი ვადა სამ თვეზე მეტია	-	10,000
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	-	10,000

2024 წლის 31 ივნისის მდგომარეობით, ნული ლარის მოთხოვნები (2023 წ.: 10,000 ათასი ლარი) ბანკების მიმართ დაგირავდა ბანკებისგან და ფინანსური დაწესებულებებისგან მიღებული სესხების უზრუნველსაყოფად.

ბანკებიდან და ფინანსური დაწესებულებებიდან მიღებული სესხების შესახებ ინფორმაცია მოცემულია მე-16 შენიშვნაში. ინფორმაცია დაკავშირებული მხარის ნაშთებისა და გარიგებების შესახებ წარმოდგენილია 33-ე შენიშვნაში.

8 გადახდილი ავანსები

ათას ლარში	30 ივნისი, 2024 წ.	31 დეკემბერი, 2023 წ.
წინასწარ გადახდილი დაზღვევა სალიზინგო აქტივებზე	3,694	3,008
სხვა გადახდილი ავანსები	197	78
სულ გადახდილი ავანსები	3,891	3,086

9 საგადასახადო აქტივები

2024 წლის ივნისის საგადასახადო აქტივები გაუტოლდა 6,952 ათას ლარს (2023 წ.: 5,654 ათასი ლარი) და ძირითადად შედგებოდა ჩასათვლელი დღგ-ისგან. ზოგადად, კომპანია აღრიცხავს დღგ-ს, ქონების და საშემოსავლო გადასახადს. ბოლო ორი ძირითადად ირიცხება და გადაიხდება ისე, რომ მნიშვნელოვანი ნაშთი არ დაგროვდეს. ზოგადად, დღგ-ის გადახდა საგადასახადო ორგანოებისთვის უნდა მოხდეს შემდეგ ორ თარიღს შორის უადრესით: (ა) მომხმარებლებისგან მოთხოვნების ან ავანსების ამოღება ან (ბ) საქონლის ან მომსახურების მიწოდებისას. როგორც წესი, დეკემბერი შედარებით აქტიური თვეა ახალი ლიზინგის გენერირებისთვის, ამიტომ კომპანიამ დღგ უნდა გადაიხადოს ლიზინგებიდან მიღებულ ავანსებზე, რის გამოც წლის ბოლოს ჩასათვლელი დღგ-ის არსებითი ნაშთი იქმნება. უნდა აღინიშნოს, რომ ჩასათვლელი დღგ-ის არსებითი ნაშთი ძირითადად წარმოიშობა ლიზინგის გაცემის მხრივ დატვირთული პერიოდების ბოლოსთვის და ბალანსზე რჩება მხოლოდ შესაბამისი ლიზინგის დაწყებამდე.

10 სალიზინგო ხელშეკრულებებზე გადახდილი ავანსები.

სალიზინგო ხელშეკრულებებზე გადახდილი ავანსები მოიცავდა 55,429 ათას ლარს 2024 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით (2023 წ.: 27,191 ათასი ლარი). სალიზინგო ხელშეკრულებებზე გადახდილი ავანსებიდან ყველა არის მიმდინარე და წარმოშობს ფინანსურ ლიზინგთან დაკავშირებულ მოთხოვნებს, როგორც წესი, საანგარიშგებო თარიღიდან ერთიდან სამ თვემდე ვადაში.

სს „თიბისი ლიზინგი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები – 2024 წლის 30 ივნისი

11 ფინანსურ ლიზინგთან დაკავშირებული მოთხოვნები

მთლიანი ინვესტიცია ფინანსურ ლიზინგში და ფინანსურ ლიზინგთან დაკავშირებული მოთხოვნები ასე გამოიყურება:

ათას ლარში	30 ივნისი, 2024 წ.	31 დეკემბერი, 2023 წ.
ბრუტო ინვესტიცია ფინანსურ ლიზინგში	537,218	515,747
გამოუმუშავებელი ფინანსური შემოსავალი	(136,067)	(139,692)
ფინანსურ ლიზინგთან დაკავშირებული მოთხოვნები (მთლიანი)	401,151	376,055
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(9,327)	(7,768)
ფინანსურ ლიზინგთან დაკავშირებული მოთხოვნები	391,824	368,287

ცხრილში წარმოდგენილია ბრუტო ინვესტიციები ფინანსურ ლიზინგში ვადიანობის მიხედვით:

ათას ლარში	1 წლის განმავლობაში დასაფარი	1-2 წელში დასაფარი	2-3 წელში დასაფარი	3-4 წელში დასაფარი	4-5 წელში დასაფარი	5-ზე მეტ წელში დასაფარი	სულ
ბრუტო ინვესტიცია ფინანსურ ლიზინგში 2023 წლის მდგომარეობით	168,823	119,340	70,111	47,313	32,911	77,249	515,747
გამოუმუშავებელი ფინანსური შემოსავალი	(45,432)	(31,380)	(19,548)	(12,940)	(8,333)	(22,059)	(139,692)
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(2,489)	(1,791)	(1,071)	(728)	(520)	(1,169)	(7,768)
ფინანსურ ლიზინგთან დაკავშირებული მოთხოვნები 2023 წლის დეკემბრის მდგომარეობით	120,902	86,169	49,492	33,645	24,058	54,021	368,287
ბრუტო ინვესტიცია ფინანსურ ლიზინგში 2024 წლის ივნისის მდგომარეობით	194,403	117,598	72,298	50,316	32,470	70,133	537,218
გამოუმუშავებელი ფინანსური შემოსავალი	(46,712)	(30,191)	(19,486)	(12,619)	(7,699)	(19,360)	(136,067)
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(3,435)	(2,032)	(1,228)	(876)	(576)	(1,180)	(9,327)
ფინანსურ ლიზინგთან დაკავშირებული მოთხოვნები 2024 წლის ივნისის მდგომარეობით	144,256	85,375	51,584	36,821	24,195	49,593	391,824

კომპანიას არ აქვს სახელშეკრულებო დაუფარავი თანხა ფინანსურ ლიზინგთან დაკავშირებულ მოთხოვნებზე, რომელიც ჩამოიწერა 2024 წლის და 2023 წლის საანგარიშგებო პერიოდის განმავლობაში და ჯერ კიდევ ექვემდებარება იძულებითი აღსრულების ღონისძიებას.

11. ფინანსურ ლიზინგთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

ცხრილში წარმოდგენილია საკრედიტო ზარალის რეზერვისა და მთლიანი (ბრუტო) საბალანსო ღირებულების ცვლილებები, აღრიცხული ამორტიზებული ღირებულებით, საანგარიშგებო პერიოდის საწყის და საბოლოო თარიღებს შორის. ქვემოთ, ცხრილში აღწერილია ძირითადი ცვლილების დინამიკები:

- გადატანები ხდება 1-ელ, მე-2 და მე-3 სტადიებს შორის საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის (ან შემცირების) ან დავალიანების მოცულობის დეფოლტის სიტუაციაში აღმოჩენის გამო პერიოდის განმავლობაში და, შესაბამისი „გაუმჯობესება“ (ან „გაუარესება“) 12-თვიან და არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს შორის.
- „ახალი შექმნილი ან შექმნილი“ გვამლევს ინფორმაციას გაცემული ბრუტო ლიზინგებისა და პერიოდის განმავლობაში შექმნილი საკრედიტო ზარალის შესაბამისი რეზერვის შესახებ (თუმცა, მათში არ შედის დავალიანებები, რომლებიც გაიცა და დაიფარა პერიოდის განმავლობაში და გაიცა არსებული მათგანების რეფინანსირების მიზნით).
- „აღიარებაშეწყვეტილი პერიოდის განმავლობაში“ გულისხმობს ლიზინგების და საკრედიტო ზარალის რეზერვის ნაშთს პერიოდის დასაწყისში, რომლებიც მთლიანად დაიფარა პერიოდის განმავლობაში.
- „ნაწილობრივი დაფარვები“ გულისხმობს წმინდა ცვლილებას ბრუტო საბალანსო ღირებულებებში, რაც წარმოადგენს შენატანებით შემცირებულ გაცემულ ლიზინგს, გარდა სრულად დაფარული სესხებისა;
- „ცვლილებები მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების მოდელის დაშვებებში სტადიებზე გადანაცვლების გამო და რისკის პარამეტრების ცვლილება“ გულისხმობს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ცვლილების დინამიკას დავალიანების სტადიებს შორის გადატანის ან რისკის პარამეტრებში და საპროგნოზო მოლოდინებში ცვლილებების გამო;
- „სავალუტო კურსის ცვლილების დინამიკა“ გულისხმობს უცხოურ ვალუტაში გამოხატული აქტივების კონვერტაციას;
- „ჩამოწერები“ გულისხმობს პერიოდის განმავლობაში ლიზინგების ჩამოწერას;
- სხვა ცვლილების დინამიკა მოიცავს დარიცხულ პროცენტს, ჯარიმას და მოდიფიკაციებს.

11. ფინანსურ ლიზინგთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

	საკრედიტო ზარალის რეზერვი				მთლიანი საბალანსო ღირებულება			
	1-ელი სტადია (12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი)	მე-2 სტადია (არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის შედეგად)	მე-3 სტადია (არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი რისკით გაუფასურების შედეგად)	სულ	1-ელი სტადია (12-თვიანი საკრედიტო ზარალი)	მე-2 სტადია (არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის შედეგად)	მე-3 სტადია (არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი რისკით გაუფასურების შედეგად)	სულ
<i>ათას ლარში</i>								
2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	2,916	2,054	2,798	7,768	319,749	38,670	17,636	376,055
ცვლილების დინამიკა, რომელსაც გავლენა აქვს საკრედიტო ზარალის რეზერვის დარიცხვაზე პერიოდის განმავლობაში:								
შიდა გადაცემები:								
- 12-თვიანი საკრედიტო ზარალში (მე-2 და მე-3 სტადიებიდან 1-ელ სტადიაში)	100	(100)	-	-	4,690	(4,690)	-	-
- არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში (1-ელი და მე-3 სტადიებიდან მე-2 სტადიაში)	(755)	698	57	-	(47,693)	48,337	(644)	-
- საკრედიტო რისკით გაუფასურებულში (1-ელი და მე-2 სტადიებიდან მე-3 სტადიაში)	(246)	(457)	703	-	(37,956)	(1,392)	39,348	-
ახალი წარმოშობილი ან შექმნილი	575	31	156	762	120,879	-	-	120,879
ჩამოწერილი პერიოდის განმავლობაში	(277)	(308)	(985)	(1,570)	(45,213)	(14,136)	(9,694)	(69,043)
ნაწილობრივი დაფარვა	-	-	-	-	(24,075)	(1,498)	(4,196)	(29,769)
ცვლილების დინამიკა, რომელსაც გავლენა არ აქვს საკრედიტო ზარალის რეზერვის დარიცხვაზე პერიოდის განმავლობაში:								
უცხოური ვალუტის ეფექტი საკრედიტო ხარისხით გამოწვეული ცვლილება	30	46	81	157	3,990	940	900	5,830
სხვა ცვლილების დინამიკა	25	1,155	1,030	2,210	-	-	-	-
	-	-	-	-	(1,785)	(2,477)	1,461	(2,801)
2024 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით	2,368	3,119	3,840	9,327	292,586	63,754	44,811	401,151

11. ფინანსურ ლიზინგთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

	საკრედიტო ზარალის რეზერვი				მთლიანი საბალანსო ღირებულება			
	1-ელი სტადია (12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი)	მე-2 სტადია (არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი)	მე-3 სტადია (არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი)	სულ	1-ელი სტადია (12-თვიანი საკრედიტო ზარალი)	მე-2 სტადია (არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი)	მე-3 სტადია (არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი)	სულ
<i>ათას ლარში</i>								
2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	3,655	1,462	2,564	7,681	237,281	34,689	18,175	290,145
ცვლილების დინამიკა, რომელსაც გავლენა აქვს საკრედიტო ზარალის რეზერვის დარიცხვაზე პერიოდის განმავლობაში:								
შიდა გადაცემები:								
- 12-თვიანი საკრედიტო ზარალში (მე-2 და მე-3 სტადიებიდან 1-ელ სტადიაში)	255	(157)	(98)	-	4,109	(3,459)	(650)	-
- არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში (1-ელი და მე-3 სტადიებიდან მე-2 სტადიაში)	(420)	460	(40)	-	(28,268)	30,825	(2,557)	-
- საკრედიტო რისკით გაუფასურებულში (1-ელი და მე-2 სტადიებიდან მე-3 სტადიაში)	(262)	(337)	599	-	(12,428)	(4,989)	17,417	-
ახალი წარმოშობილი ან შეძენილი	1,655	505	387	2,547	210,676	-	-	210,676
ჩამოწერილი პერიოდის განმავლობაში	(1,169)	(653)	(1,515)	(3,337)	(60,815)	(12,995)	(9,869)	(83,679)
ნაწილობრივი დაფარვა	-	-	-	-	(26,654)	(11,758)	(8,503)	(46,915)
ცვლილების დინამიკა, რომელსაც გავლენა არ აქვს საკრედიტო ზარალის რეზერვის დარიცხვაზე პერიოდის განმავლობაში:								
უცხოური ვალუტის ეფექტი ჩამოწერა	13	14	10	37	1,015	338	36	1,389
სხვა ცვლილების დინამიკა	(811)	760	891	840	-	-	-	-
	-	-	-	-	(5,167)	6,019	3,587	4,439
2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	2,916	2,054	2,798	7,768	319,749	38,670	17,636	376,055

11. ფინანსურ ლიზინგთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

კომპანია, როგორც წესი, ფინანსური სალიზინგო ხელშეკრულებებს ისე აყალიბებს, რომ ლიზინგის მიმღები იხდის მინიმალურ ავანსს აღჭურვილობის შესყიდვის ფასის 20%-ის ოდენობით ლიზინგის ვადის დასაწყისში. კომპანია საკუთრების უფლებს ფლობს სალიზინგო აქტივებზე ლიზინგის ვადის განმავლობაში. აქტივზე საკუთრების უფლება ფინანსური სალიზინგო ხელშეკრულების ფარგლებში ლიზინგის მიმღებს გადაეცემა სახელშეკრულებო ვადის დასასრულს, სალიზინგო ვალდებულებების სრულად დაფარვის შემდეგ. ლიზინგის ვადა, ზოგადად, ხუთ წლამდეა.

უზრუნველყოფის საგნის საჭირო მოცულობა და ტიპი დამოკიდებულია მსესხებლის საკრედიტო რისკის შეფასებაზე. მიღებული უზრუნველყოფის ძირითადი ტიპებია:

- სალიზინგო აქტივები (მარაგები და აღჭურვილობა)
- წინასწარი შენატანი
- უძრავი ქონება

უზრუნველყოფის საგნის ფინანსური ეფექტი წარმოდგენილია უზრუნველყოფის საგნის ღირებულებების ცალ-ცალკე წარმოდგენით (i) იმ აქტივებისთვის, სადაც უზრუნველყოფის საგნის და კრედიტის საგარანტიო სხვა საშუალებები უტოლდება ან აღემატება აქტივის საბალანსო ღირებულებას („ზედმეტად უზრუნველყოფილი აქტივები“) და (ii) იმ აქტივებისთვის, სადაც უზრუნველყოფის საგანი და საკრედიტო ხარისხის გაუმჯობესების სხვა საშუალებები ნაკლებია აქტივის საბალანსო ღირებულებაზე („არასრულად უზრუნველყოფილი აქტივები“).

უზრუნველყოფის საგნის ეფექტი 2024 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით:

	ზედმეტად უზრუნველყოფილი აქტივები		არასრულად უზრუნველყოფილი აქტივები	
	აქტივების საბალანსო ღირებულება	უზრუნველყოფის საგნის სამართლიანი ღირებულება	აქტივების საბალანსო ღირებულება	უზრუნველყოფის საგნის სამართლიანი ღირებულება
<i>ათას ლარში</i>				
ფინანსურ ლიზინგთან დაკავშირებული მოთხოვნები	267,748	402,902	133,403	104,589

უზრუნველყოფის საგნის ეფექტი 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	ზედმეტად უზრუნველყოფილი აქტივები		არასრულად უზრუნველყოფილი აქტივები	
	აქტივების საბალანსო ღირებულება	უზრუნველყოფის საგნის სამართლიანი ღირებულება	აქტივების საბალანსო ღირებულება	უზრუნველყოფის საგნის სამართლიანი ღირებულება
<i>ათას ლარში</i>				
ფინანსურ ლიზინგთან დაკავშირებული მოთხოვნები	281,478	419,188	94,577	78,262

11. ფინანსურ ლიზინგთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

2024 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით, ფინანსურ ლიზინგთან დაკავშირებული მოთხოვნების საკრედიტო ხარისხის ანალიზი ასეთია:

ათას ლარში	1-ელი სტადია (12-თვიანი მოსალოდ- ნელი საკრედიტო ზარალი)	მე-2 სტადია (არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის შედეგად)	მე-3 სტადია (არსებობის მანძილზე მოსალოდ- ნელი საკრედიტო ზარალი საკრედიტო რისკით გაუფასუ- რების შედეგად)	სულ
ფინანსურ ლიზინგთან დაკავშირებული მოთხოვნების რისკის კატეგორია				
- ძალიან დაბალი	276,347	-	-	276,347
- დაბალი	16,239	102	-	16,341
- საშუალო	-	38,648	-	38,648
- მაღალი	-	25,004	-	25,004
- ვალდებულების შეუსრულებლობა	-	-	44,811	44,811
მთლიანი საბალანსო ღირებულება	292,586	63,754	44,811	401,151
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(2,368)	(3,119)	(3,840)	(9,327)
საბალანსო ღირებულება	290,218	60,635	40,971	391,824

11. ფინანსურ ლიზინგთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ფინანსურ ლიზინგთან დაკავშირებული მოთხოვნების საკრედიტო ხარისხის ანალიზი ასეთია:

ათას ლარში	1-ელი სტადია (12-თვიანი მოსალოდ- ნელი საკრედიტო ზარალი)	მე-2 სტადია (არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის შედეგად)	მე-3 სტადია (არსებობის მანძილზე მოსალოდ- ნელი საკრედიტო ზარალი საკრედიტო რისკით გაუფასუ- რების შედეგად)	სულ
ფინანსურ ლიზინგთან დაკავშირებული მოთხოვნების რისკის კატეგორია				
- ძალიან დაბალი	255,318	-	-	255,318
- დაბალი	64,431	9,637	-	74,068
- საშუალო	-	17,525	-	17,525
- მაღალი	-	11,508	-	11,508
- ვალდებულების შეუსრულებლობა	-	-	17,636	17,636
მთლიანი საბალანსო ღირებულება	319,749	38,670	17,636	376,055
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(2,916)	(2,054)	(2,798)	(7,768)
საბალანსო ღირებულება	316,833	36,616	14,838	368,287

სს „თიბისი ლიზინგი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები – 2024 წლის 30 ივნისი

12 ძირითადი საშუალებები

	მიწა	შენობა- ნაგებობები	კომპიუტერული ტექნიკა და საოფისე აღჭურვილობა	ავეჯი და მოწყობი- ლობები	სატრან- სპორტო საშუალე- ბები	ავტოტრან- სპორტი*	სალიზინგო ქონების გაუმჯობესება	აქტივების გამოყენების უფლება	სულ
<i>ათას ლარში</i>									
თვითღირებულება 2023 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	23	7	509	517	351	4,129	201	1,758	7,495
დაგროვილი ცვეთა	-	(4)	(272)	(291)	(198)	(2,314)	(65)	(948)	(4,092)
საბალანსო ღირებულება 2023 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	23	3	237	226	153	1,815	136	810	3,403
შემოსვლები	-	-	107	94	-	-	242	899	1,342
გასვლები	-	-	-	-	(35)	(3,679)	-	-	(3,714)
ცვეთის დანარიცხი	-	-	(67)	(53)	(48)	(424)	(38)	(308)	(938)
გასვლისას და გადატანისას დაგროვილი ცვეთის ჩამოწერა	-	-	21	-	26	2,375	5	772	3,199
საბალანსო ღირებულება 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	23	3	298	267	96	87	345	2,173	3,292
თვითღირებულება 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	23	7	616	611	316	450	443	2,657	5,123
დაგროვილი ცვეთა	-	(4)	(318)	(344)	(220)	(363)	(98)	(484)	(1,831)
საბალანსო ღირებულება 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	23	3	298	267	96	87	345	2,173	3,292
შემოსვლები	-	-	28	43	165	-	19	112	367
გასვლები	-	-	-	-	-	(450)	-	-	(450)
ცვეთის დანარიცხი	-	-	(33)	(26)	(25)	(5)	(26)	(312)	(427)
გასვლისას და გადატანისას დაგროვილი ცვეთის ჩამოწერა	-	-	-	-	-	368	-	278	646
საბალანსო ღირებულება 2024 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით	23	3	293	284	236	-	338	2,251	3,428
თვითღირებულება 2024 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით	23	7	644	654	481	-	462	2,769	5,040
დაგროვილი ცვეთა	-	(4)	(351)	(370)	(245)	-	(124)	(518)	(1,612)
საბალანსო ღირებულება 2024 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით	23	3	293	284	236	-	338	2,251	3,428

12. ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

* ავტომატური საოპერაციო ლიზინგისთვის

აქტივის გამოყენების უფლება მოიცავს კომპანიის ოფისებს.

13 არამატერიალური აქტივი

ათას ლარში	საწარმოო რესურსების დაგეგმვის (ERP) პროგრამული უზრუნველყოფის ლიზინგით გადაცემა	სხვა არამატერიალური აქტივები	სულ
საბალანსო ღირებულება 2023 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	2,823	6	2,829
შემოსვლები	991	79	1,070
ამორტიზაციის დანარიცხი	(310)	(37)	(347)
საბალანსო ღირებულება 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	3,504	48	3,552
თვითღირებულება 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	4,346	109	4,455
დაგროვილი ამორტიზაცია	(842)	(61)	(903)
საბალანსო ღირებულება 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	3,504	48	3,552
შემოსვლები	299	18	317
ამორტიზაციის დანარიცხი	(166)	(2)	(168)
საბალანსო ღირებულება 2024 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით	3,637	64	3,701
თვითღირებულება 2024 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით	4,645	127	4,772
დაგროვილი ამორტიზაცია	(1,008)	(63)	(1,071)
საბალანსო ღირებულება 2024 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით	3,637	64	3,701

14 ლიზინგის შეწყვეტის შედეგად დასაკუთრებული აქტივები

<i>ათას ლარში</i>	30 ივნისის, 2024 წ.	31 დეკემბერი, 2023 წ.
საბალანსო ღირებულება წლის დასაწყისში	2,935	17,766
ლიზინგის შეწყვეტის შედეგად დასაკუთრებული აქტივები	5,477	12,816
გასვლა გაყიდვის შემდეგ ფინანსური ლიზინგიდან	(3,056)	(15,701)
გასვლა ახალ ფინანსურ ლიზინგში გადატანით	(624)	(11,134)
ჩამოფასება წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებამდე	(3)	(799)
სხვა ცვლილების დინამიკა	-	(13)
საბალანსო ღირებულება 30 ივნისის ბოლოსთვის	4,729	2,935

დასაკუთრებული აქტივების გაყიდვიდან ან გათავისუფლებიდან მიღებული შემოსულობა/ (ზარალი) შეადგენდა 63 ათას ლარს და 390 ათას ლარს 2024 წლისა და 2023 წლისთვის, შესაბამისად.

15 სხვა ფინანსური აქტივები

კერძო და იურიდიული საწარმოები, რომლებმაც განიცადეს ფინანსური ან საოპერაციო სიძნელებები, ექვემდებარებიან ლიზინგის შეწყვეტას და მათი ნაშთები ფინანსურ ლიზინგთან დაკავშირებული მოთხოვნებიდან გადადის სხვა ფინანსურ აქტივებში. მხოლოდ ის საწარმოები, რომლებიც შეასრულებენ თავიანთ ვალდებულებებს ჩამოიწერება სხვა ფინანსური აქტივების ნაშთიდან.

2024 წელს, ბიზნესმოდელისა და დაგროვილი მონაცემების საფუძველზე კომპანიამ ოდნავ შეცვალა ფინანსური აქტივების დარეზერვების მეთოდოლოგია, კერძოდ, კონკრეტული აქტივის შეფასებული ღირებულების მიხედვით თითოეული ხელშეკრულებისთვის გამოთვლილი LGD-ების (ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში) გამოყენების ნაცვლად გადაწყდა პორტფელის მიხედვით სტატისტიკური LGD-ების გამოყენება. შეწყვეტის შემთხვევაში, LGD 100%-მდე იზრდება ამოღების ვადის გავლის შემდეგ და აქტივის დასაკუთრება არ ხდება ორივე მეთოდის გამოყენებისას:

15. სხვა ფინანსური აქტივები (გაგრძელება)

ათას ლარში	30 ივნისი, 2024 წ.	31 დეკემბერი, 2023 წ.
მთლიანი მოთხოვნები შეწყვეტილი ლიზინგიდან	65,790	58,945
გამოკლებული: საკრედიტო ზარალის რეზერვი შეწყვეტილი ლიზინგიდან მოთხოვნებისთვის	(30,196)	(34,297)
შეწყვეტილი ლიზინგიდან ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული მოთხოვნების საბალანსო ღირებულება, სულ	35,594	24,648
სხვა მთლიანი მოთხოვნები	4,107	5,624
გამოკლებული: საკრედიტო ზარალის რეზერვი სხვა მოთხოვნებისთვის	(1,987)	(1,966)
ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სხვა მოთხოვნების საბალანსო ღირებულება, სულ	2,120	3,658
ლიზინგის მიმღებებისთვის გაცემული მთლიანი სესხები	1,492	2,684
გამოკლებული: საკრედიტო ზარალის რეზერვი ლიზინგის მიმღებებისთვის გაცემული სესხებისთვის	(1,333)	(1,366)
ლიზინგის მიმღებებისთვის გაცემული, ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სესხების საბალანსო ღირებულება, სულ	159	1,318
სხვა ფინანსური აქტივები, სულ	37,873	29,624

სხვა ფინანსური აქტივების მთლიანი საბალანსო ღირებულებისა და საკრედიტო ზარალის რეზერვის ფასს 9-ის სტადიების მიხედვით წარდგენა, სადაც სხვა ცვლილების დინამიკა მოიცავს შეწყვეტილი აქტივების ამოღებას, ასევე სხვა ფინანსური აქტივების წარმოშობას, ფინანსურ ლიზინგთან დაკავშირებული მოთხოვნებიდან გადმოტანის გარდა:

15. სხვა ფინანსური აქტივები (გაგრძელება)

	საკრედიტო ზარალის რეზერვი				მთლიანი საბალანსო ღირებულება			
	1-ელი სტადია (12- თვიანი მოსა- ლოდ- წელი საკრე- დიტო ზარალი)	მე-2 სტადია (არსებობის მანძილზე მოსალოდ- წელი საკრე- დიტო ზარალი საკრე- დიტო რისკის მნიშვნე- ლოვანი ზრდის შედეგად)	მე-3 სტადია (არსებობის მანძილზე მოსალოდ- წელი საკრე- დიტო ზარალი საკრე- დიტო რისკით გაუფასუ- რების შედეგად)	სულ	1-ელი სტადია (12- თვიანი მოსა- ლოდ- წელი საკრე- დიტო ზარალი)	მე-2 სტადია (არსებობის მანძილზე მოსალოდ- წელი საკრე- დიტო ზარალი საკრე- დიტო რისკის მნიშვნე- ლოვანი ზრდის შედეგად)	მე-3 სტადია (არსე- ბობის მანძილზე მოსალო დ-წელი საკრე- დიტო ზარალი საკრე- დიტო რისკით გაუფასუ რების შედეგად)	სულ
<i>ათას ლარში</i>								
2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	-	-	37,629	37,629	-	-	67,253	67,253
ცვლილების დინამიკა, რომელსაც გავლენა აქვს საკრედიტო ზარალის რეზერვის დარიცხვაზე პერიოდის განმავლობაში:								
გადატანილი ფინანსურ ლიზინგთან დაკავშირებული მოთხოვნებიდან	-	-	2,991	2,991	-	-	19,325	19,325
ჩამოწერილი პერიოდის განმავლობაში	-	-	(6,755)	(6,755)	-	-	(8,452)	(8,452)
საკრედიტო ხარისხის შეცვლით გამოწვეული ცვლილებები	-	-	314	314	-	-	4,173	4,173
ნაწილობრივი დაფარვა	-	-	(663)	(663)	-	-	(10,910)	(10,910)
2024 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით	-	-	33,516	33,516	-	-	71,389	71,389

15. სხვა ფინანსური აქტივები (გაგრძელება)

	საკრედიტო ზარალის რეზერვი				მთლიანი საბალანსო ღირებულება			
	1-ელი სტადია (12- თვიანი მოსა- ლოდ- ნელი საკრე- დიტო ზარალი)	მე-2 სტადია (არსებობის მანძილზე მოსალოდ- ნელი საკრე- დიტო ზარალი საკრე- დიტო რისკის მნიშვნე- ლოვანი ზრდის შედეგად)	მე-3 სტადია (არსებობის მანძილზე მოსალოდ- ნელი საკრე- დიტო ზარალი საკრე- დიტო რისკით გაუფასუ- რების შედეგად)	სულ	1-ელი სტადია (12- თვიანი მოსა- ლოდ- ნელი საკრე- დიტო ზარალი)	მე-2 სტადია (არსებობის მანძილზე მოსალოდ- ნელი საკრე- დიტო ზარალი საკრე- დიტო რისკის მნიშვნე- ლოვანი ზრდის შედეგად)	მე-3 სტადია (არსე- ბობის მანძილზე მოსალოდ- ნელი საკრე- დიტო ზარალი საკრე- დიტო რისკით გაუფასუ- რების შედეგად)	სულ
ათას ლარში								
2022 წლის 31								
დეკემბრის	-	-	28,015	28,015	-	-	38,291	38,291
მდგომარეობით								
ცვლილების დინამიკა, რომელსაც გავლენა აქვს საკრედიტო ზარალის რეზერვის დარიცხვაზე პერიოდის განმავლობაში:								
გადატანილი								
ფინანსურ								
ლიზინგთან	-	-	8,250	8,250	-	-	30,708	30,708
დაკავშირებული								
მოთხოვნებიდან								
ჩამოწერილი								
პერიოდის	-	-	(1,712)	(1,712)	-	-	(1,712)	(1,712)
განმავლობაში								
საკრედიტო								
ხარისხის								
შეცვლით	-	-	4,104	4,104	-	-	5,845	5,845
გამოწვეული								
ცვლილებები								
ნაწილობრივი	-	-	(1,028)	(1,028)	-	-	(5,879)	(5,879)
დაფარვა								
2023 წლის 31								
დეკემბრის	-	-	37,629	37,629	-	-	67,253	67,253
მდგომარეობით								

16 ბანკებიდან და ფინანსური დაწესებულებებიდან მიღებული სესხები

ცხრილში წარმოდგენილია ბანკებიდან და ფინანსური დაწესებულებებიდან მიღებული სესხები:

ათას ლარში	30 ივნისი, 2024 წ.	31 დეკემბერი, 2023 წ.
უცხოური ბანკებიდან და ფინანსური დაწესებულებებიდან მიღებული სესხები	232,806	201,809
ქართული ლარი	26,159	21,375
აშშ დოლარი	50,417	59,860
ევრო	156,230	120,574
ადგილობრივი ბანკებიდან და ფინანსური დაწესებულებებიდან მიღებული სესხები	24,247	54,089
ქართული ლარი	15,009	30,053
აშშ დოლარი	9,238	24,036
სულ ბანკებიდან და ფინანსური დაწესებულებებიდან მიღებული სესხები	257,053	255,898

ბანკებიდან და ფინანსური დაწესებულებებიდან მიღებული სესხები უზრუნველყოფილია გარკვეული ფულადი სახსრებით და მათი ეკვივალენტებით, გარკვეული ლიზინგთან დაკავშირებული მოთხოვნებით და სალიზინგო ხელშეკრულებებზე გადახდილი ავანსებით, რაც დაწვრილებით არის წარმოდგენილი მე-6, მე-10 და მე-11 შენიშვნებში. ლიზინგში მთლიანი ინვესტიციის ოდენობა, რომელიც დაგირავებული იყო უზრუნველყოფის სახით, მოიცავდა 177,520 ათას ლარს (2023 წ.: 222,060 ათასი ლარი), სალიზინგო ხელშეკრულებებზე გადახდილი ავანსები, რომელიც დაგირავებული იყო უზრუნველყოფის სახით, მოიცავდა 101,235 ათას ლარს (2023 წ.: 51,861 ათასი ლარი), ასევე ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების ოდენობა, რომლებიც დაგირავებული იყო უზრუნველყოფის სახით, შეადგენდა 18,100 ათას ლარს (2023 წ.: 14,975 ათასი ლარი).

კომპანია ვალდებულია დააკმაყოფილოს სასესხო ხელშეკრულებებით გათვალისწინებული გარკვეული ფინანსური პირობები. 2024 წლის 30 ივნისის და 2023 წლის დეკემბრის მდგომარეობით, ყველა პირობა დაკმაყოფილებული იყო.

ბანკებიდან და ფინანსური დაწესებულებებიდან მიღებული სესხების სავარაუდო სამართლიანი ღირებულება მოცემულია 30-ე შენიშვნაში. ინფორმაცია დაკავშირებული მხარის ნაშთებისა და გარიგებების შესახებ წარმოდგენილია 33-ე შენიშვნაში.

17 მომხმარებლებისგან მიღებული ავანსები

მომხმარებლებისგან მიღებული ავანსები, რომლებიც წლის ბოლოსთვის დაუფარავი იყო, შეადგენდა 30,582 ათას ლარს 2024 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით (2023 წ.: 23,450 ათასი ლარი). როგორც წესი, კომპანია მომხმარებლებისგან მოითხოვს ავანსის გადახდას მინიმუმ სალიზინგო აქტივის მთლიანი ღირებულების 20%-ის ოდენობით. ამ თანხების ამოღება ხდება კომპანიის მომხმარებლებისგან წინასწარ, სალიზინგო ხელშეკრულებების გაფორმებისთანავე და გამოიყენება სალიზინგო აქტივის ღირებულების ნაწილის დასაფინანსებლად მისი შემენისას და ნარჩუნდება ბუფერის სახით მანამ, სანამ სალიზინგო აქტივები გადაეცემა მომხმარებელს. სალიზინგო აქტივების ფიზიკური გადაცემის შემდეგ, მომხმარებლებისგან ავანსად მიღებული თანხები კრედიტდება ლიზინგში წმინდა ინვესტიციასთან მიმართებით, რომელიც მისაღებია იმავე მომხმარებლისგან. 2024 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით, 28,952 ათასი ლარი (2023 წ.: 21,484 ათასი ლარი) წარმოადგენს მომხმარებლებისგან წინასწარ მიღებულ

საგარანტიო შენატანს, ხოლო ნაშთის დარჩენილი ნაწილი წარმოადგენს წინასწარ მიღებულ სალიზინგო გადახდებს და დასაკუთრებული აქტივების გაყიდვისთვის მიღებულ ავანსებს.

18 გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები

ათას ლარში	ვალუტა	დაფარვის თარიღი	30 ივნისი, 2024 წ.	31 დეკემბერი, 2023 წ.
ადგილობრივ ბაზარზე გამოშვებული ობლიგაციები	ლარი	27.06.2026	114,465	103,127
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები, სულ			114,465	103,127

2024 წლის 30 ივნისისთვის, გამოშვებულ სავალო ფასიან ქაღალდებს აქვს 11.01%-იანი კუპონის განაკვეთი (2023 წ.: 13.71%) და 12.09%-იანი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი მათ საემისიო ფასზე დაყრდნობით, გარიგების დანახარჯების გამოკლებით.

2024 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით, დარიცხული საპროცენტო დავალიანება, რომელიც შედიოდა გამოშვებულ სავალო ფასიან ქაღალდებში, შეადგენდა 331 ათას ლარს. (2023 წ.: 350 ათასი ლარი)

გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები უზრუნველყოფილია გარკვეული ლიზინგთან დაკავშირებული მოთხოვნებით და სალიზინგო ხელშეკრულებებზე გადახდილი ავანსებით, რაც მოცემულია მე-10 და მე-11 შენიშვნებში. ლიზინგებში მთლიანი ინვესტიციის თანხა, რომელიც უზრუნველყოფის სახით იყო დაგირავებული, შეადგენდა 130,001 ათას ლარს (2023 წ.: 114,415 ათასი ლარი), სალიზინგო ხელშეკრულებებზე გადახდილი ავანსების ოდენობა, რომელიც უზრუნველყოფის სახით იყო დაგირავებული, შეადგენდა 614 ათას ლარს (2023 წ.: 1,024 ათასი ლარი).

გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდების სავარაუდო სამართლიანი ღირებულება მოცემულია 30-ე შენიშვნაში. ინფორმაცია დაკავშირებული მხარის ნაშთებისა და გარიგებების შესახებ წარმოდგენილია 333-ე შენიშვნაში. გარდა ამისა, ინფორმაცია საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომ მოვლენებზე წარმოდგენილია 34-ე შენიშვნაში.

19 სუბორდინირებული სესხები

ათას ლარში	ვალუტა	საპროცენტო განაკვეთები	ვადები	30 ივნისი, 2024 წ.	31 დეკემბერი, 2023 წ.
სუბორდინირებული ობლიგაციები	აშშ დოლარი	9.5%	31.03.2028	35,409	33,854
სუბორდინირებული სესხი ფინანსური ინსტიტუტისგან	აშშ დოლარი	9.0%	15.04.2028	8,706	8,330
სულ სუბორდინირებული სესხები				44,115	42,184

2024 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით, დარიცხული საპროცენტო დავალიანება, რომელიც შედიოდა სუბორდინირებულ სესხებში, შეადგენდა 761 ათას ლარს (2023 წ.: 741 ათასი ლარი).

19. სუბორდინირებული სესხები (გაგრძელება)

სუბორდინირებული სესხების სავარაუდო სამართლიანი ღირებულება ნახეთ 30-ე შენიშვნაში. ინფორმაცია დაკავშირებული მხარის ნაშთებისა და გარიგებების შესახებ წარმოდგენილია 33-ე შენიშვნაში. გარდა ამისა, ინფორმაცია საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომ მოვლენებზე წარმოდგენილია 34-ე შენიშვნაში.

20 სხვა ვალდებულებები

<i>ათას ლარში</i>	30 ივნისი, 2024 წ.	31 დეკემბერი, 2023 წ.
ვალდებულებები აქტივების მომწოდებლების წინაშე	4,495	5,348
სალიზინგო ვალდებულებები	2,448	2,270
ვალდებულებები მომსახურების მომწოდებლების წინაშე	658	1,627
დარიცხული ხარჯები	199	227
სხვა ვალდებულებები	146	105
სულ სხვა ფინანსური ვალდებულებები	7,946	9,577
გასაცემი პრემიები	727	1,514
სხვა არაფინანსური ვალდებულებები, სულ	727	1,514
სხვა ვალდებულებები, სულ	8,673	11,091

ვალდებულებები აქტივების მომწოდებლების მიმართ წარმოადგენს ვალდებულებების ნაშთს სალიზინგო მიზნით მიღებული აქტივებისთვის.

გადასახდელი პრემიები მოკლევადიანი ხასიათისაა. ფინანსური ვალდებულების მოკლევადიანი და გრძელვადიანი ნაწილი წარმოდგენილია 27-ე შენიშვნაში.

ცხრილში მოცემულია სალიზინგო ვალდებულებების ვადიანობა 2024 წლის 30 ივნისისა და 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შესაბამისად:

<i>ათას ლარში</i>	2024	2023
1 თვემდე	43	42
1 თვიდან 3 თვემდე	88	85
3 თვიდან 1 წლამდე	461	407
1 წლიდან 5 წლამდე	1,856	1,736
სულ სალიზინგო ვალდებულებები	2,448	2,270

21 სააქციო კაპიტალი

კომპანიის სააქციო კაპიტალი 2024 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით იყო 3,659 ათასი ლარი (2023 წ.: 3,659 ათასი ლარი). 2019 წლის დეკემბერში კომპანიამ გამოუშვა 600 ათასი ლარის ჩვეულებრივი აქცია, რომელთაგან თითოეულის ნომინალური ღირებულება იყო 1,000 ლარი, ხოლო საემისიო ფასი – 10,000 ლარი. 2024 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით, ნებადართული, გამოშვებული და გადახდილი აქციების მთლიანი რაოდენობა შედგებოდა 3,659 ჩვეულებრივი აქციისგან, რომელთაგან თითოს ნომინალური ღირებულება იყო 1,000 ლარი. თითოეული აქცია სარგებლობს ერთი ხმის უფლებით. 2024 წლისა და 2023 წლის განმავლობაში სააქციო კაპიტალში ცვლილების დინამიკა არ დაფიქსირებულა. დამატებით შეტანილი კაპიტალი გაუტოლდა 7,550 ათას ლარს 2024 წლის 30 ივნისისა და 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და წარმოადგენს გამოშვებული აქციების ნომინალურ ღირებულებასზე მიღებული საზღაურის სამართლიანი ღირებულების ნამეტს.

22 სხვა შემოსავალი

ათას ლარში	30 ივნისი, 2024 წ.	31 დეკემბერი, 2023 წ.	30 ივნისი, 2023 წ.
საპროცენტო შემოსავალი საბანკო ანაბრებზე	2,530	3,577	1,589
სხვადასხვა შემოსავალი	108	140	-
შემოსავალი მორიგებიდან	57	160	80
შემოსავალი დისკონტებიდან	20	78	70
ანაზღაურება მზღვეველისგან	-	700	139
სხვა შემოსავალი	2,715	4,655	1,878

საბანკო ანაბრებზე საპროცენტო შემოსავალი გამოითვლება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით

23 სეგმენტის ანალიზი

საოპერაციო სეგმენტები არის ბიზნესსაქმიანობაში ჩართული კომპონენტები, რომლებმაც შეიძლება წარმოქმნას ამონაგები ან გაწიოს ხარჯები. საოპერაციო სეგმენტები შემდეგნაირად განისაზღვრა:

- ბიზნესი – იურიდიულ პირებზე ან საწარმოების ჯგუფზე გაცემული ყველა ლიზინგი, სადაც დაფინანსებული აქტივი არ წარმოადგენს ავტომობილს
- საავტომობილო – იურიდიულ პირებზე ან საწარმოების ჯგუფზე გაცემული ყველა ლიზინგი, სადაც დაფინანსებული აქტივი არის ავტომობილი
- საცალო – ფიზიკური პირები, რომლებიც არ წარმოადგენენ ბიზნესს;
- კორპორაციული ცენტრი და სხვა ოპერაციები – მოიცავს ხაზინას და ფინანსური რისკის მართვის ერთეულს

კომპანიის ხელმძღვანელობა აფასებს საოპერაციო სეგმენტების შედეგებს წლის მთლიანი სრული შემოსავლის/(ზარალის) მიხედვით.

საანგარიშგებო სეგმენტები იგივე საოპერაციო სეგმენტებია.

კომპანიის ამონაგები საქართველოზე მოდის. აქტივებისა და ვალდებულებების წარმოქმნის გეოგრაფიული ანალიზი მოცემულია ფინანსური რისკის მართვის შესახებ შენიშვნაში.

არაპირდაპირი ხარჯების განაწილება, თუ შესაძლებელია, ხდება თითოეული ტიპის დანახარჯისთვის განსაზღვრული გამომწვევი ფაქტორების საფუძველზე. თუ რომელიმე ტიპის ხარჯისთვის/ზედნადები ხარჯისთვის გამომწვევი ფაქტორის განსაზღვრა შეუძლებელია, ეს ხარჯები სეგმენტებს შორის ნაწილდება იმავე ლოგიკის საფუძველზე, რომელიც გამოიყენება ანალოგიური ხასიათის ხარჯებისთვის.

23. სეგმენტის ანალიზი (გაგრძელება)

ქვემოთ წარმოდგენილია საანგარიშგებო სეგმენტების შეჯამება 2024 წლის 30 ივნისისა და 2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლებისთვის:

ათას ლარში	ბიზნესი	საავტომობილო	საცალო	კორპორაციული ცენტრი და სხვა ოპერაციები	სულ
ფინანსური შემოსავალი ლიზინგთან დაკავშირებული მოთხოვნებიდან	35,125	4,226	4,697	-	44,048
ამონაგები საოპერაციო ლიზინგიდან	-	8	-	-	8
საპროცენტო ხარჯი	(13,940)	(1,733)	(2,479)	-	(18,152)
პირდაპირი სალიზინგო დანახარჯები	(4,065)	(1,097)	(866)	-	(6,028)
წმინდა სალიზინგო შემოსავალი	17,120	1,404	1,352	-	19,876
ფინანსურ ლიზინგთან დაკავშირებულ მოთხოვნებზე საკრედიტო ზარალის (რეზერვი)/ამოღება	(2,219)	17	(17)	-	(2,219)
წმინდა სალიზინგო შემოსავალი მისალოდნელი საკრედიტო ზარალის შემდეგ	14,901	1,421	1,335	-	17,657
საკრედიტო ზარალის რეზერვი სხვა ფინანსური აქტივებისთვის	(5,828)	(702)	4,204	-	(2,326)
ამონაგები დასაკუთრებული აქტივების გაყიდვიდან	2,118	471	476	-	3,065
გაყიდული დასაკუთრებული აქტივების თვითღირებულება	(2,108)	(425)	(523)	-	(3,056)
დასაკუთრებული აქტივების გათავისუფლებიდან მიღებული ზარალი	54	-	-	-	54
წმინდა ზარალი შემოსულობის გარეშე წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებიდან	-	-	-	(2,806)	(2,806)
ვალუტის კონვერტაციიდან მიღებული შემოსულობა ზარალის გამოკლებით/(ზარალი შემოსულობის გამოკლებით)	-	-	-	2,102	2,102
ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯები	(5,633)	(604)	(547)	(61)	(6,845)
სხვა შემოსავალი	-	-	-	2,715	2,715
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	3,504	161	4,945	1,950	10,560
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	-	-	-	32,031	32,031
სალიზინგო ხელშეკრულებებზე გადახდილი ავანსები	52,706	333	2,390	-	55,429
ფინანსურ ლიზინგთან დაკავშირებული მოთხოვნები, მთლიანი	325,936	37,770	37,445	-	401,151
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(8,505)	(480)	(342)	-	(9,327)
მომხმარებლებისგან მიღებული ავანსები	30,146	31	405	-	30,582

23. სეგმენტის ანალიზი (გაგრძელება)

ათას ლარში	ბიზნესი	საავტომობილო	საცალო	კორპორაციული ცენტრი და სხვა ოპერაციები	სულ
ფინანსური შემოსავალი ლიზინგთან დაკავშირებული მოთხოვნებიდან	54,567	8,609	8,661	-	71,837
ამონაგები საოპერაციო ლიზინგიდან	-	960	-	-	960
საპროცენტო ხარჯი	(22,950)	(3,475)	(4,060)	-	(30,485)
პირდაპირი სალიზინგო დანახარჯები	(7,189)	(2,205)	(1,681)	-	(11,075)
წმინდა სალიზინგო შემოსავალი	24,428	3,889	2,920	-	31,237
ფინანსურ ლიზინგთან დაკავშირებულ მოთხოვნებზე საკრედიტო ზარალის (რეზერვი)/ამოღება	(1,729)	(494)	223	-	(2,000)
წმინდა სალიზინგო შემოსავალი მისალოდნელი საკრედიტო ზარალის შემდეგ	22,699	3,395	3,143	-	29,237
საკრედიტო ზარალის რეზერვი სხვა ფინანსური აქტივებისთვის	(3,338)	(251)	(981)	-	(4,570)
ამონაგები დასაკუთრებული აქტივების გაყიდვიდან	11,874	634	170	-	12,678
გაყიდული დასაკუთრებული აქტივების თვითღირებულება	(11,518)	(634)	(170)	-	(12,322)
დასაკუთრებული აქტივების გათავისუფლებიდან მიღებული ზარალი შემოსულობა დასაკუთრებული აქტივების საწყისი აღიარებიდან	34	-	-	-	34
დასაკუთრებული აქტივების ჩამოფასება წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებამდე	1,141	-	-	-	1,141
წმინდა ზარალი შემოსულობის გარეშე წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებიდან	(799)	-	-	-	(799)
ვალუტის კონვერტაციიდან მიღებული შემოსულობა ზარალის გამოკლებით/(ზარალი შემოსულობის გამოკლებით)	-	-	-	957	957
ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯები	(9,777)	(1,835)	(1,082)	(398)	(13,092)
სხვა შემოსავალი	-	-	-	4,655	4,655
წლის წმინდა მოგება	10,316	1,309	1,080	4,023	16,728
სხვა სრული შემოსავალი:					
მუხლები, რომლებიც შეიძლება შემდგომში რეკლასიფიცირდეს მოგებაში ან ზარალში:					
შემოსულობა ფულადი ნაკადების ჰეჯირებიდან	-	-	-	(1,091)	(1,091)
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	10,316	1,309	1,080	2,932	15,637
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	-	-	-	57,326	57,326
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	-	-	-	10,000	10,000
სალიზინგო ხელშეკრულებებზე გადახდილი ავანსები	25,773	663	755	-	27,191
ფინანსურ ლიზინგთან დაკავშირებული მოთხოვნები, მთლიანი	304,841	39,538	31,676	-	376,055
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(6,944)	(500)	(324)	-	(7,768)
მომხმარებლებისგან მიღებული ავანსები	23,094	186	171	-	23,450

23. სეგმენტის ანალიზი (გაგრძელება)

საანგარიშგებო სეგმენტების აქტივები მთლიან აქტივებთან შემდეგნაირად შეჯერდა:

<i>ათას ლარში</i>	30 ივნისი, 2024 წ.	31 დეკემბერი, 2023 წ.
აქტივები		
სულ სეგმენტის აქტივები (საერთო)	479,487	470,572
სეგმენტებზე განაწილებული საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(203)	(7,768)
გადახდილი ავანსები	3,891	3,086
საგადასახადო აქტივები, წმინდა	6,952	5,654
ძირითადი საშუალებები	3,428	3,292
არამატერიალური აქტივები	3,701	3,552
ლიზინგის მიზნით შესყიდული აქტივები	4,463	3,410
ლიზინგის შეწყვეტის შედეგად დასაკუთრებული აქტივები	4,729	2,935
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები	-	91
სხვა ფინანსური აქტივები	37,873	29,624
სხვა აქტივები	32	4
სულ აქტივები ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების მიხედვით	544,353	514,452
ვალდებულებები		
სულ ვალდებულებები სეგმენტების მიხედვით	30,582	23,450
ბანკებიდან და ფინანსური დაწესებულებებიდან მიღებული სესხები	257,053	255,898
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	114,465	103,127
სუბორდინირებული სესხები	44,115	42,184
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები	203	-
სხვა ვალდებულებები	8,673	11,091
სულ ვალდებულებები ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების მიხედვით	455,091	435,750

24 პირდაპირი სალიზინგო დანახარჯები

სალიზინგო აქტივების იურიდიული საკუთრება კომპანიისგან მოითხოვს ქონების გადასახადის გადახდას სალიზინგო აქტივებზე და აქტივების დაზღვევას. კომპანია მოქმედებს, როგორც მარწმუნებელი და ამ გადასახადებს ყოველთვიურად იხდის იმ პერიოდის განმავლობაში, როდესაც იგი იურიდიულად ფლობს ლიზინგით გადაცემულ აქტივს. ეს დანახარჯები მიიჩნევა პირდაპირ მიკუთვნებადად სალიზინგო შემოსავალზე და ისინი წარმოდგენილია პირდაპირ სალიზინგო შემოსავლის ქვეშ მოგებაში ან ზარალში. ქონების გადასახადის განაკვეთი და გამოთვლის მეთოდი რეგულირდება საქართველოს საგადასახადო კოდექსის მიერ.

24. პირდაპირი სალიზინგო დანახარჯები (გაგრძელება)

ცხრილში ნაჩვენებია პირდაპირი სალიზინგო დანახარჯები 2024 წლის ივნისისა და 2023 სრული წლისთვის და ნახევარი წლისთვის, შესაბამისად:

ათას ლარში	30 ივნისი, 2024 წ.	31 დეკემბერი, 2023 წ.	30 ივნისი, 2023 წ.
ქონების გადასახადი სალიზინგო აქტივებზე	3,000	5,221	3,128
სადაზღვევო ხარჯები	2,924	5,714	2,752
სხვა სალიზინგო დანახარჯები	104	140	53
სულ პირდაპირი სალიზინგო დანახარჯები	6,028	11,075	5,933

25 ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯები

ათას ლარში	30 ივნისი, 2024 წ.	31 დეკემბერი, 2023 წ.	30 ივნისი, 2023 წ.
თანამშრომლებზე გაწეული დანახარჯები	4,920	8,568	3,640
ცვეთისა და საამორტიზაციო დანარიცხი	595	1,222	642
პროფესიული მომსახურება	442	674	238
ლიცენზიის და გამოწერის ხარჯი	192	272	172
აქტივების ტექნიკურ-სამეურნეო მომსახურების ხარჯები	122	234	90
შენობის დატვირთვა და ქირა	119	310	30
სარეკლამო ხარჯი	91	263	123
საბანკო მომსახურების საზღაური	61	398	163
მიწისა და შენობა-ნაგებობების ტექნიკური მომსახურება	27	75	73
ქონების დაზღვევის სხვა ხარჯები	17	105	56
გადასახადები მოგების გადასახადის გარდა	-	250	-
სხვა ხარჯები	259	721	177
სულ ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯები	6,845	13,092	5,404

შენობის დატვირთვისა და ქირის ხარჯი მოიცავს დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების ლიზინგს და მოკლევადიან ლიზინგს 97 ათასი ლარის ოდენობით (2023 წ.: 161 ათასი ლარი).

2024 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით, პროფესიული მომსახურება მოიცავდა 95 ათას ლარს ფინანსური აუდიტისთვის (2023 წ.: 94 ათასი ლარი) და 15 ათას ლარს საგადასახადო აუდიტისთვის (2023 წ.: 15 ათასი ლარი). ხარჯები გადასახადის გარეშეა წარმოდგენილი.

26 ფინანსური საქმიანობით გამოწვეული ვალდებულებების შეჯერება

ათას ლარში	ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული ვალდებულებები				
	ბანკებიდან და ფინანსური დაწესებულებებიდან მიღებული სესხები	გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	სუბორდინირებული სესხები	სალი-ზინგო ვალდებულება	სულ
წმინდა ვალი 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	211,481	58,580	32,357	810	303,228
ფულადი ნაკადები	27,358	33,190	6,007	(559)	65,996
სავალუტო კურსის კორექტირებები	2,788	-	235	59	3,082
პროცენტის დარიცხვა	13,955	12,481	3,938	111	30,485
ცვლილება სახელმწიფო ფულად ნაკადებში	-	-	-	1,849	1,849
სხვა არაფულადი მუხლების ცვლილების დინამიკა	316	(1,124)	(353)	-	(1,161)
წმინდა ვალი 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	255,898	103,127	42,184	2,270	403,479
ფულადი ნაკადები	(11,978)	4,462	(1,879)	(405)	(9,800)
სავალუტო კურსის კორექტირებები	4,674	-	1,894	92	6,660
პროცენტის დარიცხვა	8,711	6,990	1,960	491	18,152
სხვა არაფულადი მუხლების ცვლილების დინამიკა	(252)	(114)	(44)	-	(410)
წმინდა ვალი 2024 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით	257,053	114,465	44,115	2,448	418,081

ზედა ცხრილში წარმოდგენილია ჩვენი ვალის ანალიზი და ჩვენი ვალის ცვლილების დინამიკა თითოეულ პერიოდში. ეს სავალო მუხლები ფულადი ნაკადების ანგარიშგებაში ასახულია ფინანსური საქმიანობის ნაწილში.

ინფორმაცია დაკავშირებული მხარის ნაშთებისა და გარიგებების შესახებ წარმოდგენილია 33-ე შენიშვნაში.

27 ფინანსური რისკის მართვა

კომპანიის რისკის მართვის ფუნქცია მუშაობს ფინანსურ რისკებზე (საკრედიტო, ლიკვიდურობის და საბაზრო რისკები (სავალუტო და საპროცენტო რისკების ჩათვლით), გეოგრაფიულ, საოპერაციო რისკებსა და იურიდიულ რისკებზე. ფინანსური რისკის მართვის ფუნქციის ძირითადი ამოცანებია რისკის ლიმიტების დადგენა და შემდგომ უზრუნველყოფა იმისა, რომ დაუფარავი დავალიანება დადგენილ ლიმიტებს არ სცდებოდეს. საოპერაციო და იურიდიული რისკის მართვის ფუნქციების მიზანია შიდა პოლიტიკისა და პროცედურების სწორად ფუნქციონირების უზრუნველყოფა საოპერაციო და იურიდიული რისკების მინიმუმამდე დასაყვანად.

საკრედიტო რისკი. კომპანიას გააჩნია მგრძობელობა საკრედიტო რისკის მიმართ, რაც არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის მონაწილე ერთი მხარე ვერ შეძლებს მოვალეობის შესრულებას და ამით მეორე მხარეს ფინანსურ ზარალს მიაყენებს. საკრედიტო რისკის კომპანიას ექმნება ფინანსური სალიზინგო ხელშეკრულებების გაფორმებისა და კონტრაპტენტებთან სხვა ოპერაციების გამო, რაც იწვევს ფინანსური აქტივების წარმოქმნას. კომპანიის საკრედიტო რისკის მაქსიმალური მოცულობა უდრის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღიარებული ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებებს.

რისკის მართვა და მონიტორინგი ხდება უფლებამოსილების ფარგლებში მშობელი საწარმოს საკრედიტო კომიტეტისა და კომპანიის დირექტორთა საბჭოს მიერ. სამეთვალყურეო საბჭოს წევრები მონაწილეობენ 1,500,000 აშშ დოლარზე მეტი ღირებულების ლიზინგთან დაკავშირებულ გადაწყვეტილებებში. საკრედიტო კომიტეტისთვის ან კომპანიის დირექტორთა საბჭოსთვის განაცხადის წარდგენამდე, სალიზინგო პროცესებთან დაკავშირებული ყველა რეკომენდაცია (ლიზინგის მიმდებისთვის დამტკიცებული ლიმიტები ან სალიზინგო ხელშეკრულებებში შესული ცვლილებები და სხვა) განიხილება და მტკიცდება რისკის მენეჯერის ან საკრედიტო განყოფილების მიერ.

კომპანია, როგორც წესი, ფინანსური სალიზინგო ხელშეკრულებებს ისე აყალიბებს, რომ ლიზინგის მიმღები იხდის ავანსს აქტივების შესყიდვის ფასის 20%-ის ოდენობით სალიზინგო ხელშეკრულების დასაწყისში. კომპანია საკუთრების უფლებს ფლობს სალიზინგო აქტივებზე ლიზინგის ვადის განმავლობაში. ფინანსური სალიზინგო ხელშეკრულებით გადაცემულ აქტივებზე საკუთრების უფლება ამ სახელშეკრულებო ვადების დასრულების შემდეგ, როდესაც სრულად დაიფარება ვალდებულება, ლიზინგის მიმღებებს გადაეცემა.

სალიზინგო აქტივებთან დაკავშირებული რისკები, როგორცაა სხვადასხვა მიზეზით გამოწვეული დაზიანება, ქურდობა და სხვა ყოველთვის დაზღვეულია. ხელმძღვანელობა პერიოდულად აფასებს ლიზინგის მიმღებების ფინანსურ მდგომარეობას მათი ფინანსური ანგარიშების გაანალიზებით. მთავარი ფაქტორები, რომლებსაც კომპანია ითვალისწინებს იმის დასადგენად, ლიზინგი გაუფასურებულია თუ არა, არის მისი ვადაგადაცილებული სტატუსი, ლიზინგის მიმღების ფინანსური შედეგები და ლიკვიდურობა და სალიზინგო აქტივის ღირებულება. ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ფინანსურ ლიზინგში ინვესტიციისთვის შექმნილი ანარიცხები საკმარისია იმისათვის, რომ შეიწოვოს საანგარიშგებო თარიღისთვის სალიზინგო პორტფელში არსებული პოტენციური ზარალი.

ხელმძღვანელობა ასევე აფასებს სხვა ფინანსური აქტივების ამოღებადობას კვარტალურად, მოვალეების ფინანსურ მდგომარეობაზე და სხვა ფაქტორებზე დაყრდნობით, როგორცაა სასამართლო დავების შედეგები. ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ სხვა ფინანსური აქტივებისთვის შექმნილი ანარიცხები საკმარისია საანგარიშგებო თარიღისთვის.

27. ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო ხარისხი: ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება საკრედიტო ხარისხის კატეგორიებად, ერთდროულად შიდა და გარე საკრედიტო ხარისხის ინფორმაციის გათვალისწინებით (მაგ. ვადაგადაცილება). კომპანია შემდეგ საკრედიტო რისკის საფეხურებს განსაზღვრავს:

- ძალიან დაბალი რისკი – დავალიანებები ავლენს ფინანსური ვალდებულებების შესრულების ძლიერ უნარს;
- დაბალი რისკი – დავალიანებები ავლენს ფინანსური ვალდებულებების შესრულების საკმარის უნარს;
- საშუალო რისკი – დავალიანებები ავლენს ფინანსური ვალდებულებების შესრულების დამაკმაყოფილებელ უნარს;
- მაღალი რისკი – დავალიანებები საჭიროებს თვალყურის მკაცრად დევნებას, და
- დეფოლტი – დავალიანებები დეფოლტის სიტუაციაში, საკრედიტო რისკით გაუფასურებული.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება: მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის სამომავლო ფულადი სახსრების დეფიციტის დღევანდელი ღირებულების ალბათობით შეწონილი შეფასება. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება მიუკერძოებელია და განისაზღვრება შესაძლო შედეგების დიაპაზონის შეფასებით. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებისას კომპანია ეყრდნობა იყენებს ოთხ კომპონენტს: დეფოლტის ალბათობა (“PD”), დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება (“EAD”), ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში (“LGD”) და დისკონტირების განაკვეთი. ამ შეფასებებში ითვალისწინებენ პერსპექტიულ ინფორმაციას, ანუ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ასახავს ძირითადი მაკროეკონომიკური ცვლადების, რომლებიც გავლენას ახდენენ საკრედიტო რისკზე, ალბათობით შეწონილ ცვლილებას.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესაფასებლად კომპანია მიმართავს სამი სტადიის მოდელს: კომპანია თავის ლიზინგის ოდენობას პირველ სტადიას მიაკუთვნებს, თუ საწყისი აღიარების შემდეგ საკრედიტო ხარისხი მნიშვნელოვნად არ გაუარესებულა და ინსტრუმენტი არ იყოს საკრედიტო რისკით გაუფასურებული საწყისი აღიარებისას. დავალიანების ოდენობა მეორე სტადიას მიეკუთვნება, თუ საწყისი აღიარების შემდეგ დაფიქსირდა საკრედიტო ხარისხის მნიშვნელოვანი გაუარესება, მაგრამ ფინანსური ინსტრუმენტი არ მიიჩნევა საკრედიტო რისკით გაუფასურებულად. დავალიანების ოდენობა, რომელზეც გამოვლენილია საკრედიტო რისკით გაუფასურების ნიშნები, მიეკუთვნება მესამე სტადიის ინსტრუმენტებს. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ოდენობა განსხვავდება დავალიანების ოდენობის ერთ-ერთი სტადიისთვის მიკუთვნების მიხედვით. პირველი სტადიის ინსტრუმენტების შემთხვევაში, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი წარმოადგენს არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის იმ ნაწილს, რომელიც შეიძლება მიეწეროს საანგარიშგებო თარიღიდან მომდევნო 12 თვის განმავლობაში დამდგარ დეფოლტის მოვლენებს. მეორე სტადიის ინსტრუმენტების შემთხვევაში, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი წარმოადგენს არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს, ანუ საკრედიტო ზარალს, რომელიც შეიძლება მიეწეროს შესაძლო დეფოლტის მოვლენებს ფინანსური ინსტრუმენტის მთლიანი არსებობის ვადის განმავლობაში. როგორც წესი, არსებობის ვადა უდრის ფინანსური ინსტრუმენტის დარჩენილ სახელშეკრულებო ვადას. მესამე სტადიის ინსტრუმენტების შემთხვევაში, დეფოლტის მოვლენა უკვე დამდგარია და არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი გამოითვლება თანხების მოსალოდნელი ამოღების საფუძველზე.

კომპანია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესაფასებლად ორ მიდგომას მიმართავს - ინდივიდუალურ შეფასებას და კოლექტიურ შეფასებას. ინდივიდუალური შეფასება გამოიყენება ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი ლიზინგებისთვის, რომელთა სალიზინგო ვალდებულება მინიმუმ 2.5 მილიონი ლარია. გარდა ამისა, კომპანიამ შეიძლება თვითნებურად აირჩიოს გარკვეული დავალიანებების მოცულობები მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ინდივიდუალურად შეფასებისთვის, კომპანიის საკრედიტო რისკის მართვის ან ანდერაიტინგის განყოფილებების გადაწყვეტილებაზე დაყრდნობით.

27. ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

კომპანია დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მეთოდს იყენებს ინდივიდუალური შეფასებით ამოსაღები თანხის დასადგენად. ანაზღაურებადი ღირებულების ზუსტი შეფასების უზრუნველსაყოფად კომპანია მიმართავს სცენარული ანალიზის მიდგომას. სცენარები განისაზღვრება ინდივიდუალური მსესხებლის სპეციფიკური ინფორმაციისა და სამომავლო პროგნოზის, მსესხებლის საქმიანობის სფეროს ან უზრუნველყოფის საგნის ღირებულების ცვლილების მიხედვით. კომპანია ახდენს თითოეული სცენარისთვის ანაზღაურებადი ღირებულების პროგნოზირებას და აფასებს შესაბამის ზარალებს. საბოლოო მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი გამოითვლება, როგორც თითოეულ სცენარში მოსალოდნელი ზარალების საშუალო შეწონილი, რომელიც შეიწონება სცენარის დადგომის ალბათობით.

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა: სალიზინგო კომპანია თითოეული ფინანსური ინსტრუმენტისა და ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის აფასებს, ხომ არ მომხდარა საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა საწყისი აღიარების შემდეგ (საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის ნიშანი). საკრედიტო რისკის ზრდის შეფასებისას კომპანია შემდეგი ფაქტორების მონიტორინგს ახდენს: ვადაგადაცილებული დღეების რაოდენობა, რესტრუქტურისა და გამოსაცდელი ვადა დეფოლტის სიტუაციაში არსებული ლიზინგებისთვის.

ცხრილში შეჯამებულია კომპანიის მიერ გამოყენებული მიდგომის დეტალები:

საკრედიტო მნიშვნელოვანი მაჩვენებელი	რისკის ზრდის საწყისი მდგომარეობა	საბოლოო მდგომარეობა
1. ვადაგადაცილებული 30 დღის ზღვარი	ვადაგადაცილებული დღეების რაოდენობა აღემატებოდა 30-დღიან ლიმიტს (ვადაგადაცილებული თანხის მიუხედავად). კორპორაციული/საშუალო და მცირე ზომის მსესხებლების შემთხვევაში, თუ საწყისი მდგომარეობის პირობა დაკმაყოფილებულია მინიმუმ ერთ ხელშეკრულებაში, მსესხებლის ყველა ხელშეკრულება მიეკუთვნება მეორე სტადიას.	ვადაგადაცილებული დღეების რაოდენობა (კლიენტის ნებისმიერ ხელშეკრულებაზე) აღარ აღემატება 30 დღეს (ვადაგადაცილებული თანხის მიუხედავად).
2. რესტრუქტურისა	ხელშეკრულება რესტრუქტურისა არ არის ფინანსურად დაუსტებელი, ანუ ვადაგადაცილების რაოდენობა არ არის დეფოლტის სიტუაციაში („კარგი“ რესტრუქტურისა)	6 თანმიმდევრული თვე, არაუმეტეს 30-დღიანი ვადაგადაცილებით, რესტრუქტურისა თარიღიდან
3. დეფოლტის გასვლის ვადა (დეფოლტის საცდელი ვადის გასვლა)	6 თანმიმდევრული თვე გავიდა, არაუმეტეს 30 დღით ვადაგადაცილებით, 90 დღით ვადაგადაცილების თარიღის ან „ცუდი“ რესტრუქტურისა თარიღის შემდეგ	6 თანმიმდევრული თვე, არაუმეტეს 60-დღიანი ვადაგადაცილებით, დეფოლტის გასვლის თარიღიდან

27. ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

დეფოლტის კრიტერიუმები

ცხრილში შეჯამებულია კომპანიის მიერ გამოყენებული მიდგომის დეტალები:

დეფოლტის კრიტერიუმები	საწყისი მდგომარეობა	საბოლოო მდგომარეობა
1. 90 ვადაგადაცილებული დღე	90-ზე მეტი ხნით ვადაგადაცილებული დავალიანება	6 თანმიმდევრული თვე, არაუმეტეს 30 დღიანი ვადაგადაცილებით, 90 ვადაგადაცილებული დღის ბოლო საანგარიშგებო თარიღიდან
2. ფინანსურად დაუსტებულო დავალიანების რესტრუქტურისა	ფინანსურად დაუსტებულად ან „ცუდ“ რესტრუქტურისაგან კლასიფიცირებული დავალიანება	6 თანმიმდევრული თვე, არაუმეტეს 30-დღიანი ვადაგადაცილებით, რესტრუქტურისაგან თარიღიდან
3. გადახდის პერსპექტივის გარეშე	ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი დავალიანება, დეფოლტის სიტუაციაში მყოფად ჩაითვლება, თუ კომპანიის ფინანსური სიჯანსაღის გაუარესება დადგინდება კომპანიის მონაცემების და/ან მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოსათვლელად გამოყენებული ფინანსური ინფორმაციის გაანალიზებით	6 თანმიმდევრული თვე, არაუმეტეს 30-დღიანი ვადაგადაცილებით, მას შემდეგ, რაც დეფოლტის სიტუაციაში მყოფად ჩაითვალა გადახდის მოლოდინის არარსებობის გამო

დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება. დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება წარმოადგენს საკრედიტო რისკის მოცულობას ფინანსური ინსტრუმენტის არსებობის განმავლობაში დეფოლტის დადგომის მომენტისთვის. დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანების პარამეტრი, რომელიც გამოიყენება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლის მიზნით, დროზეა დამოკიდებული, ანუ კომპანია უშვებს პარამეტრის სხვადასხვა სიდიდის გამოყენებას მომდევნო დროით პერიოდებზე დავალიანების ოდენობის არსებობის მანძილზე. დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანების ასეთი სტრუქტურა გამოიყენება ყველა ფინანსური ინსტრუმენტისთვის, რომელიც მიეკუთვნება პირველ და მეორე სტადიებს. შესამე სტადიის ფინანსური ინსტრუმენტების შემთხვევაში, დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანების ვექტორი შედგება ერთი ელემენტისგან, სადაც მიმდინარე დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება ერთადერთი სიდიდეა.

დეფოლტის ალბათობა. დეფოლტის ალბათობის პარამეტრი აღწერს ინსტრუმენტის დეფოლტის დადგომის ალბათობას გარკვეული დროის პერიოდში. იგი აფასებს იმის ალბათობას, რომ მსესხებელი ვერ შეძლებს ხელშეკრულებით გათვალისწინებული დავალიანების დაფარვას. დეფოლტის ალბათობის პარამეტრი დროზეა დამოკიდებულია (ანუ აქვს კონკრეტული ვადიანობის სტრუქტურა) და ვრცელდება ყველა მოქმედ (არადეფოლტირებულ) ხელშეკრულებაზე.

მოდელი ეყრდნობა მოკლევადიანი და გრძელვადიანი დეფოლტის ალბათობის შეფასებებს. პირველი გამოითვლება წლიური დეფოლტის განაკვეთის საფუძველზე იმ პერიოდისთვის, რომელიც მოკლევადიანი დეფოლტისადმი მიდრეკილების ამსახველად მიიჩნევა. ეს პარამეტრი განსხვავდება ლიზინგის მიმღების რისკის ჯგუფის მიხედვით. მეორე წარმოადგენს სალიზინგო კომპანიის კლიენტების გრძელვადიანი დეფოლტისადმი მიდრეკილებას, განურჩევლად მათთვის მინიჭებული რისკის ჯგუფისა.

27. ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

სალიზინგო კომპანია განსაზღვრავს რისკის ჯგუფებს ლიზინგის მიმღების ვადაგადაცილებული დღეების სტატუსის მიხედვით.) მოდელი აკეთებს დაშვებას, რომ დეფოლტის ალბათობა მომდევნო 12-თვიანი პერიოდისთვის საანგარიშგებო თარიღის შემდეგ უდრის მოკლევადიანი დეფოლტის ალბათობის შეფასებას და დამოკიდებულია რისკის ჯგუფის მინიჭებაზე. გრძელვადიანი დეფოლტის ალბათობის შეფასება გამოიყენება საანგარიშგებო თარიღიდან ათვლილი მეოთხე წლიდან დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის, ხოლო შუალედში დაშვებულია დეფოლტის ალბათობის წრფივი ინტერპოლაცია.

გრძელვადიანი დეფოლტის ალბათობის შეფასების მიზნებისთვის, სალიზინგო კომპანია იყენებს დეფოლტის განაკვეთებს. დეფოლტის განაკვეთები გამოითვლება, როგორც პერიოდის გადაუხდელი (დეფოლტის სიტუაციაში მყოფი) დავალიანების მოცულობა გაყოფილი მთლიან მოქმედ კრედიტზე პერიოდის დასაწყისში.

ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში. დეფოლტის შემთხვევაში ზარალის პარამეტრი წარმოადგენს დავალიანების მოცულობის წილს, რომელიც სამუდამოდ (აუნაზღაურებლად) დაიკარგება, თუ მსესხებელი აღმოჩნდება დეფოლტის სიტუაციაში. რაც შეეხება პირველი სტადიისა და მეორე სტადიის ფინანსური ინსტრუმენტებს, ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში ფასდება თითოეული პერიოდისთვის ინსტრუმენტის არსებობის მანძილზე და ასახავს მოსალოდნელი დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანების წილს ამ პერიოდისთვის, რომლის ამოღება არ მოხდება ინსტრუმენტის დარჩენილი ვადის განმავლობაში დეფოლტის თარიღის შემდეგ. რაც შეეხება მესამე სტადიის ფინანსურ ინსტრუმენტებს, ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში წარმოადგენს დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანების წილს საანგარიშგებო თარიღისთვის, რომლის ამოღება არ მოხდება ამ ინსტრუმენტის დარჩენილი ვადის განმავლობაში. დეფოლტის შემთხვევაში ზარალის შეფასება ხდება ისტორიული ზარალების საფუძველზე, რომლებიც კომპანიის მთავარმა ბიზნესმიმართულებებმა განიცადა დეფოლტის სიტუაციაში მყოფი ლიზინგებიდან. ჯგუფი დეფოლტის შემთხვევაში ზარალის თითოეული პორტფელისთვის განსაზღვრავს ამოღების დროის მონაკვეთს, დეფოლტის თარიღიდან, რომლის შემდეგაც არსებითი ამოღებები ნავარაუდები არ არის. თანხების ამოღების ვადა განისაზღვრება მონაცემების ანალიზით და ექსპერტის განსჯით.

საპროგნოზო ინფორმაცია. მიუკერძოებელი, ალბათობით შეწონილი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება მოითხოვს მასში გონივრული დანახარჯით ან ძალისხმევით მოპოვებული საპროგნოზო ინფორმაციის ჩართვას. საპროგნოზო ინფორმაციის მიზნებისთვის, კომპანია სამ მაკრო სცენარს განსაზღვრავს. სცენარები განისაზღვრება, როგორც საბაზო (ყველაზე უფრო სავარაუდო), ოპტიმისტური (ყველაზე უფრო სავარაუდოზე უკეთესი) და პესიმისტური (ყველაზე უფრო სავარაუდოზე უარესი) 50%, 25% და 25%-ით, შესაბამისად. საბაზო მაკროეკონომიკური სცენარის მისაღებად, კომპანია ითვალისწინებს პროგნოზებს სხვადასხვა გარე წყაროდან – საქართველოს ეროვნული ბანკი, ფინანსთა სამინისტრო, საერთაშორისო სავალუტო ფონდი, თიბისი კაპიტალი, ასევე სხვა საერთაშორისო ფინანსური დაწესებულებები – რათა უზრუნველყოს საბაზრო მოლოდინების კონსენსუსი. ოპტიმისტური და პესიმისტური სცენარები განისაზღვრება ბანკის მაკროეკონომიკური განყოფილების მიერ შემუშავებული სისტემით. კომპანია მოსალოდნელ გაუფასურების ზარალს ანგარიშობს თითოეული სცენარისთვის. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის საბოლოო სიდიდის მისაღებად გამოიყენება ალბათობით შეწონილი საშუალოს მეთოდს, სადაც თითოეული სცენარის ალბათობა გამოყენებული წონის სახით. საპროგნოზო ინფორმაციის კორექტირება დეფოლტის ალბათობაზე გამოიყენება სამწლიანი პერიოდისთვის, იმის გათვალისწინებით, რომ მაკროეკონომიკურ პროგნოზებთან დაკავშირებული განუსაზღვრელობა შეიძლება უფრო გრძელ ვადას მოიცავდეს.

27. ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

სხვა არაფინანსურ აქტივებზე შექმნილი ანარიცხები. კომპანიის ფინანსური აქტივების ყველაზე არსებითი ნაშთი, რომელიც ექვემდებარება დარეზერვებას, სალიზინგო პორტფელის მერე, არის დაუფარავი შეწყვეტილი ლიზინგები. 2024 წლის 30 ივნისით დასრულებულ წლამდე, ამ დავალიანებებზე მოსალოდნელი ზარალი გამოითვლებოდა ინდივიდუალური LGD-ების საფუძველზე – შესაბამისი სალიზინგო აქტივის ბოლოს შეფასებული ღირებულების მიხედვით. ამის მიუხედავად, დავალიანების ამოღების ვადის შემდეგ, LGD 100%-ით გაიზრდებოდა. 2024 წლის ბოლოდან ჩვენ გარკვეული ცვლილებები შევიტანეთ ამ მიდგომაში და, შესაბამისად, მეთოდოლოგიაში, კერძოდ: დავიწყეთ შეწყვეტილი ლიზინგების ისევე აღრიცხვა, როგორც მესამე სტადიის დავალიანებებს აღვრიცხავდით აქტიურ პორტფელში და ამჟამად მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის განსაზღვრისთვის ვიყენებთ სტატისტიკურ LGD-ს (გამოითვლება კონკრეტულად შეწყვეტილ ლიზინგებზე). სალიზინგო აქტივის დასაკუთრებისას ხდება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გადაანგარიშება აქტივის შეფასების საფუძველზე. თუ არ ხდება სალიზინგო აქტივის დასაკუთრება, LGD თანდათან იზრდება და აღწევს 100%-ს მას შემდეგ, რაც გაივლის ვალდებულების მოსალოდნელი ამოღების ვადა შეწყვეტის თარიღიდან.

სალიზინგო აქტივებთან დაკავშირებული რისკი. სალიზინგო აქტივებთან დაკავშირებული რისკის სამართავად კომპანია გარკვეულ სალიზინგო საგნის მომწოდებლებთან მიმართავს გამოსყიდვის ოფციონს. თუ ასეთი თვისების მქონე ლიზინგი დეფოლტის სიტუაციაში აღმოჩნდება, სალიზინგო საგნის მომწოდებელი გადაიხდის წინასწარ განსაზღვრულ თანხას ლიზინგის გაფორმებიდან გასული დროის მიხედვით. კიდევ ერთი ინსტრუმენტი, რომელსაც კომპანია იყენებს, უკავშირდება სალიზინგო აქტივების პერიოდულ მონიტორინგს ჩვენი აქტივების მონიტორინგის განყოფილების მიერ. თუ აქტივი დაზიანებულია იმაზე მეტად, ვიდრე უნდა ყოფილიყო ნორმალური ექსპლუატაციის პირობებში, ეს საკითხი ეცნობება ლიზინგის მენეჯერებს და საკრედიტო რისკის განყოფილებას. ხდება ინდივიდუალური გადაწყვეტილების მიღება და ლიზინგის მიმღებს შეიძლება მოეთხოვოს ნაადრევი გადახდის შესრულება, რათა აანაზღაუროს აქტივის ღირებულების ნორმალურზე მეტად შემცირება.

საბაზრო რისკი. კომპანიას ახასიათებს საბაზრო რისკები. საბაზრო რისკებს განაპირობებს ღია პოზიციები სავალუტო და საპროცენტო განაკვეთების, რომელთაგან ყველაზე მოქმედებს ბაზრის ზოგადი და კონკრეტული ცვლილებები. ხელმძღვანელობა აწესებს ლიმიტებს რისკის დასაშვებ მოცულობაზე, რისი მონიტორინგიც ხდება ყოველთვიურად. თუმცა, ასეთი მიდგომა ვერ უზრუნველყოფს დანაკარგების აღმოფხვრას დაწესებული ლიმიტის ზევით ბაზარზე მომხდარი მნიშვნელოვანი ცვლილებების შემთხვევაში.

კლიმატის რისკი. კომპანიის ხელმძღვანელობა ყურადღებით ეკიდება კლიმატური ცვლილების პოტენციური გავლენის შესახებ გლობალური ცნობადობის ამალღების საკითხს. ამჟამად ამ საკითხს მნიშვნელოვანი გავლენა არ აქვს ფინანსურ ანგარიშგებაზე, მაგრამ ხელმძღვანელობა აგრძელებს ამ სფეროში მიმდინარე მოვლენებზე დაკვირვებას.

სავალუტო რისკი. სავალუტო რისკი განიმარტება, როგორც რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ღირებულება მერყევი იქნება სავალუტო კურსის ცვალებადობის გამო. კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფულად ნაკადებზე გავლენას ახდენს ძირითადი ვალუტების კურსების მერყეობა.

დირექტორთა საბჭო სავალუტო რისკს აკონტროლებს ღია სავალუტო პოზიციის მართვით ქართული ლარის გაუფასურებისა და სხვა მაკროეკონომიკური მაჩვენებლების შეფასებაზე დაყრდნობით, რაც კომპანიას საშუალებას აძლევს, მინიმუმამდე დაიყვანოს ეროვნულ ვალუტასთან მიმართებაში მნიშვნელოვანი სავალუტო კურსების მერყეობით გამოწვეული დანაკარგები.

სს „თიბისი ლიზინგი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები – 2024 წლის 30 ივნისი

27. ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

კომპანიის სავალუტო რისკის მოცულობა 2024 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით ცხრილშია მოცემული:

<i>ათას ლარში</i>	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო	სხვა	სულ
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	18,277	244	13,505	5	32,031
ფინანსურ ლიზინგთან დაკავშირებული მოთხოვნები	114,966	160,304	116,554	-	391,824
სხვა ფინანსური აქტივები	3,615	21,610	12,648	-	37,873
ფინანსური აქტივები, სულ	136,858	182,158	142,707	5	461,728
ბანკებიდან და ფინანსური დაწესებულებებიდან მიღებული სესხები	41,168	59,655	156,230	-	257,053
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	114,465	-	-	-	114,465
მომხმარებლისგან მიღებული ავანსები	2,621	26,123	1,838	-	30,582
სუბორდინირებული სესხები	-	44,115	-	-	44,115
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები	(81,045)	88,940	(7,692)	-	203
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	936	6,066	944	-	7,946
სულ ფინანსური ვალდებულებები	78,145	224,899	151,320	-	454,364
წმინდა საბალანსო პოზიცია	58,713	(42,741)	(8,613)	5	7,364

27. ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

კომპანიის სავალუტო რისკის რეკლასიფიცირებული მოცულობა 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ცხრილშია მოცემული:

<i>ათას ლარში</i>	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო	სხვა	სულ
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	36,932	10,806	9,584	4	57,326
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	-	10,000	-	-	10,000
ფინანსურ ლიზინგთან დაკავშირებული მოთხოვნები	94,852	217,075	56,360	-	368,287
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები	75,919	(45,182)	(30,646)	-	91
სხვა ფინანსური აქტივები	13,702	9,550	6,372	-	29,624
ფინანსური აქტივები, სულ	221,405	202,249	41,670	4	465,328
ბანკებიდან და ფინანსური დაწესებულებებიდან მიღებული სესხები	51,428	83,896	120,574	-	255,898
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	103,127	-	-	-	103,127
მომხმარებლებიგან მიღებული ავანსები	3,196	16,703	3,551	-	23,450
სუბორდინირებული სესხები	-	42,184	-	-	42,184
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	1,877	6,597	1,103	-	9,577
სულ ფინანსური ვალდებულებები	159,628	149,380	125,228	-	434,236
წმინდა საბალანსო პოზიცია	61,777	52,869	(83,558)	4	31,092

სავალუტო რისკის მართვის მიზნით ხელმძღვანელობა აწესებს ლიმიტებს და ყოველთვიურად გადახედავს მოკლე და გრძელ სავალუტო პოზიციას ამ ლიმიტების ფარგლებში.

ვალუტის მგრძობელობის ანალიზი. ქვედა ცხრილში წარმოდგენილია კომპანიის მგრძობელობა ლართან მიმართებით აშშ დოლარის/ევროს 10%-იანი ზრდის და შემცირების მიმართ (2023 წ.: 10%). 10% არის მგრძობელობის დონე, რომელიც გამოიყენება სავალუტო რისკის შიდა ანგარიშგებისთვის უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის წინაშე და წარმოადგენს ხელმძღვანელობის მხრიდან სავალუტო კურსების შესაძლო ცვლილების შეფასებას. მგრძობელობის ანალიზი მოიცავს მხოლოდ უცხოურ ვალუტაში გამოხატულ დაუფარავ ფულად მუხლებს და აკორექტირებს მათ გადაყვანას პერიოდის ბოლოს სავალუტო კურსების 10%-იანი ცვლილების მიხედვით.

27. ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

ათას ლარში	30 ივნისი, 2024 წ.		31 დეკემბერი, 2023 წ.	
	გავლენა მოგებაზე ან ზარალზე	გავლენა კაპიტალზე	გავლენა მოგებაზე ან ზარალზე	გავლენა კაპიტალზე
აშშ დოლარის გამყარება 10%-ით (2023 წ.: 10%)	(4,274)	(4,274)	5,287	5,287
ევროს გამყარება 10%-ით (2023 წ.: 10%)	(861)	(861)	(8,356)	(8,356)
აშშ დოლარის გაუფასურება 10%-ით (2023 წ.: 10%)	4,274	4,274	(5,287)	(5,287)
ევროს გაუფასურება 10%-ით (2023 წ.: 10%)	861	861	8,356	8,356

საპროცენტო განაკვეთის რისკი. კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფულად ნაკადებზე მოქმედებს ბაზარზე არსებული საპროცენტო განაკვეთების დონეების მერყეობა. მიღებულ ფინანსურ შემოსავალსა და გადახდილ საპროცენტო ხარჯებს შორის მარჟები შეიძლება ასეთი ცვლილებების გამო გაიზარდოს, მაგრამ შეიძლება შემცირდეს, ან წარმოქმნას ზარალი მოულოდნელი მერყეობის შემთხვევაში.

ცხრილში წარმოდგენილია კომპანიის საბალანსო ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების აგრეგირებული თანხები 2024 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით, რომლებიც კლასიფიცირებულია ხელშეკრულებით გათვალისწინებული საპროცენტო განაკვეთის შეცვლის ან დაფარვის ვადის მოსვლის თარიღებს შორის უადრესის მიხედვით.

ათას ლარში	1 თვემდე	1 თვიდან 3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1 წელზე მეტი ვადით	სულ
ფინანსური აქტივები					
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	32,031	-	-	-	32,031
ფინანსურ ლიზინგთან დაკავშირებული მოთხოვნები	37,117	18,991	88,149	247,567	391,824
სხვა ფინანსური აქტივები	36,422	1,087	103	261	37,873
ფინანსური აქტივები, სულ	105,570	20,078	88,252	247,828	461,728
ფინანსური ვალდებულებები					
ბანკებიდან და ფინანსური დაწესებულებებიდან მიღებული სესხები	4,591	7,908	56,646	187,908	257,053
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	-	-	-	114,465	114,465
მომხმარებლებისგან მიღებული ავანსები	15,788	3,841	6,476	4,477	30,582
სუბორდინირებული სესხები	-	-	-	44,115	44,115
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები	203	-	-	-	203
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	5,523	88	461	1,874	7,946
სულ ფინანსური ვალდებულებები	26,105	11,837	63,583	352,839	454,364
წმინდა საპროცენტო განაკვეთის მგრძობელობის შედარებითი ანალიზი	79,465	8,241	24,669	(105,011)	7,364

27. ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

ცხრილში წარმოდგენილია კომპანიის საბალანსო ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების აგრეგირებული თანხები 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, რომლებიც კლასიფიცირებულია ხელშეკრულებით გათვალისწინებული საპროცენტო განაკვეთის შეცვლის ან დაფარვის ვადის მოსვლის თარიღებს შორის უადრესის მიხედვით.

<i>ათას ლარში</i>	1 თვემდე	1 თვიდან 3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1 წელზე მეტი ვადით	სულ
ფინანსური აქტივები					
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	57,326	-	-	-	57,326
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	-	-	10,000	-	10,000
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები	91	-	-	-	91
ფინანსურ ლიზინგთან დაკავშირებული მოთხოვნები	30,867	16,702	73,533	247,185	368,287
სხვა ფინანსური აქტივები	28,463	133	308	720	29,624
ფინანსური აქტივები, სულ	116,747	16,835	83,841	247,905	465,328
ფინანსური ვალდებულებები					
ბანკებიდან და ფინანსური დაწესებულებებიდან მიღებული სესხები	30,700	3,179	66,058	155,962	255,898
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	317	-	-	102,810	103,127
მომხმარებლებიდან მიღებული ავანსები	18,766	369	4,315	-	23,450
სუბორდინირებული სესხები	718	-	-	41,465	42,184
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	7,349	85	407	1,736	9,577
სულ ფინანსური ვალდებულებები	57,850	3,633	70,780	301,973	434,236
წმინდა საპროცენტო განაკვეთის მგრძობიანების შედარებითი ანალიზი	58,897	13,202	13,061	(54,068)	31,092

ლიკვიდურობის რისკი. ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი იმისა, რომ კომპანიას ან არ აქვს საკმარისი ფინანსური რესურსები ხელმისაწვდომი, რომ დაფაროს ყველა თავისი ვალდებულება ვადის დადგომისას, ან შეუძლია ამ რესურსებზე წვდომა მხოლოდ მაღალი ხარჯით. რისკს მართავენ ფინანსური რისკის მართვისა და ხაზინის დეპარტამენტები და მონიტორინგს უწევს დირექტორთა საბჭო, რომელიც შედგება გენერალური დირექტორისგან, რისკების დირექტორისგან, ფინანსური დირექტორისგან და კომერციული დირექტორისგან.

27. ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

კომპანიის ლიკვიდურობის რისკის მართვის პოლიტიკის მთავარი ამოცანებია: (i) უზრუნველყოს ფულადი სახსრების ხელმისაწვდომობა, რათა დააკმაყოფილოს მთლიანი ვალდებულებებისგან წარმომდგარი მოთხოვნები ეკონომიკურ ფასად; (ii) აღიაროს ნებისმიერი სტრუქტურული შეუსაბამობა, რომელიც არსებობს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში და დააწესოს მონიტორინგის კოეფიციენტები, რათა მართოს დაფინანსება კარგად დაბალანსებული ზრდის შესაბამისად; და (iii) მოახდინოს ლიკვიდურობის და დაფინანსების მუდმივი მონიტორინგი, რათა უზრუნველყოს, რომ ბიზნესის დამტკიცებული მიზნები სრულდება კომპანიის რისკის პროფილისთვის საფრთხის შექმნის გარეშე.

ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი დარჩენილი არადისკონტირებული სახელშეკრულებო ვალდებულებების საფუძველზე 2024 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით:

<i>ათას ლარში</i>	1 თვემდე	1 თვიდან 3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1 წლიდან 5 წლამდე	სულ
ფინანსური ვალდებულებები					
ბანკებიდან და ფინანსური დაწესებულებებიდან მიღებული სესხები	5,280	10,196	69,880	204,883	290,239
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	-	3,724	11,172	126,129	141,025
მომხმარებლებისგან მიღებული ავანსები	15,788	3,841	6,476	4,477	30,582
სუბორდინირებული სესხები	794	408	2,864	56,096	60,162
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები	203	-	-	-	203
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	5,523	88	461	1,874	7,946
სულ პოტენციური სამომავლო გადახდები ფინანსური ვალდებულებებისთვის	27,588	18,257	90,853	393,459	530,157

ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი დარჩენილი არადისკონტირებული სახელშეკრულებო ვალდებულებების საფუძველზე 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

<i>ათას ლარში</i>	1 თვემდე	1 თვიდან 3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1 წლიდან 5 წლამდე	სულ
ფინანსური ვალდებულებები					
ბანკებიდან და ფინანსური დაწესებულებებიდან მიღებული სესხები	31,271	5,766	78,469	173,179	288,685
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	317	3,270	9,708	120,356	133,651
მომხმარებლებისგან მიღებული ავანსები	18,766	369	4,315	-	23,450
სუბორდინირებული სესხები	1,882	-	2,669	54,943	59,494
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	7,349	85	407	1,736	9,577
სულ პოტენციური სამომავლო გადახდები ფინანსური ვალდებულებებისთვის	59,585	9,490	95,568	350,214	514,857

27. ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

კომპანია არ იყენებს ზემოაღნიშნულ არადისკონტირებულ ვადიანობის ანალიზს ლიკვიდურობის სამართავად. ამის ნაცვლად კომპანია ლიკვიდურობის გეპის ანალიზის მონიტორინგს ახდენს დისკონტირებული ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების მოსალოდნელი ვადიანობის საფუძველზე. ქვემოთ, ცხრილში, წარმოდგენილია 2024 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით მოსალოდნელი ლიკვიდურობის გეპი:

ათას ლარში	1 თვემდე	1 თვიდან 3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1 წლიდან 5 წლამდე	სულ
ფინანსური აქტივები					
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	32,031	-	-	-	32,031
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები	37,117	18,991	88,149	247,567	391,824
სხვა ფინანსური აქტივები	36,422	1,087	103	261	37,873
ფინანსური აქტივები, სულ	105,570	20,078	88,252	247,828	461,728
ფინანსური ვალდებულებები					
ბანკებიდან და ფინანსური დაწესებულებებიდან მიღებული სესხები	4,591	7,908	56,646	187,908	257,053
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	-	-	-	114,465	114,465
მომხმარებლებისგან მიღებული ავანსები	15,788	3,841	6,476	4,477	30,582
სუბორდინირებული სესხები	-	-	-	44,115	44,115
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	5,523	88	461	1,874	7,946
სულ ფინანსური ვალდებულებები	25,902	11,837	63,583	352,839	454,161
კუმულაციური ლიკვიდურობის გეპი	79,668	8,241	24,669	(105,011)	7,567

27. ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

ქვემოთ, ცხრილში, წარმოდგენილია 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოსალოდნელი რეკლასიფიცირებული ლიკვიდურობის გეპი:

ათას ლარში	1 თვემდე	1 თვიდან 3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1 წლიდან 5 წლამდე	სულ
ფინანსური აქტივები					
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	57,326	-	-	-	57,326
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	-	-	10,000	-	10,000
ფინანსურ ლიზინგთან დაკავშირებული მოთხოვნები	91	-	-	-	91
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები	30,867	16,702	73,533	247,185	368,287
სხვა ფინანსური აქტივები	28,463	133	308	720	29,624
ფინანსური აქტივები, სულ	116,747	16,835	83,841	247,905	465,328
ფინანსური ვალდებულებები					
ბანკებიდან და ფინანსური დაწესებულებებიდან მიღებული სესხები	30,700	3,179	66,058	155,962	255,898
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	317	-	-	102,810	103,127
მომხმარებლებისგან მიღებული ავანსები	18,766	369	4,315	-	23,450
სუბორდინირებული სესხები	718	-	-	41,466	42,184
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	7,349	85	407	1,736	9,577
სულ ფინანსური ვალდებულებები	57,850	3,633	70,780	301,973	434,236
კუმულაციური ლიკვიდურობის გეპი	58,897	13,202	13,061	(54,068)	31,092

გეოგრაფიული კონცენტრაცია. აქტივებისა და ვალდებულებების გეოგრაფიული კონცენტრაცია, როგორც წესი, სტაბილურია, ვინაიდან კომპანია არ საქმიანობს საქართველოს გარეთ. კომპანია საქართველოს ფარგლებს გარეთ არ აქვს აქტივები.

დაკავშირებული მხარის დაფინანსების რისკი. კომპანიას აქვს მესამე მხარეებისგან დაფინანსების მნიშვნელოვანი კონცენტრაციის რისკი. კომპანია არის მსხვილი საბანკო ჯგუფის წევრი. ფუნქციონირებადი საწარმოს რისკი მცირდება კომპანიის მფლობელის მხრიდან დაპირებით, რომ კომპანიას სტაბილურ ფინანსურ მხარდაჭერას აღმოუჩენს.

28 კაპიტალის მართვა

კომპანიის მიზნები კაპიტალის მართვისას არის, უზრუნველყოფს კომპანიის უნარი, რომ გააგრძელოს საქმიანობა, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ, რათა შექმნას უკუგება მფლობელებისთვის და სარგებელი სხვა დაინტერესებული მხარეებისთვის და შეინარჩუნოს კაპიტალის ოპტიმალური სტრუქტურა, რათა შემცირდეს კაპიტალის ღირებულება. კაპიტალის სტრუქტურის შენარჩუნების ან დაკორექტირების მიზნით, ბანკმა შესაძლებელია შეცვალოს აქციონერებისათვის გადახდილი დივიდენდების ოდენობა, დაუბრუნოს კაპიტალი აქციონერებს, გამოუშვას ახალი აქციები ან გაყიდოს აქტივები ვალის შემცირების მიზნით. კომპანია განიხილავს თავის კაპიტალს, როგორც საკუთარ კაპიტალს და სუბორდინირებულ სესხებს. კაპიტალის ოდენობა, რომელსაც კომპანია 2024 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით მართავდა, იყო 133,377 ათასი ლარი (2023 წ.: 120,886 ათასი ლარი).

29 წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები

ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში კომპანია აფორმებს წარმოებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებს სავალუტო და ლიკვიდურობის რისკების სამართავად.

სავალუტო ფორვარდები და მთლიანი დაფარული სავალუტო სვოპები. როგორც წესი, კომპანია წარმოებული სავალუტო ინსტრუმენტებით ვაჭრობს ბირჟის გარე ბაზარზე პროფესიონალ კონტრაქტებთან სტანდარტიზებული სახელშეკრულებო პირობებით. წარმოებულ ინსტრუმენტებს აქვს პოტენციურად ხელსაყრელი (აქტივები) ან არახელსაყრელი (ვალდებულებები) პირობები ბაზარზე საპროცენტო განაკვეთების, სავალუტო კურსების ან სხვა ცვლადი მაჩვენებლების მერყეობის გამო, მათი ვადების გათვალისწინებით. ცხრილში წარმოდგენილია საანგარიშგებო თარიღისთვის მისაღები ან გადასახდელი ვალუტების სამართლიანი ღირებულებები სავალუტო ფორვარდული ხელშეკრულებების თანახმად, მთლიანი დაფარული სავალუტო სვოპები და კომპანიის მიერ გაფორმებული საკომპენსაციო სესხები. ცხრილში მოცემულია მთლიანი პოზიციები კონტრაქტის პოზიციების (და გადახდების) გაქვითვამდე და მოიცავს ხელშეკრულებებს შესაბამისი საანგარიშგებო თარიღის შემდგომი ანგარიშსწორების თარიღებით. ხელშეკრულებები მოკლევადიანი ხასიათისაა.

	2024		2023	
	ხელშეკრულებები დადებითი სამართლიანი ღირებულებით	ხელშეკრულებები უარყოფითი სამართლიანი ღირებულებით	ხელშეკრულებები დადებითი სამართლიანი ღირებულებით	ხელშეკრულებები უარყოფითი სამართლიანი ღირებულებით
სავალუტო ფორვარდები და სვოპები: სამართლიანი ღირებულებები საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს				
- <i>აშშ დოლარი</i> ანგარიშსწორებისას გადასახდელი (-)	(27,539)	(61,401)	(37,691)	(7,530)
- <i>აშშ დოლარი</i> ანგარიშსწორებისას მისაღები (+)	-	-	-	-
- <i>ლარი</i> ანგარიშსწორებისას გადასახდელი (-)	-	(5,176)	-	(6,026)
- <i>ლარი</i> ანგარიშსწორებისას მისაღები (+)	30,979	55,242	38,631	34,428
- <i>ევრო</i> ანგარიშსწორებისას გადასახდელი (-)	(3,008)	-	(3,571)	(27,075)
- <i>ევრო</i> ანგარიშსწორებისას მისაღები (+)	-	10,700	2,975	5,951
სავალუტო ფორვარდების და სვოპების სამართლიანი ღირებულება	432	(635)	344	(253)
სავალუტო ფორვარდების და სვოპების წმინდა სამართლიანი ღირებულება		(203)	91	

ზარალი შემოსულობის გარეშე წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებიდან 2024 წლისთვის შეადგენდა 2,806 ათას ლარს. (2023 წ.: 1,191 ათასი ლარი)

30 სამართლიანი ღირებულების განმარტებითი შენიშვნები

სამართლიანი ღირებულების შეფასებების ანალიზი ხდება სამართლიანი ღირებულების იერარქიის დონეების მიხედვით: (i) 1-ელი დონე - იდენტური აქტივების ან ვალდებულების კოტირებული (არაკორექტირებული) საბაზრო ფასები აქტიურ ბაზრებზე, (ii) მე-2 დონე – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შესაძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემის პირდაპირი ან არაპირდაპირი განსაზღვრა, და (iii) მე-3 დონე - ღირებულებითი შეფასების მეთოდები, რომლებიც არ ეყრდნობა ემპირიულ საბაზრო მონაცემებს (ე.ი. არაემპირიული ამოსავალი მონაცემები). ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების იერარქიის გამოყენებით შეფასებისას ხელმძღვანელობა იყენებს განსჯას.

(ა) სამართლიანი ღირებულების პერიოდული შეფასება

სამართლიანი ღირებულების პერიოდული შეფასება ისეთი შეფასებაა, რომელსაც მოითხოვს ან უშვებს სააღრიცხვო სტანდარტები ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის. სამართლიანი ღირებულების იერარქიის დონე, რომელსაც მიეკუთვნება სამართლიანი ღირებულების პერიოდული შეფასება, ასეთია:

ათას ლარში	30 ივნისი, 2024 წ.				31 დეკემბერი, 2023 წ.			
	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ
აქტივების სამართლიანი ღირებულება								
ფინანსური აქტივები								
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები	-	-	-	-	-	91	-	91
ფინანსური ვალდებულებები								
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები	-	203	-	203	-	-	-	-
სულ აქტივების სამართლიანი ღირებულების პერიოდული შეფასება	-	203	-	203	-	91	-	91

30. სამართლიანი ღირებულების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

შეფასების მეთოდის აღწერა და მეორე დონის შეფასებისთვის სამართლიანი ღირებულების შეფასებაში გამოყენებული ამოსავალი მონაცემების აღწერა:

<i>ათას ლარში</i>	2024	2023	შეფასების მეთოდი	გამოყენებული ამოსავალი მონაცემები
აქტივების სამართლიანი ღირებულება ფინანსური აქტივები				
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები	-	91	ფორვარდული ფასწარმოქმნა დღევანდელი ღირებულების გაანგარიშების გამოყენებით	საბაზრო საპროცენტო განაკვეთები, ოფიციალური გაცვლითი კურსი
ფინანსური ვალდებულებები				
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები	203	-	ფორვარდული ფასწარმოქმნა დღევანდელი ღირებულების გაანგარიშების გამოყენებით	საბაზრო საპროცენტო განაკვეთები, ოფიციალური გაცვლითი კურსი
სულ აქტივების სამართლიანი ღირებულების პერიოდული შეფასება	203	91		

ცვლილებები მეორე დონის სამართლიანი ღირებულების შეფასების მეთოდში არ მომხდარა 2024 წლის 30 ივნისით დასრულებულ წელს (2023 წ.: არა).

სამართლიანი ღირებულების შეფასების ანალიზი, სამართლიანი ღირებულების იერარქიის დონის მიხედვით, წარმოდგენილია 3 შენიშვნაში.

30. სამართლიანი ღირებულების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

(ბ) აქტივები და ვალდებულებები, რომლებიც არ არის შეფასებული სამართლიანი ღირებულებით, თუმცა მათი სამართლიანი ღირებულება მოცემულია განმარტებით შენიშვნებში

სამართლიანი ღირებულების იერარქიაში შესაბამისი დონის მიხედვით გაანალიზებული სამართლიანი ღირებულებები და იმ აქტივების საბალანსო ღირებულება, რომლებიც არ არის შეფასებული სამართლიანი ღირებულებით:

	30 ივნისი, 2024 წ.				31 დეკემბერი, 2023 წ.			
	დონე 1	დონე 2	დონე 3	საბალანსო ღირებულება	დონე 1	დონე 2	დონე 3	საბალანსო ღირებულება
<i>ათას ლარში</i>								
ფინანსური აქტივები								
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	-	32,031	-	32,031	-	57,326	-	57,326
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	-	-	-	-	-	10,000	-	10,000
ფინანსურ ლიზინგთან დაკავშირებული მოთხოვნები	-	-	367,607	391,824	-	-	347,392	368,287
სხვა ფინანსური აქტივები	-	-	37,873	37,873	-	-	29,624	29,624
სულ აქტივები	-	32,031	405,480	461,728	-	67,326	377,016	465,237
ფინანსური ვალდებულებები								
ბანკებიდან და ფინანსური დაწესებულებებიდან მიღებული სესხები	-	255,186	-	257,053	-	257,723	-	255,898
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	-	-	115,000	114,465	-	-	103,710	103,127
მომხმარებლებისგან მიღებული ავანსები	-	28,952	-	28,952	-	21,484	-	21,484
სუბორდინირებული სესხები	-	-	43,711	44,115	-	-	41,834	42,184
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	-	7,946	-	7,928	-	9,577	-	9,577
სულ ვალდებულებები	-	292,084	158,711	452,513	-	288,784	145,544	432,270

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით, რაც უდრის მიმდინარე საბალანსო ღირებულებას. ფინანსურ ლიზინგთან დაკავშირებული მოთხოვნები და სხვა ფინანსური აქტივები აღირიცხულია საკრედიტო ზარალის რეზერვის გამოკლებით. ბანკებისგან მიღებული სესხები და სუბორდინირებული სესხები ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით. ამ ფინანსური აქტივების სავარაუდო სამართლიანი ღირებულება წარმოადგენს სავარაუდო სამომავლო ფულადი ნაკადების დისკონტირებულ თანხას, რომლის მიღებაც არის მოსალოდნელი. მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების დისკონტირება ხდება მიმდინარე საბაზრო განაკვეთებით მათი სამართლიანი ღირებულების დასადგენად.

30. სამართლიანი ღირებულების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულების იერარქიის მეორე და მესამე დონეში სამართლიანი ღირებულებები შეფასდა დისკონტირებული ფულადი ნაკადების შეფასების მეთოდის გამოყენებით. ცვალებადი კურსის ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება, რომლებიც არ არის კოტირებული აქტიურ ბაზარზე, შეფასდა, როგორც მათი საბალანსო ღირებულების ტოლი. არაკოტირებული ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთის მქონე ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება შეფასდა მომავალში მოსალოდნელი საპროგნოზო ფულადი ნაკადების საფუძველზე, რომლებიც დისკონტირებულია მსგავსი საკრედიტო რისკებისა და დარჩენილი დაფარვის ვადების მქონე ახალი ინსტრუმენტებისთვის დადგენილი საპროცენტო განაკვეთებით. მოთხოვნამდე ან შეტყობინების პერიოდის („მოთხოვნადი ვალდებულებები“) შემდეგ გადასახდელი ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება ფასდება, როგორც მოთხოვნამდე გადასახდელი თანხა, რომელიც დისკონტირებულია პირველი თარიღიდან, როდესაც თანხის გადახდის მოთხოვნა შეიძლება. გამოყენებული დისკონტირების განაკვეთები შეესაბამებოდა კომპანიის საკრედიტო რისკს და ასევე დამოკიდებულია ინსტრუმენტის ვალუტასა და ვადაზე.

31 ფინანსური ინსტრუმენტების წარდგენა შეფასების კატეგორიის მიხედვით

ცხრილში წარმოდგენილია ფინანსური აქტივების შეჯერება ამ შეფასების კატეგორიებთან 2024 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით:

ლარში	ამორტი- ზებული ღირებულება	სამართლიანი ღირებულები თ, მოგებაში ან ზარალში ასახვით	ფინანსურ ლიზინგთან დაკავშირებულ ი მოთხოვნები	სულ
აქტივები				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	32,031	-	-	32,031
ფინანსურ ლიზინგთან დაკავშირებული მოთხოვნები	-	-	391,824	391,824
სხვა ფინანსური აქტივები	37,873	-	-	37,873
სულ ფინანსური აქტივები, რომლებიც ფასს 9-ის მიხედვით იყოფა შეფასების კატეგორიებად	69,904	-	391,824	461,728

31. ფინანსური ინსტრუმენტების წარდგენა შეფასების კატეგორიის მიხედვით (გაგრძელება)

ცხრილში წარმოდგენილია ფინანსური აქტივების შეჯერება შეფასების კატეგორიებთან 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

ლარში	ამორტი- ზებული ღირებულება	სამართლიანი ღირებულები თ, მოგებაში ან ზარალში ასახვით	ფინანსურ ლიზინგთან დაკავშირებუ ლი მოთხოვნები	სულ
აქტივები				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	57,326	-	-	57,326
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	10,000	-	-	10,000
ფინანსურ ლიზინგთან დაკავშირებული მოთხოვნები	-	-	368,287	368,287
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები	-	91	-	91
სხვა ფინანსური აქტივები	29,624	-	-	29,624
სულ ფინანსური აქტივები, რომლებიც ფასს 9-ის მიხედვით იყოფა შეფასების კატეგორიებად	96,950	91	368,287	465,328

32 პირობითი ვალდებულებები

სასამართლოში საქმის წარმოება. დროდადრო, ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში, კომპანიის წინააღმდეგ შეიძლება სარჩელი აღიმართოს. თავისი შეფასებებისა და შიდა თუ გარე პროფესიონალების რჩევის საფუძველზე, ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ არ განიცდის ზარალს სარჩელებიდან და, შესაბამისად, რეზერვი არ შეუქმნია ამ ფინანსურ ანგარიშგებებში.

საგადასახადო კანონმდებლობა. საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობა ექვემდებარება სხვადასხვაგვარ ინტერპრეტაციას და საკმაოდ ხშირ ცვლილებას. შესაბამის ორგანოებს შეუძლიათ ექვემდებარებოდნენ დააყენონ ხელმძღვანელობის მხრიდან კანონმდებლობის ამგვარი ინტერპრეტაციები კომპანიის ოპერაციებთან და საქმიანობასთან მიმართებაში. ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ შესაბამისი კანონმდებლობის მისეული ინტერპრეტაცია მართებულია და რომ კომპანიის საგადასახადო სტატუსი უცვლელი დარჩება. შესაბამისად, 2024 წლის 30 ივნისისა და 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, არ აღრიცხულა რეზერვი პოტენციური საგადასახადო ვალდებულებებისთვის.

სატრანსფერო ფასწარმოქმნის კანონმდებლობა ტექნიკურად დახვეწილია და შესაბამისობაშია ეკონომიკური თანამშრომლობისა და განვითარების ორგანიზაციის (ეთგო) მიერ შემუშავებულ სატრანსფერო ფასწარმოქმნის პრინციპებთან და საგადასახადო ორგანოებს საშუალებას აძლევს, მოახდინონ სატრანსფერო ფასწარმოქმნის კორექტირებები და დააკისრონ დამატებითი საგადასახადო ვალდებულებები კონტროლირებულ ოპერაციებთან დაკავშირებით (ოპერაციები გარკვეულ დაკავშირებულ და დამოუკიდებელ მხარეებთან), თუ ოპერაციის ფასი არ ეყრდნობა გაშლილი ხელის პრინციპს.

ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ დანერგილი აქვს სატრანსფერო ფასწარმოქმნის კანონმდებლობით მოთხოვნილი შიდა კონტროლები. იმის გათვალისწინებით, რომ საქართველოს სატრანსფერო ფასწარმოქმნის წესების დანერგვის პრაქტიკა ჯერ არ არის განვითარებული, კომპანიის სატრანსფერო ფასწარმოქმნასთან დაკავშირებული გამოწვევების შედეგების სარწმუნოდ განსაზღვრა შეუძლებელია, თუმცა ეს შეიძლება მნიშვნელოვანი იყოს კომპანიის ფინანსური მდგომარეობისთვის და/ან ზოგადი საქმიანობისთვის.

32. პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

შესაბამისობა შეთანხმებულ პირობებთან. კომპანია ექვემდებარება გარკვეულ პირობებს, რომლებიც ძირითადად უკავშირდება ბანკებისგან და საერთაშორისო ფინანსური დაწესებულებებისგან ნასესხებ სახსრებს. ამ პირობების შეუსრულებლობამ შესაძლოა კომპანიისთვის გამოიწვიოს უარყოფითი შედეგები, მათ შორის ნასესხებ სახსრებთან დაკავშირებული დანახარჯებისა და მათი დაფარვის დროის ზრდა. 2024 წლის 30 ივნისისა და 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანია აკმაყოფილებდა აღნიშნულ პირობებს.

33 დაკავშირებულ მხარეთა ოპერაციები

როგორც წესი, მხარეები ითვლება დაკავშირებულად, თუ ისინი ექვემდებარებიან საერთო კონტროლს, ან ერთ მხარეს შეუძლია გააკონტროლოს მეორე მხარე ან მნიშვნელოვანი გავლენა შეუძლია მოახდინოს მეორე მხარის ფინანსურ ან საოპერაციო გადაწყვეტილებებზე. დაკავშირებული მხარეების ყოველი შესაძლო ურთიერთობის განხილვისას, ყურადღება ექცევა ურთიერთობის შინაარსს და არა მხოლოდ სამართლებრივ ფორმას.

„სხვა დაკავშირებული საწარმოები“ გულისხმობს საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულ სვა კომპანიებს და მშობელი საწარმოს მნიშვნელოვან აქციონერებს. უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა შედგება კომპანიის დირექტორთა საბჭოს წევრებისგან.

31 დეკემბრის მდგომარეობით, დაკავშირებულ მხარეებთან დაუფარავი ნაშთები ასე გამოიყურებოდა:

	2024			2023		
	მშობელი საწარმო	საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოები	სხვა დაკავშირებული საწარმოები	მშობელი საწარმო	საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოები	სხვა დაკავშირებული საწარმოები
<i>ათას ლარში</i>						
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	16,997	-	-	29,116	-	-
ფინანსურ ლიზინგთან დაკავშირებული მოთხოვნები (ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი: 13.5%-24.5%)	5,777	-	607	5,730	-	525
ბანკებისგან და ფინანსური დაწესებულებებისგან აღებული სესხები (სახელშეკრულებო საპროცენტო განაკვეთი: 11.0%-11.2%)	15,009	-	-	20,079	-	-
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	25,066	-	-	24,917	-	-
სხვა ფინანსური აქტივები	33	862	-	24	909	-
გადახდილი ავანსები	-	2,346	-	-	2,179	-
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები	178	-	-	142	-	-
სხვა ვალდებულებები	53	3	-	-	-	-

33. დაკავშირებულ მხარეთა ოპერაციები (გაგრძელება)

მოგებისა და ხარჯების მუხლები დაკავშირებულ მხარეებთან 2024 წლის 30 ივნისისა და 2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის ასე გამოიყურებოდა:

ლარი	2024			2023		
	მშობელი საწარმო	საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოები	სხვა დაკავშირებული საწარმოები	მშობელი საწარმო	საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოები	სხვა დაკავშირებული საწარმოები
ამონაგები საოპერაციო ლიზინგიდან	8	-	-	939	-	-
ფინანსური შემოსავალი	665	-	69	82	-	68
სხვა შემოსავალი	873	437	-	1,542	632	-
საპროცენტო ხარჯი	2,432	-	-	4,702	-	-
პირდაპირი სალიზინგო დანახარჯები	-	2,548	-	-	4,623	-
საბანკო და სხვა მომსახურების ხარჯი	33	12	-	86	28	-
ზარალი წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებიდან	1,093	-	-	1,783	-	-
ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯები	41	251	-	191	805	-
ვალუტის კონვერტაციიდან მიღებული ზარალი	168	-	-	884	-	-
შემოსულობის გამოკლებით						

ქვემოთ წარმოდგენილია ხელმძღვანელი პირების ანაზღაურება:

ათას ლარი	2024		2023	
	ხარჯები	დარიცხული ვალდებულება	ხარჯები	დარიცხული ვალდებულება
ხელფასები და მოკლევადიანი პრემიები	699	270	1,300	667

2024 წლის 30 ივნისისა და 2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის წევრების ანაზღაურება, რომლებიც დირექტორთა საბჭოს წევრები არიან (2024 წ.: 4 პირი, 2023 წ.: 4 პირი), შედგებოდა ხელფასებისგან და პრემიებისგან.

34 საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები

2024 წლის ივლისის თვეში კომპანიამ მიიღო 14,051 ათასი ლარის სესხი ადგილობრივი ფინანსური დაწესებულებებისგან.